T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ANAMUR MÜZESİNDE BULUNAN GEÇ ROMA DÖNEMİ BRONZ SİKKE DEFİNESİ

DUYGU YAKINLAR

ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI

ŞUBAT 2018

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Gazi
1926

ANAMUR MÜZESİNDE BULUNAN GEÇ ROMA DÖNEMİ BRONZ SİKKE DEFİNESİ

Duygu YAKINLAR

YÜKSEK LİSANS TEZİ
ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

ŞUBAT 2018

Yüksek Lisans Tezi kabul ve onay sayfası (3 kişilik jüri)

Duygu YAKINLAR tarafından hazırlanan 'ANAMUR MÜZESİNDE BULUNAN GEÇ ROMA DÖNEMİ BRONZ SİKKE DEFİNESİ'adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından OY BİRLİĞİ/ ~~OY ÇOKLUĞU~~ ile Gazi Üniversitesi Arkeoloji Anabilim Dalında Arkeoloji Bilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Prof.Dr. Ayşe Emel ERTEN
Arkeoloji,Gazi Ünivesitesi
Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum/~~onaylamıyorum~~.

Başkan : Doç.Dr.Ayşe Fatma EROL
Arkeoloji,Gazi Ünivesitesi
Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum/~~onaylamıyorum~~.

Üye : Doç.Dr.Erhan GÖZTEPE
Arkeoloji, Ankara Üniversitesi
Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum/~~onaylamıyorum~~.

Tez Savunma Tarihi: 14 / 02 / 2018

Jüri tarafından kabul edilen bu tezin Yüksek Lisans Tezi olması için gerekli şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof.Dr.Hilmi ÜNSAL
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

ETİK BEYAN

Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında;

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmasında yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu,

bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

Duygu YAKINLAR

14.02.2018

ANAMUR MÜZESİNDE BULUNAN GEÇ ROMA DÖNEMİ BRONZ SİKKE DEFİNESİ

(Yüksek Lisans Tezi)

Duygu YAKINLAR

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Şubat 2018

ÖZET

‘‘Anamur Müzesinde Bulunan Geç Roma Dönemi Bronz Sikke Definesi’’ başlıklı yüksek lisans tez çalışmamızda, Anamur Müze Müdürlüğü’ne 2007 yılında bir Taşınır Kültür ve Tabiat Varlığı koleksiyon izin belgesi bulunan, ruhsatlı bir koleksiyoner tarafından getirilen ve müze koleksiyonuna satın alınarak kazandırılan 4199 adet sikke incelenmektedir. Söz konusu sikkeler, 295-346 yılları arasına; I.Constantius, I.Licinius, II.Licinius , I.Constantinus, Fausta, Helena, Crispus, Delmatius, Hanniballianus, Theodora, II.Constantinus, Constans, II.Constantius dönemlerine ait bulunmaktadır. Geç Roma İmparatorluk Dönemi sikkeleri, birçok çalışmaya konu olmuştur. Ancak tez çalışmamız, bu kadar fazla sayıda sikkenin, imparator ve imparatoriçe tipleri, ön ve arkayüz lejandları, en önemlisi de darphane, atölyelerine göre sınıflandırılarak, tek tek incelenmesi ve kronolojik olarak tarihlendirilmesi konusunda yapılan özgün bir çalışma olması açısından önemlidir. Ayrıca, aynı ön ve arka yüzde aynı lejanda sahip oldukları ve aynı darphanede basıldıkları için tamamen aynı oldukları düşünülen sikkelerdeki ufak noktalama veya yazım farklılıklarının ne kadar önemli olduğunu ve bu detayların kronolojiyi nasıl değiştirdiğini tezimizde göstermeye çalışmaktayız.

Bilim Kodu : 118008
Anahtar Kelimeler : Nümizmatik, Roma, Sikke, Darphane, Darphane damgası.
Sayfa Adedi : 377
Tez Danışmanı : Prof. Dr. Ayşe Emel ERTEN

LATE ROMAN BRONZE COIN HOARD IN THE ANAMUR MUSEUM

(M.S. Thesis)

Duygu YAKINLAR

GAZİ UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES

February 2018

ABSTRACT

The objective of this thesis is the study of 4199 pieces of coins which were brought to Anamur Museum by a collector. All the coins belong to the period of Roman Tetrarchy. As reported by the collector, the coin hoard was found at Bozyazı, Tekmen mahallesi, Aksaz district of Mersin. This location can be identfied as the ancient settlement of Melania near Arsinoe in Rough Cilicia. Within this study, the preliminary classification were made according to the emperors. After that, the material was re-categorized based on the reverses. The final step during the evaluation of the coins was made according to the mint marks. Slight differences on the those mint marks were important for the dating of the coins. The historical context of the period the coin hoard belongs to was important. For this reason, information on the ruling emperors of the time was given along with the empresses and their costumes and directions on the coin depictions. In addition to these, Gods and Godesses on the reverses, their personifications; the obverse and reverse legends were presented and their varieties expressed. Another topic discussed within this study is the Cilician history in the Late Roman Period and the military activity in the region during the time the coins were minted, especially in the context of Diocletian's economic reform.

Science Code : 118008
Key Words : Nümismatic, Roman, Coins, Mint, Mintmark.
Page Number : 377
Supervisor : Prof.Dr. Ayşe Emel ERTEN

TEŞEKKÜR

Tez çalışması esnasında, tez danışmanım olmayı kabul edip çalışmamda sorularımı yanıtsız bırakmayan, yardım ve desteğini benden esirgemeyen, bana yol gösterici ve destek verici katkılarda bulunan, Sayın Hocam Prof.Dr.Ayşe Emel ERTEN'e,

çalışmam sırasında, konuyu bana öneren, bilgi, kaynak temini ve gerekli yönlendirmeleri yapan, bana nümizmatiği sevdiren ve her zaman beni teşvik eden, kendisinden çok şey öğrendiğim, sevgili hocam Arkeolog Nümizmat Melih ARSLAN'a,

çalışmam esnasında bana büyük kolaylık sağlayan ve yardımcı olan, Sayın Hocam Doç.Dr. Ayşe Fatma EROL , Anamur Müze Müdürü Ramazan PEKER ve Arkeolog Murat KALAS'a

çalışmam sırasında bana destek veren ve beni cesaretlendiren sevgili annem Songül GÖKALP ve babam Erdal GÖKALP'e

Son olarak çalışma sırasındaki yoğunluğuma anlayış ve sabır gösteren ve çalışmamın her aşamasında yanımda olan sevgili eşim Ozan YAKINLAR ve oğlum Gökalp Rüzgar YAKINLAR'a teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖZET iv

ABSTRACT v

TEŞEKKÜR vi

İÇİNDEKİLER vii

KISALTMALAR viii

1. GİRİŞ 1

2. CILICIA BÖLGESİ 7

3. ARSINOE - MELANIA (MANDANE) 15

4. DIOCLETIANUS DÖNEMİ İLE BAŞLAYAN TETRARKHIA DÖNEMİ VE DIOCLETIANUS KARARNAMESİ İLE GEÇ ROMA İMPARATORLUK DÖNEMİ 21

5. ANAMUR DEFİNESİ BRONZ SİKKELERİ 25

5.1. Sikkelerle İlgili Genel Bilgiler 25

5.2. Sikkelerin Kronolojik/Sayısal Dağılımı 26

5.3.Tanrı,Tanrıça ve Personifikasyonları 27

5.4. Lejantlar 28

5.5. Sikkeler Üzerindeki Tasvirler 30

5.6. Darphane İşaretleri 31

6. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME 33

KATALOG 47

KAYNAKLAR 199

EKLER 201

Ek-1. Tablolar 203

Ek-2. Şemalar 207

Ek-3. Resimlerin Listesi 273

ÖZGEÇMİŞ 377

KISALTMALAR

Bu çalışmada kullanılmış kısaltmalar, açıklamaları ile birlikte aşağıda sunulmuştur.

Sikkelerin ön yüz ve arka yüz lejandlarında bulunan kısaltmalar:

Kısaltma	**Latincesi**	**Anlamı**
AVG	Augusti	Temiz, ulu, yüce imparator.
AVGG	Augusti- iterum	Senato tarafından 2.kez ulu yada 2.kez imparator ilan edildiği.
AVGGG	Augusti-tertium	Senato tarafından 3.kez ulu yada 3.kez imparator ilan edildiği.
CAES	Caesari	Sezar soyundan, yardımcı İmparator.
COS	Consuli	Konsül,Roma'da en yüksek devlet memurluğu.
DAC	Dacicus	Dacia Fatihi.
DN	Dominus Noster	Bizim mutlak hakimimiz .
F.	Felix	Bahtiyar.
GER	Germanicus	Germanya Fatihi
GERM	Germanicus	Germanya Fatihi.
IMP	İmparatori	İmparator.
P.	Pius	Asil, dindar.
PM	Pontifici Maximo	Başrahip.
PP	Pater Patriae	Vatanın babası.
SC	Senatus Consultum	Senatonun kararı.
TRP	Tribunica Potestate	Halk meclisinin başı.

Sikkelerin darphane isimlerinin kısaltmaları :

Darphane Adı	**Adı**	**Kısaltması**
Alexandria (Mısır)	İskenderiye	AL/ ALE/ ALEX/ SMAL
Antiochia ad Orontem (Türkiye)	Antakya	AN/ANT/ ANTOB/SMAN
Aquileia (İtalya)	Aquileja	AQ/ AQVI/AQVIL/ AQOB/AQPS/SMAQ
Arelate (Fransa)	Arles	A/AR/ARL
Constantinopolis (Türkiye)	İstanbul	C/CON/CONS/CONOB/KON/KONS KONST
Cyzicus (Türkiye)	Erdek	CUZ/ CUZİC/ CVZ/ SMK/ CVZIC CYZ/CYZIC/K/KV/KY/KYZ
Heraclea (Türkiye)	Marmara Ereğlisi	H/HER/HERAC/HERACL/ HT/HTR SMH
Lugdunum (Fransa)	Lyon	LD/ LG/ LUG/ LUGD/LV/LVG/ PLG LVGD/LVGPS
Nicomedia (Türkiye)	İzmit	MN/MICO /N/NIC/NICO/ NIK/ SMN
Roma (İtalya)	Roma	R/RM/ROM/ROMA/SMR/URB ROMA
Siscia (Yugoslavya)	Sisak	S/SIS/ SISC/SISCPS/SM
Thessalonica (Yunanistan)	Selanik	COM/COMOB/T/TE/TES/TESOB/TH/ THS/THES/THSOB/TS/SMTS/OES
Ticinum (İtalya)	Pavia	T
Treveri (Almanya)	Trier	SMTR/TR/TRE/TROB/TRPS

Referans kısaltmaları:

LRBC	LATE ROMAN BRONZE COINAGE
RIC	ROMAN IMPERIAL COINAGE

1. GİRİŞ

Çalışmamızda, 2007 yılında, Taşınır Kültür ve Tabiat Varlığı koleksiyon izin belgesi bulunan, ruhsatlı bir koleksiyoner tarafından Anamur Müze Müdürlüğü'ne getirilen 4199 adet sikke ele alınmaktadır. Sikkeleri müzeye getiren kişi onları Bozyazı, Tekmen mahallesi, Aksaz Mevkiinde bir testi içerisinde bulduğunu belirtmiştir. Sikkeler bir define niteliği taşıdıklarından Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünce görevlendirilen bir komisyon ve Müze arkeologları tarafından incelenmiş; özgün örneklerden oluşan toplu buluntu (define) özelliği taşımaları bakımından müzelik değerde görülerek, satın alma yoluyla müze koleksiyonuna kazandırılarak, envantere geçirilmişlerdir.

Roma Tetrarkhia dönemine ait olduğu belirlenen söz konusu sikkeler nümizmatik çalışmalarına katkı sağlayabilecek buluntular niteliğinde olduklarından yüksek lisans tezimiz kapsamında çalışmaya değer görülmüştür. Definedeki sikkelerin basıldığı darphanelerin belirlenmesi ve atölyelerine göre ayrılması, aynı darphaneye ve atölyeye ait olsa da yazım farklılıkları bulunan sikkelerin incelenmesi ve tarihlendirilmelerinin yapılarak, referanslarının belirlenmesi çalışmamızda öncelikli olmuştur. Ayrıca, değerlendirmelerimizde sikkelerin üzerinde yer alan imparatorların tipleri, kostümleri, hayatları, ön ve arka yüzlerindeki betimlemeleri açısından değerlendirilmesi de amaçlanmaktadır. Aynı imparatora, aynı ön ve arka yüz lejandına, aynı betimlemeye hatta aynı darphaneye sahip, birebir aynı olduğu düşünülen sikkelerdeki farklılıklar detaylı olarak çalışmamızda ele alınmış ve basımlarındaki ufak farklılıklara dikkat çekilerek tarihlendirilmeleri yapılarak referansları verilmiştir.

Sikkelerin üzerinde bulunan darphane lejandlarının sonunda bulunan işaretler, ön ve arka yüz lejandlarındaki ufak farklılıklar, imparatorların büstlerindeki ayrımlar ve arka yüz betimlenmesinde görülen ayrıntılar incelenerek sikkeler tiplerine göre sınıflandırılmıştır.

Definede yer alan sikkelerdeki imparator ve imparatoriçeler hakkında bilgi verilmesi, basım sırasında hatalı basılarak kalıpta kayma ve yazısı ters basılmış olan özel sikkelerin incelenmesi, Hanniballianus'a ait nadir bulunan bir sikkenin de tanıtılması ile

definenin Geç Roma dönemi askeri hareketliliğini göstermesi açısından önemi vurgulanmaya çalışılmıştır.

Sikkelerin Cilicia'da bir buluntu yerinde toplu halde ele geçmiş olduğu bilgisinden yola çıkılarak, bu buluntu grubunun bölge için taşıdığı anlam da irdelenmeye çalışılmıştır.

Ayrıca, Roma İmparatorluğu'nun MS 3. yüzyıl içinde yaşadığı ekonomik krizden çıkış çarelerini arayan Diocletianus ile başlayan Tetrarkhia dönemi (çok geniş bir coğrafyaya yayılmış olan Roma İmparatorluğu'nun, iki Augustus ve iki Caesar ile Doğu ve Batı olarak dörtlü yönetimle yönetilmesi), enflasyonun durdurulmasına yönelik olarak çıkarılan Narh Kararnamesi ve Geç Roma İmparatorluk Dönemi İmparatorları hakkında değerlendirme de tezimiz bağlamında yapılmıştır. Böylece, Roma yönetim şekli çalışma kapsamında ele alınmış olup, Dörtlü yönetim şekli olan Tetrarşi yönetiminin batıda hüküm süren imparatorlarından olan Constantius I'e ait bir adet sikkenin de definede bulunması sebebiyle, Diocletianus ile başlayan Tetrarkhia Dönemi ve Diocletianus'un enflasyonun durdurulmasına yönelik olarak çıkardığı Narh Kararnamesine de çalışma kapsamında yer verilmiştir.

Diocletianus Dönemi, sadece ülkenin idari yönetim birimleri konusunda yapılan reformla da önem taşımamakta, ayrıca ele aldığımız bölge için de önemli yönetsel değişikliklerin söz konusu olduğu bir evreye de işaret etmektedir. Yapılan bu idari reformun temelinde, "thema" adı verilen idari birimlerin kurulması bulunmaktadır. Bu bağlamda, incelediğimiz sikke definesinin ele geçtiği Dağlık Cilicia da yeni Roma idari bölünmesi içinde "Isauria" adını alarak, başkenti Seleucia ad Calycadnum olan bir idari birim haline gelmektedir.

Aslında Roma'nın Cilicia Bölgesi ile ilişkisi, daha Roma Cumhuriyet Dönemi içinde bölgedeki korsanlık sorunu ile başlar. Roma bu sorunu çözebilmek için, Marcus Antonius, Sulla, Pompeius gibi pek çok komutanını Cilicia'ya gönderir. Geniş yetkilerle donatılmış Pompeius, Cilicia'yı korsanlardan temizleyerek, bölgede Roma hâkimiyetini güçlendirmek için pek çok tedbir alır. Cilicia da korsan sorununun çözülmesi ile bölgenin Roma için önemi daha da artar. Cilicia, Roma İmparatorluğu için Suriye ve Parthlarla olan ilişkilerde her zaman stratejik ve askeri öneme sahip olur. Sasanilere karşı düzenlenen

seferler sırasında da, bölgeye birçok Roma imparatoru ve asker gelmiş burada konaklamıştır.

Cilicia, ticari gemiler ve askeri gemiler için önemli bir yol uğrağı idi. Strabon' a göre, Anemurium dan sonra Nagidos'a, sonra bir demir atma yeri bulunan Arsinoe'ye sonra Melania, sonra Kelenderis'e gelinirdi. Bu çalışmada ele alınan sikkelerin ele geçirildiği mevkii olarak düşündüğümüz Aksaz (Akyaka), antik dönemde Melania (Mandane) ismiyle anılmaktadır. Melania doğal bir limanının olması sebebiyle Romalılar için savunmaya elverişli bir yerleşim merkezi olarak önemini korumaktaydı ve antik liman dışında kentte taş ocağı, kilise, sur/kule yapılanmaları ve sivil mekanlar tespit edilmiştir. İncelenen sikkelerin bulunduğu merkez olması bakımından, çalışmamız kapsamında Melania ile ilgili bilgilere de yer verilmektedir.

Bölgede ele geçtiğini düşündüğümüz tezimiz kapsamında incelenen sikkeler, halkın ve Romalı askerlerin gündelik ihtiyaçlarını karşılamak için, Roma'nın hakim olduğu bütün bölgelerde yaygın olarak kullanılan türden örneklerdir.

Sikkelerimizin kondisyonları bir defineye ait olduklarını ve aynı yerden bulunduklarını kanıtlar niteliktedir. Bölgede yapılan kazılar sırasında da bu sikkelerin örneklerinin saptanmış olması, bunların bölge içindeki dolaşımlarını kanıtlamaktadır. Olba kenti tiyatro kazılarında I.Licinius, I.Constantinus, Constans, II.Constantius dönemlerine tarihlenen sikkelerin bulunması, yine Kelenderis Agora bazilikasında I.Constantinus, II.Licinius, II.Constantinus dönemi sikkelerinin ele geçirilmesi, sikkelerin bölge içerisinde dolaşımını kanıtlar niteliktedir. Ayrıca, Anamur Müzesi'ndeki Geç Roma İmparatorluk dönemine ait olan çok sayıda sikke, ağırlıklı olarak yerel buluntu noktalarından bulunarak, bölgede ikamet eden vatandaşlardan satın alınmak sureti ile koleksiyona kazandırılmıştır. Müzenin sikke seksiyonunda bulunan bu sikkelerin tezimize konu olan sikkelerle olan benzerlikleri ve tarihsel açıdan örtüşmekte olmaları, onların eskiçağda bölgede dolaşımda olan sikkeler olduklarını düşündürmektedir.

Sayı olarak bu kadar fazla sikke grubunun tek tek incelenmesi uzun bir süre zarfında gerçekleştirilmiş olup, izlenilen yöntemde; sikkeler öncelikle imparatorlarına göre ayrılmış, daha sonra arka yüz tipleri esas alınarak tekrar sınıflandırılmıştır. Sikkelerin arka yüz tiplerine göre ayrılmasından sonra darphanelerine göre ayrılması tamamlanmış ve bu

darphaneler atölyelerine göre tekrar sınıflandırılmıştır ve son olarak da aynı darphaneye ve atölyeye ait olsa dahi yazım farklılıkları veya atölye işaretlemeleri farklı olan sikkeler tarihlendirilmeleri belirlenerek ayrıştırılmıştır.

Roma imparatorluk dönemi sikkelerinin ön yüzünde imparatorun, imparatoriçenin ya da ailesinden birinin portresi bulunur. Sikkelerdeki ön yüz lejandları, görev, övgü ve unvanları içerir. Ön yüzdeki bu portre ve lejandlar, kronolojik sıralama yapılabilmesini de sağlar. Portrelerde başın sağa ya da sola dönük olması, giysiler, diademler ve lejandların yazım biçimi sikkelerin tanımı ve kronolojisi açısından önemlidir. Çalışmamızda, define de yer alan sikkelerdeki imparator ve impartoriçeler, kronolojik olarak sıralandırılmış, ön yüz lejandları belirlenmiş, tip, kostüm, büstün yönüne göre de ayrıştırılıp referanslandırılmıştır. Her ayrıntının incelenmesiyle, sikkelerin sınıflandırılmaları sağlanmıştır. Define içerisinde yer alan imparator ve imparatoriçelerin hayatları hakkında da genel bilgiler verilmiştir. Tezimizin konusu sikkeler arasında en fazla sayıda grup Constantine I'e ait sikkelerdir.

Sikkelerdeki arka yüz lejandları, ön yüz lejandlarına göre daha çeşitli ve kapsamlıdır. Roma İmparatorluk Dönemi sikkelerinde arka yüzde bulunan lejandlar genellikle halkın imparatora güvenini arttırmak ve Roma ordusunun başarısını anlatmak üzere hazırlanmıştır. Yine arka yüzde görülen tanrı, tanrıça ve personifikasyonlar, Roma'daki dinsel inanışlar hakkında bilgi vermesi açısından önem taşımaktadır. Definemizde yer alan sikkelerin, arka yüzlerinde yer alan tanrı, tanrıça ve personifikasyonlar oldukça çeşitlilik göstermektedir ve çalışmamızda bunlar hakkında bilgi verilmiştir. Ayrıca sikkelerin arkayüz lejant ve betimlemelerindeki farklılıklar belirtilerek, kronolojik sıralaması yapılmıştır. Sikkelerimizde, arka yüzde en fazla sayıda sikke grubu GLORIA EXERCITVS lejandlı, karşılıklı iki askerin ortada duran standartla betimlendiği sikkelerdir.

Roma döneminde, Batıda bulunan darphaneler Latince harfler kullanırken, Doğu darphaneleri ise; alfabatik sırayla Grek harfleri kullanmış ve sikkenin hangi atölyede basıldığını göstermiştir; Yani darphanesi SMHΓ olan bir sikkedeki HΓ, Heraclea darphanesinin üçüncü atölyesinde darphedildiğini göstermektedir. İncelemekte olduğumuz definede, Antiochia Ad Orontem, Aquileia, Arelate, Constantinopolis, Cyzicus, Heraclea, Lugdunum, Nicomedia, Roma, Siscia, Thessalonica, Ticinum, Treveri darplı sikkeler yer almaktadır.

Tezimiz kapsamında sikkelerin ön yüz ve arka yüz lejantlarında okunamayan ama o lejant olduğu belirlenen yazılar, köşeli ayraç içinde verilmiştir. Örnek: [CONS] TANTIVS

Sikke darphaneleri tespit edilirken darphane kısaltmalarının okunmayan ya da az okunabilen harfleri ise köşeli ayraç içinde harfin yanına [?] işareti konularak verilmeye çalışılmıştır. Örnek: SMN [?] veya SMN [A?]

Sikkelerin ön yüz ve arka yüzlerinde yer alan lejantlar, darphane basımı nedeniyle farklılıklar göstermektedir, bu sikkeler aynı lejanda sahip olsa da yazımlarında farklılıklar bulunmaktadır ve bu farklılıklar; harfler arasına (-) işareti konularak belirtilmiştir. Örnek: IOVI.CONSER-VATORI.AVGG , IOVI.CONS-ERVATORI.AVGG

Define grubunda, hatalı basım yapıldığı için, kalıpta kayma ve yazısı ters basılmış olan özel sikkelerde yer almaktadır. Bu özel sikkelerinde define grubu içerisinde yer alması çalışmamıza önem katmıştır.

Son olarak da, sikkelerin tamamının imparator, tip, darphane ve atölyelerine göre değerlendirilmesi yapılmıştır.

2. CILICIA BÖLGESİ

"Anamur Müzesinde Bulunan Geç Roma Dönemi Bronz Sikke Definesi" başlıklı tezimizde ele alınan 4199 adet broz sikkenin Cilicia buluntusu olmaları bakımında bölgenin tarihine ve coğrafyasına değinmekte yarar bulunmaktadır.

Cilicia Bölgesi batıda Pisidia ve Pamphylia, kuzeyde Lykaonia ve Cappadocia, doğuda Syria, güneyde Akdeniz ile sınırlandırılmıştır. Tezimiz kapsamında ele aldığımız sikkelerin Dağlık Cilicia'da toplu halde ele geçen buluntular olmaları, bölgenin tarihi konusunda bilgiler vermeyi gerekli kılmaktadır.

'Cilicia' isminin M.Ö. 1600'lerde Hitit metinlerinde rastlanan Adaniya ve Khalaka ismiyle bağlantılı olduğu ve Anadolu kökenli olduğu bilinmektedir[1].

Grek ve Romalı coğrafyacı ve yazarlar Cilicia'yı, Trakheia (Dağlık Kilikya) ve Pedias (Ovalık Kilikya) olmak üzere iki kısma ayırmışlardır. Strabon'a göre, Trakheia'nın kıyısı dardı ve düzlük toprağı yoktu; burada yaşayanlara Trakheiotlar denirdi. Trakheiotlar, Tauros'un eteğinde uzanan Isauria bölgesinde ve Homonadeis'ten Pisidia'ya kadar giden kuzey bölümde fakir bir geçim sağlardı . Cilicia Pedias ise ovalardan meydana gelmiş, verimli arazilerden oluşurdu; Soli ve Tarsos'tan İssos'a ve Tauros'a Kapadokyalılar'ın yerleşmiş olduğu kuzey kısımlara kadar uzanırdı[2].

Hitit metinlerinde geçen Adaniya Ovalık Cilicia, Khalaka Dağlık Cilicia için kullanılmaktaydı. Mısır kaynaklarında M.Ö.15 yy'da geçen Kedi veya Kade de bu bölge için kullanılmaktaydı. 8.yy Asur kaynaklarında, bölgede Que ve Hilakku adında iki birlikten bahsedilmektedir[3]. Başkenti Adana olan Que ve Tarsus'un batı ve kuzey kısmında bulunduğu düşünülen Hillaku. Aramice HLK/KLK olarak yazılan ismin, Hellence'ye Cilicia olarak çevrildiği, başka bir tabirle Cilicia adının Hilakku'dan geldiği kabul edilmektedir[4].

---

[1] Hild, F. - Hellenkemper, H. (1990). ***Kilikien und Isaurien***. 215.cilt, 1. Bölüm, 30.
[2] Strabon. (2000). ***Antik Anadolu Coğrafyası (Geographika:XII-XIII-XIV)***.(çev.Adnan Pekman).İstanbul. 197
[3] Casabonne, O. (2007). ***Kilikia, Bağımsızlıktan Makedon Fethine***. Arkeoatlas, 6 , 54-61.
[4] Casabonne, O. (1999). ***Notes Ciliciennes***. 9,131-140.

Bölgede; Akad, Mısır, Mitanni, Hurri, Babil, Hitit, Pers, Grek, Roma, Bizans, Haçlılar, Ermeni, Arap, Moğol, Memlük ve Türkler olmak üzere birçok devletin hüküm sürdüğü bilinmektedir[5].

Cilicia'nın doğu ve kuzey kısımları M.Ö 1500'lerde Kizzuvatna Krallığının hakimiyetindedir. Kizzuvatna ismine ilk kez Hitit hükümdarı Telipuni döneminde rastlanmaktadır. Hititler ve Kizzuvatnalılar arasında uzun yıllar anlaşmazlıkların sürdüğü, ve Şunaşşura Anlaşmasıyla bölgenin Kizzuvatna Krallığınının egemenliğinden çıkarak Hitit topraklarına katıldığı bilinmektedir.

Hitit İmpratorluğu'nun yıkılmasından sonra ise Cilicia'nın doğusunda Que, batısında Hillaku Krallığı hüküm sürmeye başlar.

M.Ö. I. bin yılın ilk yarısında Asur kaynaklarında geçen bilgilere göre, Hilakku olarak bilinen Dağlık Cilicia'ya, bölgeyle yakından ilgilenen ilk Asur kralı olarak bilinen III. Salmanasar zamanında (M.Ö. 859-858) bir sefer düzenlenir ve zafer elde edilir. Daha sonra Asur Kralı II. Sargon M.Ö. 707-705'de Hilakku'ya seferler düzenleyerek, Seleukeia'ya kadar ulaşır[6]. M.Ö. 8. yüzyılda Asur kralı olarak hüküm süren III. Tiglat-Pileser döneminde adı geçen Hilakku, Isaurialıların yaşadığı dağlık arazi ile Kappadokia'nın güneybatısı için kullanılıyordu[7].

Que halkının büyük bir bölümü M.Ö. 625 yılında meydana gelen İskit saldırılarında, Hilakku'nun dağlarına kaçar. Hilakku'da yaşayan Cilicialılar da Que'yi işgal eder[8].

Asur devletinin M.Ö. 612 yılında yıkılmasıyla, Mezopotamya'da II. Babil Devleti hüküm sürer. Babilliler, Que Ülkesi'ni Hume, Hillakku'yu Pirundu olarak

---

[5] Ünal,A., Girginer,K.S.(2007). ***Kilikya-Çukurova İlk Çağlardan Osmanlılar Dönemi'ne Kadar Kilikya'da Tarihi Coğrafya.*** 1,22.

[6] Kurt, M. (2009). ***Roma Cumhuriyeti Yönetiminde Kilikya Bölgesi ve Yerel Güçler***. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, XI, (1), 115-139.

[7] Albright, W.F.(1922). ***The Origin of the Name Cilicia***. AJP 43/2 , 166–167.

[8] Hild, F., Hellenkemper, H. (1990). ***Kilikien und Isaurien, Tabula Imperii Byzantini***.30

isimlendirmişlerdir. Babilliler, Ovalık Cilicia'yı M.Ö. 557–556 yılında hâkimiyet altına alabilmişlerdir[9].

M.Ö. 547 yılında Persler Cilicia bölgesinde güçlerini kabul ettirmişlerdir. M.Ö. 401'deki Kunaksa savaşı ile de Cilicia bölgesi satraplık haline getirilmiştir [10]. Bölgede Pers etkisine sahip en önemli yer Gülnar ilçesindeki Meydancıkkale'dedir.

Daha sonra Büyük İskender, M.Ö. 333'de İssos savaşında Persler'i yener ve Cilicia'yı kendi imparatorluğu'na dahil eder ve Cilicia için Hellenistik Dönem başlar. Bölge Hellenlerce Cilicia diye anılmaya başlar ve Ovalık(Pedias) ve Dağlık (Trakheia) olarak ikiye ayrılır.

Büyük İskender'in M.Ö.323 yılında ölümünün ardından Cilicia, Seleukoslar ve Ptolemaioslar arasındaki savaşlara sahne olur. Cilicia bölgesi hakkındaki en etkin bilgilerde İskender sonrası olan Diadochlar dönemine aittir.

Seleukoslar ile Ptolemaioslar arasında Cilicia hâkimiyeti için, M.Ö. 274–271 yılları arasında I. Suriye Savaşı, M.Ö. 260–253 arasında II. Suriye Savaşı ve M.Ö. 246–241 yılları arasında III. Suriye Savaşı yapılmıştır[11]. Bu savaşlar sırasında bölge, Seleukoslar ile Ptolemaioslar arasındaki sürekli el değiştirirken, Olba'daki Teucrid sülalesinin idaresi ise hakimiyetini korumuştur. Bu süreçte M.Ö. 2.yy. ortalarında Elaiussa Sebaste ve Seleucia ad Calycadnum gibi şehirlerin kendi adlarına sikke bastığı ve M.Ö.2. yüzyılın sonlarına doğru Ptolemaioslar'ın Akdeniz üzerindeki etkisinin azalmasıyla birlikte bölgede korsanlık ve köle ticaretinin arttığı bilinmektedir[12].

M.Ö. 190 senesinin sonlarında Magnesia'nın kuzeyinde Roma ile karşılaşan Seleukos kralı III. Antiokhos, Romalılara karşı büyük bir yenilgiye uğrar[13]. Roma, kazandığı toprakları savaş sırasında kendisine yardım eden Rodos ve Bergama krallıkları arasında paylaştırır. Bergama Krallığı, Silifke'ye kadar olan topraklara sahip olur ve

[9] Ünal, A., Girginer, K.S. a.g.e. 60–208.
[10] Hild-Hellenkemper, a.g.e.,31.
[11] Ünal, A., Girginer K.S.,a.g.e., 208–225.
[12] Head Barclay V. (1911) . ***Historia Numorum A Manual of Greek Numismatics***. Oxford at the Clarendon Press, 727-728.
[13] Demircioğlu, H.(1987) . ***Roma Tarihi***. Türk Tarih Kurumu,1,.338 vd.

Anadolu'nun en büyük devleti konumuna yükselir. Cilicia Bölgesi'nin sınırı bu dönemde doğuda Hızır (Rhosus) burnundan , kuzeyde Ceyhan Nehrinde (Pyramus) kadar uzanır[14].

Bergama Kralı III. Attalos M.Ö.133 yılında ölür ve topraklarınıda miras olarak Roma'ya bırakır ve M.Ö.129 yılında bu topraklarda Provincia Asia kurulur. Dağlık Cilicia'nın Sarpedon burnundan başlayan toprakları Aristonikos isyanından sonra, Kappadokia Kralı Ariarathes'e geçer.

Pontos kralı Mithridates VI'nın korsanlarla anlaşma yapması ve onları desteklemesiyle bölgede korsanlık artar. Cilicialı kelimesi zamanla korsan kelimesi ile bütünleşir ve bütün korsanlara "Cilicialı" denir.

M.Ö. 121–63 arasında Pontus Krallığı'na hükmeden VI. Mithridates Eupator'un müttefiki Ermeni Kralı Tigran (M.Ö. 95–54) Ovalık Cilicia'yı M.Ö. 83 yılında işgal etmiş ve Doğu Cilicia halkını yeni kurduğu başkenti Tigranokerta'ya sürmüştür.

Roma senatosu, M.Ö. 78 yılında P. Servilius Vatia'yı beş yıllık bir komuta yetkisiyle Cilicia'ya yollar. Servilius Vatia, korsanlarla yaptığı deniz savaşlarında üstün gelip onları Cilicia'dan kovsada kalıcı bir üstünlük sağlayamaz.

M.Ö.67 yılında Akdeniz'de korsanlığın iyice artmasıyla Roma Senatosu tarafından 'Lex Gabinia' (Gabinius Yasası) çıkarılır ve Pompeius, Cilicia'daki korsanlık sorununu çözmek için görevlendirilir. Bir grup korsan ise birleşerek Korakeison (Alanya) açıklarında Pompeius'un donanmasıyla çarpışır fakat yenilerek geri çekilirler ve Pompeius'a elçilerini göndererek teslim olmak istediklerini bildirdiler. Pompeius, Akdeniz'i 13 bölgeye ayırarak komutanlarını da bu bölgelere yerleştirir[15]. Pompeius, Cilicia ile beraber Lykia, Pamphylia, Pisidia'yı da kapsayan bir Provincia Cilicia (Kilikya Eyaleti) oluşturur.

---

[14] Mitford, T.B., Andrews,St.(1980). ***Roman Rough Cilicia, Aufstieg und Niedergang der Römischen Welt, I.*** 1232- 1234.

[15] Houwink ten Cate,Philo.H.J.(1961).***The Luwian Population Group of Lycia and Cilicia Aspera During the Hellenistic Period.*** Leiden,36

M.Tullius Cicero M.Ö. 51 yılında vali olur. Cicero, bölgede ıslahat çabalarına öncülük eder[16].

M.Ö. 48 yılında Pompeius, Pharsalos deniz savaşında Caesar'a karşı yenilir. Caesar'ın M.Ö.44 yılında öldürülmesinin ardından Marcus Antonius hakimiyeti ele alır.

Antonius, Cilicia Trakheia sahillerinin önemli bir kısmını Kleopatra'ya hediye eder. Kleopatra, Anemurium kıyılarıda dahil, iç kesimlerindeki Dekapolis olarak bilinen bölgeye de hakimdir[17].

M.Ö.43' te Kleopatra ve M.Antonius, Olba rahip krallığının güçlü kişilerinden biri olan Ksenophanes'in kızı olan Aba'nın Olba hükümdarlığını kabul eder. M.Ö. 39' a gelindiğinde ise Aba, yönetimden alınır ve bölgede Teucrid sülalesinin hakimiyeti tekrar başlar[18].

M.Ö. 31'de Augustus'un Marcus Antonius ve Kleopatra'yı Actium Deniz Savaşı'nda yenmesi ile Roma, Cumhuriyet Dönemi'nden İmparatorluk Dönemi'ne geçmiştir[19].

Octavianus, Actium Savaşı'nda saf değiştiren Galatya generali Amyntas'a, Dağlık Ciliciayı vererek onu ödüllendirmiştir[20]. Amyntas'ın Side'de kendi adına sikke bastırdığı da bilinmektedir. Amyntas M.Ö.29-27 yıllarında, İconium ile İsaura'nın bir kısmını ele geçirir ve Derbeli Antipater'den de Derbe'yi (Karaman Ekinözü Köyü) alır. M.Ö.26' ya gelindiğinde ise Amyntas'ın toprakları Romalılara geçer. Avgustus, Cappadocia kralı Archelaos'a , Derbe, Kybistra (Konya Ereğli), Ketis ile Tracheia sahilinin büyük kısmını kapsayan Onbirinci Strategiayı verir. Lykaonia'nın geri kalan kısmı ile İsaura ise

---

[16] Magie, D. (1950). ***Roman Rule in Asia MinorI-II, Pirinceton***, New Jersey. s.1595. KURT,M.(2010). ***Roma Döneminde Kilikya ve Roma İç Savaşlarının Bölgedeki Yansımaları.*** *Tarih İncelemeleri Dergisi,* 20;2.

[17] Midford-Andrews. (1980). II, 1241.

[18] Ramsay, W.M. (1960). ***Anadolu'nun Tarihi Coğrafyası.*** (çev. Mihri Pektaş),Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, s.371.

[19] Ünal, A.-Girginer, K.S. (2007). 225–239.

[20] Strabon. (2000). ***Geooraphika, Antik Anadolu Coğrafyası***.(çev.Prof.Dr.Adnan Pekman) XIV, İstanbul,5.6

Galatia'ya dahil olur. İç Tracheia'nın da Teucrid sülalesinin idaresinde olduğu bilinmektedir[21].

M.S. 11-13'te Cappadocia Kralı Archelaos ölür ve Romalılar Cappadocia'yı ele geçirir. Romalılar Lykaonia ve Cilicia Tracheia'nın büyük bir bölümünü II.Archelaos'a bırakırlar. M.S. 15-37'de Seleucia, imparatorluk sikkeleri darpeder[22].

M.S. 38' e gelindiğinde Roma imparatoru Caligula'nın, Dağlık Cilicia ile Lykaonia'nın bir bölümünü (onbirinci Strategia), Kommagene kralı IV. Antiochos ile karısı İotape'ye verdiği bilinmektedir . IV.Antiochos, Germanicopolis ile Philadelphia'yı

karısı İotape'ye vermiştir. IV.Antiochos, bu şehirleri inşa edip, ANEMOYPIENΩN, ΛΥΚΑΟΝΩΝ, ΛΑΚΑΝΑΩΝ, ΣΕΒΑΣΤΗΝΩΝ isimleriyle para darpı gerçekleştirir. 38-40 yıllarında IV.Antiochos krallığını kaybeder, 41 yılında ise krallığını tekrar alır fakat sadece sahillere hakimdir. Derbe, Lykaonia'ya dahil edilerek İconium ve Laodicei ile beraber 'Claudian' adını alırak sikke darpeder. 74'te İmparator Vespasian, Cilicia eyaletini Cilicia Tracheia'yı dahil eder. Traianus devrinde Philidelpia sikke darpeder. Hadrianus döneminde, Coropissos İmparatorluk sikkeleri darpederken Olba da Hadriana Antoniniana ünvanlarını alır[23].

72 yılında İmparator Vespasianus zamanında, Tarsus başkenttir ve Cilicia eyaleti doğrudan merkeze bağlıdır.

82-96 da Lalassis'in Kennatis ile beraber sikke bastığını bilmekteyiz. 117-138 yıllarında Tracheia da dahil Cilicia vilayeti bir 'Praetorian legatus Augusti'nin idaresi altında imparatorluğa dahil bir vilayettir. 138-161 de Lykaonia ve İsaura, Galatia'dan ayrılarak Cilicia'ya dahil olur ve Tarsus metropolis ünvanı alır[24].

Roma İmparatorlarından Traianus (M.S. 98–117) ve Hadrianus (M.S. 117–138) dönemlerinde Ovalık Cilicia Bölgesi barış ve refah içerisindedir[25].

---

[21] Ramsay,W.M.,a.g.e.,s.371.
[22] Ramsay,W.M.,a.g.e.,s.371.
[23] Ramsay,W.M.;a.g.e.,s.371.
[24] Ramsay,W.M.;a.g.e.,s.371.
[25] Ünal, A.-Girginer, K.S. 2007, 244.

197-198 yıllarında Septimus Severus döneminde ise Anemurium'dan Germanikopolis'e, Korykos'tan Olba'ya kadar olan yolların onarıldığı bilinmektedir[26].

Diocletianus yeni bir yapılanmaya imza atmış ve büyük eyaletleri daha küçük parçalara ayırarak idarelerini kolaylaştırmayı amaçlamıştır. Askeri ve sivil yönetimi birbirinden ayırmıştır. Ayırdığı her eyaletin başına sivil bir vali ile askeri bir lider atamıştır. 3 ya da 4 prefect bölgesi için birer praefectus praetorio atamış ; sayıları 12 yi bulan diocesisler için atlı sınıfından bir görevli (vicarius) ve eyalet yönetimi içinse birer praeses görevlendirmişti. Eyaletlerde bulunan herbir kent de vatandaşların belirlediği bir konsey tarafından yönetilmekteydi. Diocletianus yaptığı eyalet reformu ile, Dağlık Cilicia ve Ovalık Cilicia birbirinden ayrılmış ve Seleucia ad Calycadnum olan yeni bir eyalete dahil edilmiştir.

Roma İmparatorluk Dönemi'nde Cilicia Tracheia kentlerinden pekçoğu (Seleucia ad Calycadnum, Anemurium, Olba, Korykos…) sikke basmıştır[27].

Bizans dönemine gelindiğinde ise; Sasanilerin İslam Devleti sınırlarına katılmasından sonra Arapların Bizans üzerine seferlerinin arttığını ve 800'den itibaren Ovalık Cilicia Bölgesi'ndeki kalelerin tahkim edilip Bizans'la kalıcı bir sınır oluşturulduğu görülmektedir[28].

1091 yılında Taşucu ve Silifke yöresi Ermenilere bağlanmıştır. 1275 yılında Sultan Baybars komutasındaki Memluklu ordusu Adana ve Tarsus üzerinden saldırarak, Korykos'a kadar olan bölgeyi işgal etmiştir.

Memluklulardan sonra, Ramazanoğulları Beyliği Tarsus'u, Karamanoğulları Beyliği ise Anamur, Mut ve Silifke'yi ele geçirmiştir [29].

1516 yılında Yavuz Sultan Selim, Ramazanoğulları Beyliğini Osmanlı Devleti'ne bağlamıştır. Osmanlı İmparatorluğu'nun I. Dünya Savaşı'nda yenilmesiyle Fransızlar 18

[26] Mitford-Andrews. (1980). 1249.
[27] Ramsay,W.M.,a.g.e.,s.371.
[28] Ünal, A.-Girginer, K.S. 2007, 271–283.
[29] Demirtaş, A.(1993). ***İçel İli Yakın Çevre İncelemeleri.*** Ankara,53.

Aralık 1918 tarihinde Mersin'e girmiştir; ancak işgal güçleri 5 Ocak 1922 senesinde Çukurova'dan çekilmişler ve bölge tekrar Osmanlı hâkimiyetine girmiştir[30].

[30] Ener, K. (1963). ***Çukurova'nın İşgali ve Kurtuluş Savaşı***.15–163.

3. ARSINOE - MELANIA (MANDANE)

Tezimize konu olan sikkelerin Bozyazı, Tekmen mahallesi, Aksaz Mevkiinde bir testi içerisinde bulunduğu belirtilmiştir. Bozyazı ilçesinde bulunan Arsinoe antik kenti Aksaz Mevkiiye yakınlığı sebebiyle tezimiz kapsamında ele alınmaktadır. Ayrıca, eskiçağda Melania adı ile tanınan Aksaz mevkiindeki yerleşim merkezi de sikkelerin bulunduğu yer olması bakımından bu bölümde incelenmektedir.

Strabon, Cilicia Tracheia'dan; Isauria bölgesinde kıyısı dar, düzlük toprağı bulunmayan, fakir bir geçim sağlayan Trakheiotis'lerin yaşadığı yer olarak söz etmekte ve Dağlık Cilicia'da ilk olarak çok dik bir kayaya kurulmuş bir kale olan Korakesion'a gelindiğini söylemektedir. Korakesion M.S. 100 tarihlerinde imparator Traianus döneminde ilk kez sikke basmıştır. Daha sonra ise kent Side metropolisine bağlı bir piskoposluk haline gelmiştir. Korakesion'dan sonra Sydrie (Syedra veya Auenesis) kentine, buradan sonra bir tepede kurulmuş olan ve limanı bulunan gemi yapımı kerestesinin elde edildiği Hamaksia'ya, Hamaksia'dan sonra demirleme yeri bulunan Laertes Kalesine, bu kaleden sonra bir kent ve bir nehir olan Selinus'a, Selinus'tan sonra deniz kenarında ve bütün çevresinde çok dik bir kayalık olan Kragos'a, daha sonra Khradrus hisarına sonra bir burun olan Anemurion ve ileriye doğru M.Ö. 4. yüzyılda kendi gümüş parasını darp ettiği bilinen ve son derece önemli bir limana sahip olan Nagidos'a, Nagidos'tan sonra Arsinoe'ye ve Arsinoe'den sonra Melania olarak adlandırılan bir yere ve İ.Ö. 5–4. yüzyıllarda kendi parasını basan ve Delos Birliği'nin bir üyesi olan ve bir liman kenti olan Kelenderis'e gelindiğinden bahseder[31].

Arsinoe, Bozyazı İlçesinin 2 km. doğusunda, Çubukkoyağı Köyü sınırları içerisinde ve Softa Kalesi'nin yaklaşık 1km. güneyinde, Maraş Tepesi olarak anılmaktadır. M.Ö.3 yüzyılda kurulduğu düşünülen Arsinoe'nin antik bir liman kenti olduğu bilinmektedir. Kentte, iki katlı mozaik döşeli mezarlar ile bazı yapı kalıntıları görülebilmektedir.

Mersin Müzesinde bulunan bir yazıt, şehrin kuruluşu ve komşusu Nagidos kenti ile ilişkileri hakkında bilgi vermektedir. 1976 yılında Mersin Müzesi ne getirilen yazıt ilk kez Hopa Opelt ve Ernist Kristal tarafından çevrilmiştir:

---

[31] Strabon. (2000). ***Antik Anadolu Coğrafyası (Geographika:XII-XIII-XIV)***.(çev.Adnan Pekman).İstanbul. 197

'Thraseas Arsinoe'lilerin kentine ve arkhonlarına selam eder. Sizden gelen mektubu aldık ve elçileriniz Andromenes ile Philotheos'u territorium konusunda dinledik. Mademki Nagidos'lular bizim taleplerimizin peşinden geldiler ve (bu territorium'un) sizin olması konusunda artık hiçbir karşıt düşünce kalmayacak şekilde sınırları belirlediler. (Siz de) bütün bu araziyi işleyerek ve ekip biçerek güzel bir hale getireceksiniz ki hem siz daha iyi koşullara sahip olacaksınız hem de kralın gelirlerinin başlangıçtan daha iyi olmasını sağlayacaksınız. Çünkü biz sizinle ilgili olarak heves (çaba) içindeyiz ve kenti adına layık yapmak istiyoruz. Yurttaşların tümü için bütün avantaj sağlayan ve yararlı şeyleri hem toplu olarak hem de teker teker kurduk (oluşturduk). Bu nedenle de siz uygun bir şekilde devlet işlerinizi yerine getirerek ve kral ve kraliçe için her uygun fırsatta geleneksel sunuları yerine getirerek güzel bir şekilde davranacaksınız. Nagidos'lular tarafından bu konularla ilgili olarak bize gönderilen kararın bir kopyasını da size gönderdik ki onların yazdıklarına riayet edesiniz diye. Elçileriniz Andromenes ve Philotheos ile müzakere ettiğimiz bunların dışındaki şeyleri size bildirmelerini buyurduk. Sağlıcakla.

Leosthenes başkanlık etti. Prostetes'lerin kararı. Mademki Apollonios oğlu Aspendos'lu ve yurttaşımız Aetos Kilikia'ya strategos olduktan sonra stratejik bir yeri işgal edip, kralın annesi Arsinoe'nin adında bir kent kurdu ve burada yerleşimcileri iskan etti ve bize ait olan khora'yı, buraya tecavüz eden barbarları kovarak böldü (dağıttı). Ve şimdi de kral tarafından Kilikia strategos'u olarak gönderilen oğlu Thraseas kenti son derece parlak yapma gayretine girdi ve devlete ait (demosios) olan bir khora'yı ebediyen hem kendilerinin hem de soylarından gelecek olanların olacak şekilde katoikos'lara devretti. Ve bir magistrat'lar heyeti kurmak ve (onlara) kendi yasalarını vermek ve onların payına düşen khora'nın kaydını tutmak istedi; kent ve halk meclisi karar aldı. Devlete ait khora'nın kendilerine ve şimdiki iskancılara Thraseas ne zaman başkalarını kurarsa onlara verilmesine ve Thraseas'ın övülmesine ve sonra onların Nagidos'luların apoikia(koloni)'sına girmesine karar verildi. Kral için ve Arsinoe için ve Berenike için onurlandırmaları yerine getirsinler ve kendi kaynaklarından vergilerini yollasınlar. Kendi koydukları yasaları çıkarsınlar ve uygulasınlar. Kutsal faaliyetlere katılma hakkına sahip olsunlar. Her bir kişi belirli bir miktarda para ödeyerek payına düşen phyle'ye kaydolsun. Kent Homonoia'ya kurban kestiği zaman bunlar (Arsinoe'liler) çağrılsınlar ve belirli miktarda bir bağış (vergi) getirsinler. Arsinoe'liler Kardeş Tanrılara ne zaman kurban keserlerse aynı bağışı Nagidos'lular getirsinler. Bu karara göre Nagidos'lular için kendilerine verilen khora'yla ilgili olarak tartışma yaratmak hiçbir zaman ve hiçbir şekilde izinli değildir. Eğer herhangi bir yönetici böyle bir şey talep ederse ya da bir rhetor bunun sözünü edecek olursa arkhon Arsinoe'ye kutsal koruma altındaki bir değişmez olarak on bin drakhme ödeyecek, rhetor ise bin drakhme ödemeli ve bu para Arsinoe tapınağına verilmeli, yapılan başvuru geçersiz sayılmalı. Eğer her iki kentten birine haksızlık yapılacak olursa yani Arsinoe'den biri Nagidos'tan birisine haksızlık yaparsa, haksızlığa uğrayan, Nagidos yasalarına göre bunun giderilmesini istemeli. Bu tür haksızlıklarda yargı yolu bir yıl süreyle açık olup haksızlığın yapıldığı andan itibaren bir yıl geçtiğinde yargıya başvurulmazsa, olay zaman aşımına uğrar. Eğer biri, bu bir yıllık sürenin geçmesinden sonra yazılı ya da sözlü olarak mahkemeye başvurursa, bu başvuru geçersiz sayılmalıdır'.

Yazıtta İ.Ö. 270 yıllarında Aspendoslu Aetos'un, Mısır Kralı II. Ptolemaios'in karısı aynı zamanda da kızkardeşi olan II. Arsinoe adına bu şehri kurduğu, kentin II.Arsinoe'nin 'Kutsal Kenti' olarak anıldığı öğrenilmektedir.Yazıtta Arsinoe ve Nagidos arasında çıkan sınır anlaşmazlığının giderildiği ve iki nüsha olarak hazırlanan yazıtın Nagidos'ta Afrodit Tapınağı'na, Arsinoe'de ise kapalı kutsal bir alana yerleştirildiğinden bahsedilmektedir. Arsinoe 6. yy. başlarında piskoposluk olmuş, Maraş Tepesinde doğu batı limanları çevresinde yer alan Softa Kalesinin surları pekçok yapı kalıntısının aksine özellikle batı duvarları Romalılar döneminde kulelerle takviyelendirildiği için sağlam durumda günümüze ulaşmıştır. Dağlık Cilicia'da Roma İmparatorluk Döneminin en yaygın mezar tiplerinden olan Anemurium da da görülen tonozlu mezar yapıları burda da görülmektedir. Erken Bizans Dönemine ait üç kilise tespit edilmiştir. Örenyerinin kuzeydoğusunda bulunan kilise ile doğusunda bulunan kesme ve moloz taştan inşa edilmiş bazilika, plan özelliklerini koruyarak günümüze kadar gelmiştir. Roma ve Erken Bizans Dönemlerine ait yan yana sıralanmış evler vardır[32]. Arsinoe, Roma İmparatorluğunun yol haritası olarak bilinen Tabula Peutingeriana'da görülmektedir.

Erken Orta Çağ da terk edilip tekrar yerleşim görmeyen kayrak taşı ile yapılmış ev ve kiliseler Geç Roma ve Bizans Dönemine tarihlenirler. Bu yapılar üç grupta incelenir; tonozlu, kubbeli ve düz çatı- dörtgen planlı olmak [33].

Maraş Tepesine giden yolun doğu kenarında kesme taş ve molozdan yapılmış Maraş Roma Hamamı yer alır. Günümüze merkezi kubbeli bölüm su haznesi ve havuz gelebilmiş, diğer kısımlarının ise hemen hemen tamamı yıkılmıştır. Hamamda yazıt yoktur; ama temel izleri bize hamamın planı hakkında bilgi vermektedir. Yapının giriş kısmının altından gelen kaynak suyu sayesinde burada yaşayanlar su ihtiyacını pratik yollarla buradan karşılayarak üzerine hamam inşa etmişler ve burayı kutsal saymışlardır. Havuz içinde ve çevresinde kaba kırmızı hamurlu keramik örnekleri ele geçmiştir, bu örneklerden hamamın Geç Roma Dönemine ait olduğu hakkında bilgi sahibi olabilmekteyiz. Yapının Selçuklu ve Karamanoğulları Döneminde de kullanıldığı bilinmektedir[34].

[32] Mersin Valiliği. (2009). ***Mersin Örenyerleri Kaleleri Müzeleri.*** 2. Baskı, İstanbul, Ekin Kitap Görsel.
[33] Durugönül, S. (1997). ***İçel ili (Antik Dağlık Kilikya) Yüzey Araştırması***.
[34] Mersin Valiliği.(2007). ***Mersin Arkeolojik Kültür Envanteri.***

Definenin buluntu yeri olarak düşünülen Aksaz mevkii, antik dönemde Melania (Mandane) ismiyle anılmaktadır. 'Barrington Atlas of the Greek and Roman World' da Melania (Mandane), Aksaz (Akyaka)'da Roma yerleşimi olarak görülmektedir[35].

Melania Antik kentinin kalıntıları, Bozyazı'nın 11 km. doğusunda Deniztepe mevkiindedir. Deniz ile hemen kıyısı olan iki tepelik alan üzerindeki örenyeri doğu batı yönünde kurulmuştur. Melania antik kenti doğu batı yönünde yaklaşık 1 km.uzunluğunda ve 400 m. genişliğindeki bir alanı kaplamaktadır ve surlar stratejik olarak ve arazinin verdiği imkanlardan yararlanılarak yapılmıştır. Horosan harçlı surların yapımında, moloz taş ve kaya blokları kullanılmıştır. Sur içinde kalan, şehir dokusunu oluşturan yapılardan çok az kalıntı kalmıştır ve pekçoğu bitki örtüsü altında kalan bu kalıntıların işlevlerinin ne olduğu anlaşılamamaktadır. Doğal limanı sayesinde savunmaya elverişlidir ve akropolisi bulunmamaktadır. Kentin ortasında bulunan taş duvarla çevrilmiş mekânın büyük iç kale savunmasında kullanıldığı düşünülmektedir. Kentin doğusundaki nekropol alanının ortasında bulunan tepenin kenarında moloz taşlardan ve horoson harcı kullanılarak yapılmış bir kilise bulunmaktadır. Kilise üç nefli bazilikal bir plana sahiptir. Nefler harçla örülü duvarlarla hareketlendirilmiş ve küçük kesme taşlardan yapılmıştır. Anemurium ören yerinde gördüğümüz mezar tiplerine benzeyen, fakat çok küçük ölçekte inşa edilmiş tonoz taş ve horosan harçlı, tabanları taş döşeli tek ve iki odalı iki katlı mezar örnekleri Melania'da da görülmektedir[36].

Strabon; Melania kentinin ismini, Dağlık Cilicia bölgesinin kıyı yerleşimleri arasında saymaktadır. Melania'nın doğusunda bulunan bir koyda, kentin limanı ve taş ocağı olabilecek bir alan tespit edilmiştir. Ana kayadan kesilip elde edilen blok taşların buradan gemiler aracılıyla gönderildiği düşünülmektedir. Ayrıca limana hakim olan bir tepede çeşitli mekanlara ait olabilecek yapılara ait kalıntılar tespit edilmiştir. Bu mekanlar küçük ve orta büyüklükte yerel kesme taşlardan örülüdür[37].

Melania'nın konumu ile ilgili bir bilgi de Plinius'da yer almaktadır. Plinius, Mousbanda'nın, Anemurion ve Korakesion'la beraber anılan Musanda olduğunu söylemektedir (burada Musanda aslında Myanda şeklinde tefsir edilmiştir; fakat el yazısı nüshada Musanda olarak geçmektedir). Forbiger ise, Stadiasmus'ta Anemoruion'la

[35] Richard J. A. Talbert.(2000). ***Barrington Atlas of the Greek and Roman World,***s.1018.
[36] Mersin Valiliği.(2009). ***Mersin Örenyerleri Kaleleri Müzeleri.*** 2. Baskı, İstanbul, Ekin Kitap Görsel.
[37] Anamur Müzesi Kayıtları

Kelenderis arasında, Sykai'ye yakın olarak anılan Myanda'nın Mandane ile aynı yer olduğunu söylemektedir. Sykaia ile Mousbanda'nın, 787 de piskoposluk oluşları ve ikisinin de piskoposlarının adlarının Sisinius isminde oluşu da önem arzetmektedir[38].

Ptolemy ise; Cappadocia'daki Derbe, Laranda, Olbasa ile Mousbanda şehirlerinin, Antiochiane Strategiasının şehirlerinden olduğunu, Olbasa ile Mousbanda'nın da daha eskiden Cilicia Tracheia denilen Bizans İsauria'sı şehirlerinden olduğunu söylemektedir. Ptolemy, Cappadocia'nın on Strategia'sını tanımladıktan sonra, M.Ö.1. yy.da onbirinci Strategia'nın da varlığından bahsetmektedir[39].

M.Ö.26 'da Galatia'nın son kralı olan Amyntas ölünce, Amnytas'ın egemenliğindeki Galatia ve komşusu olan bölgeler Romalılara kalır. Avgustus tarafından M.Ö. 20 de Cilicia Tracheia'nın Cappadocia kralı Archelaos'a verildiği bilinmektedir. Archelaos M.Ö. 17 de öldüğünde, topraklarının Cappadocia'ya düşen kısmını Romalılar alır ve Cilicia'nın bir kısmını da, I.Archelaos'un oğlu II.Archelaos'a bırakırlar. Burası isimlerine başka bir yerde rastlanmayan Klitia kabilesi ile anılmaktadır. Romalıların, Cilicia Tracheia'nın geri kalan kısmını ne yaptıklarına dair bir kayıt olmadığı gibi I. Archealos'un memleketinin nerelere kadar uzandığı da bilinmemektedir. Strabon, I.Archelaos'un Cappodocia dışındaki topraklarından söz ederken Ptolemy'nin de bahsettiği Antiochiane Strategiasından söz etmektedir, yani Olba ve Mousbanda'dan. Strabon ve Ptolemy'nin anlatımlarından bu bölgenin Ketis'i ve Cilicia Tracheia'nın bütün sahili ile doğu kısmını kapsadığını anlıyoruz. II. Archelaos'un da babasının topraklarının büyük bir kısmını muhafaza ettiği düşünülmektedir[40].

Gelzer'in bahsettiği İsaura piskoposluklarının Latince listesinde Mousbanda'da yer almaktadır. Bu listede Mousbanda, Sibide ve Sibilia şehirleri üç farklı piskoposluk olarak anılmaktadır[41].

Tiberius döneminde Romalılar bölgeyle çok az ilgilenmişlerdir, bu dönemde Seleucia'nın İmparatorluk sikkeleri darpettiğini biliyoruz. Caligula 48 yılında, Cilicia Tracheia ile Lykaonia'nın bir kısmını Kommagene kralı IV. Antiochos'la karısı İotepe'ye

[38] G.Pilinius Secundi, Naturalis Historia,2.cilt,s.412; Ramsay,W.M.,a.g.e.,s.412.
[39] Ptolemy,V.16.; Ramsay,W.M.,a.g.e.,s.371.
[40] Ramsay,W.M.,a.g.e.,s.413.
[41] Ramsay,W.M., a.g.e.,s.505.

vermiştir. IV.Antiochos'un memleketinin, Elaoussa Sebaste' den başlayarak batıda Anemurium'a kuzeyde Lykaonia'ya kadar uzandığını sikkelerinden anlıyoruz. Bu doğrultudan yola çıkarak bölgenin, I.Archelaos'un memleketi olan Cilicia Tracheia'nın vilayeti olması gerekmektedir. Ptolemy'nin, Lycaonia'nın bir kısmı ile Cilicia Tracheia'sından oluşan onbirinci Cappadocia Strategiasına, Antiochiane ismini vermesi de bu tezi kanıtlar niteliktedir[42].

Cilicia Bölgesinde, Roma hakimiyeti ile güçlü bir merkezi güç oluşturulmuş, merkezden vali atanan bir eyalet haline gelen Cilicia hem siyasi hem ekonomik anlamda düzene kavuşmuştur. Özellikle 3. yüzyılın başlarında önemli limanlara sahip olması sebebiyle Arsinoe ve Melania kentlerinin önemi artmış ve Roma'nın doğuya yönelik seferler düzenlemesi sebebiyle pek çok imparatorun da bölgeye gelmesi ile bu kentlerin imar çalışmaları artmıştır.

[42] Ramsay,W.M., a.g.e.,s.414.

4. DIOCLETIANUS DÖNEMİ İLE BAŞLAYAN TETRARKHIA DÖNEMİ VE DIOCLETIANUS KARARNAMESİ İLE GEÇ ROMA İMPARATORLUK DÖNEMİ

Tez kapsamında incelenen sikkelerin ait olduklarıtarihsel süreci incelemekte yarar vardır. Bu nedenle Diocletianus Dönemi ve Geç Roma İmparatorluğu Dönemi konusu ele alınmaktadır.

Yaklaşık 240 yılında Dalmaçyalı bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelen Diocletianus'un gerçek adı Caius Aurelius Valerius Diocletianus (Diocles) idi. İmparator Aurelianus zamanında komutanlık yaptığı ve Carus zamanında 'protectores domestici'(imparatorun muhafız alay komutanı) unvanıyla Doğu seferine katıldığı bilinmektedir. 285 yılı yazında Marcus Aurelius Carinus ile girdiği savaşı kazanarak Romanın tek imparatoru olmuştur. Diocletianus geniş bir coğrafyaya sahip olan Roma İmparatorluğu'nun tek bir imparator tarafından yönetilmesinin güç olacağını düşünerek Maximianus'a Avgustus unvanı vermiş ve yönetimine ortak yapmıştır. Böylece Diocletianus Nikomedeia'da Maximianus ise Mediolanum'da ikamet ederek Batı'da ve Doğu'da olmak üzere Roma sınırlarının güvenliği için savaşmışlardır. 293 yılında ise Avgustusların ölümü halinde İmparatorluğun başsız kalmaması için Tetrarkhia denilen dörtlü yönetime geçilmiştir. Yani Diocletianus ve Maximianus kendilerine birer caesar seçmişlerdir. Diocletianus'un caesar'ı Galerius olurken, Maximianus'un caesar'ı I.Constantius olmuştur. Diocletianus caesar'ı Galerius ile birlikte imparatorluğun Doğu yarısında, Maximianus ise caesar'ı I.Constantius ile imparatorluğun Batı yarısında hüküm sürmüş ve İmparatorluğunun yönetimi ikiye bölünmüştür. 1 Mayıs 305 'te Diocletianus ve Maximianus tahtan feragat etmişler ve Constantius ve Galerius Augustus olmuştur. Batıda hüküm süren I.Constantius'un caesarı II.Severus; Doğuda hüküm süren Galerius'un caesar'ı Maximinus Daia olmuştur. 310 yılında Maximianus, 313 yılında ise Diocletianus hayata gözlerini kapamıştır[43].

Diocletianus, eyaletleri küçülterek sayılarını çoğaltmış böylece eyaletleri idare edenlerin güçlenmelerinin ve isyana kalkışmalarının önüne geçmeye çalışmıştır. Eyaletleri sayıları 12'yi bulan diocesisler olarak gruplandırmış ve bunların idaresini de atlı sınıfından bir görevliye (vicarius) vermiştir. Askeri ve sivil idareyi birbirinden ayırarak ordudaki

[43]Tekin,O.(2008). ***Eski Yunanve Roma Tarihine Giriş.*** 2.Baskı.İstanbul: İletişim Yayıncılık A.Ş. s.286-288.

asker sayısını artırmış, sınırlarda bulunan karakolları ıslah etmiştir. Yapmış olduğu bu reformlara için ise yeni bir vergi sistemi getirmiştir. En önemli icraatlarından birisi de enflasyonun önüne geçebilmek için 301 yılında yayınladığı Narh Kararnamesidir[44].

Bir fermanla bildirilen Narh Kararnamesi ile tavan fiyatlar ve maaşlar belirlenmiştir. Bin iki yüzden fazla ürünün ve iş hizmetinin en yüksek seviyesini halka duyuran bu kararname ile tavan fiyatları üzerinde ödeme ve ipotek yapanlar ile stok yapanların sürgün veya ölümle cezalandırılacağı da bildirilmiştir. Belirlenen fiyatlardan daha düşük ücret düzeyi olan yerler ise fiyatları yükseltmiycek, mal satın almayacak ve mallarını başka bir yere göndererek belirtilen ücretten daha yüksek ücrete satamayacaktı. Kararnameye uymayan tüccarlar gibi onlardan mal satın alan müşterilerinde cezası ölümdü[45].

Diocletianus, Narh Kararnamesi ile enflasyonu önlemeye çalışsa da, ekonomiye destek sağlayamamış, tüccarlar ve halk mallarını stoklama yolunu seçmiştir.

Roma İmparatorluğunda III. yüzyılın ikinci yarısından sonra ise para sistemi çöktüğü için vergi toplayamaz hale gelen devlet tekrardan tedbir alma yoluna gitmiştir[46].

294 yılından itibaren Diocletianus darphanelerde düzenlemeler yapmıştır. Kuzey İtalya'da Aquileia'da, 296 yılında Karthago ve 308-309 yıllarında Ostia'da yeni darphaneler açmıştır. Fransa'da Lugdunum bulunan eski darphanenin yerini Almanyadaki Treveri (Trier) darphanesi almıştır. Lugdunum sadece bronz sikke basarken Treveri ise bronz, altın ve gümüş sikke darp etmiştir. Serdica, Siscia, Thessalonica ve Heraclea, Orta Tuna eyaletleri için, Nicomedia ve Antiocheia, Doğu cephesi için, Alexandria'da Mısır için sikke darphetmiştir. Diocletianus tarafından kurulan darphaneler 5.yy.'a kadar devam etmiştir. 306-324'deki iç savaşlar sırasında ise imparatorlar, geçici darphanelerde sikke basmak zorunda kalmışlardır[47].

---

[44]Tekin,O., a.g.e.,s.289.

[45] Kent, Roland G.(1920). ***The Edict of Diocletian Fixing Maximum Price,*** s.35 – 47. University of Pennsylavania Law Review and American Law Register, Vol. 69, No:1,35-47.

[46] Wassink, A.(1991). ***Inflation and Financial Policy under the Roman Empire to the Price Edict of 301 AD, Historia: Zeitschrift fir Alte Geschichte,*** vol. 40, no: 4, 1991, 465 – 493.

[47] Harl, K.W. (2002). ***Kazılarda Bulunan Sikkelerin Tanımlanması için Rehber Roma*** (çev.Burçak Delikan) Arkeoloji ve Sanat Yayınları,27.

Geç Cumhuriyet ve Erken İmparatorluk dönemlerinde devletin standart parası gümüş denarius idi. Diocletianus, altın, gümüş ve bakırdan yeni sikkeler bastırarak standart bir değer yaratmaya çalışmıştır. Altın sikkenin düzenli basımı imparatorlukta bir süredir kaçınılan bir uygulamaydı. Bu yeni sikkenin standart ağırlığı devlet tarafından önce 4.6 gr iken sonra 5.35 grama ayarlanmıştır. İmparator, altın ve gümüş sikkeler arasındaki oranı sabitleyerek birbiriyle tutarlı bir para sistemi yaratmayı amaçlamıştı[48].

III. yüzyılın ikinci yarısında imparatorların defne taçlı betimlendiği denariusların yerini ışın taçlı ile betimlendiği antoninianuslar alır. Antoninianus, sikke içindeki gümüş ayarının % 45 oranında azaltılarak değerinin düşürülmesi ile darphedilen sikkelerdir. Değeri düşürülmüş antoninianuslar piyasaya esas değerine eşit yada daha yüksek şekilde sürülmüştür. Bunun sonucunda da bronz ve bakırdan basılan sestertius, dupondius, asses ve semisses gibi sikkelerin kullanımı yavaşlamaya başlamıştır. İmparatorluğun belirli bölgelerinde altın sikkenin değeri düşmemiş egemenliğini korumaya devam etmiştir; ancak imparatorluğun geleneksel para sisteminin sonu gelmiştir[49].

Gümüş sikkelerin değerinin düşürülmesinin sonucu sahte paralar piyasada yaygınlaşmış, IV. yy. başlarında ise enflasyon Roma'da en yüksek seviyesine ulaşmıştır.

V. Yüzyıla gelindiğinde, Galler ve İskoçya'da Keltler ile Germen kavimlerinin saldırıları sonucunda Roma İmparatorluğu iyice zayıflamıştır. Birkaç yüzyıl sonra ise doğudan gelen Türk kavimlerinin baskısıyla Germen kavimleri yeniden harekete geçmiş ve Roma'nın yıkılmasına yol açmışlardır[50].

---

[48] İznik,E.(2011). ***İmparatorDiocletianus'un "Tavan (En Yüksek) Fiyatlar Fermanı.*"Edictum de pretiis Rerum Venalium"** Tarih Araştırmaları Dergisi, XXX; Ankara,s.104.

[49] Hendy, Michael F. ***Studies in the Byzantine Monatery Economy***. 448. İznik,E.(2011),***İmparator Diocletianus'un Tavan (En Yüksek) Fiyatlar Fermanı.*** **"Edictum de pretiis Rerum Venalium"** Tarih Araştırmaları Dergisi, Ankara, XXX; s.101,

[50] Palmer, R.R., Colton, J. (1978). ***A History of the Modern World.*** New York: Alfred A. Konpf, Inc.. Roma'da Siyasal-Sosyal-Kurumsal Yapı, Yöntem ve Teoriye Dair. Web:http//www.acikders.org.tr. adresinden 5 Ocak 2017 tarihinde alınmıştır.

5. ANAMUR DEFİNESİ BRONZ SİKKELERİ

5.1. Sikkelerle İlgili Genel Bilgiler

Anamur Müze Müdürlüğü'ne Taşınır kültür ve tabiat varlığı koleksiyon izin belgesi bulunan ruhsatlı bir koleksiyoner tarafından getirilen sikkelerin bir testi içinde bulunduğu söylenmekte ancak testi müzeye gelmeden kırılarak kaybolmuş olduğundan sadece sikkelerin Müze Müze Müdürlüğü'ne teslim edildiği anlaşılmaktadır. Bu defineye ait olmak üzere tez kapsamı içerisinde 4199 adet sikke incelenmiş bulunmaktadır. Tamamı bronz olan sikkelerin çapları 15mm. ile 22 mm., ağırlıkları ise 0,87 gr. ile 4,45 gr. arasında değişmektedir. 295-346 tarihleri arasına tarihlendirilmektedirler; en erken tarihli imparator I.Constantius, en geç tarihli İmparator II.Constantius'dur. Böylece, söz konusu sikkelerin ait oldukları dönem, 51 yıllık bir zaman dilimini kapsamaktadır. Toplam 4199 adet sikke, Anamur Müze Müdürlüğü kayıtlarına geçerken 858 âdeti yıpranmış durumda olduğu için Eser Envanter Defterine kayıt edilecek nitelikte olmayıp bilimsel amaçla kullanılabilecek korunması gerekli eser (etütlük malzeme) olarak değerlendirilmiş; öte yandan, 3341 adeti de envanterlik eser listesine kaydedilmiştir. Tezimiz kapsamında sikkelerin tamamı incelenmiş olup 3341 adeti tek tek ele alınıp gruplarına göre sınıflandırılarak katologlandırılmış, yıpranmış durumdaki 858 adetide okunabildiği kadarıyla guruplandırılarak ön ve arka yüz imparator ve lejandalarına göre sınıflandırılmıştır.

Geç İmparatorluk dönemine tarihlenen sikkeler I. Constantius, I. Licinius, II.Licinius, I.Constantinus, Fausta, Helena, Crispus, Delmatius, Hanniballianus, Theodora, II. Constantinus, Constans, II. Constantius dönemlerine aittir. Bulunan sikkeler arasında sayısal olarak en çok sikke Constantinus I'e aittir. Nadir bir sikke olarak definedeki sikkeler arasında bulunan Hanniballianus'a ait sikke, dönemin askeri hareketliliğini göstermesi açısından önemlidir ve definenin de kıymetini arttırmaktadır. Yine sikkeler arasında kalıpta kayma olan ve ters basımlı özel sikkelerde yer almaktadır.

Söz konusu sikkelerin incelenmesi sonucunda dönemin imparator ve imparatoriçelerine ait sikkelerin bir dökümü yapılarak; konu bu sikkelerin bölgeye ulaşmış olması bağlamında incelenmiştir.

5.2. Sikkelerin Kronolojik/Sayısal Dağılımı

İncelemekte olduğumuz definedeki sikkeler arasında Müze envanter listesine kayıt edilmiş olan 3341 adet sikkenin sayısal dağılımını şöyle özetlemek mümkündür:

I. Constantius'a ait 1 adet, I. Licinius'a ait 23 adet, II. Licinius'a ait 13 adet, I.Constantinus'a ait 1016 adet, Hatıra Paraları (Constantinopolis)'na ait 384 adet, Hatıra Paraları (Vrbs Roma)'na ait 409 adet, Fausta'ya ait 2 adet, Helena'ya ait 17 adet, Crispus'a ait 24 adet, Delmatius'a ait 29 adet, Hanniballianus'a ait 1 adet, Theodora'ya ait 2 adet, II.Constantinus'a ait 618 adet, Constans'a ait 239 adet, II. Constantius'a ait 492 adet, İmparatoru okunamayan askerlerin çift standartla betimlendiği 4 adet, İmparatoru okunamayan askerlerin tek standart tuttuğu 65 adet, İmparatoru okunamayan arka yüzde çift kuleli karargah kapısı bulunan 1 adet, kalıpta kayma olan (Constantinus I veya II'ye ait) 1 adet sikke bulunmaktadır. (Tablo1, Grafik)

Definede yıpranmış durumda oldukları için Müze etütlük eser grubuna dahil edilen 858 adet sikkenin sayısal dağılımı ise şöyledir:

Çok yıpranmış durumda olduğu için okunmayan 44 Adet, arka yüzünde aralarında çift standart duran iki askerin karşılıklığı durduğu I.Constantinus, II.Constantinus, Constans, II. Constantius'a ait 468 adet; Arka yüzünde aralarında tek standart bulunan iki askerin karşılıklığı durduğu, I.Constantinus, Hatıra Paraları (Constantinople), II. Constantinus, Constans, II. Constantius'a ait 269 adet; Arka yüzde karargah kapısı bulunan I.Constantius, I. Licinius, II. Licinius, I.Constantinus, Crispus, II. Constantinus, II. Constantius' a ait 58 adet; Arka yüzde dişi kurt ve Remus ile Remulus'un bulunduğu VRBS ROMA lejandlı 4 adet; Arka yüzde Quadriga bulunan 2 adet; Arka yüzde çelenk bulunan 5 adet; Arka yüzde Victory yanda trophe ve yerde esir bulunan 1 adet; Arka yüzde gemi pruvası üzerinde Victory bulunan 6 adet; Arka yüzde sancak altında iki esir bulunan 1 adet sikke bulunmaktadır. (Tablo 2)

Definede sayısal olarak en fazla sikke I.Constantinus (1016 adet) ve II.Constantinus (618 adet)'a aittir.

5.3.Tanrı,Tanrıça ve Personifikasyonları

Tez çalışmasında, imparatorlara ait sikkeler tespit edildikten sonra sikkelerin arka yüzlerinde yer alan tanrı tanrıça ve personifikasyonların, oldukça çeşitlilik gösterdiği tespit edilmiştir. Bu sahnelerde genellikle Jüpiter, Pietas, Sol, Victory, Roma, Spes, Securitas, Pax, Mars ve Nehir Tanrısı Euphrates görülmektedir.

Roma sikkelerinde politik amaçlı olarak kullanılan, soyut bir kavramın insan şeklinde anlatıldığı personifikasyonlarda; barış, adalet, dindarlık, bolluk, bereket ya da düşmanın diz çöktürülmesini anlatan betimlemeler kullanılmıştır.

Sikkelerin Arka Yüzünde yeralan Tanrı, Tanrıça ve Personifikasyonlar arasında:

Constantinopolis: İstanbul'un insanlaştırılmış halidir. Miğferli, mızraklı ve defne diademli olarak tasvir edilmiştir. (Kat.no.97-98-99)

Dişi Kurt ve İkizler: Ön yüz lejandı "VRBS ROMA" olan bu sikkelerde, arka yüzde ise dişi kurt ve ikizler yer almaktadır. İlk kez MÖ 137 yılında görülen bu sahne M.S. 330 yılında Constantinopolis kentinin kuruluş kutlamaları esnasında yeniden betimlenmiştir. Geç Roma döneminde basılan sikkeler üzerinde de sıklıkla kullanılan bu tasvir son kez M.S. 476 yılında darp edilen follisler üzerinde görülmüştür[51]. Yeni kurulan kentlerde Remus ve Romulus kardeşlerle bağlantı kurulabilmesi için, bu konu sık sık işlenmiştir. Böylece Romalılaştırma politikası amaçlamıştır. (Kat.no.118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139)

Pax: Barışı simgeleyen tanrıçadır. Elinde zeytin dalı, bereket boynuzu ve asa tutarken tasvir edilir. (Kat.no.145)

Pietas: Acıma duygusunun sembolüdür. Pietas ayakta başı sağa dönük, kucağında bir çocuk tutan kadın olarak tasvir edilir. (Kat.no.169)

Roma: Roma şehrinin tanrıçasıdır. Miğferli olarak tasvir edilmiştir. (Kat.no.100-101)

[51] Jones, J.M. (1990). ***Dictionary of Ancient Roman Coins***. London. 327.

Securitas: Güven ve huzur anlamına gelir.Roma şehrinin güvenlikten sorumlu tanrıçasıdır, asa veya patera tutarken tasvir edilmiştir. (Kat.no.142)

Sol: Güneş tanrısıdır. Işın taçlı, omzunun üzerinde chlamys, sağ elini yukarı doğru kaldırmış, elinde globus ile betimlenmiştir. (Kat.no.17-18)

Standart: Askeri bayrağa, standart denilmiştir. (GLORIA EXERCITVS lejandlı sikkelerde görülmektedir.Örn:Kat.no.60)

Victory: Düşmana karşı kazanılmış zaferi simgelemektedir. Kanatlı olarak tasvir edilir.(Kat.no.1-5-6-7-8-9-10-11-12-13-15-16-20-21-22-23-25-26-27-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-121-151-152-170-293-298-299-300)

Virtus: Cesareti temsil eden tanrıdır. Victoria'yı tutarken, mızraklı, kalkanlı olarak tasvir edilmiştir. (Kat.no.153-154-251)

Quadriga: Dört atlı araba anlamına gelir ve araba yarışları ve zafer alaylarında kullanılır. Sikkelerimizde Constantinus I guadriga üzerinde betimlenmiştir. (Kat.no.90-91-92-93-94-302)

5.4. Lejantlar

Sikkenin etrafında resmi çevreleyen yazılara "lejand" denir. "Lejand" okumak anlamına gelen Latince legere'den gelmektedir. Sikke lejandları bize sikkenin imparatoru, magistratı, tarihi, birimi, darphane ve ofishanesi gibi sikke tipini açıklayıcı pekçok bilgi verir.

Tezimize konu olan sikkelerin Arka Yüz lejantları aşağıda listelenmiştir:

CAESARVM NOSTRORVM: Bizim Caesarlarımız. (Kat.no.171)

CONCORDIA MILITVM : Askerler arasındaki uyum. (Kat.no.1)

CONSTAN/TINVS/AVG: İmparator Constantinus. (Kat.no.48)

CONSTANTINIANA DAFNE: Constantine'nin zaferi. (Dafne, Tuna kıyısında Constantine tarafından inşa edilen kale veya kamp) (Kat.no.27)

DOMINOR NOSTROR CAESS: Efendimiz Caesarlar. (Kat.no.176-177)

FEL TEMP REPARATIO : Mutlu günlere dönüş. (Kat.no.292)

GLORIA EXERCITVS : Ordunun başarısı, ihtişamı.(Kat.no.222.vd.)

GLORIA ROMANORVM : Roma'nın ihtişamı.(Kat.no.25)

IOVI CONSERVATORI : Koruyucu Iuppiter. (Kat.no.5-6)

LIBERTAS PVBLICA : Halkın özgürlüğü. (Kat.no.26)

PAX PVBLICA: Devletin barışı. (Kat.no.145)

PIETAS ROMANO: Dindar Romalılar. (Kat.no.169)

PRINCIPIA IVVENTVTIS : Gençler arasında önde gelen. (Kat.no.150)

PROVIDENTIAE CAESS : Caesarların takdiri. (Kat.no:186-187-188-189)

PROVIDENTIAE AVGG: Avgustusların taktiri. (Kat.no.3-4)

SARMATIA DEVICTA: Sarmatya Zaferi. (Kat.no.23)

SECVRITAS REIPVBLICE: Halkın güvenliği. (Kat.no.142-143-144)

SECVRITAS PVBLICA: Halkın güvenliği. (Kat.no.168)

SOLI INVICTO COMITI : Yenilmez Sol. (Kat. no. 2)

VICTORIAE LAETAE PRINC PERP: Ebedi efendimizin neşeli zaferi. (Kat.no.20-21)

VICT · LAETAE PRINC PERP: Zaferler, ebedi ve birinci olsun. (Kat.no.170)

VICTORIAEDD AVG QNN: Efendilerimizin zaferlerine. (Kat.no.293)

VIRTVS EXERCIT/EXERCITVS: Ordunun erdemi, cesareti. (Kat.no.153-154)

VIRTVS AVGG: İmparatorun erdemi, cesareti. (Kat.no.19)

VIRTVS CAESS : Caesarların erdemi, cesareti. (Kat.no.251)

VN MR (Venerandae Memoriae): Şerefli anı**.** (Kat.no.95-96)

5.5. Sikkeler Üzerindeki Tasvirler

Definemizde yer alan sikkelerinin ön yüzlerinde genel olarak, imparatorun portresi vardır. Portrenin çevresinde ise, portreye ait ünvan ve isimlerin yer aldığı lejandlar yeralmaktadır. Bu büstlerde; imparator genellikle, drapeli, zırhlı veya paludamentum'ludur, başında ise diadem taşımaktadır. Sikkelerin üzerindeki imparator portrelerinde defne dalı veya inci, rozet veya ziynet eşyalarından yapılmış bir diadem görülür.

Sikkelerin arka yüzündeki figürler, ön yüzde olduğu gibi yazı ile çerçevelenmiştir. Sikkelerimizin arka yüzünde yer alan tanrı, tanrıça ve personifikasyonlar ile Romanın toplumsal ve dinsel yapısını simgeleyen unsurlar hakkında bilgi edinmekteyiz.

Roma sikkelerinin arka yüzünde, devlet yönetimi, iç ve dış politik olaylar, Roma'nın toplumsal yapısı ile ilgili betimlemelere de yer verilmiştir[52].

Definemizde yer alan sikkelerin arka yüzlerinde yer alan tanrı ve tanrıçaların atrübütleri de çalışma kapsamında ele alınmıştır. Atribütler içerisinde en çok; karşılıklı iki askerin aralarındaki standartla betimlenmesi, karargah kapısı ile globus üzerinde Victory gibi sahnelere yer verilmiştir.

[52] Tekin,O., a.g.e. s.21.

5.6. Darphane İşaretleri

M.S.274'ten sonra, özellikle Constantinopolis, Antiocheia, Cyzicus, Nikomedia gibi büyük darphanelerin sikkeleri, darphanenin hangi atölyesinde basıldığını gösteren işaretleri (mint mark) taşımaya başlamıştır.

Sürekli ya da geçici bir kuruluş olan darphaneler, kalıplarını bir darphaneden başka bir darphaneye taşıyarak seferdeki ordu ya da imparator ile birlikte hareket eden seyyar bir darp atölyesi de olabilmekte ve bir kentteki darphane başka bir kent ya da bölge için sikke basabilmekteydi[53].

Definede yer alan sikkelerimiz; Alexandria, Antiochia ad Orontem, Aquileia, Arelate, Constantinopolis, Cyzicus, Heraclea, Lugdunum, Nicomedia, Roma, Siscia, Thessalonica, Ticinum, Treveri darplıdır. Genellikle ALEX, SMAL, SMAN, AQ, AR CONS, CYZ, SMK, SMH, LG, SMN, R/RM/, SIS, TR, THES şeklinde yazılan darphane kısaltmalarının sonuna eklenen harflerde A,B,E, Δ, Γ…atölyelere işaret etmektedir. Yine atölye işaretlerinden sonra sıkça kullanılan ➴ Ω ◡ ⋏ ◡ Ϙ 𐆊 sembollerde tarihleme açısından oldukça önem arzetmiştir.

Bu semboller sikkenin darpedildiği tarihte atölyeden kimin sorumlu olduğunu gösterir. Kullanılan semboller, imparatorluk yıldönümlerine yada dini bağlamda önemli bir olaya da işaret etmektedir.

[53] Howgego,C.(2013), ***Sikkeler Işığında Eski Çağ Tarihi***, (çev.Oğuz TEKİN).2.basım,s.49.

6. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Anamur Müzesi'ne yıllar önce getirilen bir define içinde yer alan sikkelerle ilgili olarak yaptığımız çalışma, I. Constantius ile II. Constantinus dönemleri arasında yaklaşık yarım yüzyıllık bir dönemi kapsamaktadır. Tamamı bronz sikkelerden oluşan definedeki en fazla sikke I.Constantinus (1016 adet) ve II. Constantinus (618 adet) dönemlerine ait bulunmaktadır. Definenin bulunduğu yerin Dağlık Cilicia'daki Melania adlı yerleşim merkezi olması, Dağlık Cilicia Bölgesi'nin bu dar zaman dilimi içinde yaşadığı siyasi ve askeri hareketliliği yansıtması bakımından önem taşımaktadır. Öte yandan, sikkelerin ait olduğu dönemin Roma imparatorluğu genelinde idari, ekonomik reformların yapıldığı bir aşamaya işaret etmesi de, bunlar üzerine yapılan çalışmanın anlam ve önemini arttırmaktadır.

Tez çalışmasında ele aldığımız define grubumuz şemalar halinde de verilmiştir. Dört bini aşkın sikkenin incelenmesi sonucunda, önyüzde bulunan imparator portlerinin yönü, diademi ve lejandlarının her tipte farklılık arzettiği belirlenmiştir.

Portreler;

FLVAL CONSTANTIVS.NOB CAES **,** IMP LICINIVS AVG,IMP LICINIVS PF AVG, IMP C VAL LICIN LICINIVS PF AVG, DN VAL LICIN LICINIVS NOB C, LICINIVS IVN NOB CAES, DV CONSTANTINVS PT AVGG, CONSTANTINOPOLI, VRBS ROMA, CONSTANTINVS MAX AVG**,** CONSTANTINVS AVG, IMP CONSTANTINVS AVG, IMP CONSTANTINVS PF AVG, IMP C FL VAL CONSTANTINVS PF AVG, FLAV MAX FAVSTA AVG, FL HELENA AVGVSTA, FL IVL HELENAE AVG, DN FL IVL CRISPVS NOB CAES, FL IVL CRISPVS NOB C, CRISPVS NOB CAES, IVL CRISPVS NOB CAES, FL IVL CRISPVS NOB CAES , IVL CRISPVS NOB C, FL DELMATIVS NOB C, FL IVL DELMATIVS NOB C , FL DELMATIVS NOB CAESS, FL HANNIBALLIANO REGI, FL MAX THEODORAE AVG, CONSTANTINVS IVN NOB C**,** DN CONSTANTINVS PF AVG, CONSTANTINVS NOB CAES, CONSTANTINVS PF AVG, CONSTANS NOB CAES, FL I CONSTANS NOB CAES , FL CONSTANS NOB CAES, FL IVL CONSTANTIS NOB C, FL IVL CONSTANS NOB C , CONSTANS IVN NOB C, FL IVL CONSTANTIVS NOB C , FL VAL CONSTANTIVS NOB C , CONSTANTIVS AVG,

CONSTANTIVS PF AVG, DN CONSTANTIVS PF AVG, FL IVL CONSTANTIVS NOB C , CONSTANTIVS PF AVG lejandları ile çevrelenmiştir. (Şema 1)

Öte yandan, sikkelerin arka yüzlerinde yer alan tanrı tanrıça ve personifikasyonların, oldukça çeşitlilik gösterdiği tespit edilmiştir. Buna göre, arka yüz sahnelerinde genellikle Iuppiter, Pietas Sol, Victory, Roma, Spes, Securitas, Pax, Mars ve Nehir Tanrısı Euphrates görülmektedir.

Arka Yüzde;

CAESARVM NOSTRORVM, CONCORDIA MILITVM, CONSTANTINIANA DAFNE, CONSTAN/TINVS/AVG, CLEMENTIA TEMP, DN CONSTANTINI MAX AVG, DOMINOR NOSTROR CAESS, FEL TEMP REPARATIO, GLORIA EXERCITVS, GLORIA ROMANORVM, IOVI CONSERVATORI, IOVI CONSERVATORI CAESS, IOVI CONSERVATORI AVGG, PAX PVBLICA, PIETAS ROMANO, PROVIDENTIAE AVGG, PROVIDENTIAE CAESS, PRINCIPIA IVVENTVTIS, SARMATIA DEVICTA, SECVRITAS REIPVBLICE, SOLI INVICTO COMITI, VICTORIAE LAETAE PRINC PERP, VICT · LAETAE PRINC PERP, VIRTVS AVGG, VIRTVS CAESS, VIRTVS EXERCITI, VN MR, VICTORIAEDD AVG QNN, SPES REIPVBLICAE, LIBERTAS PVBLICA lejantları görülmektedir. (Şema 2)

Koleksiyondaki sikkeler arasında en erken imparatora ait olan sikke, Diocletianus'un kurduğu tetrarşi yönetiminin batıda Maximianus ile beraber hüküm süren imparatoru I.Constantius'a ait sikkedir.

Diocletianus, hem ekonomik hem de siyasi açıdan yaptığı reform ile, senatonun rolünün büyük ölçüde kısıtlandığı yeni bir yönetim biçimi kurmuştur ve Roma tarihinde yeni bir dönemin başlangıcı olmuştur. Definede bu yönetim biçiminin bir parçası olan I. Constantius'a ait bir adet sikke bulunmaktadır. I.Constantius'a ait sikkenin darphanesi okunmamaktadır; fakat bu tip aynı ön ve arka yüz lejandına sahip sikkeler darphane olarak

Alexandria, Antiochia ad Orontem ve Cyzicus'ta basılmıştır ve I.Constantius caesar iken 295-297 yılları arasına tarihlendirilmektedir. (Şema 3)

Definede I.Licinius'a ait 23 adet sikke bulunmaktadır, bu sikkeler arka yüzlerine göre 4 tipe ayrılmıştır:

1. tipte bulunan bir adet sikkenin, ön yüzü IMP.LICINIVS.PF.AVG lejandlı, arka yüzü Tanrı Sol'un betimlendiği SOLI INVICTO COMITI lejandlı ve Roma darplıdır.

2. tipte 5 adet Heraclea darplı sikke bulunmaktadır. Bu sikkelerin hepsinin ön ve arka yüz lejandları aynı olmakla beraber bir âdetinde ön yüzdeki imparator büstü diğerlerinden farklı olarak sola dönük tasvir edilmiştir ve arka yüzde üç kuleli karargah kapısı yanında bulunan Λ harfi yerine nokta işareti kullanılmıştır ve atölyesi farklıdır.

3. tipte yine ön ve arka yüz lejandları aynı iki adet Antiochia ad Orontem ve Nikomedia darplı sikke bulunmaktadır; Antiochia ad Orontem darplı sikkenin arka yüzünde yerde duran esirin üzerinde Z / IIN bulunurken, Nikomedia darplı sikkede X / IIN harfleri bulunmaktadır.

4. tipte ön yüz ve arka yüz lejandı aynı olan iki adet sikkede, imparator sağa dönük olarak tasvir edilmiştir, bu sikkelerden Alexandria darplı olan daha erken tarihlidir; İmparator defne taçlıdır, arka yüzde ayakta duran Jüpiterin solunda K sağında X/ B harfleri varken, Cyzicus darplı olan diğer sikke ise daha geç tarihlidir ve Jüpiterin solunda ağzında çelenk tutan kartal, sağda ise esir üzerinde X/ IIN harfleri yer almaktadır. Yine dördüncü tipte Ön yüz lejandı diğer iki sikkeden farklı olarak IMP.LICI-NIVS.AVG ve arka yüz lejandı IOVI.CONS-ERVATORI.AVGG şeklinde yazılan İmparatorun sola dönük tasvir edildiği 317-320 yılları arasına tarihlendirilen on üç adet Cyzicus, Nikomedia, Antiochia ad Orontem darplı sikke bulunmaktadır. Cyzicus darplı sikkelerde Jüpiterin solunda çelenk, Nikomedia darplı olanlarda dal, Antiochia ad Orontem darplı olanlarda ise esir bulunmaktadır, Iuppiter'in sağındaki harflerde darphaneye göre değişmiştir. (Şema 4)

II. Licinius'a ait 13 adet sikke ve 3 tip bulunmaktadır. 3 tipte de imparator sola dönük tasvir edilmiştir:

1. tip ve 2. tipin ön yüz lejandları aynıdır sadece yazımları farklıdır (1.tipte DN.VAL.LICIN.LICI-NIVS.NOB.C, 2. tipte ise DN.VAL.LICIN.LICINIVS.NOB.C). 3. tipte ise ön yüz lejandı LICINIVS.IVN.NOB.CAES'dir.

En erken tarihli olan 1. tipte bulunan 8 adet sikkede darphane Antiochia ad Orontem'dir ve arka yüzde Iuppiter tasvir edilmiştir.

2. tipte ön yüzde imparatorun büstlerinin büyük ve küçük olarak betimlendiği arka yüzde ise üç kuleli karargah kapısının bulunduğu Heraclea darplı üç adet ve darphanesi okunmayan bir adet sikke bulunmaktadır.

En geç tarihli 3. tipte ise arka yüzde çelenk bulunan ve darphanesi okunmayan fakat benzer örneklerden yola çıkarak darphanesinin Thessalonica olabileceğini düşündüğümüz bir adet sikke bulunmaktadır. (Şema 5)

Definede en fazla sayıya sahip olan I.Constantinus'a ait 1016 adet sikke ve 16 tip bulunmaktadır. Ayrıca I.Constantinus'a ait ön yüz lejandı ters basımlı bir adet sikkede bulunmaktadır:

1.tipte arka yüz lejandı IOVI.CONS-ERVATORI.AVGG olan ön yüz lejandları farklılık gösteren arka yüzde Jüpiterin betimlendiği Heraclea ve Nikomedia darplı 4 adet sikke yer almaktadır. Heraclea darplı sikkede imparator sağa dönük tasvir edilmiştir ve arka yüzdeki Jüpiterin sağında kartal ile betimlenmişken, Nikomedia darplı sikkeler daha geç tarihlidir ve imparator sola dönük olarak tasvir edilmiştir, arka yüzde Jüpiterin sağında ise dal bulunmaktadır.

2. tipte ön yüz lejandları farklı, arka yüz lejandları aynı ama yazımları farklı olan (SOLI.INVIC-TO.COMITI , SOLI.IN-VI-CTO.COMITI) Tanrı Sol'un betimlendiği Lyons darplı ve darphanesi okunmayan; fakat arka yüz yazılış şeklinden darph yerinin Arles olabileceğini düşündüğüm iki adet sikke yer almaktadır.

3. tipte ön yüzde imparatorun sağa dönük tasvir edildiği, arka yüzü VIRTV-S.AVGG lejandlı üç kuleli karargah kapısının betimlendiği Roma darplı bir adet sikke bulunmaktadır.

4. tipte bulunan iki adet sikkenin ön yüz lejandları farklıdır ve imparator bir sikkede sağa dönük tasvir edilmişken diğerinde sola dönük tasvir edilmiştir. Arka yüz lejandları ve darphaneleri aynıdır, fakat Victory'lerin ortasında bulunan altar üzerindeki şekiller farklılık göstermektedir.

5. tipte Büyük Constantinus'un, Licinius ile beraber Avgustus iken basılmış Antiochia ad Orontem darplı, arka yüzde IOVI.CONS-ERVATORI lejandlı, Iuppiter'in betimlendiği bir adet sikke yer almaktadır.

6. tipte I. Constantinus sikkeleri arasında Trier darplı olan tek sikkedir, arka yüz SARMATIA.DEVICTA lejantlıdır.

7. tipte ön yüzde lejand bulunmamaktadır, imparator büstü sağa dönüktür. Arka yüzde de imparatorun ismi yazmaktadır ve Antiochia ad Orontem darplıdır.

8. tipte ön yüzünde CONSTANTI-NVS.MAX.AVG lejantı ile imparatorun büstü, arka yüzünde GLORIA RO-MANORVM lejantı ile kalkanı üzerinde oturan Roma betimi bulunmaktadır. Üç sikkede Constantinople darplıdır fakat sol yanda bulunan harfler değişiklik göstermektedir.

9. tipte bulunan bir adet sikkenin ön yüz yazısı, darphanesi ve basım tarihi 8. Tiple aynıdır, fakat arka yüz lejandı ve betimlemesi farklıdır, LIBERT-A-S.PVBLICA lejandlıdır ve gemi üzerinde Victory ayakta betimlenmiştir.

10. tipteki on adet sikkenin ön yüz yazısı, darphanesi ve basım tarihi 8 ve 9. tiple aynıdır. Arka yüz lejandı CONSTANTINI-ANA DAFNE'dir ve Victory oturmuş olarak betimlenmiştir ve sol üstte bulunan trophy ile altında bulunan esirin aralarında bulunan harfler değişmektedir.

11. tipte bulunan otuz dokuz adet sikkenin otuz sekiz adedinin ön yüz lejandları CONSTAN-TINVS.AVG' dir; sadece Siscia darplı olan iki adet sikkenin lejandı diğerleri ile aynı olup yazımı CONSTA-NTINVS.AVG şeklindedir ve hepsinde imparator büstü defne taçlıdır, bir adet Heraclea darplı sikkenin lejandı ise CONSTANTINVS.MAX.AVG'dir ve imparator rozet diademlidir. Arka yüz lejandları aynıdır çelenk içinde VOT/XX yazısı bulunmaktadır, sadece Heraclea darplılarda VOT/XXX yazmaktadır. Sikkeler, Heraclea, Thessalonica, Arles, Ticinium**,** Roma, Siscia darplıdır. Darphane olarak en fazla sayı Heraclea darplı sikkelere aittir.

12. tipte bulunan altı yüz iki adet sikkenin, ön yüz lejandı tüm tiplerde CONSTANTI-NVS.MAX.AVG iken sadece Heraclea darplı bir adet sikkenin ön yüz

yazısı düzensiz olarak CONSTANTI-NVS.AVG'dir, imparator genellikle rozet diademlidir sadece Cyzicus darplarında inci diademli olarakta betimlenmiştir. Arka yüz lejandı hepsinde GLOR-IA EXERC-ITVS şeklinde yazılmıştır ve karşılıklı duran iki askerin ortasında iki standart bulunmaktadır. Roma, Siscia, Thessalonica, Heraclea, Constantinopolis, Nikomedia, Cyzicus, Antiochia ad Orontem, Alexandria darpları okunmaktadır. 12. tipte Darphane olarak en fazla sayı Nikomedia darplı sikkelere aittir, yirmi dokuz adet sikkenin ise darphanesi tespit edilememiştir.

13. tipte ön yüz lejandı CONSTANTI-NVS.MAX.AVG. olan ve arka yüzde iki askerin ortalarında bir standart tuttuğu iki yüz yirmi beş adet sikke bulunmaktadır. Arka yüz lejandları GLOR-IA EXER-CITVS şeklindedir, sadece Thessalonica darplı iki adet sikkenin lejandı GLORI-A EXERC-ITVS şeklinde yazılmıştır. Darphane sayısı en fazla Nikomedia darplı sikkelerdir.

14. tipte ön yüz lejandı CONSTANTI-NVS.MAX.AVG, CONSTAN-TINVS.AVG ve IMP.CONSTA-NTINVS.AVG olan imparatorun büstünün defne, inci ve rozet diademli olarak tasvir edildiği; arka yüz lejandı PROVIDEN-TIAE. AVGG ve karargah kapısının betimlendiği doksandokuz adet sikke yer almaktadır. Arka yüzde tüm sikkelerde iki kuleli karargah kapısı betimlenirken Heraclea darplı bir adet sikkede üç kuleli karargah kapısı betimlenmiştir, bu sikke diğerlerinden daha erken döneme tarihlenmektedir ön yüzdeki imparator lejandı diğerlerinden farklı olarak IMP.CONSTA-NTINVS.AVG'dir ve imparator sadece bu sikkede sola dönük olarak tasvir edilmiştir. Arka yüzde iki kuleli karargah kapısının betimlendiği Sikkelerin ön yüz lejandları CONSTAN-TINVS.AVG ve CONSTANTI-NVS.MAX.AVG şeklinde iki tiptir, CONSTAN-TINVS.AVG olanlar Siscia, Nikomedia, Cyzicus, Thessalonica, Constantinopolis, Antiochia ad Orontem, Roma, Arelate, Alexandria darplıdır. Sayı olarak en fazla sikke Nikomedia darplı olanlardır; bu darplarda imparator defne ve daha geç tarihlilerde inci diademli olarak tasvir edilmektedir. CONSTANTI-NVS.MAX.AVG lejandlı olanlarda imparator rozet ve inci diademlidir ve Nicomedia,Cyzicus, Antiochia ad Orontem darplıdır.

15. tipte I.Constantinus'un ölümünün ardından basılan hepsi DV.CONSTANTI-NVS.PT.AVGG lejandlı, imparatorun örtülü başlı büstünün yer aldığı onyedi adet sikke yer almaktadır. Arka yüzleri lejandsız olan sikkelerde quadriga üzerinde I.Constantinus betimlenmiştir.

16. tipte önyüz lejandı ve resmi 15. Tiple aynı olan arka yüzde imparatorun ayakta betimlendiği bir adet sikke bulunmaktadır. Alexandria darplıdır. (Şema 6)

I.Constantinus'a ait sikkeler arasında ön yüz yazısı ters basımlı bir adet sikke yer almaktadır ki buda definede önem arzeden sikkeler arasındadır. Ön yüz lejandında ters yazılmış olarak CONSTAN-TINVS.AVG yazılmıştır ve I.Constantinus'un defne diademli sağa dönük olarak tasvir edilmiştir. Arka yüz lejandı PROVIDEN-TIAE.AVGG'dir ve iki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız betimlenmiştir. (Şema 6)

Definede Hatıra Parası (Commemorative Coin) olarak adlandırılan sikkeler 793 adettir ve üç tipte incelenmiştir:

1. Tipte arka yüz lejandları GLOR-IA.EXERC-ITVS olan karşılıklı iki askerin bir standart ile betimlendiği, ön yüz lejandları CONSTAN-TINOPOLI ve VRBS ROMA olan 36 adet sikke yer almaktadır, iki örnektede Constantinopolis darplı sikkelerin sayısı daha fazladır.

2.tipte arka yüzde lejandı bulunmamaktadır ve gemi pruvası üzerinde Victory betimlenmiştir; Ön yüz lejandı ise CONSTANTINOPOLIS'dir, İmparator sola dönük betimlenmiştir. Roma, Siscia, Thessalonica, Heraclea, Constantinopolis, Nikomedia, Cyzicus, Antiochia ad Orontem, Alexandria darplı 371 adet sikke bulunmaktadır. Darphanesi Roma olan sikkeler hariç, tüm sikkelerde ön yüz lejandı CONSTAN-TINOPOLIS şeklinde yazılmışken daha erken tarihli olan Roma darplı sikkelerde CONSTANTI-NOPOLIS şeklinde yazılmıştır, darphane olarak en fazla sayı Cyzicus darplı sikkelerdedir.

3. Tipte yine arka yüzü lejandsız dişi kurtun Remus ve Romulus'u emzirdiği 386 adet sikke bulunmaktadır; ön yüz lejandı VRBS ROMA'dır ve Roma sola dönük betimlenmiştir. Roma, Aquileia, Siscia, Thessalonica, Heraclea, Constantinopolis, Nikomedia, Cyzicus, Antiochia ad Orontem, Alexandria darplıdır. En fazla sayı Constantinopolis darplı sikkelerdedir. Nikomedia darplı sikkelerde ve bazı Heraclea darplarında arka yüzde Dişi kurtun üzerinde bulunan iki yıldız arasında üç nokta bulunmaktadır, Cyzicus darplı sikkelerde ise ön yüzdeki imparatorun miğferi farklılık arzetmektedir. (Şema 7)

Definede I. Constantinus'un karısı Faustina'ya ait 2 adet sikke tek tipte yer almaktadır. Ön ve arka yüz lejandları aynıdır, arka yüz lejandı Siscia darplı sikkede SPES.REIP-VBLICAE, Nikomedia darplı sikkede SPES.REI-PVBLICAE şeklinde yazmaktadır. Umut Tanrıçası Spes betimlenmiştir. (Şema 8)

Definede I.Constantinus'un annesi Helena'a ait 17 adet sikke yer almaktadır ve 2 tipte incelenmiştir. Ön yüz lejandları farklıdır FL.HELENA.AVGVSTA ve FL.IVL.HELENAE.AVG şeklindedir:

1.tipin arka yüz lejandı SECVRITAS.REIPVBLICE'dir ve Heraclea, Antiochia ad Orontem, Cyzicvs darplıdır, ön ve arka yüz lejandları ve yazımları aynıdır.

2.tipteki sikkeler daha geç tarihlidir ve ön yüz lejand yazımları farklılık göstermektedir FL.IVL.HEL-ENAE.AVG ve FL.IVL.HE-LENAE.AVG arka yüz PAX.PV-BLICA lejantlıdır, darphanesi okunmayan bir adet sikke dışında hepsi CONSTANTINOPOLIS darplıdır. (Şema 9)

Definede Crispus'a ait 24 adet sikke 6 tipte incelenmiştir:

1.tipte Arka yüz lejandları PROVIDEN-TIAE.CAESS, ön yüz lejandları farklılık göstermektedir. Arka yüzde, Heraclea darplı sikkelerde üç kuleli karargah kapısı tasvir edilmişken, Antiochia ad Orontem ve Nikomedia darplılarda karargah kapısı iki kulelidir.

2.tipte arka yüz lejandı PRINCIPIA.IVVENTVTIS lejantlı, Arles darplı bir adet sikke yer almaktadır Tanrı Mars betimlenmiştir.

3.tipte IOVI.CONSERVATORI.CAESS lejandlı bir adet sikke Cyzicus darplıdır Jüpiter betimlenmiştir.

4. Tipte arka yüz lejandı 1. Tiple aynı PROVIDEN-TIAE.CAESS lejandlı fakat Iuppiter'in betimlendiği Nikomedia darplı bir adet sikke yer almaktadır.

5.tipte VIRTVS.EXERCIT lejandlı Ticinium ve Siscia darplı iki adet sikkenin ön yüz lejandları farklıdır.

6.tipte CAESARVM. NOSTRORVM lejandlı Thessalonica, Siscia darplıdır. Thessalonica darplılarda imparator sola dönüktür, Siscia ve darphanesi okunmayan üç adet sikkede sağa dönük tasvir edilmiştir. Çelenk içindeki yazı VOT/X - VOT/V olarak değişmektedir. (Şema 10)

Delmatius'a ait 29 adet sikke iki tipte incelenmiştir. Ön yüz lejanları farklılık arzetmektedir ve imparator hepsinde sağa dönük ve defne diademlidir. Her iki tiptede arka yüz lejandları GLOR-IA EXERC-ITVS'tur:

1. tipte karşılıklı duran iki asker ortalarında iki standartla betimlenmiştir ve Constantinopolis, Cyzicus darplıdır.

2 tipte karşılıklı duran iki asker ortalarında bir standart bulunmaktadır**,** Nikomedia, Cyzicus, Thessalonica, Nikomedia, Constantinopolis, Alexandria, Antiochia ad Orontem darplıdır. Sayı olarak en fazla sikke Constantinopolis darplı sikkelerdedir. (Şema11)

Definede en önemli sikke Hanniballianus'a ait bir adet sikkedir. Sikkenin ön yüzünde sağa dönük Hanniballianus'un büstü yer almaktadır. Arka yüzü SECVRITAS PVBLICA lejantlıdır ve nehir tanrısı Euphrates betimlenmiştir. Constantinopolis darplıdır. Sikkelerinin en önemli özelliklerinden biri de, yazılı kaynaklardan bilgi sahibi olmadığımız, kısa süre egemen olabilmiş ya da kısa süre yaşamış bazı kişiler hakkında bilgi edinmemizi sağlamasıdır. Definemizde yer alan sikkeler arasında, Hanniballianus'a ait nadir bulunan bir adet sikkenin de ele geçmesi, bölgede Roma dönemi askeri hareketliliğini göstermesi açısından önem taşımakta ve definenin kıymetini arttırmaktadır. (Şema12)

Hanniballianus, I. Constantinus'un Sasanilere karşı hazırlamakta olduğu sefer sırasında 'Rex Regum et Ponticarum Gentium' (Krallar kralı ve Pontus Kralı) ilan edilmiş ve adına sikkeler basılmıştır. I. Constantinus, Doğu Anadolu'da Sasaniler'den ele geçirilecek topraklarda iki devlet arasında tampon görevi görecek bir krallık kurmayı ve başına da Hanniballianus'u geçirmeyi amaçlamıştı. Romanın, Sasanilere karşı düzenlediği seferler sırasında çok sayıda Romalı askerin Cilicia'ya geldiği bilinmektedir; dolayısıyla da bu sikkenin de define yer alması, uygulanan Roma politikasını göstermesi açısından önem arz etmektedir ve definenin Cilicia kökenli olma ihtimalini de kuvvetlendirmektedir.

Tetrarşi imparatorlarını birbirine bağlayan en önemli neden hepsinin Illyria kökenli asker olması ve ilişkilerini evlilik bağı ile güçlendirmeleridir. Constantius I Maximianus'un kızı Theodora ile evlenmiştir. İncelenen sikkeler arasında iki adet Thedora'ya ait sikke bulunmaktadır. Sikkeler Constantius I'in ölümünden çok sonraya (337-341) tarihlenmektedir. Thedora'da ölümünden sonra Avgusta ilan edilmiştir. Roma darplı sikkenin ikisinde de arka yüzde Pietas betimlenmiş ve Thedora Pietas ile bütünleştirilmiştir. (Şema13)

II. Constantinus'a ait 618 adet sikke ve 8 tip sikke bulunmaktadır:

1. tipte Siscia darplı arka yüz VICT · LAETAE.PRINC.PERP lejandlı, karşılıklı iki Victory'nin betimlendiği bir adet sikke bulunmaktadır.

2.tipte ön yüz lejandı 1.tip ile aynıdır (CONSTANTINVS.IVN.NOB.C. **)**. Arka yüz CAESARVM NOSTRORVM lejantlıdır, Thessalonica, Roma, Siscia, Trier darplı sikkelerde çelenk içinde VOT/X yazısı; Aquileia darplı ve darphanesi okunmayan üç sikkede de VOT/V yazmaktadır.

3.tipte ön yüz yine CONSTANTINVS.IVN.NOB.C. lejantlıdır. Arka yüzde çevrede DOMINOR.NOSTROR.CAESS lejandı bulunmaktadır ve ortada çelenk içindeki yazı Ticinium darplı sikkelerde VOT/X diğerlerinde VOT/V'dir.

4.tipte bulunan iki sikkede ön yüzde lejand bulunmamaktadır, arka yüzde imparatorun adı üç satırda CONSTAN/ TINVS/ CAESAR olarak yazılmıştır ve Antiochia ad Orontem darplıdır.

5. tipte bulunan bir adet sikkenin yine ön yüzünde lejand bulunmamakta, arka yüz lejandı ise CONSTAN/TINVS/IVN.NOB.C olarak yazılmıştır ve Roma darplıdır.

6. tipte bulunan kırk dokuz adet sikkenin Ön Yüz lejandı CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.'dir, imparatorun büstü Siscia, Heraclea, Constantinopolis darplı sikkelerde sağa dönük; Thessalonica, Nikomedia, Cyzicus, Antiochia ad Orontem darplı sikkelerde sola dönük tasvir edilmiştir. Arka Yüz lejandı hepsinde PROVIDENTIAE.CAESS' tir ve iki kuleli karargah kapısı betimlenmiştir.

7. tipte ön yüzde lejandlar aynıdır; fakat imparatorun büstlerinde diadem ve kıyafetleri farklılık göstermektedir. Arka yüzde GLOR-IA EXERC-ITVS lejandlı 401 adet sikkede, iki asker arasında iki standart durmaktadır ve sayı olarak en fazla Antiochia ad Orontem darplı sikkelerdir.

8. tipte ön yüz lejandı DN.CONSTAN-TINVS.PF.AVG,CONSTAN-TINVS.AVG, CONSTANTI-NVS.PF.AVG, CONSTANTINVS.IVN.NOB.C, CONSTANTINVS.NOB.CAES. olarak değişmektedir. Ön yüz lejandı CONSTANTI-NVS.PF.AVG. olan Cyzicus darplı sikkelerde imparator sola dönük, diğerlerinde sağa dönük tasvir edilmiştir. Arka yüz lejandı ve betimlemesi 7. tip ile aynıdır, ancak daha geç örneklidirler ve iki asker arasında tek standart bulunmaktadır, Nikomedia darplılar sayı olarak fazladır. (Şema14)

Definede Constans'a ait 239 adet sikkede, 2 tip bulunmaktadır:

1. Tipte ön yüzü: CONSTANS.NOB.CAES, FL.I.CONSTANS.NOB.CAES, FL.CONSTANS.NOB.CAES, FL.IVL.CONSTANTIS.NOB.C, FL.IVL.CONSTANS.NOB.C, CONSTANS.IVN.NOB.C lejandlı olarak farklılık gösteren sikkelerde, Thessalonica, Antiochia ad Orontem, Alexandria ve Cyzicus darplılarda imparator büstü sağa dönük; Heraclea, Constantinopolis ve Nikomedia darplılarda imparator sola dönük tasvir edilmiştir. Arka yüz lejandları GLORIA EXERCITVS'tur ve iki asker ortalarında çift standart durmaktadır. Constantinopolis darplı iki adet sikkenin ön yüz lejandında farklı olarak FL.CONSTAS.NOB.CAES yazmaktadır.

2. Tipte arka yüzde iki askerin tek standartla betimlendiği sikkelerin ön yüz lejandları farklılık arzetmektedir. Ön yüz lejandı CONSTA-NS. PF. AVG olan bir adet sikke ile FL.CONSTANS.NOB.CAES olan otuzdokuz adet sikke dışında tüm tipler sağa dönük olarak tasvir edilmiştir. Arka yüz lejandları GLOR-IA.EXERC-ITVS yazımlı sikkelerin sadece Thessalonica darplılarında yazım GLORI-A.EXER-CITVS şeklindedir ve sadece Cyzicus darplılarda GLOR·-IA EXERC-ITVS olarak farklı bir yazım kullanılmıştır. Darphaneleri Heraclea, Constantinopolis, Nicomedia, Cyzicus, Thessalonica, Nicomedia, Lugdunum, Antiochia ad Orontem, Alexandria'dır. Definede Lugdunum darplı tek sikke Constans'a ait 2. tiptedir.(Şema 15)

II. Constantius'a ait 492 sikke 8 tipe ayrılmıştır. Ön yüz lejandları DN.CONSTAN-TIVS.PF.AVG, CONSTANTI-VS.PF.AVG, CONSTAN-TIVS.AVG, FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C., FL.VAL.CONSTANTIVS.NOB.C , LEJANDSIZ olarak ayrılmaktadır. Ön yüzde imparatorun büstü LEJANDSIZ ve FL.VAL.CONSTAN (TIVS).NOB.C lejandlılarda sola dönük, CONSTAN-TIVS.AVG , DN.CONSTAN-TIVS.PF.AVG lejandlılarda sağa dönük, FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C ve CONSTANTI-VS.PF.AVG lejandlılarda hem sağa hem sola dönük olarak ve İmparator defne ,inci ve rozet diademli olarak tasvir edilmiştir:

1. Tipte arka yüz lejandında imparatorun adının yazdığı Antiochia ad Orontem darplı iki sikke yer almaktadır.

2. tipte VIRTVS.CAESS lejandlı, dört kuleli karargah kapısının tasvir edildiği Arelate darplı bir adet sikke yer almaktadır.

3. Tipte ön yüz lejandları aynı olan iki kuleli karargah kapısının bulunduğu Heraclea, Cyzicus, Antiochia ad Orontem, Nikomedia darplı yirmi sekiz adet sikke, ön yüz lejandı farklı bir adet Roma darplı sikke ve imparatorun bu tiptekilerden farklı olarak sağa dönük tasvir edildiği Thessalonica, Constantinopolis darplı üç adet sikke yer almaktadır. Nikomedia darplı sikkeler sayı olarak daha fazladır ve diğer darplardan farklı olarak arka yüz lejandından sonra nokta işareti konulmuştur.

4. Tipte ön yüzü GLORIA EXERCITVS lejandlı ve iki asker arasında iki standart bulunan sikkeler yer almaktadır sayı olarak en fazla Constantinopolis darphanesi yer almaktadır.

5. Tipte arka yüz lejandı 4. Tiple aynı iki askerin karşılıklı durduğu fakat aralarında tek standartın bulunduğu sikkelerde, darphane olarak en fazla sayı Cyzicus darplı sikkelerdedir ve sadece Cyzicus darplı bir adet sikkede imparator sola dönük tasvir edilmiştir, imparatorun diademleri farklılık arzetmektedir.

6.tipte arka yüz lejandı FEL.TEMP.REPARATIO olan dünya üzerinde anka kuşu betimlenen iki adet sikke yer almaktadır, darphanesi okunmamaktadır fakat Antiochia ad Orontem darplı sikkelerde benzerleri yer almaktadır.

7. Tipte arka yüzü VICTORIAEDD AVG QNN lejandlı ayakta duran karşılıklı iki Victory'nin betimlendiği Thessalonica darplı bir adet sikke yer almaktadır.

8. Tipte Arka yüzde Çelenk içinde dört satır yazının yer aldığı Antiochia ad Orontem darplı bir adet sikke yer almaktadır. (Şema 16)

Definede İmparatoru okunmayan GLORIA EXERCITVS lejandlı iki askerin ortasında çift standart bulunan 4 adet (2 adeti Constantinopolis darplı) sikke, yine İmparatoru okunmayan GLORIA EXERCITVS lejandlı iki askerin ortasında tek standart bulunan 65 adet Antiochia ad Orontem, Cyzicus, Constantinopolis, Nikomedia, Thessalonica, Heraclea darplı sikke, İmparatoru okunamayan PROVIDENTIAE. CAESS lejandlı çift kuleli karargah kapısının tasvir edildiği Cyzicus darplı 1 adet sikke ve kalıpta kayma olduğu için imparatoru belirlenemeyen ve darphanesi okunmayan1 adet sikke yer almaktadır. (Şema 17)

Gallienus dönemindeki ekonomik kriz sebebiyle şehir darplı eyalet sikkelerinin basımı sona ermeye başlamış ve Diocletianus döneminde eyaletlerden sikke basma hakkı geri alınmıştır. Roma'nın merkezi sisteminin bir parçası olan Antiochia ad Orontem, Constantinopolis, Cyzicus, Heraclea, Nicomedia gibi darphanelerin sikkelerinin tedavülü artmıştır. Definemizde bulunan sikkelerin bu darphanelerde basılmış olması Roma otoritesinin bölgedeki uzantısını göstermesi açısından önem arzetmektedir.

Definemiz, Dağlık Cilicia'daki Melania olarak lokalize edilen yerde ele geçmiştir. Definenin bu coğrafyada bulunmuş olması, Roma tarihinde kritik bir aşama sayılan tetrarşi döneminde bölgedeki hareketliliği göstermekte ve bölgenin önemini yansıtmaktadır.

Romalıların idari reformları sırasında bölge doğrudan etkilenir ve Dağlık Cilicia topraklarında Isauria Thema'sı kurulur. O sırada bölgede askeri hareketlilik öne çıkmaktadır. Bunun nedeni, özellikle Isaurialı isyancılardır. İsauria isyanlarının bölgedeki uzun soluklu etkileri Roma'nın bölgedeki hakimiyetini sarsmaya başlamış ve Romalılar bölgedeki hakimiyetlerini arttırmak amacıyla ülke genelindekiidari reform kapsamında Cilicia eyalet sınırlarında da değişiklikler yapmıştır.

Roma İmparatorluk yönetiminin bölgede aldığı önlemler sayesinde Isaurialı isyancılar uzerinde kontrolun bir ölçüde sağlandığı bilinse de; İsaura isyancılarının Cilicia bölgesine saldırıları devam etmiştir. Sikkelerimizin ait olduğu 50 yıllık zaman dilimi içerisinde ; İmparatorluk içindeki iktidar mücadeleleri devam etmekteyken, Romalılar İsauria isyanları dışında Sasani savaşları ile de uğraşmaktadır.

Romalıların taşrada merkezi otorite sağlama çabaları ile geçen bir sürece ait olan sikkelerimiz Isauria'nın da bu kapsamda askeri ve ekonomik hareketliliğe sahip bulunduğunu göstermektedir.

Constantinus Hanedanlığı Dönemine ışık tutan sikkelerimiz, bu dönemde Roma'nın iç ve dış savaşları, başkentinin değişmesi ve Paganizm den Hristiyanlığa geçiş aşaması gibi İmparatorluğun bu kısa ama önemli dönemi içerisindeki değişimine dikkat çekmesi açısından da önem arzetmektedir.

KATALOG

Anamur definesinde yer alan sikkelerin tamamı aşağıda verilen katalogda imparatorlarına ayrıldıktan sonra arka yüz lejand ve betimlemelerine göre tipolojik olarak sınıflandırılmış ve tiplerine göre ayrılan sikkeler darphanelerine göre kronolojik olarak sınıflandırılmıştır. Bunlar arasında darphaneleri belirlenen sikkelerdeki darphane işaretinin son harfi hangi atölyede basıldığını belirtmekte ve yine kronolojik olarak bu konu tez kapsamında değerlendirilmektedir.

Katalogda Anamur Müzesi koleksiyonunda yer alan incelemekte olduğumuz definenin sikkelerinin ait oldukları imparatorlara ve imparatoriçelere göre kronolojik bir dökümü yapılmaktadır.

I.Constantius: (293-306)

305'te Diocletianus tahtından, yeteri kadar kaldığını ve yeni yönetim biçimini iyice yerleştirecek sayıda haminin bulunduğunu düşünerek feragat etmiştir. Diocletianus'un baskısı sonucunda Maximianus da tahttan feragat etmeyi kabul etmiştir. 1 Mayısta, ikisinin de tahttan feragatı Milano ve Nikomedia'daki törenlerle onaylanmıştır**.** Constantius ve Galerus Avgustus olurken Maximinus Daia ile Severus onların caesarı olmuştur[1]. Constantius Batı, Galerius ise Doğunun imparatoru olmuştur.

I.Constantius Chlorus'un tam adı 'Gaius Flavius Valerius Constantius' dur.

Constantius, yaklaşık olarak M.S. 250 yılında Tuna bölgesinde (Illyricum) doğmuştur. Başarılı bir asker olan Constantius, Praetor Praefectus'luğa kadar yükselmiştir[2].

Diocletianus'un oluşturduğu tetrarşi sisteminde Batının Augustusu Maximianus'un Caesar'ı olan Constantius, Maximianus'un üvey kızı Theodora ile evlenmiş ve Theodora'dan altı çocuğu olmuştur.

---

[1] Meıjer, F. (2006). ***İmparatorlar Yataklarında Ölmez.*** (çev. Gürkan Ergin). 1.basım.İstanbul: Homer Kitabevi ve Yayıncılık Ltd.Şti. s. 119.

[2] Tekin,O., a.g.e,s.291

Constantius, Britanya ve Kuzey Galya İmparatoru ilan eden Carausius'un birliklerine yenilmiştir. Carausius ise daha sonra kendi komutanlarından Allectus tarafından öldürülmüştür. Constantius daha sonra 296 yılında Allectus'u yenmiş ve Britannia, Roma hakimiyetine girmiştir[3] .

Constantius, 25 Temmuz 306'da Britanya'daki York'da ölmüştür[4].

Define içerisinde Constantius I'e ait bir adet sikke bulunmaktadır. Ön yüz lejandı tamamen okunmakta arka yüz lejandının bir kısmı okunmaktadır. Ancak hangi darphanede basıldığı ve kesin tarihi, lejandın bir kısmı ve darphane işareti silindiği için belli değildir.

Ancak, söz konusu sikke incelemekte olduğumuz definenin en erken tarihini vermesi bakımından önem taşımaktadır.

295-297 yılları arasına tarihlendirilen bir adet sikke:

Kat. no. 1

Envanter No: 2.3379.2008 (Resim 1)

Ön Yüz: FL.VAL. CONSTANTIVS.NOB.CAES

Constantius I'in şua taçlı, sakallı büstü sağa dönük.

Arka Yüz: CONCORDIA [MILITVM]

Iuppiter sağda, sol elinde asa sağ elinde dünya üzerinde duran Victory'i karşısındaki askeri kıyafetli Constantius'a uzatmakta, Victory imparatoru taçlandırmakta.

Darphane: OKUNMUYOR [5] (1 adet) .

[3] Tekin,O., a.g.e,s.291.
[4] Meijer, F., a.g.e,s.119.
[5] Sikkenin RIC VII'de benzer örnekleri var fakat darphanesi okunmadığı için numarası tespit edilememektedir.

I. Licinius: (308–324)

Licinius'un tam adı "Valerius Licinianus Licinius" tur.

Dacia'da (Romanya) M.S.3.yy ortalarında doğan Licinius, Galerius'un yakın arkadaşıydı. 297 yılında Galerius ile beraber Sasani seferine katıldığı bilinmektedir. 308 yılında Severus'un ölümüyle Avgustus ünvanı alarak batının idaresini almıştır. 311'de ise Galerius'un ölümüyle Licinius doğunun idaresini Maximinus ile paylaşmıştır[6].

Zamanla Maximinus ve Licinius'un arası açılmış ve 313 yılında Heraclea'da karşı karşıya gelmişlerdir. Yapılan savaşta Maximinus yenilmiş ve İmparatorluk Licinius ve Constantinus arasında bölüşülmüştür. Licinius Constantinus'un kızkardeşi Constantia ile evlenerek aralarında akrabalık bağı oluşturmuşlardır. Beraber yayınladıkları Milano Fermanı ile Hristiyanlara ibadetlerinde serbestlik getirmişlerdir. Fakat 316 yılında Licinius, Constantinus'a suikast girişiminde bulunmuş ve aralarında çatışma çıkmıştır. Licinius hakim olduğu darphanelerde sadece kendi adına sikke bastırmış ve Roma'nın tek hakimi olduğunu vurgulamaya çalışmıştır.

324 yılında Licinius'un Constantinus ile girdiği mücadele, Licinius'un Khrysopolis (Üsküdar) mevkiinde yenilmesi ile sonlanır. Licinius Nikomedia'ya kaçar fakat yakalanarak Thessalonica'ya getirilir, ertesi yılda öldürülür. Kendisine ortak imparator ilan ettiği Martianus da öldürülür[7].

I. Licinius' a ait 23 adet sikke bulunmaktadır. Ön yüz lejanları ufak farklılıklar arzetmekle beraber IMP LICINIVS AVG- IMP LICINIVS PF AVG- IMP C VAL LICIN LICINIVS PF AVG şeklinde yazılmıştır.

Definede arka yüz lejandına göre ayrılmış 4 tip sikke yer almaktadır.

315-316 yıllarına tarihlenen birinci tipte, ön yüzde Licinius defne taçlı ve sağa dönük büstü, Arka yüzde Tanrı Sol'un betimlendiği bir adet Roma darplı sikke bulunmaktadır.

[6] Tekin,O., a.g.e.293.
[7] Tekin,O., a.g.e.293.

Kat. no. 2

Env. No: 2.3355.2008 (Resim 2)

Ön Yüz: IMP.LICINIVS.PF.AVG

Licinius I ‘in defne taçlı, göğüs zırhlı, sakallı büstü sağa dönük

Arka Yüz: SOLI.IN-VI-CTO.COMITI

Sol ayakta sağa dönük, sağ elini yukarı doğru kaldırmış, sol elinde dünyayı tutmakta. Sol omuzu üzerinden pelerini sarkmakta. Solda C sağda S harfleri.

Darphane: ROMA- RT (1 adet)

Referans: RIC VII, no: 24, s. 298.

318-320 yılları arasına tarihlenen ikinci tipte, ön yüzde imparatorun büstü arka yüzde ise karargah kapısı bulunan Heraclea darplı dört adet sikkesi bulunmaktadır, yine Heraclea darplı bir adet sikkesi ise diğerlerinden farklı bir örnek olarak (imparator portresi sola dönük) definede yer almaktadır.

Kat. no. 3

Env. No: 2.(2626-2630)2008 (Resim 3-4)

Ön Yüz: IMP.LICI-NIVS.AVG

İmparatorun defne taçlı, küreli asa ve mappa tutan, sakallı büstü sağa dönük

Arka Yüz: PROVIDEN-TIAE. AVGG

Üç kuleli karargâh kapısı sağda Λ

Darphane: HERACLEA- SMHB -SMHA (4 adet)

Referans: RIC VII, no: 48, s.547.

Kat.no.4

Env. No: 2.2627.2008 (Resim 5)

Ön Yüz: IMP.LICI-NIVS.AVG

İmparatorun defne taçlı, drapeli, asa ve mappa tutan büstü sola dönük

Arka Yüz: PROVIDEN-TIAE.AVGG

Üç kuleli karargâh kapısı, sağda nokta.

Darphane: HERACLEA- SMHΔ (1adet)

Referans: RIC VII, no:2, s.546

321-323 yılları arasına tarihlenen üçüncü tipte, ön yüzde imparatorun büstü, arka yüzde Iuppiter bulunan Antiochia ad Orontem darplı bir adet sikkesi bulunmaktadır. Bu sikke Constantinus I ve Licinius I Augustus; Crispus- Licinius II ve Constantinus II Caesar iken basılmıştır.

Kat.no.5

Env. No: 2.3578.2008 (Resim 6)

Ön Yüz: IMP.C.VAL.LICIN.LICINIVS. [PF] .AVG

İmparatorun defne taçlı büstü sağa dönük

Arka Yüz: IOVI.CONS-ERVATORI

Iuppiter ayakta, sol elinde asa, sağ elinde dünya üzerinde Victory tutmakta, Victory onu taçlandırıyor, yerde solda kartal ağzında çelenk, yerde sağda esir üzerinde Z

IIN

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM-SMANTS (1 adet)

Referans: RIC VII, no: 35, s. 682.

Yine 3. Tipte aynı ön ve arka yüz yazısına sahip 321-324 yıllarına tarihlenen Nicomedia da basılmış bir adet sikke bulunmaktadır.

Kat.no.6

Env. No: 2.3556.2008 (Resim 7)

Ön Yüz: IMP.C.VAL.LICIN.LICINIVS. PF.AVG.

İmparatorun defne taçlı büstü sağa dönük

Arka Yüz: IOVI.CONS-ERVATORI

Iuppiter ayakta, sol elinde asa, sağ elinde dünya üzerinde Victory tutmakta, Victory onu taçlandırıyor, yerde solda kartal ağzında çelenk, yerde sağda esir üzerinde X

IIN

Darphane: NIKOMEDIA- SMNΔ (1 Adet)

Referans: RICVII, no: 44, s. 607.

4. tipte, sikkeler ön yüz lejandları ve tarihleri açısından farklılık arz etmektedirler.

Ön yüz lejandı IMP.C.VAL.LICIN.LICINIVS. PF. AVG olan iki adet sikke bulunmaktadır. 316-317 ve 321-324 yılları arasında darphedilmişlerdir, imparator büstleri birbirinden farklıdır. Arka yüz lejandları aynı olup ufak farlılıklar bulunmaktadır. Alexandria ve Cyzicus darplıdırlar.

316-317 yıllarına tarihlendirilen Constantinus I, Licinius I ve Valens Avgustus; Crispus Licinius II ve Constantinus II Caesar iken basılmış Alexandria darplı bir adet sikke bulunmaktadır.

Kat.no.7

Env. No: 2.3554.2008 (Resim 8)

Ön Yüz: IMP.C.VAL.LICIN.LICINIVS. PF. AVG

İmparatorun defne taçlı büstü sağa dönük.

Arka Yüz: IOVI.CONSER-VATORI.AVGG

Jüpiter ayakta, sol elinde asa, sağ elinde dünya üzerinde Victory tutmakta, Victory onu taçlandırıyor, Solda K sağda X

B

Darphane: ALEXANDRIA-ALE (1 adet)

Referans: RIC VII, no:18, s.706.

321-324 yılları arasına tarihlendirilen Constantinus I Licinius I ve Martinian Avgustus; Crispus, Licinius II ve Constantinus II Caesar iken basılmış bir adet sikke:

Kat.no.8

Env. No: 2.3555.2008 (Resim 9)

Ön Yüz: IMP.C.VAL.LICIN.LICINIVS.PF.AVG

İmparatorun şua taçlı büstü sağa dönük.

Arka Yüz: IOVI.CONSER-VATORI.AVGG

Jüpiter ayakta, sol elinde asa, sağ elinde dünya üzerinde Victory tutmakta, Victory onu taçlandırıyor, yerde solda kartal ağzında çelenk, yerde sağda esir üzerinde X IIN

Darphane: CYZICUS-SMKΓ (1 adet)

Referans: RIC VII, no:15, s.645.

Yine dördüncü tipte Ön yüz lejandı IMP.LICI-NIVS.AVG olan 317-320 yılları arasına tarihlendirilen Constantinus I ve Licinius I Augustus; Crispus, Licinius II ve Constantinus II Caesar iken basılmış onüç adet Cyzicus, Nikomedia, Antiochia ad Orontem darplı sikke bulunmaktadır.

Cyzicus darplı dört adet sikke :

Kat.no.9

Env. No: 2.3562.2008 (Resim 10)

Ön Yüz: IMP.LICI-NIVS.AVG

İmparatorun sağ elinde mappa ve sol elinde küreli asası bulunan büstü sola dönük.

Arka Yüz: IOVI.CONS-ERVATORI.AVGG

Iuppiter ayakta, sol elinde asa, sağ elinde dünya üzerinde Victory tutmakta, Victory onu taçlandırıyor, yerde solda Ω , sağda Δ-B harflerinden biri bulunmaktadır.

Darphane: CYZICUS-SMK (4 adet)

Referans: RIC VII, no: 9, s.644.

Nikomedia darplı üç adet sikke:

Kat.no.10

Env. No: 2.3564.2008 (Resim 11)

Ön Yüz: IMP.LICI-NIVS.AVG

İmparatorun sağ elinde mappa ve sol elinde küreli asası bulunan büstü sola dönük.

Arka Yüz: IOVI.CONS-ERVATORI.AVGG

Iuppiter ayakta, sol elinde asa, sağ elinde dünya üzerinde Victory tutmakta, Victory onu taçlandırıyor, yerde solda ↘ , sağda S-Z harflerinden biri bulunmaktadır.

Darphane: NIKOMEDIA-SMN (3 adet)

Referans: RICVII, no: 24, s.604.

Antiochia ad Orontem darplı altı adet sikke:

Kat.no.11

Env. No: 2.3558.2008 (Resim 12)

Ön Yüz: IMP.LICI-NIVS.AVG

İmparatorun defne taçlı, sağ elinde mappa ve sol elinde küreli asası bulunan büstü sola dönük.

Arka Yüz: IOVI.CONS-ERVATORI.AVGG

Iuppiter ayakta, sol elinde asa, sağ elinde dünya üzerinde Victory tutmakta, Victory onu taçlandırıyor, yerde solda esir, sağda B , Δ , ΓI, S, B harflerinden biri bulunmaktadır.

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM- SMANT (6 adet)

Referans: RIC VII, no:27, s.680.

II. Licinius: (317–324)

Tam adı ‘Flavius Valerius Licinianus Licinius’tur’. Licinius I ve Flavia Julia Constantia’nın oğludur. İki yaşında babası tarafından Caesar ilan edilmiştir.

M.S. 324’deki savaşta babası ile birlikte I. Constantinus’a yenilince Caesar ünvanı geri alınmış ve Constantinus’a karşı entrikalar çevirmeye başlayınca da öldürülmüştür.

Definede II.Licinius’a ait on üç adet sikke bulunmaktadır. Ön yüz lejandları DN.VAL.LICIN.LICINIVS.NOB.C ve LICINIVS.IVN.NOB.CAES şeklinde yazılmıştır, Licinius II’ye ait sikkelerin tamamında imparatorun büstü sola dönük olarak tasvir edilmiştir.

Arka yüz lejandlarına göre 3 tip sikke yer almaktadır:

317-320 yılları arasına tarihlenen birinci tipte, Ön yüzde imparatorun defne taçlı büstü arka yüzde Jüpiter’in betimlendiği Antiochia ad Orontem darplı sekiz adet sikke bulunmaktadır. Constantinus I, Licinius I ve Valens Augustus; Crispus, Licinius II ve Constantinus II Caesar iken basılmıştır.

Kat.no.12

Env. No: 2.3577.2008 (Resim 13)

Ön Yüz: DN.VAL.LICIN.LICI-NIVS.NOB.C

Licinius II’nin defne taçlı, drapeli, sol elinde küreli asa, sağ elinde mappa tutan büstü sola dönük.

Arka Yüz: IOVI.CONS-ERVATORI.CAESS

Iuppiter ayakta, sol elinde asa, sağ elinde dünya üzerinde Victory tutmakta, Victory onu taçlandırıyor, yerde solda esir, Sağda Δ,Z,H harflerinden biri bulunmaktadır.

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM-SMANT (8 adet)

Referans: RIC VII, no: 29, s. 680.

318-320 yıllarına tarihlenen ikinci tipte, ön yüzde imparatorun defne taçlı büstleri birbirinden farklılık arzetmekte (biri büyük büst, biri küçük büstlü olarak tasvir edilmiş), arka yüzde ise karargah kapısının betimlendiği Heraclea darplı üç adet, darphanesi okunmayan bir adet sikke bulunmaktadır. Constantinus I ve Licinius I Augustus; Crispus, Licinius II ve Constantinus II Caesar iken basılmıştır.

Kat.no.13

Env. No: 2.2631.2008- 2.2632.2008 (Resim 14-15)

Ön Yüz: DN.VAL.LICIN.LICINIVS.NOB.C

İmparatorun defne taçlı, drapeli, sağ elinde mappa sol elinde dünyalı asa tutan büstü sola dönük.

Arka Yüz: PROVIDEN-TIAE.CAESS

Üç kuleli karargah kapısı.

Darphane: HERACLEA- SMHΓ-SMHΔ (3 adet)

Referans: RIC VII, no: 36, s. 546.

Darphane: OKUNMAYAN (1 adet)

320-321 yıllarına tarihlenen 3.tipte, ön yüzde imparatorun yine defne taçlı ve sola dönük büstü, arka yüzde ise çelenk içinde yazı bulunan, darphanesi okunmayan bir adet sikke bulunmaktadır. Constantinus I ve Licinius I Avgustus; Crispus, Licinius II ve Constantinus II Caesar iken basılmıştır.

Kat.no.14

Env. No: 2.2707.2008 (Resim 16)

Ön Yüz: LICINIVS.IVN.NOB.CAES

İmparatorun defne taçlı, drapeli büstü sola dönük.

Arka Yüz: CAESARVM.NOSTRORVM çelenk içinde VOT

[?]

Darphane: OKUNMAYAN [8] (1 adet) .

I.Constantinus: (307–337)

Tam adı Gaius Flavius Valerius Aurelius Constantinus'tur.

'Büyük' (Magnus) lakabıyla anılmıştır. I.Constantius Chlorus ve Helena'nın oğludur. 27 Şubat 272 veya 273'te (veya 285'te) Naissus'ta (Yukarı Moesia) doğmuştur. I.Constantius Chlorus ölünce askerler oğlu Constantinus'u augustus ilan etti. Constantinus Maximianus'u öldürüp oğlu Maxentius'u da Milvius Köprüsü yakınındaki savaşta yenince Roma Senatus'u Constantinus'un Augustus unvanını onaylamıştır. Böylece imparatorluk Constantinus ile Licinius arasında kaldı. İki augustus arasında savaş patlak verdi. M.S.316'da Constantinus Balkanları istila etti ve Licinius'un ordusunu önce Pannonia'daki Cibalae'da (M.S.8 Ekim 316), sonra da Trakya'daki Campus Ardiensis'te yendi. Ancak, Constantinus üstün olmasına rağmen Licinius'un ordusu geri çekilerek tam bir yenilgi almaktan kurtulmuştu. M.S.1 Mart 317'de Sertica'da (Sofya) bir anlaşma yapıldı. Fakat Gothları püskürtmeye çalışan Constantinus'un, Licinius'un kontrolü altındaki topraklara geçdi ve M.S.324'te Licinius'un üzerine yürüdü. Constantinus, Hadrianopolis ve Khrysopolis'te yapılan savaşlarda zafer kazandı. Licinius Nikomedeia' ya kaçtı ve kent kuşatıldı. Licinius Thessalonica'da gözaltında yaşamaya başladı fakat Constantinus bir süre sonra onu öldürdü (M.S.325 baharı). Khrysopolis zaferinden sonra Constantinus tek başına imparatorluğun hakimi oldu. Constantinus, Gothlar, Alamannlar ve Sarmatlarla

[8] Benzer örneklere bakılarak Thessalonica darplı olabileceği düşünülmektedir. RICVII, no: 119 ,s. 512.

savaşmıştır. Sasanileri Roma hakimiyetine almak istiyordu ancak Doğu seferine çıkamadan hastalandı ve M.S.22 Mayıs 337'de Nikomedeia yakınındaki Ankyrona'da öldü, Nikomedeia piskoposu tarafından vaftiz edildiği söylenmektedir. Orduda Süvari komutanlığı ve Piyade komutanlığı olmak üzere yeni görev alaları oluşturmuş ve orduyu sınır birlikleri ve merkezi saha ordusu olmak üzere ikiye bölmüştür. Ayrıca devlet idaresinde ve memuriyetlerde de bazı değişiklikler ve yenilikler yapmıştır [9].

Constantinus'un yayınladığı Milano Emirnamesi ile Hristiyanlar devlet memurluklarına gelmeye başladı ve Roma'daki Hristiyanlara büyük bazilikalar tahsis edildi. Hristiyan topluluklarına büyük kırsal mülkler ve saraylar verildi. Kiliseye yapılan bağışlar ve miraslardan vergi alınmadı böylece zamanla imparatorun ardından en büyük arazi sahibi Kilise oldu[10].

Constantinus ile Diocletianus'un kurduğu tetrarşi sistemi sona ermiş ve tek kişinin imparatorluğu tanınmıştır. İmparatorun 22 Mayıs 337'de Pers seferinden önce hastalanarak ölmesi üzerine, korumaları tabutunu erguvan örtüyle süslenmiş altın bir tabuta koyarak Constantinopolis'e götürmüştür. Tabutu önce imparatorluk sarayına götürülmüş sonrada imparatorun kendisi için inşa ettirdiği Kutsal Havariler Kilisesine götürülmüştür. Constantinus, oniki havariye ait olduğu söylenen lahitlerin yanına defnedilerek, simgesel olarak onüçüncü havari yerine konulmuştur ve ölümünün ardından Roma Senatosu tarafından tanrılaştırılan ilk Hristiyan İmparator olmuştur. Constantinus 11 Mayıs 330 da imparatorluğun başkentini Roma'dan Byzantion'a taşımış ve kentin adını da Constantinopolis koymuştur. İmparator eski Roma'nın bir kopyası olan şehri yeni Roma olarak görüyordu. Constantinopolis yedi tepenin üzerine kurulmuştu, ondört bölmeye ayrılmıştı, bir forum ve bir senatoya sahipti[11].

Constantinus ölümünden önce oğulları, II.Constantinus, II. Constantius, Constans ve yeğenleri Dalmatius ve Hannibalianus'a da caesarlık vermiştir. Böylece kendisinden sonra yine çoklu yönetimin egemen olmasına olanak sağlamıştır[12].

---

[9]Tekin,O., a.g.e. 294-296.
[10] Meijer, F., a.g.e. 129-130.
[11] Meijer, F., a.g.e. 130-131.
[12] Lenski, N. (2006). ***The Reign of Constantine, The Cambridge Companion to the Age of Constantine***. Cambridge University Press, Cambridge, s. 81.

Constantinus, 324 yılında follislerin ve altın sikkelerin ağırlığını düşürmüştür. Altın sikke aureus yerine solidus'u geçerli kılmıştır. Yine aynı yıl gümüş sikkeler içindeki gümüş oranını ise arttırmıştır. M.S.325– 326 yıllarında ise Ticinum ve Londinium'daki darphaneleri kapatmış ve Constantinopolis'te bir darphane açmıştır.

Constantinus'tan itibaren sikkeler üzerinde bulunan imparator portreleri, kıymetli taşlarla yapılmış taçlarla betimlenmiştir.

Definede en fazla sikke Constantinus I' e ait olup 1016 adet sikke bulunmaktadır.

Ön yüz lejandları DV.CONSTANTINVS.PT.AVGG - CONSTANTINVS.MAX.AVG -CONSTANTINVS.AVG-IMP.CONSTANTINVS.AVG-IMP.CONSTANTINVS.PF.AVG IMP.C.FL.VAL.CONSTANTINVS.PF.AVG ve Ön yüzde lejandı olmayan şeklindedir. 313-337 yılları arasına tarihlendirilmektedirler.

Arka yüz lejandlarına göre ayrılmış 16 tip sikke bulunmaktadır.

Birinci tipte ön yüz lejandları IMP.C.FL.VAL.CONSTANTINVS.PF.AVG ve IMP.CONSTA-NTINVS.AVG olarak farklılık arz eden arka yüzünde Jüpiter resmedilmiş olan dört adet sikke bulunmaktadır.

313-314 yılları arasına tarihlendirilen Heraclea darplı, Constantinus I ve Licinius I Avgustus iken basılmış bir adet sikke:

Kat.no.15

Env. No: 2.3550.2008 (Resim 17)

Ön Yüz: IMP.C.FL.VAL.CONSTANTINVS.PF.AVG

İmparatorun defne taçlı başı sağa dönük.

Arka Yüz: IOVI.CONS-ERVATORI.AVGG

Iuppiter ayakta yönü sola, sol omzunda chlamys, sağ elinde dünya üzerindeki Victory onu taçlandırıyor, sol elinde kartallı asa tutmakta. Sağında ağzında çelenk tutan kartal, solunda E harfi.

Darphane: HERACLEA- SMHT (1 adet)

Referans: RICVII, no: 5, s. 542.

317-320 yılları arasında Constantinus I ve Licinius I Avgustus; Crispus, Licinius II ve Constantinus II Caesar iken basılmış Nikomedia darplı üç adet sikke:

Kat.no.16

Env. No: 2.3549.2008 - 2.3551.2008 (Resim 18-19)

Ön Yüz: IMP.CONSTA-NTINVS.AVG

İmparatorun defne taçlı, sağ elinde mappa sol elinde küre ve asa tutan büstü sola dönük.

Arka Yüz: IOVI.CONS-ERVATORI.AVGG

Iuppiter ayakta yönü sola, sol omzunda chlamys, sağ elinde dünya üzerindeki Victory onu taçlandırıyor, sol elinde asa tutmakta. Solda ↘ , sağda Z veya S harfi.

Darphane: NIKOMEDIA- SMN, (3 adet)

Referans: RIC VII, no: 23, s. 603.

İkinci tipte ön yüz lejandları farklılık arzeden arka yüzünde Tanrı Sol'un bulunduğu iki adet sikke bulunmaktadır. Bir tanesinin darphanesi okunmamakta diğeri ise Lyons darplıdır.

316 yılında basılmış Constantinus I' e ait, Constantinus I ve Licinius Avgustus iken Lyons'ta basılmış bir adet sikke:

Kat.no.17

Env. No: 2.3356.2008 (Resim 20)

Ön Yüz: IMP.CONSTA[NTINVS.AVG]

İmparatorun defne taçlı, drapeli büstü sağa dönük

Arka Yüz: SOLI.INVIC-TO.COMITI

Sol ayakta yönü sola dönük, sol omzunun üzerinde chlamys, sağ elini yukarı doğru kaldırmış, sol elinde dünya tutmakta. Solda A sağda S harfleri

Darphane: LYONS-PLG (1 adet)

Referans: RIC VII; no:51, s.125.

Kat.no.18

Env. No: 2.3357.2008 (Resim 21)

Ön Yüz: IMP.CONSTANTINVS.PF.AVG

Arka Yüz: SOLI.IN-VI-CTO.COMITI

Darphane: OKUNMUYOR[13] . (1 adet)

Üçüncü tipte ön yüzde imparatorun miğferli büstü bulunan arka yüzünde üç kuleli karargah kapısı bulunan Roma darplı bir adet sikke yer almaktadır.

318-319 yılları arasında Constantinus I ve Licinius I Avgustus; Crispus-Licinius II ve Constantinus II Caesar iken basılmış sikke:

[13] Arka yüz lejandı Arles darplarına benzemektedir.

Kat.no.19

Env.No: 2.2538.2008 (Resim 22)

Ön Yüz: CONSTAN-TINVS.AVG

İmparatorun göğüs zırhlı, defne taçlı ve miğferli büstü sağa dönük

Arka Yüz: VIRTV-S. AVGG

Üç kuleli karargah kapısı. Solda P sağda R harfleri

Darphane: ROMA- R[T] (1 adet)

Referans: RIC VII, no:166, s. 315.

4. tipte ön yüz yazısı IMP.CONSTANTINVS.AVG ve IMP.CONSTANTINVS.PF.AVG olan arka yüzde iki Victory'nin karşılıklı kalkan tuttuğu Siscia darplı iki adet sikke bulunmaktadır.

318-319 yılları arasında Constantinus I ve Licinius I Avgustus; Crispus, Licinius II ve Constantinus II Caesar iken basılmış Siscia darplı bir adet sikke:

Kat.no.20

Env. No: 2.3378.2008 (Resim 23)

Ön Yüz: IMP.CONSTANTINVS. [AVG]

İmparatorun miğferli, sağ omzu üzerinde mızrak tutan, zırhlı, kalkanlı büstü sola dönük.

Arka Yüz: VICTORIAE. LAETAE.PRINC.PERP

Karşılıklı iki Victory altar üzerindeki kalkanı tutuyor, kalkan üzerinde VOT yazmakta.

Altar üzerinde X harfi.

Darphane: SISCIA –ASIS (1 adet)

Referans: RIC VII, no: 55, s.432.

318-319 yıllarına tarihlenen ön yüz yazısı farklı bir adet sikke:

Kat.no.21

Env. No: 2.3376.2008 (Resim 24)

Ön Yüz: IMP.CONSTANTINVS.PF.AVG

İmparatorun defne taçlı ve miğferli büstü sağa dönük

Arka Yüz: VICTORIAE.LAETAE.PRINC.PERP

Karşılıklı iki Victory altar üzerindeki kalkanı tutuyor, kalkan üzerinde VOT yazmakta.

PR

Altar üzerinde çelenk üzerinde nokta.

Darphane: SISCIA –ASIS (1 adet)

Referans: RIC VII no:53, s. 431.

5. tipte ön yüz lejandı IMP.C.FL.VAL.CONSTANTINVS.PF.AVG olan imparatorun şua taçlı büstünün bulunduğu arka yüzünde ise Jüpiter olan Antiochia darplı bir adet sikke yer almaktadır.

321-323 yılları arası Antiochia ad Orontem darplı bir adet sikke:

Kat.no.22

Env. No: 2.3553.2008 (Resim 25)

Ön Yüz: IMP.C.FL.VAL.CONSTANTINVS.PF.AVG

İmparatorun şua taçlı büstü sağa dönük.

Arka Yüz: IOVI.CONS-ERVATORI

Iuppiter ayakta, sol omzunda chlamys, sağ elinde tuttuğu dünya üzerindeki Victory onu taçlandırıyor, sol elinde kartallı asa tutmakta. Sağında yerde ağzında çelenk tutan kartal, solunda esir üzerinde X

III

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM- SMANTA (1adet)

Referans: RIC VII, no: 34,s.682

6. tipte ön yüzde CONSTAN-TINVS.AVG ön yüzde lejandlı imparatorun defne taçlı büstü bulunan arka yüzde Victory bulunan 323-324 yılları arasında Constantinus I ve Licinius I Avgustus; Crispus, Licinius ve Constantinus II caesar iken basılmış Trier darplı bir adet sikke bulunmaktadır.

Kat.no.23

Env. No: 2.3350.2008 (Resim 26)

Ön Yüz: CONSTAN-TINVS.AVG

İmparatorun defne taçlı başı sağa dönük, başından dört inci aşağı doğru sarkmakta.

Arka Yüz: SARMATIA.DEVICTA

Victory ayakta sağa dönük yürür vaziyette, sağ elinde trophy, sol elinde dal, sağda yerde esir.

Darphane: TRIER- [P]TR ◡ (1 adet)

Referans: RIC VII, no: 435, s.202.

7. tipte 324-325 yılları arasına tarihlenen Constantinus I Avgustus; Crispus, Constantinus II, Constantius II Caesar; Helena ve Fausta Avgusta iken basılmış sekiz adet Antiochia ad Orontem darplı sikke bulunmaktadır.

Constantinus'un Geç Roma darplarında ön yüzde yazı yoktur. Portrelerinde bakışlar yukarı doğrudur ve Hellenistik krallar gibi başında süslü bir diademle betimlenmiştir.

Kat.no.24

Env. No: 2.3332.2008 (hatalı basım olarak çift darplıdır.) (Resim 27)

Ön Yüz: LEJANDSIZ

İmparatorun defne taçlı başı sağa dönük.

Arka Yüz: Üç satır halinde: CONSTAN

TINVS

AVG

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM- SMANTE-Z-Γ (8 adet)

Referans: RIC VII, no: 52-57, s.686-687.

8. tipte ön yüzde imparatorun rozet diademli başı bulunan CONSTANTI-NVS.MAX.AVG lejandlı, arka yüzde Roma'nın bulunduğu 327-328 yılları arasında

Constantine I Avgustus; Constantine II ve Constantius II Caesar; Helena Avgusta iken basılmış üç adet Constantinopolis darplı sikke bulunmaktadır.

Kat.no.25

Env. No: 2.3351.2008 (Resim 28)

Ön Yüz: CONSTANTI-NVS.MAX.AVG

İmparatorun rozet diademli başı sağa dönük.

Arka yüz: GLORIA.ROMANORVM

Roma sola dönük oturuyor, sağ elinde tuttuğu dünya üstündeki Victory onu taçlandırıyor, sol elinde asa ve kalkan. Sol yanda Δ veya A harfleri.

Darphane: CONSTANTINOPOLIS- CONS (3 adet)

Referans: RIC VII, no: 23, s.573- LRBC no:984.

9. tipte ön yüzde imparatorun inci dizili diademi bulunan yine 327-328 yıllarına tarihlenen, arka yüzü farklı Constantinopolis darplı bir adet sikke bulunmaktadır.

Kat.no.26

Env. No: 2.3354.2008 (Resim 29)

Ön Yüz: CONSTANTI-NVS.MAX.AVG

İmparatorun inci incili rozet diademli başı sağa dönük.

Arka yüz: LIBERT-A-S.PVBLICA

Roma kürek gemisi üzerindeki Victory ayakta sola doğru bakmakta, iki elinde de çelenk tutmakta. Solda B harfi.

Darphane: CONSTANTINOPOLIS- CONS (1 adet)

Referans: RIC VII, no:25, s.573-LRBC no:986.

10. tipte ön yüz yazısı dokuzuncu tiple aynı olan ve imparatorun rozet diademli büstü bulunan, 328 yılına tarihlenen Constantinus I Avgustus; Constantinus II ve Constantius II Caesar ; Helena Avgusta iken basılmış on adet sikke bulunmaktadır.

Kat.no.27

Env. No: 2.3345.2008 (Resim 30)

Ön Yüz: CONSTANTI- NVS.MAX.AVG

İmparatorun rozet diademli, drapeli, göğüs zırhlı büstü sağa dönük.

Arka Yüz: CONSTANTINI –ANA.DAFNE

Victory sola doğru oturmuş, başını geriye çevirmiş her iki elinde de dal tutmakta; sol üstte trophy altında bir esir aralarında A, E, Δ , B harflerinden biri bulunmakta.

Darphane: CONSTANTINOPOLIS- CONS (10 adet)

Referans: RIC VII, no: 30, s.574 - LRBC no: 989-1002-999.

11. tipin arka yüzünde imparatorun isminin yazdığı ve çelenk içinde VOT ve VOT

. .

XX XXX

Heraclea, Thessalonica, Arles, Ticinium**,** Rome, Siscia darplı toplam 39 adet sikke yer almaktadır. Ön yüzde çoğunlukla imparator defne taçlı olarak betimlenmiş Heraclea darplarının bir kısmında rozet diademli olarak betimlenmiştir.

320 yılında basılmış Thessalonica darplı sekiz adet sikke:

Kat.no.28

Env. No: 2.2676.2008- 2.2677.2008 (Resim 31-32)

Ön Yüz: CONSTAN-TINVS.AVG

İmparatorun defne taçlı başı sağa dönük.

Arka Yüz: DN.CONSTANTINI.MAX.AVG çelenk içinde VOT

•

XX

Darphane: THESSALONICA - TSΓVI- TSEVI (8 adet)

Referans: RIC VII, no: 101, s.510 – LRBC no: 810a, s.112.

321 yılında basılmış Roma darplı bir adet sikke:

Kat.no.29

Env. No: 2.2661.2008 (Resim 33)

Ön Yüz: CONSTAN-TINVS.AVG

İmparatorun defne taçlı başı sağa dönük.

Arka Yüz: DN.CONSTANTINI.MAX.AVG çelenk içinde VOT

•

XX

Darphane: ROMA – [RP] (1 adet)

Referans: RIC VII, no: 232, s. 320.

Siscia darplı sikkelerinde 320-324 yılları arasına tarihlenen darphane işaretleri ve ön yüz yazılarında farklılıklar bulunan dört adet sikke bulunmaktadır.

320-321 yılları arasında basılmış Constantinus I ve Licinius I Avgustus; Crispus, Licinius II ve Constantinus II Caesar iken basılmış Siscia darplı bir adet sikke:

Kat.no.30

Env. No: 2.2647.2008 (Resim 34)

Ön Yüz: CONSTA-NTINVS.AVG

İmparatorun defne taçlı başı sağa dönük

Arka Yüz: DN.CONSTANTINI.MAX.AVG çelenk içinde VOT

•

XX

Darphane: SISCIA - ASIS* (1 adet)

Referans: RIC VII, no: 159, s.444.

321-324 yılları arasında basılmış Siscia darplı iki adet sikke:

Kat.no.31

Env. No: 2.2654.2008-2.2648.2008 (Resim 35-36)

Ön Yüz: CONSTAN-TINVS.AVG

İmparatorun defne taçlı başı sağa dönük.

Arka Yüz: DN.CONSTANTINI.MAX.AVG çelenk içinde VOT

•

XX

Darphane: SISCIA –ESIS-ASIS ☧ (2 adet)

Referans: RIC VII, no: 180, s. 446.

321-324 yılları arasında Siscia darplı bir sikke:

Kat.no.32

Env. No: 2.2649.2008 (Resim 37)

Ön Yüz: CONSTAN-TINVS.AVG

İmparatorun defne taçlı başı sağa dönük.

Arka Yüz: DN.CONSTANTINI.MAX.AVG çelenk içinde VOT

•

XX

Darphane:SISCIA –ΔSIS (işaret silik) (1 adet).

Referans: RIC VII, s.446 (işareti silik olduğu için nosu belirlenememiştir.)

322-323 yılları arası basılmış Arles (Arelate-Fransa) darplı bir adet sikke:

Kat.no.33

Env. No: 2.2650.2008 (Resim 38)

Ön Yüz: CONSTAN-TINVS.AVG

İmparatorun defne taçlı başı sağa dönük

Arka Yüz: DN.CONSTANTINI.MAX.AVG çelenk içinde VOT

•

XX

Darphane: ARLES - P*****AR (1 adet)

Referans: RIC VII, no:252, s. 261.

322-325 yılları arasında basılmış Ticinium darplı üç adet sikke:

Kat.no.34

Env. No: 2.2652.2008 -2.2653.2008 (Resim 39-40)

Ön Yüz: CONSTAN-TINVS.AVG

İmparatorun defne taçlı başı sağa dönük

Arka Yüz: DN.CONSTANTINI.MAX.AVG çelenk içinde VOT

.

XX

◡

Darphane: TICINIVM - ST-PT (3 adet)

Referans: RIC 167, s. 381

325-329 yılları arasında basılmış Heraclea darplı 17 adet sikke bulunmaktadır. Heraclea darplı sikkelerde arka yüzde çelenk içinde bulunan VOT XX yazısı VOT XXX olarak değişiklik göstermiş ve tüm örneklerde olmasa da imparator rozet diademli olarak tasvir edilmiştir. 327-329 yıllarına tarihlenen daha geç döneme tarihlenen bir örnekte de ön yüz lejandı farklıdır.

Ön Yüz: CONSTAN-TINVS.AVG

İmparatorun defne taçlı başı sağa dönük.

Arka Yüz: DN.CONSTANTINI.MAX.AVG çelenk içinde VOT

.

XXX

Darphane: HERACLEA- SMHA-SMHB - **.**SMHΓ**. -.**SMHB (17 adet)

325-326 yılları arası:

Kat.no.35

Env. No: 2.2659.2008 (Resim 41)

SMHA- SMHB

Referans: RICVII, no:69,s.550.-LRBC no: 866.

326-327 yılları arası:

Kat.no.36

Env. No: 2.2671.2008 (Resim 42)

.SMHΓ**.**

Referans: RIC 87,s.553-LRBC 882 numara.

327-329 yılları arasına tarihlendirilen, Ön yüz lejandı aynı olmasına rağmen diğer Heraclea darplarından farklı olarak imparatorun rozet diademli olarak betimlendiği bir adet sikke:

Kat.no.37

Env. No: 2.2657.2008 (Resim 43)

.SMHB

Referans: RIC VII, no:90, s.551.- LRBC no:887.

Constantinus I Avgustus, Constantinus II ve Constantius II Caesar, Helena Avgusta iken basılmış Heraclea darplı bir adet sikke bulunmaktadır. Diğer sikkelerden farklı olarak imparator defne taçlı değil rozet diademli olarak resmedilmiştir ve ön yüz lejandı farklılık göstermektedir.

Kat.no.38

Env. No: 2.2685.2008 (Resim 44)

Ön Yüz: CONSTANTI-NVS.MAX.AVG

İmparatorun rozet diademli, drapeli büstü sağa dönük.

Arka Yüz: DN.CONSTANTINI.MAX.AVG çelenk içinde VOT

•

XXX

Darphane: HERACLEA - **.**SMHΔ (1adet)

Referans: RIC VII, no: 93,s. 554. – LRBC no:889,s.22.

Darphanesi okunmayan yukarıdaki örneklerle aynı beş adet sikke:

Ön Yüz: CONSTAN-TINVS.AVG

İmparatorun defne taçlı başı sağa dönük.

Arka Yüz: DN.CONSTANTINI.MAX.AVG çelenk içinde VOT

•

XX

Darphane: OKUNMAYAN (5 adet)

12. tipte Constantinus I'e ait, arka yüzde karşılıklı iki askerin ortalarında duran çift standartla betimlendiği 330-336 yılları arasına tarihlenen Roma, Siscia, Thessalonica, Heraclea, Constantinopolis, Nikomedia, Cyzicus, Antiochia ad Orontem, Alexandria ve

darphanesi okunmayan 602 adet sikkesi bulunmaktadır. Heraclea darplı ön yüz yazısı diğerlerinde farklı olarak düzensiz olan bir adet sikkede defineki çeşitliliğini arttırmıştır.

Roma darplı arka yüzde çift standart bulunan altı adedi 330-331 yıllarına bir adedi ise 335-336 yıllarına tarihlenen yedi adet sikke bulunmaktadır.

Ön Yüz: CONSTANTI-NVS.MAX.AVG.

İmparatorun rozet diademli, kumaşla kaplı zırhlı büstü sağa dönük.

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak tutmaktalar, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında çift standart durmakta.

Darphane: ROMA - R*P -RFP (7 Adet)

330-331 yıllarında basılmış olanlar:

Kat.no.39

Env. No: 2.938.2008 (Resim 45)

RFP

Referans: RICVII, no: 327, s. 336. - LRBC no:531.

Kat.no.40

Env. No: 2.964.2008 (Resim 46)

RBP

Referans: RIC VII, no:335, s.336.- LRBC no:537

335-336 yılları arasında Constantinus I Avgustus, Constantinus II, Constantius II, Constans ve Delmatius Caesar, Hanniballianus Rex Regum iken basılmış sikke:

Kat.no.41

EnvNo: 2.882.2008 (Resim 47)

R*P

Referans: RIC VII, no:363,s.341- LRBC no:548.

Darphane: SISCIA –ASIS- **.** ASIS**.** (2 adet)

330-333 yılları arasında Constantinus I Avgustus; Constantinus II ve Constantius II Caesar iken basılmış sikke:

Kat.no.42

Env. No: 2.670.2008 (Resim 48)

ASIS

Referans: RIC VII, no: 219, s.453-LRBC no: 742.

334-335 yılları arasında Constantinus I Avgustus; Constantinus II, Constantius II, Constans ve Delmatius Caesar; Hanniballianus Rex Regum iken basılmış sikke:

Kat.no.43

EnvNo: 2.941.2008 (Resim 49)

.AS [IS]**.**

Referans: RIC VII, no: 235,s.455.- LRBC no:747.

330-333 yılları Thessalonica darplı on üç adet sikke:

Kat.no.44

Env. No: 2.870.2008 (Resim 50)

Darphane: THESSALONICA- SMTSA- SMTSΔ (13 Adet)

Referans: RIC VII, no:183, s.524. - LRBC no:835.

330-333 yılları Heraclea darplı otuz dört adet sikke:

Darphane: HERACLEA (33 adet)

Kat.no.45

Env No: 2.688.2008 (Resim 51)

SMHA-SMHB-SMHΔ

Referans: RIC VII, no:111,s.557.-LRBC no:898.

Kat.no.46

Env No: 2.679.2008 (Resim 52)

.SMHA-**.**SMHB-**.**SMHΔ

Referans: RIC VII, no: 116,s.558.- LRBC no:904.

Kat.no.47

Env No: 2.681.2008 (Resim 53)

.SMHA**.**- **.**SMHB**.**

Referans: RIC VII, no: 121,s.558.-LRBC no:909.

Heraclea darplı bir adet sikkenin ön yüz yazısı düzensiz olarak farklılık arzetmektedir. Genellikle çift standartlı sikkelerde ön yüz yazısı CONSTANTINVS MAX AVG iken Heraclea darplı bu sikke düzeni bozmaktadır.

Kat.no.48

Env. No: 2.3653.2008 (Resim 54)

Ön Yüz: CONSTAN-TINVS. AVG

İmparator, rozet diademli, göğüslük zırhlı, sağa dönüktür.

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker, ortada iki standart ile betimlenmiştir.

Darphane: HERACLEA-SMH[?] (1 adet)

Referans: RIC VII, no:126 v, s.558.

330-335 yılları arasında basılmış Constantinopolis darplı yüzyirmiüç adet sikke:

Darphane: CONSTANTINOPOLIS (123 adet)

330-333 yıllarında basılmış sikkeler:

Kat.no.49

Env. No: 2.473.2008 (Resim 55)

CONSA-CONSB-CONSΔ-CONSH-CONSII

Referans: RIC VII, no: 59, s.579.- LRBC no:1005.

333-335 yıllarında basılmış sikkeler:

Kat.no.50

Env. No: 2.530.2008 (Resim 56)

CONSA**.** -CONSB**.** - CONSΔ**.** – CONSH**.** -CONS II**.**

Referans: RIC 73, s.581- LRBC 1010 **.**

Kat.no.51

Env. No: 2. 486.2008 (Resim 57)

.CONSA**.** - **.**CONSB**.** - **.**CONSΓ**.** - **.**CONSH**.** - **.**CONSΔ**.** - **.**CONSH**.** - **.**CONSΠ**.** - **.**CONSII**.**

Referans: RIC VII, no:80, s. 582.- LRBC no:1017.

330-335 yılları arasında basılmış Nikomedia darplı yüzyetmişyedi adet sikke:

Kat.no.52

Env No: 2.795.2008 (Resim 58)

Darphane: NIKOMEDIA (177 adet)

SMNA-SMNB-SMNA- SMNΓ-SMNΔ-SMNE-SMNS

Referans: RIC VII, no:188, s. 633.-LRBC no:1116-1117.

Cyzicus darplı otuz dört adet sikke:

Darphane: CYZICUS (34 adet)

330-334 yılları arasında basılmış sikkelerde imparatorun diademi inci, defne ve rozet olarak farklılık göstermektedir.

Kat.no.53

Env No: 2.668.2008 - 2.699.2008 (Resim 59-60)

SMKA**.** - SMKB**.** (Rozet diademli) - SMKΓ**.** (Defne diademli)

Referans: RIC VII, no: 65-66,s.653. - LRBC no:1212-1213.

330-333 yılları arasında basılmış sikkelerde de imparatorun diademi farklılık göstermektedir.

Kat.no.54

Env No: 2.692.2008- 2.3650.2008 (Resim 61- 62)

SMKA (İnci diademli)

SMKB - SMKΓ - SMKΔ - SMKE - SMKS (Rozet diademli)

Referans: RIC VII, no:78-79,s.655.- LRBC no:1221-1222.

332-333, 335 yılları arasında basılmış sikkeler:

Kat.no.55

Env No: 2.728.2008 (Resim 63)

.SMKA- **.**SMKS ve **.**SMKΔ (Rozet diademli)

Referans: RIC VII, no: 94,s.656.- LRBC no:1235.

335-336 yılları arasında basılmış sikkeler:

Kat.no.56

Env No: 2.696.2008 (Resim 64)

*SMKΔ - *SMKE (Rozet diademli)

Referans: RIC VII, no:110,s. 658.- LRBC no:1251.

330-333 ve 335 yılları arasında basılmış Antiochia ad Orontem darplı yüz atmış altı adet sikke:

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM (166 Adet)

Kat.no.57

Env No: 2.575.2008 (Resim 65)

SMANA-SMANB- SMANΓ-SMANΔ

Referans: RICVII, no: 86,s.693.- LRBC no:1356.

Kat.no.58

Env No: 2.648.2008 (Resim 66)

SMANTA

Referans: RIC VII, no: 85,s.693.

333-335 yılları arasında basılmış Alexandria darplı on yedi adet sikke:

Kat.no.59

Env No: 2.538.2008 (Resim 67)

Darphane: ALEXANDRIA (17 adet)

SMALA-SMALB- **.**SMALA – SMALA**.**

Referans: RIC VII, no: 58, s.711. **-** LRBC no:1428.

Ayrıca Constantinus I ait olup darphanesi okunmayan yirmidokuz adet sikke bulunmaktadır.

Darphane: OKUNMAYAN (29 adet)

13. tipte 336-337 yılları arasında ön yüz lejandı CONSTANTI-NVS.MAX.AVG., arka yüz lejandı GLOR-IA EXERC-ITVS olan, karşılıklı duran iki askerin bir standart tuttuğu; Constantinus I Avgustus; Constantinus II ve Constantius II Caesar iken basılmış Heraclea, Constantinopolis, Nikomedia, Cyzicus, Antiochia ad Orontem darplı ve darphanesi okunmayan ikiyüzyirmiüç adet ve ayrıca arka yüz yazımı ufak bir farklılık arz eden Thessalonica darplı iki adet toplamda ikiyüzyirmibeş adet sikke bulunmaktadır.

Ön Yüz: CONSTANTI-NVS.MAX.AVG.

İmparatorun rozet diademli, drapeli, göğüslük zırhlı büstü sağa dönük.

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak tutmaktalar, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında tek standart durmakta.

Darphane: HERACLEA-SMHA (4 adet)

Kat.no.60

Env. No: 2.1675.2008 (Resim 68)

Referans: RIC VII, no:150, s.561- LRBC no:934.

Darphane: CONSTANTINOPOLIS-CONSB-CONSΔ-CONSH (29 adet)

Kat.no.61

Env. No: 2.1632.2008 (Resim 69)

Referans: RIC VII, no:137, s.589. – LRBC no:1024.

Darphane: NIKOMEDIA- SMNA-SMNB- SMNΓ-SMNΔ-SMNE-SMNS (118 adet)

Kat.no.62

Env. No: 2.1708.2008 (Resim 70)

Referans: RIC VII, no: 199, s.635. - LRBC no:1125.

Darphane: CYZICUS-SMKA-SMKΔ (3 adet)

Kat.no.63

Env. No: 2.1676.2008 (Resim 71)

Referans: RIC VII, no: 122, s.659. - LRBC no:1261.

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM-SMANA-SMANB- SMANΓ-SMANΔ (34 adet)

Kat.no.64

Env. No: 2.1650.2008 (Resim 72)

Referans: RIC VII, no: 108, s.697.- LRBC no:1363.

Darphane: OKUNMAYAN (35 adet)

336-337 yılları arasında basılmış arka yüz yazısı farklılık arz eden Thessalonica darplı iki adet sikke:

Kat.no.65

Env. No: 2.1761.2008 (Resim 73)

Ön Yüz: CONSTANTI-NVS.MAX.AVG.

İmparatorun rozet diademli, drapeli, göğüslük zırhlı büstü sağa dönük

Arka Yüz: GLORI-A EXER-CITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak tutmaktalar, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında tek standart durmakta.

Darphane: THESSALONICA-SMTSA (2 adet)

Referans: RIC VII, no: 222,s.529. - LRBC no:845.

14.tipte ön yüz lejandı CONSTANTI-NVS.MAX.AVG, CONSTAN-TINVS.AVG ve IMP.CONSTA-NTINVS.AVG olarak farklılık arz eden arka yüz lejandı PROVIDEN-TIAE. AVGG olan ve karargah kapısının bulunduğu Nikomedia, Cyzicus, Antiocheia ad Orontem, Arelate, Rome, Siscia, Thessalonica, Constantinopolis, Alexandria, Heraclea darplı 99 adet sikke bulunmaktadır.

Ön yüz lejandları CONSTANTI-NVS.MAX.AVG, CONSTAN-TINVS.AVG olan sikkelerin arka yüz resimlerinde iki kuleli karargah kapısı var iken , ön yüz lejandı IMP.CONSTA-NTINVS.AVG olan sikkede üç kuleli karargah kapısı resmedilmiştir, buna rağmen arka yüz lejandları tamamen aynıdır.

317 yılına tarihlenen Heraclea darplı bir adet sikke:

Kat.no.66

Env. No: 2.2613.2008 (Resim 74)

Ön Yüz: [IMP].CONSTA-NTINVS. [AVG]

Defne taçlı, drapeli sağ elinde mapa sol elinde dünyalı asa tutan büstü sola dönük

Arka Yüz: PROVIDEN-TIAE. AVGG

Üç kuleli karargah kapısı.

Darphane: HERACLEA -MHTB (1 adet)

Referans: RIC VII, no:16, s.544.

Ön yüz lejandı CONSTAN-TINVS.AVG olan arka yüz lejandı yine aynı fakat iki kuleli karargah kapısının betimlendiği sikkeler:

Ön Yüz: CONSTAN-TINVS.AVG

İmparatorun defne taçlı başı sağa dönük

Arka Yüz: PROVIDEN-TIAE. AVGG

İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız

SISCIA darplı üç adet sikke bulunmaktadır:

324 ve 325yıllarına ait Constantinus I –Licinius I ve Martinian Avgustus, Crispus-LiciniusII- Constantinus II – Constantius II Caesar, Helena ve Fausta Avgusta iken basılmış olan;

Darphane: SISCIA

Kat.no.67

Env. No: 2.2446.2008 (Resim 75)

ASIS

Referans: RIC VII, no: 183, s. 446. - LRBC no:714.

326-327 yılları arası Constantinus I Avgustus, Crispus- Constantinus II-Constantius II Caesar, Helena ve Fausta Avgusta iken basılmış olan;

Kat.no.68

Env. No: 2.2448.2008 (Resim 76)

.ΓSIS**.**

Referans: RIC VII, no: 200, s. 449.- LRBC no:724.

328-329 yılları arası Constantinus I Avgustus, Constantinus II- Constantius II Caesar, Helena Avgusta iken basılmış olan;

Kat.no.69

Env. No: 2.3579.2008 (Resim 77)

ASIS ☡

Referans: RIC VII, no: 214,s.452.- LRBC no:731 veya 737.

Nikomedia darplı olan yirmi iki adet sikke:

Ön Yüz: CONSTAN-TINVS.AVG

İmparatorun defne ve inci diademli başı sağa dönük

Arka Yüz: PROVIDEN-TIAE. AVGG

İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız

Darphane: NIKOMEDIA (22 adet)

324-325 ve 328-329 yılları arasında basılanlar:

Kat.no.70

Env. No: 2.2483.2008 (Resim 78)

SMNA-SMNB-SMNΔ-SMNE-SMNΓ

İmparator bu sikkelerde inci diademli ve defne diademli olarak iki tipte tasvir edilmiş. Defne taçlı başlı olanlar 324-325 yılları arasına tarihleniyor; inci diademli başlı olanlar 328-329 yıllarına tarihleniyor.

Referans: RIC VII, no: 90,s.615(defne diadem), RIC VII, no: 153,s.625 (inci diadem).

LRBC no:1073 (defne diadem), no:1107 (inci diadem).

325-326 yılları arası:

Kat.no.71

Env. No: 2.2481.2008 (Resim 79).

MNA

Referans: RIC VII, no:121,s.620 (defne diadem).- LRBC no:1085.

326-327 yılları arası

Kat.no.72

Env. No: 2.2451.2008 (Resim 80)

NA-NE

Referans: RIC VII, no: 144,s.623.- LRBCno:1094 (defne diadem).

Cyzicus darplı yirmi adet sikke:

Ön Yüz: CONSTAN-TINVS.AVG

İmparatorun defne ve sade diademli başı sağa dönük.

Arka Yüz: PROVIDEN-TIAE. AVGG

İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız.

Darphane: CYZICUS (20 adet)

324-325 yılları:

Kat.no.73

Env. No: (2.2473.2008-2.2476.2008) (Resim 81)

SMKA-SMK SMKΔ- (defne diadem)

Referans: RIC 24, s. 647-LRBC 1158

325-326 yılları:

Kat.no.74

Env No: 2.2480.2008 (Resim 82)

SMKA**.** –SMKB**.** –SMKE**.**

Referans: RIC 34, s.648(defne diadem)-LRBC 1171 numara

326-327 yılları:

Kat.no.75

Env. No: 2.2475.2008 (Resim 83)

.SMKΓ**.** - **.**SMKΔ**.**

Referans: RIC VII, no: 44, s.650 (defne diadem). -LRBC no:1179.

328-329 yılları:

Kat.no.76

Env. No: 2.2567.2008 (Resim 84)

SMKS**.**

Referans: RIC VII, no: 55,s. 652 (sade diadem). - LRBC no:1172.

326-328 yılları arasında basılmış Constantinus I Avgustus , Crispus, Constantinus II ile Constantius II Caesar , Helena ve Fausta Avgusta iken Thessalonica darplı altı adet sikke:

Kat.no.77

Env. No: 2.2505.2008-2.2508.2008 (Resim 85-86).

Ön Yüz: CONSTAN-TINVS.AVG

İmparatorun rozet ve defne diademli başı sağa dönük.

Arka Yüz: PROVIDEN-TIAE. AVGG

İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız, sağda nokta işareti.

Darphane: THESSALONICA (6 adet)

SMTS –SMTSA- SMTSΓ

Referans: RIC VII, no:153 (defne taçlı)-154 (rozet taçlı), s. 518. - LRBC no:829 (defne diademli)-no: 830 (rozet diademli).

326-327 yılları arasında Constantinopolis darplı bir adet sikke:

Kat.no.78

Env. No: 2.2447.2008 (Resim 87)

Ön Yüz: CONSTAN-TINVS.AVG

İmparatorun defne taçlı başı sağa dönük

Arka Yüz: PROVIDEN-TIAE. AVGG

İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız solda A harfi

Darphane: CONSTANTINOPOLIS (1 adet)

CONS

Referans: RIC VII, no: 7,s.571.-LRBC no:969.

Antiochia ad Orontem darplı on yedi adet sikke:

Ön Yüz: CONSTAN-TINVS.AVG

İmparatorun defne diademli başı sağa dönük

Arka Yüz: PROVIDEN-TIAE. AVGG

İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM (17 adet)

325-326 yılları arası:

Kat.no.79

Env. No: 2.2463.2008 (Resim 88)

SMANTA-SMANTB-SMANTΓ- SMANTE-SMANTZ

Referans: RIC VII, no:63, s.688.-LRBC no:1333.

326-327 yılları arası:

Kat.no.80

Env. No: 2.2456.2008 (Resim 89)

SMANT, Solda Δ sağda E harfleri kapı üzerinde nokta

Referans: RIC VII, no:71,s.690. - LRBC no:1347.

326 yılında basılmış Constantinus I Avgustus, Crispus, Constantinus II ile Constantius II Caesar , Helena ve Fausta Avgusta iken Roma darplı iki adet sikke :

Kat.no.81

Env No: 2.2449.2008 (Resim 90)

Ön Yüz: CONSTAN-TINVS.AVG

İmparatorun defne diademli başı sağa dönük

Arka Yüz: PROVIDEN-TIAE. AVGG

İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız

Darphane: ROMA (2 adet)

R ✪ P

Referans: RIC VII, no: 287,s.330. - LRBC no:516.

327 yılında basılmış Constantinus I Avgustus, Constantinus II ile Constantius II Caesar ve Helena Avgusta iken Arles darplı bir adet sikke :

Kat.no.82

Env No: 2.3582.2008 (Resim 91)

Ön Yüz: CONSTAN-TINVS.AVG

İmparatorun defne diademli başı sağa dönük

Arka Yüz: PROVIDEN-TIAE. AVGG

İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız solda S sağda F.

Darphane: ARELATE (1 adet)

ARLP

Referans: RIC VII, no: 309,s.267. -LRBC no:319.

Alexandria darplı dört adet sikke:

Ön Yüz: CONSTAN-TINVS.AVG

İmparatorun defne diademli başı sağa dönük

Arka Yüz: PROVIDEN-TIAE. AVGG

İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız

Darphane: ALEXANDRIA (4 adet)

SMALB - SMAL solda ♌, sağda A - SMAL solda ♌ , sağda II

325-326 yılları arasında:

Kat.no.83

Env. No: 2.2471.2008 (Resim 92)

SMALB

Referans: RIC VII, no: 34, s.709.- LRBC no:1402.

327-328 yılları arası

Kat.no.84

Env. No: 2.2469.2008 (Resim 93)

SMAL solda ☊, sağda A

Referans: RIC VII, no: 45, s.710. - LRBC no:1413.

329-330 yılları arası:

Kat.no.85

Env. No: 2.2468.2008 (Resim 94)

SMAL solda ☊, sağda II

Referans: RIC VII, no: 49, s.710.- LRBC no:1418.

Darphane: OKUNMAYAN (7 adet)

Ön yüz yazısı CONSTANTI-NVS.MAX.AVG olan arka yüz lejandı aynı ve iki kuleli karargah kapısının betimlendiği sikkeler:

Ön Yüz: CONSTANTI-NVS.MAX.AVG

İmparotorun rozet diademli, drapeli büstü sağa dönük

Arka Yüz: PROVIDEN-TIAE. AVGG

İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız.

328-329 yılları arasında basılmış Nicomedia darplı dört adet sikke:

Kat.no.86

Env. No: 2.2530.2008 (Resim 95)

Darphane: NICOMEDIA (4 adet)

SMNB- SMNΓ- SMNS

Referans: RIC VII, no: 156, s. 625. - LRBC no:1111.

329-330 yılı Constantinus I Avgusta; Constatinus II ve Constantius II Caesar ; Helena Avgusta iken Cyzicus darplı iki adet sikke:

Darphane: CYZICUS -SMK [A?] - SMKS (2 adet)

Kat.no.87

Env. No: 2.2534.2008 (Resim 96)

SMK[A?] (üç sıra inci diadem)

Referans: RIC VII, no:62,s. 653. – LRBC no:1207.

Kat.no.88

Env. No: 2.2535.2008 (Resim 97)

SMKS (rozet diadem)

Referans: RIC VII, no: 61, s. 653.- LRBC no: 1206.

329-330 yılları arasında basılmış Antiochia ad Orontem darplı yedi adet sikke:

Kat.no.89

Env. No: 2.2526.2008 (Resim 98)

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM (7 adet)

SMANTA- SMANTB- SMANTE- SMANTZ

Referans: RICVII, no: 84, s. 692. - LRBC no:1352.

Darphanesi okunmayan iki adet sikkesi bulunmaktadır.

Darphane: OKUNMAYAN (2 adet)

15. tipte Constantinus I'in ölümünün ardından basılmış sikkeler yer almaktadır. Ön yüz lejandı DV. CONSTANTI-NVS. PT. AVGG ve imparatorun örtülü başlı büstü sağa dönük betimlenmiştir; arka yüzde ise Quadriga'daki Constantine sağa dönük, tanrının eli ise yukardan onu cennete götürmek için uzanmıştır. Bu sikkelerden 17 adet bulunmaktadır. Bu sikkeler Temmuz 337-341 yılları arasında basılmıştır.

Ön Yüz: DV. CONSTANTI-NVS. PT. AVGG

İmparatorun örtülü başlı büstü sağa dönük.

Arka Yüz: NO LEJAND

Quadriga'daki Constantinus sağa dönük, tanrının eli ise yukardan onu cennete götürmek için uzanmış.

Darphaneleri: CONSTANTINOPOLIS- HERACLEA- CYZICVS – NIKOMEDIA- ALEXANDRIA

Kat.no.90

Env. No: 2.3367.2008 (Resim 99)

Darphane: CONSTANTINOPOLIS – CONS (3 adet)

Referans: LRBC no:1041, s. 25.

Kat.no.91

Env. No: 2.3363.2008 (Resim 100)

Darphane: HERACLEA- SMH (1 Adet)

Referans: LRBC no:943, s. 23.

Kat.no.92

Env. No: 2.3364.2008 (Resim 101)

Darphane: CYZICVS – SMK (2 adet)

Referans: LRBC no:1273, s. 29.

Kat.no.93

Env. No: 2.3359.2008 (Resim 102)

Darphane: NIKOMEDIA- SMN-A-B-E-S (5 adet)

Referans: LRBC no:1132, s.27.

Kat.no.94

Env. No: 2.3370.2008 (Resim 103)

Darphane: ALEXANDRIA – SMALA (1 adet)

Referans: LRBC no:1445, s.32.

Darphane: OKUNMAYAN (5 adet)

16.tipte yine Constantinus I'in ölümünden sonra adına hatıra olarak basılmış ön yüz yazısı bir önceki örneklerle aynı olan arka yüzde imparatorun betimlendiği 341-346 yılları arasında Alexandria darplı bir adet sikke bulunmaktadır.

Kat.no.95

Env. No: 2.3358.2008 (Resim 104)

Ön Yüz: DV.CONSTANTI-NVS.PT.AVGG

İmparatorun örtülü başı sağa dönük

Arka Yüz: VN.MR

Örtülü kıyafetli imparator ayakta, başı sağa dönük, solda VN sağda MR

Darphane: ALEXANDRIA- SMALB (1 adet)

Referans: LRBC no:1480.

Constantinus I'in ön yüz yazısı ters basımlı bir adet sikkesi :

Kat.no.96

Env. No: 2.3596.2008 (Resim 105)

Ön Yüz: CONSTAN-TINVS.AVG

Ön yüz yazısı ters basım- Constantinus I'in defne diademli başı sağa dönük.

Arka Yüz: PROVIDEN-TIAE.AVGG

İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM -SMANTE (1 adet)

Hatıra Paraları:

Constantinus ve oğulları eski başkent Roma ve yeni başkent Constantinopolis'in eşitliğini ve Constantinopolis'in önemini sembolize etmek için bronz sikkeler bastırmışlardır. Hatıra paraları (Commemorative Coin) olarak adlandırılan bu sikkeler arka yüzlerine göre 3 tipe ayrılmaktadır ve 793 adettir.

1. tipte Ön yüz lejandı CONSTAN-TINOPOLI arka yüzü GLOR-IA.EXERC-ITVS lejandlı ve iki asker ve ortada tek standart bulunan Constantinopolis, Nikomedia ve darphanesi okunmayan 336-337 yıllarına tarihlenen 13 adet sikke bulunmaktadır; Yine arka yüz lejandı aynı, önyüzü ise Roma'nın miğferli büstünün bulunduğu VRBS ROMA lejandlı Constantinopolis, Nikomedia, Cyzicus ve darphanesi okunmayan 336-337 yıllarına tarihlenen 23 adet sikke bulunmaktadır.

336-337 yılları arasında basılmış Constantinopolis darplı arka yüzü tek standartlı altı adet sikke:

Ön Yüz: CONSTAN-TINOPOLI

Constantinople'nin defne taçlı miğferli, pelerinli ve mızraklı büstü sola dönük.

Arka Yüz: GLOR-IA. EXERC-ITVS – GLOR-IA. EXERC-ITVS**.**

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak tutmaktalar, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında tek standart durmakta. Bu lejandlı sikkeler arka yüz yazısı noktalı ve noktasız olmak üzere referanslarında değişiklik arzetmekte.

Darphane: CONSTANTINOPOLIS- CONSZ (6 adet)

Kat.no.97

Env. No: 2.2147.2008 (Resim 106)

Referans: Arka yüz yazısı GLOR-IA. EXERC-ITVS olanlar: RIC VII, no:144, s.589. – LRBC no: 1039.

Kat.no.98

Env. No: 2.2146.2008 (Resim 107)

Referans: Arka yüz yazısı GLOR-IA. EXERC-ITVS**.** olanlar: RIC VII, no:155, s.590. – LRBC no:1040.

336-337 yılları arasında basılmış Nikomedia darplı iki adet sikke:

Kat.no.99

Env. No: 2.2148.2008 (Resim 108)

Ön Yüz: CONSTAN-TINOPOLI

Constantinople'nin defne taçlı miğferli, pelerinli ve mızraklı büstü sola dönük

Arka Yüz: GLOR-IA. EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak tutmaktalar, İçte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında tek standart durmakta.

Darphane: NIKOMEDIA- SMNA-SMN[?] (2 adet)

Referans: RIC VII, no: 206, s.635.- LRBC no:1131.

Darphane: OKUNMAYAN (5 adet)

Ön yüzde Roma'nın tasvir edildiği arka yüzü GLOR-IA. EXERC-ITVS'lu sikkeler:

336-337 arası yirmi üç adet sikke:

Kat.no.100

Env. No: 2.2137.2008 (Resim 109)

Ön Yüz: VRBS ROMA

Roma'nın miğferli büstü sola dönük.

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak tutmaktalar, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında tek standart durmakta.

Darphane: CONSTANTINOPOLIS– CONSZ (14 adet)

Referans: RIC VII, no: 143-154, s.589.- LRBC no:1037-1038.

Kat.no.101

Darphane: NIKOMEDIA- SMNB (1 adet)

Referans: RIC VII, no: 205, s.635. – LRBC no:1130.

Kat.no.102

Darphane: CYZICUS- SMKE (3 adet)

Referans: LRBC no:1271.

Darphane: OKUNMAYAN (5 adet)

2. tipte Ön yüz lejandı CONSTANTINOPOLIS olan, arka yüzünde lejandın bulunmadığı, gemi pruvası üzerinde Victory'nin betimlendiği Roma, Siscia, Thessalonica, Heraclea, Constantinopolis, Nikomedia, Cyzicus, Antiochia ad Orontem, Alexandria darplı ve darphanesi okunmayan 371 adet sikke bulunmaktadır. 329 - 337 yılları arasında basılmışlardır.

329-330 yılları arasında basılmış Roma darplı üç adet sikke:

Kat.no.103

Env. No: 2.3282.2008 (Resim 110)

Ön Yüz: CONSTANTI-NOPOLIS

Defne taçlı ve miğferli Constantinople sola dönük, asa tutmakta.

Arka Yüz: Victory gemi pruvası üzerinde ayakta sola dönük, sağ elinde mızrak tutmakta, sol eli yanında duran kalkanın üzerinde.

Darphane: ROMA - RFE (3 adet)

Referans: RIC VII, no:332, s.336. -LRBC no:536.

330-333 yılları arasında basılmış Siscia darplı bir adet sikke:

Kat.no.104

Env. No: 2.3112.2008 (Resim 111)

Ön Yüz: CONSTAN-TINOPOLIS

Defne taçlı ve miğferli Constantinople sola dönük, asa tutmakta

Arka Yüz: Victory gemi pruvası üzerinde ayakta sola dönük, sağ elinde mızrak tutmakta, sol eli de yanında duran kalkanın üzerinde.

Darphane: SISCIA- ASIS (1 adet)

Referans: RIC VII, no: 224, s.453. -LRBC no:746.

330-3 ya da 336-7 yılları arası Thessalonica darplı on altı adet sikke:

Kat.no.105

Env. No: 2.3277.2008 (Resim 112)

Ön Yüz: CONSTAN-TINOPOLIS

Defne taçlı ve miğferli Constantinople sola dönük, asa tutmakta

Arka Yüz: Victory gemi pruvası üzerinde ayakta sola dönük, sağ elinde mızrak tutmakta, sol elide yanında duran kalkanın üzerinde.

Daphane: THESSALONICA - SMTSΔ (16 adet)

Referans: RIC VII, no: 188-230?, s.524. – LRBC no: 839-853?.

330-336 yılları arasında basılmış Heraclea darplı kırk bir adet sikke:

Ön Yüz: CONSTAN-TINOPOLI

Defne taçlı ve miğferli Constantinople sola dönük, asa tutmakta

Arka Yüz: Victory gemi pruvası üzerinde ayakta sola dönük, sağ elinde mızrak tutmakta, sol elide yanında duran kalkanın üzerinde.

Darphane: HERACLEA (42 adet)

330-333 yılları:

Kat.no.106

Env. No: 2. 3417. 2008 (Resim 113)

SMHA- SMHΔ-SMHΓ

Referans: RIC VII, no:115, s. 557- LRBC no: 903.

.SMHA - **.**SMHΔ

Referans: RIC VII, no:120, s. 558 –LRBC no: 908.

.SMHΔ**.** - **.**SMHA**.**

Referans: RIC VII, no: 125, s. 558. -LRBC no: 913.

333-336 yılları:

Kat.no.107

Env. No: 2. 3182. 2008 (Resim 114)

SMHA*- SMHΓ *

Referans: RIC VII, no: 144, s.560.

330-335 yılları arasında basılmış Constantinopolis darplı kırk sekiz adet sikke:

Ön Yüz: CONSTAN-TINOPOLI

Defne taçlı ve miğferli Constantinople sola dönük, asa tutmakta

Arka Yüz: Victory gemi pruvası üzerinde ayakta sola dönük, sağ elinde mızrak tutmakta, sol eli yanında duran kalkanın üzerinde durmakta.

Darphane: CONSTANTINOPOLIS (48 adet)

330-333 yılları:

Kat.no.108

Env. No: 2. 3088.2008 (Resim 115)

CONSZ – CONSIA

Referans: RIC VII, no: 63, s.579. - LRBC no:1009.

330-335 yılları:

Kat.no.109

Env. No: 2.3095.2008 (Resim 116)

CONSZ. – CONSIA.

Referans: RIC VII, no: 79, s.582. – LRBC no:1014.

Kat.no.110

Env. No: 2.3090.2008 (Resim 117)

.CONSZ. – .CONSIA.

Referans: RIC VII, no: 86, s.582.- LRBC no:1023.

330-335 yılları arasında basılmış Nikomedia darplı elli sekiz adet sikke:

Kat.no.111

Env. No: 2.3243.2008 (Resim 118)

Ön Yüz: CONSTAN-TINOPOLI

Defne taçlı ve miğferli Constantinople sola dönük, asa tutmakta

Arka Yüz: Victory gemi pruvası üzerinde ayakta sola dönük, sağ elinde mızrak tutmakta, sol eli de yanında duran kalkanın üzerinde.

Darphane: NIKOMEDIA (58 Adet)

SMNA-SMNB-SMNΔ-SMNE

Referans: RIC VII, no:196, s.634.- LRBC no:1121.

330-336 yılları arasında basılmış Cyzicus darplı seksen beş adet sikke:

Ön Yüz: CONSTAN-TINOPOLI

Defne ve inci taçlı, miğferli Constantinople sola dönük, asa tutmakta

Arka Yüz: Victory gemi pruvası üzerinde ayakta sola dönük, sağ elinde mızrak tutmakta, sol eli de yanında duran kalkanın üzerinde.

Darphane: CYZICUS (85 adet)

330-333 yılları:

Kat.no.112

Env. No: 2.3211.2008 (Resim 119)

SMKA-SMKB-SMKΓ-SMKΔ-SMKE- SMKS

Referans: RIC VII, no: 92 (defne)- 93 (inci) s.656.- LRBC no:1234 (inci)- 1233 (defne)

330-334 yılları:

Kat.no.113

Env. No: 2.3229.2008 (Resim 120)

SMKΔ**.** –SMKE**.**

Referans: RIC VII, no: 73(defne)-74 (inci) s.654.-LRBC no:1220 (defne).

332-333,335 yılları:

Kat.no.114

Env. No: 2.3235.2008 (Resim 121)

.SMKΔ - **.**SMKS – **.**SMKΓ - **.**SMKE- **.**SMKS

Referans: RIC VII, no: 107(defne)-108 (inci), s. 657. - LRBC no:1250 (inci) 1249(defne)

335-336 yılları:

Kat.no.115

Env. No: 2. 3204.2008 (Resim 122)

*SMKΔ - *SMKB

Referans: RIC VII, no:120(defne)-121 (inci), s.658.- LRBC no:1260 (defne).

335-337 yılları arası Antiochia ad Orontem darplı atmış dört adet sikke:

Kat.no.116

Env. No: 2.3154.2008 (Resim 123)

Ön Yüz: CONSTAN-TINOPOLIS

Defne taçlı ve sorguçlu miğferli Constantinople sola dönük, asa tutmakta

Arka Yüz: Victory gemi pruvası üzerinde ayakta sola dönük, sağ elinde mızrak tutmakta, sol elide yanında duran kalkanın üzerinde.

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM (64 adet)

SMAN-SMANS-SMANA-SMANI

Referans: RIC VII, no:114, s. 697. – LRBC no:1369.

333-5 veya 335-7 yılları arası Alexandria darplı on bir adet sikke:

Kat.no.117

Env. No: 2.3113.2008 (Resim 124)

Ön Yüz: CONSTAN-TINOPOLIS

Defne taçlı ve miğferli Constantinople sola dönük, asa tutmakta

Arka Yüz: Victory gemi pruvası üzerinde ayakta sola dönük, sağ elinde mızrak tutmakta, sol eli de yanında duran kalkanın üzerinde.

Darphane: ALEXANDRIA- SMALA-SMALB (10 adet)

Referans: RIC VII, no: 64 -71, s.712.- LRBC no:1432- 1441.

Darphane: OKUNMAYAN (44 Adet)

3.tipte Ön yüz lejandı VRBS ROMA olan Roma'nın miğferli büstünün bulunduğu; arka yüzde lejand bulunmaya, dişi kurtun Remus ve Romulus'u emzirdiği Rome, Aquileia, Siscia, Thessalonica, Heraclea, Constantinopolis, Nikomedia, Cyzicus, Antiochia ad Orontem, Alexandria darplı ve darphanesi okunmayan toplam 386 adet sikke bulunmaktadır. 330-337 yılları arasında basılmışlardır.

330-337 yılları arasında basılmış Roma darplı sekiz adet sikke:

Ön Yüz: VRBS ROMA

Roma'nın miğferli büstü sola dönük.

Arka Yüz: Dişi Kurt Remus ve Romulus'u emziriyor üstte çift yıldız.

Darphane: ROMA (8 adet)

330 yılı:

Kat.no.118

Env. No: 2.3053.2008 (Resim 125)

RFQ

Referans: RIC VII, no: 331, s.336. - LRBC 535.

330-331 yılları:

Kat.no.119

Env. No: 2.3012.2008 (Resim 126)

RBQ

Referans: RIC VII, no: 338, s.336. - LRBC no:540.

333-335 yılları:

Kat.no.120

Env. No: 2.3052.2008 (Resim 127)

R ☧ P

Referans: RIC VII, no: 354, s. 339.- LRBC no:546.

337 yılı:

Kat.no.121

Env. No: 2.2795.2008 (Resim 128)

R ☙ Q

Referans: RIC VII, no: 406, s.346.- LRBC no:575.

334 -335 yılları arasında basılmış Aquileia (İtalya) darplı bir adet sikke:

Kat.no.122

Env. No: 2.3011.2008 (Resim 129)

Darphane: AQUILEIA- AQP (1adet)

Referans: RIC VII, no:122, s. 407. - LRBC no:654.

330-335 yıllarına tarihlenen Siscia darplı sekiz adet sikke:

Darphane: SISCIA (8 adet)

330-333 yılları arası:

Kat.no.123

Env. No: 2.2801.2008 (Resim 130)

ASIS - ΓSIS

Referans: RIC VII, no: 222, s. 453.- LRBC no:745.

334-335 yılları arası:

Kat.no.124

Env. No: 2.2800.2008 (Resim 131)

.ASIS**.** - **.**ΓSIS**.**

Referans: RIC VII, no: 240, s.456. - LRBC no:750.

330-333 yılları arasında basılmış Thessalonica darplı onaltı adet sikke:

Kat.no.125

Env. No: 2.3005.2008 (Resim 132)

Darphane: THESSALONICA (16 adet)

SMTSE

Referans: RIC VII, no: 187 -LRBC no: 838 veya 852.

330-336 yılları arasında basılmış Heraclea darplı otuz altı adet sikke:

Darphane: HERACLEA (36 adet)

330-333 yılları arası:

Kat.no.126

Env. No: 2.2846.2008 (Resim 133)

SMHE

Referans: RIC VII, no: 114, s. 557 - LRBC 902 numara

Kat.no.127

Env. No: 2. 2842.2008 (Resim 134)

.SMHE

Referans: RIC VII, no: 119, s. 558-LRBC 907 numara

Kat.no.128

Env. No: 2. 2943.2008 (Resim 135)

.SMHE**.**

Referans: RIC VII, no: RIC 124, s.558- LRBC 912 numara

333-336 yılları arası:

Kat.no.129

Env. No: 2. 2838.2008 (Resim 136)

SMHB* - SMHE*

Referans: RIC VII, no: 143, s. 560 – LRBC no: 930.

330-335 yılları arasında basılmış Constantinopolis darplı doksan iki adet sikke:

Darphane: CONSTANTINOPOLIS (92 adet)

330- 333 yılları arası:

Kat.no.130

Env. No: 2.2779.2008 (Resim 137)

CONSE- CONSIA

Referans: RIC 62 numara s. 579 - LRBC 1008 numara

333-335 yılları arası:

Kat.no.131

Env. No: 2.2737.2008 (Resim 138)

CONSE**.** – CONSIA**.**

Referans: RIC 78 numara s. 582- LRBC 1013 numara

333-335 yılları arası:

Kat.no.132

Env. No: 2.2771.2008 (Resim 139)

.CONSE**. - .**CONSIA**.**

Referans: RIC 85 numara, s. 582 -LRBC 1022 numara

330-335 yılları arasında basılmış arka yüzde farklılık arz eden Nikomedia darplı atmış beş adet sikke:

Arka Yüz: Dişi Kurt Remus ve Romulus'u emziriyor, üstte iki yıldız arasında üç nokta.

Darphane: NIKOMEDIA (65 adet)

330-335 yılları:

Kat.no.133

Env. No: 2.2972.2008 (Resim 140)

SMNA-SMNB-SMNΓ-SMNE-SMNS

Referans: RIC VII, no:195, s.634- LRBC no:1120.

Ön yüzdeki Roma büstünde farklılık arz eden 330-336 yıllarında basılmış Cyzicus darplı seksen iki adet sikke:

Darphane: CYZICUS (82 adet)

330-333 yılları:

Kat.no.134

Env. No: 2.2896.2008 (Resim 141)

SMKA-SMKB- SMKΓ- SMKΔ- SMKE- SMKS

Referans: RIC 90-91 numara syf. 655- LRBC 1231-32 .

RIC 91 ve LRBC 1231 miğferde tüy bulunmakta RIC 90 ve LRBC 1232 numaralarda miğferde tüy bulunmamaktadır.

330-334 yılları:

Kat.no.135

Env. No: 2.2903.2008 (Resim 142)

SMKA**.** – SMKΓ**.** – SMKΔ**.** –SMKE**.**

Referans: RIC VII, no:71-72 syf.654 - LRBC 1218-19.

Bu sikkelerde LRBC 1218 ve RIC 71 referansında olanlarda imparatorun büstünde miğferde tüy bulunmakta, LRBC 1219 ve RIC 72 referansında olanlarda imparatorun büstünde miğferde tüy bulunmamaktadır.

332-3, 335 yılları:

Kat.no.136

Env. No: 2.2863.2008 (Resim 143)

.SMKA - **.**SMKB -**.**SMKΓ

Referans: RIC VII, no:105-106, s.657 - LRBC no:1247-48.

LRBC 1247ve RIC 106 numaralarda miğferde tüy bulunmakta LRBC 1248 ve RIC 105 numaralarda miğferde tüy bulunmamaktadır.

335-336 yılları:

Kat.no.137

Env. No: 2.2868.2008 (Resim 144)

*SMKA- *SMKE

Referans: RIC VII, no:119, s.658- LRBC 1259.

İmparatorun miğferinde tüy bulunmaktadır.

330-3, ve 335 yıllarında basılmış Antiochia ad Orontem darplı yirmi beş adet sikke:

Kat.no.138

Env. No: 2.2825.2008 (Resim 145)

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM (25 adet)

SMANΘ-SMANE- SMANS

Referans: RIC VII, no:91, s.693 - LRBC no:1359 .

333-5 ve 335-7 yıllarında basılmış Alexandria darplı ondört adet sikke:

Kat.no.139

Env. No: 2.2806.2008 (Resim 146)

Darphane: ALEXANDRIA (14 Adet)

SMALA- SMALB-SMALΓ**.**

Referans: RIC VII, no: 63 veya 70, s.712-LRBC no:1431-1440.

Darphanesi okunmayan otuz dokuz adet sikke:

Darphane: OKUNMAYAN (39 adet)

Fausta: (324-326)

Tam adı Fausta Flavia Maxima'dır. 289 yılında Roma'da dünyaya gelmiştir.

I. Constantinus'un karısı ve Maximianus Herculius'un kızıdır. I.Constantinus tarafından Fausta'ya Augusta ünvanı M.S.324 yılında verilmiştir. Fausta, sikkelerinde genellikle oğulları ile birlikte gösterilmiştir ve 326 yılında öldürülmüştür. FLAV.MAX.FAVSTA.AVG yazısı sikkelerinde sıklıkla görülmektedir.

Definede Fausta'ya ait Siscia ve Nikomedia darplı iki adet sikke bulunmaktadır. Ön yüzde Fausta'nın büstü arka yüzde ise Fausta kucağında iki çocuğu (Constantine II ve Constantius II) ile umut tanrıçası Spes gibi tasvir edilmiştir. Arka yüzüne göre tek tiptir.

324-325 yılları arasında basılmış Constantinus I, Licinius I ve Martinian Avgustus; Crispus, Licinius II, Constantinus II, Constantius II Caesar, Helena ve Fausta Avgustus iken darpedilmiş Siscia darplı bir adet sikke:

Kat.no.140

Env. No: 2.3547.2008 (Resim 147)

Ön Yüz: FLAV.MAX.FAVSTA.AVG

Fausta'nın dalgalı, arkada topuz yapılmış saçlı ve drapeli büstü sağa dönük

Arka Yüz: SPES.REIP-VBLICAE

Fausta tanrıça Spes olarak kucağında iki çocukla beraber ayakta durmakta, yönü sola dönük.

Darphane: SISCIA-BSIS (1 adet)

Referans: RIC VII, no:188, s.447- LRBC no:723.

325-326 yıllarında basılmış Nicomedia darplı bir adet sikke:

Kat.no.141

Env. No: 2.3546.2008 (Resim 148)

Ön Yüz: FLAV.MAX.FAVSTA.AVG

Arka Yüz: SPES.REI-PVBLICAE

Fausta tanrıça Spes olarak kucağında iki çocukla beraber ayakta durmakta, yönü sola dönük.

Darphane: NICOMEDIA-MNA (1 Adet)

Referans: RIC VII, no:130-131, s.621- LRBC no:1102.

Helena: (324-328 ve 330)

Tam adı Flavia Iulia Helena Augusta'dır.

Constantius Chlorus (I. Constantius)'un ilk karısı ve I.Constantinus'un annesidir. 325 yılında Augusta unvanı almıştır. Definede Helena'ya ait 17 adet sikke bulunmaktadır. Arka yüz tipine göre 2 tip sikke bulunmaktadır. Ön yüz lejandları FL.HELENA.AVGVSTA, FL.IVL.HE-LENAE.AVG olarak ayrılmaktadır.

1.tipte ön yüzde Helena, arka yüzde Securitas betimlenmiştir. 325-329 yılları arasında tarihlenen Heraclea,Cyzicus,Antiochia ad Orontem darplı altı adet sikke bulunmaktadır.

Ön Yüz: FL.HELENA.AVGVSTA

Helena'nın merdiven şeklinde diademli, kolyeli, drapeli büstü sağa dönük.

Arka Yüz: SECVRITAS.REIPVBLICE

Securitas ayakta sağ elinde dal, sol eliyle de elbisesini tutmakta, yönü sola dönük.

325-326 yılları:

Kat.no.142

Env. No: 2.3539.2008 (Resim149)

Darphane: HERACLEA-SMHE (2 adet)

Referans: RIC VII, 79 numara, s.551- LRBC no:873.

326-327yılları:

Kat.no.143

Env. No: 2.3541.2008 (Resim150)

Darphane: CYZICVS- **.**SMKS**.** (1adet)

Referans: RIC VII, no: 49, s.650 – LRBC no:1184.

325-6, 327-8, 328-9 yılları:

Kat.no.144

Env. No: 2.3537.2008 (Resim151)

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM (2 adet)

SMANTI- SMANTQ

Referans: RIC VII, no:67 veya 80 - LRBC no:1341.

Darphane: OKUNMAYAN (1 adet)

2. tipte 337-341 yıllarına tarihlenen Constantinopolis darplı on adet ve darphanesi okunmayan bir adet sikke bulunmaktadır. Ön yüzde imparatoriçe, arka yüzde Pax betimlenmiştir. Ön yüz lejandı iki şekilde yazılmıştır.

Kat.no.145

Env. No: 2.3530.2008 (Resim 152)

Ön Yüz: FL.IVL.HE-LENAE.AVG (sağa dönük.)

FL.IVL.HEL-ENAE.AVG (sağa dönük.)

Helena'nın geniş diademli, kolyeli büstü sağa dönük.

Arka Yüz: PAX.PV-BLICA

Pax ayakta sağ elinde dal, sol elinde asa tutmakta, yönü sola dönük.

Darphane: CONSTANTINOPOLIS-CONSE- CONSE**.** (10 Adet)

Referans: LRBC no: 1046. - LRBC no: 1047.

Darphane: OKUNMAYAN (1 Adet)

Crispus: (317–326)

Tam adı Flavius Julius Crispus'tur.

I.Constantinus ve Minervina'nın büyük oğludur. Crispus'a M.S.317 yılında Caesar ünvanı verilmiştir. 326'da babasının emriyle öldürülmüştür.

Crispus'a ait 24 adet ve arka yüzüne göre ayrılmış 6 tip sikke bulunmaktadır.

1.tipte ön yüz lejandları DN.FL.IVL.CRISPVS.NOB.CAES-FL.IVL.CRISPVS.NOB.CAES FL.IVL.CRIS-PVS.[NOB.C] 'dir. Arka yüz lejandları PROVIDEN-TIAE.CAESS'tir ve iki kuleli ve üç kuleli karargah kapısı tasvir edilmiştir.

317-320 yılları arasında basılmış Heraclea darplı üç adet sikke bulunmaktadır ve üç kuleli karargah kapısı tasvir edilmiştir.

Ön Yüz: DN.FL.IVL.CRISPVS.NOB.CAES

Crispus'un defne diademli, sağ elinde mappa, sol elinde dünyalı asa tutan büstü sola dönük.

Arka Yüz: PROVIDEN-TIAE.CAESS

Üç kuleli karargah kapısı.

Darphane: HERACLEA- MHTΓ - SMHΓ (3 adet)

317 yılı:

Kat.no.146

Env. No: 2.2625.2008 (Resim 153)

MHTΓ

Referans: RIC VII, no: 18, s.545.

318-320 yılları:

Kat.no.147

Env. No: 2.2622.2008 (Resim 154)

SMHΓ sağda nokta

Referans: RIC VII, no: 30, s.546.

325-6 yılları arasında basılmış arka yüzde iki kuleli karargah kapısının tasvir edildiği Antiochia ad Orontem darplı altı adet ve darphanesi okunmayan bir adet sikke:

Kat.no.148

Env. No: 2.2618.2008 (Resim 155)

Ön Yüz: FL.IVL.CRISPVS.NOB.CAES

Crispus'un defne diademli, drapeli, göğüslük zırhlı büstü sola dönük

Arka Yüz: PROVIDEN-TIAE.CAESS

İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız.

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM- SMANTE-SMANTZ (6 adet)

Referans: RIC VII, no: 64, s.688- LRBC no:1335.

Darphane: OKUNMAYAN- SM?- (1 adet)

Yine arka yüzde iki kuleli karargah kapısının bulunduğu 325-6 yılları arasında basılmış Nikomedia darplı bir adet sikke:

Kat.no.149

Env. No: 2.2621.2008 (Resim 156)

Ön Yüz: FL.IVL.CRIS-PVS.[NOB.C]

Crispus'un defne diademli, drapeli, göğüslük zırhlı büstü sola dönük.

Arka Yüz: PROVIDEN-TIAE.CAESS

İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız.

Darphane: NIKOMEDIA- MNB (1 adet)

Referans: RIC VII,122 no, syf.620 - LRBC no:1095.

2.tipte ön yüzde Crispus'un, arka yüzde Mars'ın betimlendiği Arles darplı bir adet sikke bulunmaktadır.

317 yılında Constantinus I ve Licinius I Avgustus; Crispus, Licinius II ve Constantinus II Caesar iken basılmış Arles darplı bir adet sikke:

Kat.no.150

Env. No: 2.3521.2008 (Resim 157)

Ön Yüz: CRISPVS.NOB.CAES

Crispus'un defne diademli ve drapeli büstü sağa dönük.

Arka Yüz: PRINCIPIA.I-V-VEN-TVTIS

Mars sağa doğru ilerler vaziyette sağ elinde enine bir mızrak sol elinde kalkan tutmakta, solda R, sağda S harfleri.

Darphane: ARLES - QARL (1 adet)

Referans: RIC VII, no:129, s. 247.

3.tipte IOVI.CONSER-VATORI.CAESS lejandlı arka yüzde Jupiter'in bulunduğu Cyzicus darplı bir adet sikke bulunmaktadır.

317-320 yıllarında basılmış Cyzicus darplı bir adet sikke:

Kat.no.151

Env. No: 2.3524.2008 (Resim 158)

Ön Yüz: DN.FL.IVL.CRISPVS.NOB.CAES

Crispus'un defne diademli, sağ elinde mappa, sol elinde dünyalı asa tutan büstü sola dönük.

Arka Yüz: [IOVI.CONSER-VATORI].CAESS .

Iuppiter ayakta yönü sola, sol omzunda chlamys, sağ elinde dünya üzerindeki Victory onu taçlandırıyor, sol elinde asa tutmakta. Solda çelenk sağda A harfi.

Darphane: CYZICUS- SMK (1 Adet)

Referans: RIC VII, no: 10, s.644.

4. tipte PROVIDEN-TIAE.CAESS lejandlı Jupiter'in betimlendiği bir adet sikke bulunmaktadır.

317-320 yıllarında basılmış Nikomedia darplı bir adet sikke:

Kat.no.152

Env. No: 2.3525.2008 (Resim 159)

Ön Yüz: DN.FL.IVL.CRISPVS.NOB.CAES

Crispus'un defne diademli büstü sağa dönük.

Arka Yüz: PROVIDEN-TIAE.CAESS

Iuppiter ayakta yönü sola, sol omzunda chlamys, sağ elinde dünya üzerindeki Victory onu taçlandırıyor, sol elinde asa tutmakta, solda dal sağda **.** S

Darphane: NIKOMEDIA-SMN (1 adet)

Referans: RIC VII, no: 32, s.604.

5.tipte ön yüz lejandları C-RISPVS.NOB.CAES ve IVL.CRISPVS.NOB.CAES lejandlı arka yüzü VIRTVS.EXERCIT lejandlı Ticinium ve Siscia darplı iki adet sikke bulunmaktadır.

319-320 yıllarında basılmış Ticinium darplı bir adet sikke:

Kat.no.153

Env. No: 2.3522.2008 (Resim 160)

Ön Yüz: C-RISPVS.NOB.CAES

Crispus'un defne diademli mızrak ve kalkan tutan büstü sola dönük.

Arka Yüz: VIRTVS.EXERCIT

Üzerinde VOT yazılı standart altında bağlı, oturur vaziyette iki esir.

XX

Darphane: TICINIVM- S ◡ T (1 adet)

Referans: RIC VII, no:124, s. 377.

320 yılında basılmış Siscia darplı bir adet sikke:

Kat.no.154

Env. No: 2.3523.2008 (Resim 161)

Ön Yüz: IVL.CRISPVS.NOB.CAES

Crispus'un defne diademli mızrak ve kalkan tutan büstü sola dönük.

Arka Yüz: VIRTVS.EXERCIT

Üzerinde VOT yazılı standart altında bağlı, oturur vaziyette iki esir. Solda S sağda F harfi.

X

Darphane: SISCIA – ΓSIS* (1 adet)

Referans: RIC VII, no: 113, s.438.

6.tipte ön yüz lejandı FL.IVL.CRISPVS.NOB.CAES -IVL.CRIS-PVS.NOB.C.--CRISPVS.NOB.CAES olan arka yüzü CAESARVM. NOSTRORVM lejandlı Thessalonica, Siscia ve darphanesi okunmayan sekiz adet sikke bulunmaktadır.

324 yılında Constantinus I, Licinius I ve Martinian Avgustus; Crispus, Licinius II, Constantinus II, Constantius II Caesar, Helena ve Fausta Avgustus iken darpedilmiş Thessalonica darplı iki adet sikke:

Kat.no.155

Env.No: 2.2701.2008 (Resim 162)

Ön Yüz: FL.IVL.CRISPVS.NOB.CAES

Crispus'un defne taçlı ve drapeli büstü sola dönük

Arka Yüz: CAESARVM.NOSTRORVM

Çelenk içinde VOT

X

Darphane: THESSALONICA (TSΔVI) (2 adet)

Referans: RIC VII, no: 125, s. 513- LRBC no: 810b, s. 112.

320-324 yılında basılmış Siscia darplı üç adet sikke:

Ön Yüz: IVL.CRIS-PVS.NOB.C.

Crispus'un defne taçlı başı sağa dönük

Arka Yüz: CAESARVM.NOSTRORVM

Çelenk içinde VOT - VOT

X V

Darphane: SISCIA (3 adet)

320 yılında basılmış SIS ve ASIS yazımlı iki adet sikke :

Kat.no.156

Env. No: 2.2699.2008 (Resim 163)

Referans: RIC VII, no: 147, s.442. - RIC VII, no:153,s.443.

321-324 yılında basılmış ASIS ☾ yazımlı sikke:

Kat.no.157

Env. No: 2.3526.2008 (Resim 164)

Referans: RIC VII, no:169, s.445.

Darphanesi okunmayan bir adet:

Ön Yüz: IVL.CRIS-PVS.NOB.C.

Crispus'un defne taçlı başı sağa dönük

Arka Yüz: CAESARVM.NOSTRORVM

Çelenk içinde VOT

V

Darphane: OKUNMAYAN (1 adet)

Env. No: 2.2705.2008

Ön yüz yazısı farklı darphanesi okunmayan iki adet sikke:

Kat.no.158

Env. No: 2.2702.2008 (Resim 165)

Ön Yüz: CRISPVS.NOB.CAES

Crispus'un defne taçlı başı sağa dönük.

Arka Yüz: CAESARVM. NOSTRORVM

Çelenk içinde VOT

V

Darphane: OKUNMAYAN (2 adet)

Delmatius: (335-337)

Tam adı Flavius Julius Delmatius'tur.

I.Constantinus'un yiğenidir. I.Constantinus tarafından 335' te Caesar ilan edilmiş,

Trakya ve Makedonya'yı yönetmekle görevlendirilmiştir**.** 337'de I.Constantinus ölünce II. Constantius'un emriyle öldürülmüştür.

Definede Delmatius'a ait 29 adet sikke yer almaktadır. Ön yüz lejanları FL.DELMATIVS.NOB.C FL.IVL.DELMATIVS.NOB.C -FL.DELMATIVS.NOB.CAESS olarak farklılık arzetmekle beraber arka yüzüne göre iki tipe ayrılmıştır.Her iki tiptede lejandlar aynıdır fakat iki asker aralarındaki tek ve iki standart tutmalarına göre ayrılmışlardır.

1.tip daha erken döneme tarihlenen Constantinopolis, Cyzicus darphlı 333-335 yıllarına tarihlenen iki askerin iki standartla betimlendiği, lejandı 2. Tip ile aynı olan sikkeler yer almaktadır.

333-335 yıllarında basılmış Constantinopolis darplı bir adet ve darphanesi okunmayan iki adet sikke:

Kat.no.159

Env. No: 2.1556.2008 (Resim 166)

Ön Yüz: FL.DELMATIVS.NOB.C

Delmatius'un defne diademli ve zırhlı büstü sağa dönük.

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında iki standart durmakta.

Darphane: CONSTANTINOPOLIS- **.**CONSI**.** (1 Adet)

Referans: RIC VII, no:84, s.582- LRBC no:1021.

Darphane: OKUNMAYAN (2 Adet)

335-336 yıllarında basılmış Cyzicus darplı iki adet sikke:

Kat.no.160

Env. No: 2.3652.2008 (Resim 167)

Ön Yüz: FL.IVL.DELMATIVS.NOB.C

Delmatius'un defne diademli ve zırhlı büstü sağa dönük.

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında iki standart durmakta.

Darphane: CYZICVS-*SM(K)E- *SMKΔ (2 adet)

Referans: RIC VII, no: 116, s.658- LRBC no:1257.

2.tipte 335-337 yıllarına tarihlenen karşılıklı duran iki asker arasında tek standart durmaktadır.

336-337 yılları:

Kat.no.161

Env. No: 2.2642.2008 (Resim 168)

Ön Yüz: FL.DALMATIVS.NOB.CAESS

İmparatorun defne diadmli büstü sağa dönük.

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında tek standart durmakta.

Darphane: NIKOMEDIA-SMN (1 adet)

Referans: RIC VII, no:203, s.635. - LRBC no:1129

Env. No: 2.2642.2008 (Resim 168)

336-337 yıllarında basılmış Constantinus I Avgustus, Constantinus II, Constantius II, Constans ve Delmatius Caesar, Hanniballianus Rex regum iken basılmış Cyzicus darplı bir adet sikke:

Kat.no.162

Env. No: 2.2388.2008 (Resim 169)

Ön Yüz: FL.IVL.DELMATIVS.NOB.C.

Delmatius'un defne diademli ve zırhlı büstü sağa dönük.

Arka Yüz: GLOR-IA.EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında tek standart durmakta.

Darphane: CYZICUS-SMKS (1 adet)

Referans: RIC VII, no: 132, s. 659 - LRBC no: 1269.

Darphanesi okunmayan beş adet sikke:

Darphane: OKUNMAYAN (5 adet)

336-337 yıllarında basılmış Thessalonica darplı bir adet sikke:

Kat.no.163

Env. No: 2.2644.2008 (Resim 170)

Ön Yüz: FL.DELMATIVS.NOB.C.

Delmatius'un defne diademli ve zırhlı büstü sağa dönük.

Arka Yüz: GLORI-A EXER-CITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında tek standart durmakta.

Darphane: THESSALONICA-SMTSE (1 adet)

Referans: RIC VII, no: 228, s. 529-LRBC no: 851-8f .

336-337 yıllarında basılmış Nikomedia darplı üç adet sikke:

Kat.no.164

Env. No: 2.3601.2008 (Resim 171)

Ön Yüz: FL.DELMATIVS.NOB.C.

Delmatius'un defne diademli ve zırhlı büstü sağa dönük.

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında tek standart durmakta.

Darphane: NIKOMEDIA-SMN(?)-SMNE (3 adet)

Referans: RIC VII, no: 204, s.635- LRBC no:1129a .

336-337 yıllarında basılmış Constantinopolis darplı dokuz adet sikke:

Kat.no.165

Env. No: 2.2296.2008 (Resim 172)

Ön Yüz: FL.DELMATIVS.NOB.C.

Delmatius'un defne diademli ve zırhlı büstü sağa dönük.

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında tek standart durmakta.

Darphane: CONSTANTINOPOLIS- CONSI (9 adet)

Referans: RIC VII, no: 141, s.589, LRBC no:1032.

335-337 yıllarında basılmış Alexandria darplı bir adet sikke:

Kat.no.166

Env. No: 2.2640.2008 (Resim 173)

Ön Yüz: FL.DELMATIVS.NOB.C.

Delmatius'un defne diademli ve zırhlı büstü sağa dönük.

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında tek standart durmakta.

Darphane: ALEXANDRIA-SMALA (1 adet)

Referans: RIC VII, no: 69, s.712- LRBC no:1439.

335-337 yıllarında basılmış Antiochia ad Orontem darplı üç adet sikke:

Kat.no.167

Env. No: 2.2641.2008 (Resim 174)

Ön Yüz: FL.DELMA-TIVS.NOB.C.

Delmatius'un defne diademli ve zırhlı büstü sağa dönük.

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında tek standart durmakta.

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM-SMAN-SMANI (3 adet)

Referans: RIC VII, no:112, s.697- LRBC no:1367.

Hannibalianus: (335-337)

Flavius Hanniballianus, I. Constantinus'un yeğeni, Constantinus'un büyük kızı Constantina'nın eşi, Delmatius'un ise kardeşidir. Hanniballianus, M.S. 335-337 yılında I. Constantinus'un Sasanilere karşı hazırlamakta olduğu sefer sırasında 'Rex Regum et Ponticarum Gentium' (Krallar kralı ve Pontus Kralı) ilan edilmiş ve adına sikkeler darphedilmiştir. I. Constantinus bu sefer ile Doğu Anadolu'da Sasaniler'den ele geçirilecek topraklarda iki devlet arasında tampon görevi görecek bir krallık kurmayı ve başınada Hanniballianus'u geçirmeyi amaçlamıştı. Ancak I. Constantinus'un ölümü ile bu sefer gerçekleştirilememiştir[14].

I.Constantinus'un ölümünden sonra, üç oğlu; II. Constantinus, II.Constantius ve Constans ile Constantinus'un yeğenleri Dalmatius ve Hannibalianus da caesardı. Constantinus'un oğulları ordununda desteğini alarak, Hanniballianus ve Delmatius'u aileleri ile birlikte öldürmüştür.

Define içerisinde büyük önem arzeden Hanniballianus'a ait 336-337 yıllarında basılmış Constantinopolis darplı bir adet sikke bulunmaktadır. Ön yüzde Hanniballianus'un portresi arka yüzde nehir tanrısı Euphrates (Fırat) Irmağını sembolize eden ırmak tanrısı betimlenmiştir.

Kat.no.168

Env. No: 2.3548.2008 (Resim 175)

Ön Yüz: FL.HANNIBALLIANO.REGI

Hanniballianus'un sade başlı, drapeli ve göğüslük zırhlı büstü sağa dönük.

Arka Yüz: SE-CVRITAS.PVBLICA

[14] Tek, A.T. – Köker, H., (2016-14, 2015) ***Side Kazısı Sikke Buluntuları*** .Anmed Anadolu Akdenizi , Arkeoloji Haberleri.

Nehir tanrısı Euphrates sağa dönük oturuyor, sağ elinde bir asa tutmakta, sol eli su dökülen vazonun üzerinde, arka planda bir kamış.

Darphane: CONSTANTINOPOLIS-CONS? (1 adet)

Referans: RIC VII, no: 147, s.589 - LRBC no:1034.

Thedora: (337-340)

Flavia Maximiana Theodora, Maximian'ın üvey kızı ve I.Constantius'un ikinci karısıdır. Delmatius ve Hanniballianus'un büyükannesidir. Ölüm tarihi bilinmiyor. Ölümünden sonra Augusta ilan edilmiştir.

Definede Thedora'ya ait 337-341 yıllarına tarihlendirilen iki adet sikke bulunmaktadır. Ön yüzde sağa Theodora'nın büstü bulunmakta, Arka yüzde ise acıma duygusunun sembolü olan Pietas görülmektedir, lejandın bir kısmı okunmamaktadır. Sikkelerden bir tanesi Roma darphanesi basımlı, diğerinin ise darphanesi okunmamaktadır.

Thedora'ya ait 337-341 yıllarına tarihlendirilen iki adet sikke:

Kat.no.169

Env. No: 2.3545.2008 (Resim 176)

Ön Yüz: FL.MAX.THE-ODORAE.AVG

Thedora'nın diademli, drapeli, kolyeli, saçları oldukça düzenli taranmış büstü sağa dönük.

Arka Yüz: PIETAS. [RO]MANO

Pietas ayakta başı sağa dönük, kucağında bir çocuk tutmakta.

Darphane: ROMA- R*E (1 Adet)

Referans: LRBC, no: 617, s.16

Darphane: OKUNMAYAN (1 Adet)

II.Constantinus : (M.S.337–340)

Flavius Claudius Constantinus, I.Constantinus'un muhtemelen Fausta'dan olan oğlu olup M.S.316'da Arelate'de doğmuştu. I.Constantinus öldüğünde ardında üç oğlu ve iki yiğeni olmak üzere beş caesar bırakmıştı. Constantinopolis'teki ordu bu duruma müdahale ederek yönetimi I.Constantinus'un üç oğlu arasında paylaştırdı. II.Constantinus, Britania, Gallia ve İspanya'yı; II.Constantius, Küçük Asya ve Mısır dahil olmak üzere Doğu'yu; Constans ise İtalya, Illyricum, Trakya ve Kuzey Afrikayı aldı. Constantinus II, küçük kardeşi Constans'ın vekilliğini de üstlenmişti. M.S.340 yılına gelindiğinde II.Constantinus egemenlik alanını genişletmek amacıyla Constans'ın egemenliğindeki İtalya'ya girdi, fakat Constans'ın ordusu II.Constantinus'un ordusunu Aquileia yakınlarında yendi ve II.Constantinus ve askerlerinin büyük bir kısmı öldürüldü. Constans bu zaferle II.Constantinus'un topraklarının da hakimi oldu[15].

Definede II.Constantinus'a ait 618 adet arka yüzlerine göre ayrılmış 8 tip sikke bulunmaktadır.

Ön yüz lejandları: CONSTANTINVS.IVN.NOB.C**,** DN.CONSTANTINVS.PF.AVG**,** CONSTANTINVS.AVG,CONSTANTINVS.NOB.CAESCONSTANTINVS.PF.AVG ve lejandı bulunmayan şeklindedir.

1.tipteki sikke, II. Constantinus sikkeleri arasında en erken tarihlisidir ve 319-320 yılları arasında Constantinus I ve Licinius I Avgustus; Crispus, Licinius II ve Constantinus II Caesar iken basılmıştır. Ön yüzde defne taçlı imparator arka yüzde karşılıklı duran iki Victory betimlenmiştir. Siscia darplıdır.

[15] Tekin,O.,a.g.e.,298.

Kat.no.170

Env. No: 2.3377.2008 (Resim 177)

Ön Yüz: CONSTANTINVS.IVN.NOB.C

II.Constantinus'un defne taçlı, drapeli, göğüslük zırhlı büstü sağa dönük.

Arka Yüz: VICT˙LAETAE.PRINC.PERP

Karşılıklı ayakta duran iki Victory altar üzerinde duran kalkanı tutmaktalar kalkanın üzerinde VOT/PR , altar üzerinde I harfi.

Darphane: SISCIA - ASIS**.** (1 adet)

Referans: RIC VII, no: 108, s.437.

2. tipte yine II. Constantinus caesar iken 320-321 yıllarında basılmış Rome, Siscia, Aquileia, Thessalonica, Trier ve darphanesi okunmayan dokuz adet sikke bulunmaktadır. Ön yüz lejandı 1. Tip ile aynıdır, arka yüz CAESARVM NOSTRORVM lejantlıdır çelenk içindeki yazı VOT/X ve VOT/V olarak değişmektedir.

Kat.no.171

Env. No: 2.2688.2008 (Resim 178)

Ön Yüz: CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.

Constantine II'nin defne diademli başı sağa dönük.

Arka Yüz: CAESARVM.NOSTRORVM

çelenk içinde: VOT

X

Darphane: ROMA- RT (2 adet)

Referans: RIC VII, no:243, s.322.

321-324 yıllarında basılmış Siscia darplı bir adet sikke:

Kat.no.172

Env. No: 2.2686.2008 (Resim 179)

Ön Yüz: CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.

Arka Yüz: CAESARVM.NOSTRORVM

Çelenk içinde VOT

X

Darphane: SISCIA- ΓSIS ☭ (1 adet)

Referans: RIC VII, no: 182, s.446.

320-321 yıllarında basılmış Aquileia darplı bir adet sikke:

Kat.no.173

Env. No: 2.2687.2008 (Resim 180)

Ön Yüz: CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.

Constantinus II'nin defne taçlı, drapeli, göğüslük zırhlı büstü sağa dönük.

Arka Yüz: CAESARVM.NOSTRORVM

Çelenk içinde VOT

V

Darphane: AQUILEIA- AQT (1 adet)

Referans: RIC VII, no: 76, s.402.

324 yılında basılmış Constantinus I, Licinius I, Martinian Avgustus; Crispus, Licinius II, Constantinus II ve Constantius II Caesar; Helena ve Fausta Avgusta iken Thessalonica darplı bir adet sikke:

Kat.no.174

Env. No: 2.2693.2008 (Resim 181)

Ön Yüz: CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.

Constantinus II'nin defne taçlı, drapeli, göğüslük zırhlı büstü sola dönük.

Arka Yüz: CAESARVM.NOSTRORVM

Çelenk içinde VOT

X

Darphane: THESSALONICA- TSAVI (1 adet)

Referans: RIC VII, no: 128, s. 513.- LRBC no: 810c, s. 112.

323-324 yıllarında basılmış bir adet sikke:

Kat.no.175

Env. No: 2.2689.2008 (Resim 182)

Ön Yüz: CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.

Constantinus II'nin defne diademli başı sağa dönük.

Arka Yüz: CAESARVM.NOSTRORVM

çelenk içinde: VOT

X

Darphane: TRIER- STR (1 adet)

Referans: RIC VII, 433- syf. 202

Darphanesi okunmayan üç adet sikke:

Ön Yüz: CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.

Arka Yüz: CAESARVM.NOSTRORVM

çelenk içinde VOT

V

Darphane: OKUNMAYAN (3 adet)

3.tip sikkelerde ön yüz CONSTANTINVS.IVN.NOB.C. lejantlıdır. Arka yüzde çevrede DOMINOR.NOSTROR.CAESS yazısı ortada çelenk içindeki yazı VOT/X ve VOT/V şeklinde değişiklik göstermektedir . Darphanesi Ticinium, Heraclea ve darphanesi okunmayan şeklindedir. 322-325 yılları arasına tarihlenmektedir.

322-325 yıllarında basılmış Ticinium(İtalya) darplı bir adet sikke:

Kat.no.176

Env. No: 2.2694.2008 (Resim 183)

Ön Yüz: CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.

Constantinus II'nin defne diademli, drapeli göğüslük zırhlı büstü sağa dönük.

Arka Yüz: DOMINOR.NOSTROR.CAESS

çelenk içinde: VOT

X

◡

Darphane: TICINIVM - PT (1 adet)

Referans: RIC VII, no:172, s.381.

324 yılında basılmış Heraclea darplı bir adet sikke:

Kat.no.177

Env. No: : 2.2691.2008 (Resim 184)

Ön Yüz: CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.

Constantinus II'nin defne diademli, drapeli göğüslük zırhlı büstü sağa dönük.

Arka Yüz: DOMINOR.NOSTROR.CAESS

çelenk içinde: VOT

V

Darphane: HERACLEA -SMHΔ (1 adet)

Referans: RIC VII, no: 59, s.549.

Darphanesi okunmayan II.Constantinus'a ait iki adet sikke:

Ön Yüz: CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.

Arka Yüz: DOMINOR.NOSTROR.CAESS

Çelenk içinde VOT

V

Darphane: OKUNMAYAN (2 adet)

4.tipte ön yüzde lejand bulunmayan imparatorun büstünün bulunduğu arka yüzde üç satır yazı bulunan 324-325 yılında basılmış Antiochia ad Orontem darplı iki adet sikke bulunmaktadır.

Kat.no.178

Env. No: 2.3336.2008 (Resim 185)

Ön Yüz: LEJANDSIZ

Constantinus II'nin defne diademli, drapeli göğüslük zırhlı büstü sola dönük.

Arka Yüz: Yıldız altında üç satır CONSTAN yazısı.

TINVS

CAESAR

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM -SMANTE - SMANTS (2 adet)

Referans: RIC VII, no: 59, s. 687.

5.tip bir önceki tiple benzer ön yüzü lejandsız arka yüzdeki lejandı farklıdır.

326 yılında basılmış Constantinus I Avgustus; Crispus, Constantinus II ve Constantius II Caesar; Helena ve Fausta Avgusta iken Rome darplı bir adet sikke:

Kat.no.179

Env. No: 2.3335.2008 (Resim 186)

Ön Yüz: LEJANDSIZ

Constantine II'nin defne diademli, drapeli göğüslük zırhlı büstü sağa dönük.

Arka Yüz: Çelenk altında üç satır CONSTAN yazısı.

TINVS

IVN.NOB.C

Darphane: ROME - SMRT (1 adet)

Referans: RIC VII, no:282, s.329.

6. tipte bulunan kırk dokuz adet sikkenin Arka yüzünde karargah kapısı bulunmaktadır. Ön yüzünde bulunan imparatorun yönü ise farklılık göstermektedir, lejandları hepsinde CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.'dir. 325-329 yılları arasında basılmış

sikkeler Siscia, Thessalonica, Heraclea, Constantinopolis, Nikomedia, Cyzicus, Antiochia ad Orontem darplıdır.

Ön Yüz: CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.

Constantinus II'nin defne taçlı başı tasvir edilmiştir.

Arka Yüz: PROVIDEN-TIAE.CAESS

İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız.

326-327 yıllarında basılmış Siscia darplı sikkelerde imparator defne taçlı, drapeli, zırhlı büstü sağa dönük tasvir edilmiştir.

Kat.no.180

Env. No: 2.2539.2008 (Resim 187)

Darphane: SISCIA (1 adet)

. ASIS **.**

Referans: RIC VII, no:202, s.450-LRBC no:726.

326-328 yılları arasında basılan Thessalonica darplı sikkelerde imparator defne taçlı, drapeli, zırhlı büstü sola dönük tasvir edilmiştir.

Kat.no.181

Env. No: 2.2576.2008 (Resim 188)

Darphane: THESSALONICA- SMTS?- SMTSA (2 adet)

Referans: RIC VII, no:157, s.519- LRBC no:815.

325-326 yılları arasında basılan Heraclea darplı sikkelerde imparatorun defne taçlı, zırhlı ve paludamentumlu büstü sağa dönük tasvir edilmiştir.

Kat.no.182

Env. No: 2.2554.2008 (Resim 189)

Darphane: HERACLEA- SMHA-SMHB-SMHE (5 adet)

Referans: RIC VII, no:77 s.551- LRBC no:871.

327-328 yılları arasında basılan Constantinopolis darplı sikkelerde imparatorun büstü defne taçlı ve zırhlı büstü sağa dönük tasvir edilmiştir.

Kat.no.183

Env. No: 2.2540.2008 (Resim 190)

Darphane: CONSTANTINOPOLIS- CONS**.** Solda Γ (1 adet)

Referans: RIC VII, no: 27, s.573- LRBC no:1000.

Nikomedia darplı üç adet sikkede ön yüzde bulunan imparatorun büstü sağa ve sola dönük olarak farklılık arzetmektedir:

Darphane: NIKOMEDIA - MNΓ – MNΓ**.** - SMNS (3 adet)

325-326 yılları arasında basılmış MNΓ darplı sikkede imparatorun defne taçlı drapeli büstü sola dönük:

Kat.no.184

Env. No: 2.2572.2008 (Resim 191)

Referans: RIC VII, no: 123, s.620 - LRBC no:1104.

325-326 yılları arasında basılmış arka yüzü PROVIDENTIAE. CAES**.** darplı olan MNΓ yazımlı sikkede imparatorun defne taçlı drapeli büstü sağa dönük:

Kat.no.185

Env. No: 2.2571.2008 (Resim 192)

Referans: RIC VII, no:127, s.621- LRBC no:1097.

328-329 yılları arasında basılmış arka yüzü PROVIDENTIAE. CAES**.** darplı olan SMNS yazımlı sikkede imparatorun defne taçlı drapeli büstü sağa dönük:

Kat.no.186

Env. No: 2.2574.2008 (Resim 193)

Referans: RIC VII, no:157, s.626 - LRBC no:1077.

324-325 yılları arasında basılmış Cyzicus darplı sikkelerde ön yüzde bulunan imparatorun defne taçlı drapeli büstü sola dönüktür.

Darphane: CYZICUS (14 adet)

Kat.no.187

Env. No: 2.2558.2008 (Resim 194)

SMKA

Referans: RIC VII, no: 7, s.647- LRBC no:1163.

Kat.no.188

Env. No: 2.2565.2008 (Resim 195)

SMKB**.** –SMKS**.** - SMKA**.**

Referans: RIC VII, no:37, s.649 – LRBC no:1174.

325-326 yılları arasında basılmış Antiochia ad Orontem darplı sikkelerde imparatorun, defne taçlı, drapeli büstü sola dönüktür.

Kat.no.189

Env. No: 2.2548.2008 (Resim 196)

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM (19 adet)

SMANTA-SMANTΔ-SMANH-SMANTI-SMANTS

Referans: RICVII, no: 64 s.688- LRBC no:1353.

Darphane: OKUNMAYAN (4 adet)

7. tipte Constantinus II' ye ait ön yüz yazısı aynı arka yüzde çift standart tutan iki askerin bulunduğu Siscia, Thessalonica, Heraclea, Constantinopolis, Nikomedia, Cyzicus, Antiochia ad Orontem, Alexandria, Roma darplı 330-336 yılları arasına tarihlendirilmektedir. Yine bu tipte çift standartın bulunduğu bir adet sikkenin arka yüz yazısı hatalı basım yapılmıştır ve EXERCITVS.EXERCIYVS.C. yazmaktadır.

Ön Yüz: CONSTANTINVS. IVN.NOB.C.

Constantine II'nin diademli, göğüslük zırhlı büstü sağa dönük.

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında iki standart durmakta.

330-333 yıllarında basılmış Siscia darplı iki adet sikke :

Kat.no.190

Env. No: 2.3666.2008 (Resim 197)

Darphane: SISCIA (2 adet)

ASIS - **.** ASIS **.**

Referans: RIC VII, no:220, s.453- LRBC no:743-748.

330-333 yıllarında basılmış Thessalonica darplı sikkeler:

Kat.no.191

Env. No: 2.1252.2008 veya 2.3726.2008 (Resim 198)

Darphane: THESSALONICA (15 adet)

SMTSA-SMTSB

Referans: RIC VII, no:184, s.524 - LRBC no: 836.

330-333 yılları Heraclea darplı sikkeler:

Darphane: HERACLEA (11 adet)

Kat.no.192

Env. No: 2.1175.2008 (Resim 199)

SMHΓ

Referans: RIC VII, no: 112, s.557-LRBC no: 900.

Kat.no.193

Env. No: 2.1176.2008 (Resim 200)

.SMHA- **.**SMHΓ

Referans: RIC VII, no: 117, s.558- LRBC no:905.

Kat.no.194

.SMHA**.** - **.**SMHB**.** - **.**SMHΓ**.** - **.**SMHE**.**

Referans: RIC VII, no: 122 syf.558-LRBC no: 910.

Env. No: 2.3660.2008 (Resim 201)

333-336 yılları Heracle darplılar:

Kat.no.195

SMHΔ*

Referans: RIC VII, no:137, s.559- LRBC no:925.

Env. No: 2.1173.2008 (Resim 202)

330-333 yılları Constantinopolis darplı sikkeler:

Darphane: CONSTANTINOPOLIS (73 adet)

Kat.no.196

Env. No: 2.1007.2008 (Resim 203)

CONSΓ- CONSθ

Referans: RIC VII, no: 60 s.579- LRBC no: 1006.

Kat.no.197

Env. No: 2.1029.2008 (Resim 204)

CONSB**.** – CONSΓ**.** – CONSθ**.**

Referans: RIC VII, no:74 s.581- LRBC no:1011.

Kat.no.198

Env. No: 2.1005.2008 (Resim 205)

.CONSΓ**.** - **.**CONSθ**.**

Referans: RIC VII, no: 81, s.582- LRBC no:1018.

330-335 yılları arasında Nikomedia da basılmış sikkeler:

Kat.no.199

Env. No: 2.1214.2008 (Resim 206)

Darphane: NICOMEDIA (56 adet)

SMNA-SMNB- **.**SMNB- SMNΓ- SMNS

Referans: RIC VII, no: 189, s.633-LRBC no:1118.

Cyzicus darplı sikkelerde İmparatorun diadem ve kıyafetleri birbirinden farklılık göstermektedir.

Darphane: CYZICUS (58 adet)

330,334 yıllarında diademler defne taçlı, kıyafetler ise sadece zırhlı ya da zırhlı ve paludamentumlu olmak üzere değişmekte.

Kat.no.200

Env. No: 2.1193.2008 (Resim 207)

SMKB**.** - SMKΔ **.** -SMKS**.**

Referans: RIC VII, no: 67-68, s.653 – LRBC no:1214-5.

331,333-334 yıllarında imparatorun diademleri: defne, inci, rozet; kıyafetleri ise zırhlı, paludamentumlu ve zırhlı olmak üzere değişmektedir.

Kat.no.201

Env. No: 2.1178.2008 (Resim 208)

SMKA-SMKB- SMKΓ- SMKΔ -SMKE-SMKS

Referans: RIC VII, no: 80-81-82-83, s.655 – LRBCno:1223-6.

332-333,335 yıllarında imparatorun diademleri defne, inci, rozet; kıyafetleri ise zırhlı, paludamentumlu ve zırhlı olmak üzere değişmektedir.

Kat.no.202

Env. No: 2.1192.2008 (Resim 209)

.SMKA- **.**SMKB- **.**SMKΓ- **.**SMKΔ- **.**SMKE- **.**SMKS

Referans: RIC VII, no: 96-97-98, s.656 - LRBC no:1237-40.

335-336 yılları, defne diademli zırhlı ve paludamentumlu.

Kat.no.203

Env. No: 2.1188.2008 (Resim 210)

*SMKA

Referans: RIC VII, no:112, s.658 – LRBC no:1252.

330-333 ve 335 yılları, defne diadem ve zırhlı.

Kat.no.204

Env. No: 2.1091.2008 (Resim 211)

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM (136 adet)

SMANA-SMANE-SMANH-SMANθ-SMANS-SMANTE

Referans: RIC VII, no: 87, s.693- LRBC no: 1357.

333-335 yılları, defne diadem ve zırhlı.

Kat.no.205

Env. No: 2.1054.2008 (Resim 212)

Darphane: ALEXANDRIA (19 adet)

SMALA-SMALB- SMALΔ

Referans: RIC VII, no:59, s.711 – LRBC no:1429.

335-336 yılları, defne diademli ve zırhlı.

Kat.no.206

Env. No: 2.1896.2008 (Resim 213)

Darphane: ROMA- R*S (1adet)

Referans: RIC VII, no:364, s. 341 - LRBC no:549.

Darphane: OKUNMAYAN (29 adet)

Arka yüzü hatalı basım olan iki askerin çift standart tuttuğu bir adet sikke:

Kat.no.207

Env. No: 2.3671.2008 (Resim 214)

Ön yüz: CONSTANTINVS. [IVN].NOB.C.

Arka Yüz: EXERCITVS.EXERCIYVS.C.

8. tipte Arka yüz lejandı ve betimlemesi 7. Tip ile aynı ancak iki asker arasında tek standart duran örnekler bulunmaktadır. Bu tipte imparatorun saçı ensede uzundur ve bu da sikkelerin daha geç tarihli olduğunu gösterir.

337-341 yıllarında basılmış ön ve arka yüzleri aynı darphaneleri farklılık gösteren elli bir adet sikke:

Ön Yüz: DN.CONSTAN-TINVS.PF.AVG.

Constantine II'nin diademli başı sağa dönük.

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında tek standart durmakta.

337-341 yıllarında basılan Constantinopolis darplı sikkelerde imparator rozet diademli tasvir edilmiştir.

Kat.no.208

Env. No: 2.1829.2008 (Resim 215)

Darphane: CONSTANTINOPOLIS (3 adet)

CONSB-CONSΔ

Referans: LRBC no:1051.

337-341 yıllarında basılmış Nikomedia darplı sikkelerde imparator defne diademli tasvir edilmiştir.

Kat.no.209

Env. No: 2.1852.2008 (Resim 216)

Darphane: NIKOMEDIA (20 adet)

SMNE-SMNΓ-SMNΔ-SMNS

Referans: LRBC 1133 Numara

337-339 yıllarında basılmış Cyzicus darplı sikkelerde imparator inci diademli tasvir edilmiştir. SMKΓdarplılarda arka yüz GLOR**.** şeklinde yazılmıştır.

Darphane: CYZICUS (9 adet)

Kat.no.210

Env. No: 2.1825.2008 (Resim 217)

SMKA –SMKB-SMKΓ

Referans: LRBC no:1278.

Kat.no.211

Env. No: 2.1834.2008 (Resim 218)

SMKA darplılarda imparator Defne diademlidir.

Referans: LRBC no:1275.

Darphane: OKUNMAYAN (19 adet)

337-341 yıllarında basılmış ön yüz yazısı farklı Heraclea, Antiochia ad Orontem ve darphanesi okunmayan altı adet sikke:

Ön Yüz: CONSTAN-TINVS.AVG.

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında tek standart durmakta.

Kat.no.212

Env. No: 2.1854.2008 (Resim 219)

Darphane: HERACLEA (3 adet)

SMHΓ-SMHΔ

İmparator rozet diademli ve sağa dönük tasvir edilmiştir.

Referans: LRBC no: 945.

Kat.no.213

Env. No: 2.1832.2008 (Resim 220)

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM (2 adet)

SMANS- SMANB

İmparatorun defne diademli, göğüslük zırhlı büstü sağa dönük.

Referans: LRBC no:1375.

Darphane: OKUNMAYAN (1adet)

336-337 yıllarında basılmış Heraclea, Constantinopolis, Nikomedia, Cyzicus, Antiochia ad Orontem, Alexandria darplı atmış dört adet sikke:

Ön Yüz: CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.

Constantinus II'nin defne taçlı göğüslük zırhlı büstü sağa dönük.

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında tek standart durmakta.

Kat.no.214

Env. No: 2.1970.2008 (Resim 221)

Darphane: HERACLEA (2 adet)

SMHA

Referans: RIC VII, no:151, s.561- LRBC no:935.

Kat.no.215

Env. No: 2.1886.2008 (Resim 222)

Darphane: CONSTANTINOPOLIS (17 adet)

CONSθ- CONSB.

Referans: RIC VII, no: 138-149, s. 589- LRBC no:1026-1027.

Kat.no.216

Env. No: 2.1940.2008 (Resim 223)

Darphane: NIKOMEDIA (18 adet)

SMNB-SMNS

Referans: RIC VII, no: 200, s.635- LRBC no:1126.

Kat.no.217

Env. No: 2.1923.2008 (Resim 224)

Darphane: CYZICUS (11adet)

SMKB-SMKΓ-SMKS-SMKΔ

İmparator paludamentum'ludur.

Referans: RIC VII, no: 123, s.659- LRBC no:1263.

Kat.no.218

Env. No: 2.1907.2008 (Resim 225)

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM (25 adet)

SMAN(?)-SMANE-SMANH-SMANθ-SMANS-SMANB-SMANO

Referans: RIC VII, no:109, s.697-LRBC no:1364.

Kat.no.219

Env. No: 2.1897.2008 (Resim 226)

Darphane: ALEXANDRIA (1adet)

SMALB

Referans: RIC VII, no: 66, s.712- LRBC no:1429.

Darphane: OKUNMAYAN (15 adet)

Kat.no.220

Env. No: 2.1893.2008 (Resim 227)

Ön Yüz: CONSTANTINVS.NOB.CAES.

Constantinus II'nin defne taçlı göğüslük zırhlı büstü sağa dönük.

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında tek standart durmakta.

Darphane: CONSTANTINOPOLIS (1 adet)

CONSθ

337-340 yıllarında basılmış farklı bir örnek olarak Cyzicus darplı üç adet sikkede imparator sola dönük tasvir edilmiştir ve arka yüz lejandı GLOR˙ olarak yazılmıştır.

Kat.no.221

Env. No: 2.1836.2008 (rozet diademli SMKA) (Resim 228)

2.1838.2008 (inci diademli SMKS) (Resim 229)

Ön Yüz: CONSTANTI-NVS.PF.AVG.

Constantinus II'nin diademli, göğüslük zırhlı büstü sola dönük.

Arka Yüz: GLOR˙ - IA EXERC-ITVS Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında tek standart durmakta.

Darphane: CYZICUS (3 adet)

SMKA-SMKB- SMKS

Referans: RIC VIII, Cyzicus, no: 5,s. 490.

Darphane: OKUNMAYAN (1 adet)

Constans (M.S.337–350)

Flavius Julius Constans, I.Constantinus ve Fausta'nın oğludur. M.S.323'de doğmuştur. M.S.333 yılında Caesar ünvanı almıştır. Babasının ölümünden sonra diğer kardeşleriyle birlikte M.S.337 yılında Augustus ünvanını almıştır. M.S.340'da Constantinus'un ordusunu Aquileia'da bozguna uğratmış ve II.Constantinus'u öldürerek, Constantinus'un payına düşen toprakların da (Britannia, Gallia ve İspanya) egemeni

olmuştur. Constans, M.S.341-342 yıllarında Frankları yenilgiye uğratmış; Tuna ve Ren bölgelerinde sukuneti sağlamıştır[16]. M.S.343 yılında, Britanya'yı ziyaret etmiştir.

M.S.350'de Constans'ın babasına hizmet etmiş olan Magnentius adlı bir subay isyan ederek Autun'da kendisini Augustus ilan etmiştir. Çıkan isyan kısa sürede bütün Gallia'yı etkisi altına almıştır. Constans lejyonların da isyana katılmış olduklarını öğrenince İspanya'ya doğru kaçmaya başlamış, ancak Magnentius'un generallerinden Gaeso'nun komutasındaki bir birlik tarafından takip edilerek, Pireneler'in eteğinde, anneannesi Helena'ya atfedilen Elne kasabasında saklandığı bir kilisede yakalanınca öldürülmüştür[17].

M.S. 346 yılında II.Constantinus ve Constans, bronz madeni paralarda ağırlık ve saflıkları değişen üç birim kullanmıştır.

Definede Constans'a ait 239 adet, arka yüzlerine göre ayrılmış 2 tip sikke bulunmaktadır. 1.tipte daha erken tarihli olan arka yüzü GLORIA EXERCITVS lejandlı, karşılıklı duran iki askerin ortalarında çift standart tuttuğu, ön yüz lejandları ;

CONSTANS.NOB.CAES, FL.I.CONSTANS.NOB.CAES , FL.CONSTANS.NOB.CAES, FL.IVL.CONSTANTIS.NOB.C, FL.IVL.CONSTANS.NOB.C., CONSTANS.IVN.NOB.C olarak değişen imparatorun büstünün sağ ve sola dönük olarak farklılık gösterdiği, Thessalonica,Heraclea, Constantinopolis, Nikomedia, Cyzicus, Antiochia ad Orontem, Alexandria darplı sikkeler yer almaktadır.

330-335 yıllarında basılmış Thessalonica darplı üç adet sikkede imparatorun büstü sağa dönük olarak betimlenmiştir.

Kat.no.222

Env. No: 2.1605.2008 (Resim 230)

Ön Yüz: CONSTANS.NOB.CAES

[16]Tekin,O.,a.g.e.,298.
[17] Meijer, F., a.g.e., 133-134.

Constans'ın defne diademli, zırhlı paludamentumlu büstü sağa dönük.

Arka Yüz: GLORI-A EXER-CITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında iki standart durmakta.

Darphane: THESSALONICA – SMTSΔ (3 adet)

Referans: LRBC no:843.

333-336 yıllarına tarihlenen Heraclea darplı iki adet sikkede imparatorun büstü sola dönük olarak betimlenmiştir:

Kat.no.223

Env. No: 2.1583.2008 (Resim 231)

Ön Yüz: FL.I.CONSTANS.NOB.CAES

Constans'ın defne diademli, drapeli büstü sola dönük

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında iki standart durmakta.

Darphane: HERACLEA (2 adet)

SMHE*-SMH(Δ)*

Referans: RIC VII, no:141,s.560.

330-335 yıllarında basılmış Nikomedia darplı on iki adet sikkede imparator sola dönük tasvir edilmiştir.

Kat.no.224

Env. No: 2.1603.2008 (Resim 232)

Ön Yüz: FL.CONSTANS.NOB.CAES

Constans'ın defne diademli,zırhlı paludamentumlu büstü sola dönük

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında iki standart durmakta.

Darphane: NIKOMEDIA (12 adet)

SMNA-SMNΔ-SMNE-SMNS

Referans: RIC VII, no:193, s.634 - LRBC no:1123.

Yine 330-335 yıllarında basılmış Nikomedia darplı iki adet sikkede ön yüz lejandları farklılık göstermektedir imparator sola dönük tasvir edilmiştir:

Kat.no.225

Env. No: 2.1450.2008 (Resim 233)

Ön Yüz: FL.IVL.CONSTANTIS.NOB.C

Constans'ın defne diademli, zırhlı paludamentumlu büstü sola dönük

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Darphane: NIKOMEDIA - SMN[E] (2 adet)

Referans: LRBC 1122 Numara-RIC 192 syf.634

331-336 yılları arasında basılmış Cyzicus darplı on bir adet sikkede imparator sağa dönük tasvir edilmiştir:

Ön Yüz: FL.IVL.CONSTANS.NOB.C.

Constans'ın defne diademli, zırhlı paludamentumlu büstü sağa dönük.

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında iki standart durmakta.

Darphane: CYZICUS (11 adet)

331,333-334 yılları:

Kat.no.226

Env. No: 2.1612.2008 (Resim 234)

SMKA-SMKB-SMKΓ

Referans: LRBC 1230 no-RIC 87 syf.655

332-3,335 yılları:

Kat.no.227

Env. No: 2.1584.2008(Resim 235)

.SMKA

Referans: RIC VII, no:102-103, s.657- LRBC no:1245-1246.

335-336 yılları:

Kat.no.228

Env. No: 2.1589.2008 (Resim 236)

*SMKB-*SMKΓ- *SMKΔ

Referans: RIC VII, no:114, s. 658 - LRBC no:1256.

330-3 ve 335yıllarında basılmış Antiochia ad Orontem darplı on altı adet sikkede imparator sağa dönük olarak tasvir edilmiştir:

Kat.no.229

Env. No: 2.1579.2008 (Resim 237)

Ön Yüz: FL.IVL.CONSTANS.NOB.C.

Constans'ın defne diademli, zırhlı paludamentumlu büstü sağa dönük

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında iki standart durmakta.

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM - SMANH (16 adet)

Referans: RIC VII, no:89, s.693- LRBC no:1361.

333-335 yıllarında basılmış Constantinopolis darplı on altı adet sikke, Nikomedia darplı sikkeler ile lejandı aynı olmasına rağmen daha geç tarihlidir. Constantinopolis darplı bu sikkelerin iki adetinde ön yüz lejandı farklı olarak FL.CONSTAS.NOB.CAES şeklinde yazılmıştır ve katologlarda da benzerine rastlanmamıştır :

Kat.no.230

Env. No: 2.1559.2008 (Resim 238)

Ön Yüz: FL.CONSTANS.NOB.CAES

Constans'ın defne diademli,zırhlı paludamentumlu büstü sola dönük.

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında iki standart durmakta.

Darphane: CONSTANTINOPOLIS (16 adet)

CONSIA **.** - **.** CONSIA **.** - **.** CONSΠ **.**

Referans: RIC VII, no: 76-83, s.582- LRBC no:1015-1020.

Farklı olarak yine Constantinopolis darplı iki sikkede ön yüz lejandı FL.CONSTAS.NOB.CAES şeklinde yazılmıştır.

Kat.no.231

Env. No: 2.1621.2008 (Resim 239)

Ön ve arka yüz lejandları aynı olup darphanesi okunmayan iki adet sikke:

Darphane: OKUNMAYAN (2 adet)

Env. No: 2.(3774-1619).2008

333-335yılları arasında basılmış Alexandria darplı bir adet sikkede imparator sağa dönük tasvir edilmiştir:

Kat.no.232

Env. No: 2.1607.2008 (Resim 240)

Ön Yüz: FL.IVL.CONSTANS.NOB.C

Constans'ın defne diademli, zırhlı büstü sağa dönük

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında iki standart durmakta.

Darphane: ALEXANDRIA- SMALB (1 adet)

Referans: RIC VII, no: 61, s.[71]1 - LRBC 1433.

Ön ve arka yüz lejandı aynı olup darphanesi okunmayan bir adet sikke:

Darphane: OKUNMAYAN (1 adet)

Env. No: 2.1617.2008

Ön yüz lejandı okunabilen fakat darphanesi okunmayan bir adet sikke:

Kat.no.233

Env. No: 2.1613.2008 (Resim 241)

Ön Yüz: CONSTANS.IVN.NOB.C

Constans'ın defne diademli, zırhlı büstü sağa dönük

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında iki standart durmakta.

Darphane: OKUNMAYAN (1 adet)

2. tipte yine arka yüzde GLORIA EXERCITVS lejandlı fakat arka yüzde iki askerin tek standart tuttuğu ön yüz lejandları;

DN.CONSTANS.PF.AVG, FL.CONSTANS.NOB.CAES, FL. IVL.CONSTANS.NOB.C., CONSTANS. PF. AVG. , CONSTANS. NOB. CAES, CONSTANS. MAX. AVG olarak değişen Heraclea, Constantinopolis, Nicomedia, Cyzicus, Thessalonica, Nicomedıa, Lugdunum, , Antiochia ad Orontem, Alexandria darplı sikkeler yer almaktadır.

335-337 yılları arasına tarihlenen ön yüz lejandı FL.IVL.CONSTANS.NOB.C. şeklinde imparatorun büstünün sağa dönük tasvir edildiği Cyzicus, Antiochia ad Orontem, Alexandria darplı sikkeler:

Ön Yüz: FL. IVL.CONSTANS.NOB.C.

Constans'ın defne taçlı zırhlı büstü sağa dönük

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında bir standart durmakta.

336-337 yıllarında basılmış Cyzicus darplı sikkelerin arka yüz lejandları GLOR ˙ -IA EXERC-ITVS şeklindedir.

Kat.no.234

Env. No:2.2227.2008 (Resim 242)

Darphane: CYZICUS (15 adet)

SMKΓ- SMKΔ- SMKS

Referans: RIC VII, no:142, s.660 - LRBC no:1268.

335-337 yılları:

Kat.no.235

Env. No: 2.2219.2008 (Resim 243)

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM (15 adet)

SMANB-SMANZ-SMANS-SMANH

Referans: RIC VII, no:111, s.697-LRBC 1366.

335-337 yılları:

Kat.no.236

Env. No: 2.2218.2008 (Resim 244)

Darphane: ALEXANDRIA-SMALA (1 adet)

Referans: RIC VII, no: 68, s.712 - LRBC no:1438.

Darphane: OKUNMAYAN (5 adet)

336 yılında basılmış Lugdunum darplı bir adet sikkede imparator büstü sağa dönük tasvir edilmiştir:

Kat.no.237

Env. No: 2.2239.2008(Resim 245)

Ön Yüz: FL. IV[L.CONSTANS]NOB.C.

Crispus'un defne taçlı zırhlı ve paludamentumlu büstü sağa dönük

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında bir standart durmakta.

Darphane: LUGDUNUM (LYONS) - ◡SLG (1 adet)

Referans: RIC VII, no: 278, s.141- LRBC no: 227.

336-337 yıllarında basılmış ön yüz yazısı FL.CONSTANS.NOB.CAES lejandlı Thessalonica darplı bir adet sikke:

Kat.no.238

Env. No: 2.2231.2008 (Resim 246)

Ön Yüz: FL.CONSTANS.NOB.CAES

Constans'ın defne taçlı zırhlı ve paludamentumlu büstü sağa dönük

Arka Yüz: GLORI-A EXER-CITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında bir standart durmakta.

Darphane: THESSALONICA- SMTSA (1adet)

Referans: RIC VII, no: 226, s.529- LRBC no:849.

336-337 yıllarında basılmış ön yüz lejandı bir önceki sikke ile aynı Constantinopolis ve Nicomedia darplı Sikkeler:

Kat.no.239

Env. No: 2.2246.2008 (Resim 247)

Ön Yüz: FL.CONSTANS.NOB.CAES

Constans'ın defne taçlı zırhlı ve paludamentumlu büstü sola dönük.

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında bir standart durmakta.

Darphane: CONSTANTINOPOLIS (9 adet)

CONSI-CONSIA

Referans: RIC VII, no:140-152, s.589-590- LRBC no:1030-1031.

Kat.no.240

Env. No: 2.2267.2008 (Resim 248)

Darphane: NICOMEDIA (30 adet)

SMNA-SMNB-SMNΔ-SMNS-SMN [?]

Referans: RIC VII, no: 202, s.635 - LRBC no:1128.

Farklı olarak SMNΔ darplılarda imparator sağa dönük tasvir edilmiştir.

Kat.no.241

Env. No: 2.2268.2008 (Resim 249)

Darphane: OKUNMAYAN (10 adet)

336-337 yıllarında basılmış ön yüz lejandı CONSTANS. NOB. CAES. olan imparatorun sağa dönük tasvir edildiği yine Thessalonica darplı bir adet sikke:

Kat.no.242

Env. No: 2.2273.2008 (Resim 250)

Ön Yüz: CONSTANS. NOB. CAES.

Constans'ın defne diademli, zırhlı paludamentumlu büstü Sağa dönük.

Arka Yüz: GLORI-A EXER-CITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında bir standart durmakta.

Darphane: THESSALONICA- SMTSA (1 adet)

Referans: RIC VII, no: 225, s.529- LRBC no:848.

337-339 yıllarında basılmış ön yüzü CONSTA-NS. PF. AVG. lejandlı imparatorun sola dönük tasvir edildiği yine Cyzicus darplı bir adet sikke:

Kat.no.243

Env. No: 2.2183.2008 (Resim 251)

Ön Yüz: CONSTA-NS. PF. AVG.

Constans'ın defne diademli, zırhlı paludamentumlu büstü sola dönük

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında bir standart durmakta

Darphane: CYZICUS - SMKB (1 adet)

Referans: LRBC no:1284.

337-341 yıllarında basılmış Thessalonica darplı ön yüz lejandı farklılık arzeden bir adet sikke:

Kat.no.244

Env. No: 2.2281.2008(Resim 252)

Ön Yüz: CONSTANS. PF. AVG.

Constans'ın defne diademli, zırhlı paludamentumlu büstü sağa dönük.

Arka Yüz: GLORI-A EXER-CITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında bir standart durmakta.

Darphane: THESSALONICA- SMTSA[?] (1 adet)

Referans: LRBC no:856.

337-341 yılları arasında basılmış iki asker aralarında tek standart bulunan ön ve arka yüz lejandları aynı; imparatorun diademi farklı olarak tasvir edilmiş, Heraclea, Constantinopolis, Nicomedia, Cyzicus darplı sikkeler:

Ön Yüz: DN.CONSTA-NS.PF.AVG

Constans'ın diademli başı sağa dönük.

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında bir standart durmakta.

337-341 yıllarında basılmış Heraclea darplı sikkelerde imparatorun inci ve rozet diademli başı sağa dönük.

Kat.no.245

Env. No: 2.2178.2008 (Resim 253)

Darphane: HERACLEA- SMHA (3 adet)

Referans: LRBC no: 954.

337-341 yıllarında basılmış Constantinopolis darplı sikkelerde imparator defne, inci ve rozet diademli olarak farklı şekillerde tasvir edilmiştir. Arka yüz lejandları ise GLOR-IA EXERC-ITVS ve GLOR-IA EXERC-ITVS**.** şeklinde iki tiptede yazılmıştır.

Kat.no.246

Env. No: 2.2155.2008 (Resim 254)

Darphane: CONSTANTINOPOLIS (12 adet)

CONSI

Referans: LRBC no:1044 (defne diademli).

CONSIA

Referans: LRBC no:1057 (ITVS**.** lejandlı, inci ve rozet diadem).

CONS[?]

Referans: LRBC no:1056 (inci ve rozet diadem)

337-341 yıllarında basılmış Nikomedia darplı sikkelerde imparator defne ve rozet diademli olarak betimlenmiştir.

Kat.no.247

Env. No: 2.2158.2008 (Resim 255)

Darphane: NICOMEDIA (15 adet)

SMNA-SMNS

Referans: LRBC no:1142-1144.

337-339 yıllarında basılmış Cyzicus darplı sikkelerde imparator defne ve rozet diademli olarak iki tipte betimlenmiştir ve arka yüz lejandıda GLOR-IA EXERC-ITVS ve GLOR˙IA EXERC-ITVS şeklinde iki şekilde yazılmıştır.

Kat.no.248

Env. No: 2.2171.2008 (Resim 256)

Darphane: CYZICUS (37 adet)

SMKA-SMKB-SMK Γ-SMK Δ-SMKE-SMKS

Referans: LRBC no:1283- (GLOR˙)1286

Darphane: OKUNMAYAN (14 adet)

Ön yüz lejandı CONSTANS. MAX. AVG. olan darphanesi okunmayan bir adet sikke:

Kat.no.249

Env. No: 2.2401.2008 (Resim 257)

Ön Yüz: CONSTANS. MAX. AVG.

Constans'ın diademli başı sağa dönük.

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında bir standart durmakta.

Darphane: OKUNMAYAN (1 adet)

II. Constantius: (M.S. 337–361)

Flavius Iulius Constantius, Büyük Constantinus ile Fausta'nın oğludur. 317'de Illyricum'da doğmuştur. 324'te Caesar ünvanı almış, 326'dan sonra Consul'lük yapmış 337 de Augustus ünvanını almıştır. II. Constantius, Küçük Asya ve Mısır dahil olmak üzere Doğu topraklarının idaresini almıştır. Magnentius'a karşı savaş başlattı ve onu büyük bir yenilgiye uğrattı. Bundan sonra Constantius tek imparator olduğunu ilan etti. Sasani Kralı II. Şapur'un doğudaki Roma topraklarına saldırması sebebiyle Constantius M.S.353-358 yılları arasındaki beş yılını Doğu'da geçirdi[18].

Caesar ilan edilen Gallus'un güçlü ve kararlı siyaseti Constantius'u korkutmuştu. Constantius, 354'te doğuya gönderdiği bir elçi ile Gallus'un İtalya'ya gelmesini talep etti, fakat gönderilen elçi Domitianus, Gallus'un siyasi rakipleriyle ilişki kurmaya kalkınca, Gallus onu öldürttü. Gallus 354 Ekiminde Flamona adasında yakalandı ve ölüm cezasına çarptırılarak öldürüldü. Gallia'da durum istikrardan uzaklaşınca Constantius tahta göz dikmiş diğerlerini yıldırmak amacıyla Gallus'un üvey kardeşi Julianus'u 6 Kasım 355 'te

Caesar ilan etti[19].

Constantius, Perslere karşı yaptığı savaşta Julianus'u yardıma çağırmıştır. Bunun üzerine ayaklanan askerler Lutetia'da (Paris), Julianus'u Augustus ilan etmişler ve Julianus doğuya ilerleyerek, Trakya'ya kadar olan toprakları ele geçirmiştir. Constantius da Julianus'un üzerine batıya doğru ilerlerken, Tarsos'a geldiğinde ateşlenir ve 361 yılında ölür. Julianus imparator ilan edilir.

II. Constantius ve Constans, M.S.346 ve 348 yıllarında billon darbında yenilik yapmışlardır. Follis'in yerine, ağırlık ve saflıkları ayrı olan üç birim kullanılmaya başlamıştır. Constantius II, M.S.354'de çıkarttığı bir kararname ile de billon ve siliqua

[18] Tekin, O.,a.g.e.,.299.
[19] Meıjer, F.,a.g.e.,136.

sikkelerin ağırlığını düşürmüş, miliarensenin yanı sıra yeni bir gümüş sikke birimi daha kullanılmaya başlanmıştır.

Definede II.Constantius'a ait 492 adet sikke bulunmaktadır. Arka yüzüne göre ayrılmış 8 tip sikke bunmaktadır.

1.Tipte 324-325 yıllarında Constantinus II Avgustus, Constantius II ise, Crispus ve Constantine II ile beraber Caesar iken bastırılmış ön yüzünde lejand bulunmayan arka yüzde İmparatorun isminin yazdığı Antiochia ad Orontem darplı iki adet sikke:

Kat.no.250

Env. No: 2.3339.2008 (Resim 258)

Ön Yüz: LEJANDSIZ

Constantius II'nin defne taçlı zırhlı ve paludamentumlu büstü sola dönük.

Arka Yüz: Üstte yıldız altında üç sıra CONSTAN

TIVS

CAESAR

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM (2 adet)

SMANTA- SMANTS

Referans: RIC VII, no: 60, s. 687 - LRBC no:1340.

2.tipte, 325-326 yılları arasında basılmış imparatorun sola dönük tasvir edildiği, arka yüzde dört kuleli karargah kapısının bulunduğu Arelate darplı bir adet sikke:

Kat.no.251

Env. No: 2.2614.2008 (Resim 259)

Ön Yüz: FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C

İmparatorun defne taçlı, göğüslük zırhlı, paludamentumlu büstü sola dönük

Arka Yüz: VIRTVS.CAESS

Dört kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız.

Darphane: ARELATE (1 adet)

PA ◡ RL

Referans: RIC VII, no:297, s.265- LRBC no: 299.

3.tipte en erken örnekler imparatorun sola dönük tasvir edildiği, arka yüzde iki kuleli karargah kapısının bulunduğu 324-329 yılları arasına tarihlendirilen Heraclea, Cyzicus, Antiochia ad Orontem, Nikomedia darplı yirmi sekiz adet sikke:

Ön Yüz: FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C

İmparatorun defne taçlı, göğüslük zırhlı, paludamentumlu büstü sola dönük.

Arka Yüz: PROVIDEN-TIAE.CAESS

İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız.

325-326 yıllarında basılmış Heraclea darplı beş adet sikke:

Kat.no.252

Env. No: 2.2593.2008 (Resim 260)

Darphane: HERACLEA (5 adet)

SMHΓ-SMHB

Referans: RIC VII, no:78, s.551 -LRBC no:872.

Cyzicus darplı altı adet sikke:

Darphane: CYZICUS (6 adet)

324-325 yıllarında basılmış Cyzicus darplı sikkeler:

Kat.no.253

Env. No: 2.2615.2008 (Resim 261)

SMKΓ

Referans: RIC VII, no: 27, s.647- LRBC no:1166.

325-326 yılları:

Kat.no.254

Env. No: 2.2594.2008 (Resim 262)

SMKA**.** –SMKΓ**.** –SMKE**.**

Referans: RIC VII, no: 38, s.649 - LRBC no:1175-1193.

325-326 yıllarında basılmış Antiochia ad Orontem darplı sikkeler:

Kat.no.255

Env. No: 2.2590.2008 (Resim 263)

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM (7 adet)

SMANTH-SMANT[A?]-SMANTI

Referans: RIC VII, no:66, s.688 - LRBC no:1339 -1354.

Nikomedia darplı dokuz adet sikke:

Darphane: NIKOMEDIA

326-327 yıllarında basılmış Nikomedia darplı olanlarda arka yüz lejandından sonra nokta işareti konulmuştur.

Kat.no.256

Env. No: 2.2604.2008 (Resim 264)

NS

Arka Yüz: PROVIDEN-TIAE.CAESS**.**

Referans: RIC VII, no: 145, s.623 - LRBC no:1090.

325-326 yılları:

Kat.no.257

Env. No: 2.2603.2008 (Resim 265)

MNΓ-MNΔ-MNS

Referans: RIC VII, no: 128, s.621- LRBC no:1099-1106.

328-329 yılları:

Kat.no.258

Env. No: 2.2600.2008 (Resim 266)

SMNB-SMNΔ

Referans: RIC VII, no:158, s.626- LRBC no:1080-1081-1114.

3.tipte Ön yüz lejandı farklılık arzeden 326 yılında basılmış Roma darplı bir adet sikke:

Kat.no.259

Envanter no:2.2612.2008 (Resim 267)

Ön Yüz: FL.VAL.CONSTAN [TIVS].NOB.C

Constantius II'nin defne taçlı, drapeli, gögüslük zırhlı büstü sola dönük.

Arka Yüz: PROVIDEN-TIAE. CAESS

İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız

Darphane: ROMA (1 adet)

R Ϙ Q

Referans: RIC VII, no: 290,s.330- LRBC no:519.

Darphane: OKUNMAYAN (1 adet)

Yine 3. Tipte, daha geç olarak 328-329 yıllarına tarihlendirilen imparatorun sağa dönük tasvir edildiği, arka yüzde yine karargah kapısı bulunan Thessalonica, Constantinopolis darplı üç adet sikke:

Ön Yüz: FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C

İmparatorun defne taçlı, göğüslük zırhlı, paludamentumlu büstü sağa dönük.

Arka Yüz: PROVIDEN-TIAE.CAESS

İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız.

328 yılı:

Kat.no.260

Env. No: 2.2607.2008(Resim 268)

Darphane: THESSALONICA (2 adet)

SMTSB-SMTS[?]

Referans: RIC VII, no:172, s.521 - LRBC no:817.

328-329 yılları:

Kat.no.261

Env. No: 2.2573.2008 (Resim 269)

Darphane: CONSTANTINOPOLIS (1 adet)

CONS* , Sol yanda S harfi.

Referans: RIC VII, no: 40, s.575 - LRBC no:1004.

4. tipte imparatorun Ön yüzünde FL IVL CONSTANTIVS NOB C lejandı ve imparatorun defne çelenkli ve zırhlı büstü, arka yüzde ise GLORIA EXERCITVS lejandı ve iki asker arasında iki standart görülen sikkeler yer almaktadır. Constantius II sikkelerinde GLORIA EXERCITVS lejandı 330 yılından itibaren görülmeye başlanmıştır.

330-336 yılları arasında basılmış Siscia, Thessalonica, Heraclea, Constantinopolis, Nicomedia, Cyzicus, Antiochia ad Orontem, Alexandria darplı çift standartlı sikkeler:

Ön Yüz: FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C.

İmparatorun defne taçlı, göğüslük zırhlı, paludamentumlu büstü sağa dönük.

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında iki standart durmakta.

Darphane: SISCIA (paludamentum yok) (3 adet)

330-333 yılları:

Kat.no.262

Env. No: 2.1469.2008 (Resim 270)

ASIS

Referans: RIC VII, no: 221,s.453- LRBC no:744.

334-335 yılları:

Kat.no.263

Env. No: 2.1468.2008 (Resim 271)

. ΓSIS**.** – **.**CSIS**.**

Referans: RIC VII, no:237, s.456 - LRBC no:749.

Darphane: THESSALONICA (13 adet)

330-333 yılları:

Kat.no.264

Env. No: 2.1466.2008 (Resim 272)

SMTSΓ

Referans: RIC VII, no:186, s.524 - LRBC no:837.

Darphane: HERACLEA (18 adet)

330-333 yılları:

Kat.no.265

Env. No: 2.1396.2008 (Resim 273)

SMHS

Referans: RIC VII, no:113, s.557 - LRBC no:901.

Kat.no.266

Env. No: 2.1395.2008 (Resim 274)

.SMHA- **.**SMHΔ - **.**SMHΓ

Referans: RIC VII, no:118, s.558- LRBC no: 906.

Kat.no.267

Env. No: 2.1397.2008 (Resim 275)

.SMHS**.**

Referans: RICVII, no:123, s.558 - LRBC no:911.

330-336 yılları:

Kat.no.268

Env. No: 2.1393.2008 (Resim 276)

SMHA*

Referans: RIC VII, no: 138, s. 559- LRBC no:926.

Darphane: CONSTANTINOPOLIS (69 adet)

330-333 yılları:

Kat.no.269

Env. No: 2.1293.2008 (Resim 277)

CONSΔ-CONSθ- CONSI-CONSO-CONSS

Referans: RIC VII, no: 61, s.579- LRBC no:1007.

333-335 yılları:

Kat.no.270

Env. No: 2.1324.2008 (Resim 278)

CONSI**.** – CONSS**.**

Referans: RIC VII, no:75, s.581- LRBC no:1012.

333-335 yılları:

Kat.no.271

Env. No: 2.1298.2008 (Resim 279)

.CONSI**.** – **.**CONSS**.**

Referans: RIC VII, no: 82, s.582-LRBC no:1019.

330-335 yıllarında basılmış Nikomedia darplı kırkdört adet sikke:

Kat.no.272

Env. No: 2.1454.2008 (Resim 280)

Darphane: NIKOMEDIA (44 adet)

SMNA-SMNΓ-SMNΔ-SMNE-SMNS

Referans: RIC VII, no:191, s.633 - LRBC no:1119.

Darphane: CYZICUS (38 adet)

330-334 yılları:

Kat.no.273

Env. No: 2.1398.2008 (Resim 281)

SMKA**.** –SMKΓ**.**

Referans: RIC VII, no: 69-70, s.654 - LRBC no:1216-1217.

330-333 yılları:

Kat.no.274

Env. No: 2.1403.2008(Resim 282)

SMKA-SMKB-SMKΓ-SMKΔ-SMKE-SMKS

Referans: RICVII, no: 84-85-86, s.655- LRBC no:1227-9.

332-3,335 yılları:

Kat.no.275

Env. No: 2.1411.2008 (Resim 283)

.SMKΔ - **.**SMKE - **.**SMKI

Referans: RIC VII, no: 99-100-101, s.657- LRBC no:1241-4.

335-336 yılları:

Kat.no.276

Env. No: 2.1407.2008 (Resim 284)

*SMKΔ -*SMKS

Referans: RIC VII, no:113, s.658- LRBC no:1253-5.

330-3 ve 335yıllarında basılmış Antiochia ad Orontem darplı sikkeler:

Kat.no.277

Env. No: 2.(1348-1378).2008 (Resim 285-286)

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM (56 adet)

SMANH-SMANZ-SMANθ- **.**SMANZ-SMANT?

Referans: RIC VII, no: 88, s.693-LRBC no:1358.

333-335 yıllarında basılmış Alexandria darplı sikkeler:

Kat.no.278

Env. No: 2.1334.2008 (Resim 287)

Darphane: ALEXANDRIA (12 adet)

SMALA-SMALB

Referans: RIC VII, no:60, s.711- LRBC no:1430.

Darphane: OKUNMAYAN (35 adet)

5. tipte yine arka yüzü dördüncü tiple aynı lejandlı; fakat iki askerin bir standart tuttuğu daha geç tarihli, ön yüzü CONSTAN-TIVS.AVG, CONSTANTI-VS.PF.AVG , DN.CONSTAN-TIVS.PF.AVG, FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C. lejandlı imparatorun sağa dönük tasvir edildiği sikkeler yer almaktadır.

336-337 yıllarında basılmış ön yüz lejandı FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C. olan Thessalonica darplı üç adet sikke:

Kat.no.279

Env. No: 2.2103.2008 (Resim 288)

Ön Yüz: FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C.

Constantius II'nin defne diademli, zırhlı ve paludamentumlu büstü sağa dönük.

Arka Yüz: GLORI-A EXER-CITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında bir standart durmakta.

Darphane: THESSALONICA (3 adet)

SMTSΓ

Referans: RIC VII, no: 224, s.529 - LRBC no:847.

336-337 yıllarında basılmış ön yüz lejandı bir önceki ile aynı; fakat arka yüz lejand yazımı farklılık arzeden Heraclea, Constantinopolis, Nikomedia, Cyzicus, Antiochia ad Orontem darplı yetmiş adet sikke:

Ön Yüz: FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C.

Constantius II'nin defne diademli, zırhlı ve paludamentumlu büstü sağa dönük.

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında bir standart durmakta.

Darphane: HERACLEA (3 adet)

Kat.no.280

Env. No: 2.2065.2008 (Resim 289)

SMHB-SMHΓ

Referans: RIC VII, no:153, s.561- LRBC no:937.

Darphane: CONSTANTINOPOLIS (16 adet)

Kat.no.281

Env. No: 2.2048.2008 (Resim 290)

CONSB-CONSΓ-CONSS-CONSZ

Referans: RIC VII, no:139, s.589- LRBC no:1028.

Darphane: NIKOMEDIA (17 adet)

Kat.no.282

Env. No: 2.2092.2008 (Resim 291)

SMNA-SMNΓ-SMNΔ

Referans: RIC VII, no:201, s.635 - LRBC no:1127.

Darphane: CYZICUS (16 adet)

Kat.no.283

Env. No: 2.2085.2008 (Resim 292)

SMKA –SMKB-SMKΓ-SMKS-SMKΔ

Referans: RIC VII, no:126, s.659 - LRBC no:1265.

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM (7 adet)

Kat.no.284

Env. No: 2.2062.2008 (Resim 293)

SMANH-SMANZ (sadece defne taçlı ve zırhlı)

Referans: RIC VII, no:110, s.697 - LRBC no:1365

Darphane: OKUNMAYAN (12 adet)

337-341 yılları arasında basılmış ön yüz lejandı CONSTAN-TIVS.AVG olan Heraclea ve Antiochia ad Orontem darplı ve darphanesi okunmayan yedi adet sikkede Heraclea darplılarda imparator rozet ve inci diademli iken Antiochia ad Orontem darplılarda inci diademli betimlenmiştir.

Ön Yüz: CONSTAN-TIVS.AVG

Constantius II'nin rozet – inci ve inci diademli başı sağa dönük.

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında bir standart durmakta.

Darphane: HERACLEA (4 adet)

Kat.no.285

Env. No: 2.2438.2008 (Resim 294)

SMHΔ-SMHA-SMHΓ

Referans: LRBC no:949.

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM (2 adet)

Kat.no.286

Env. No: 2.2057.2008 (Resim 295)

SMANΔI

Referans: LRBC no:1391.

Darphane: OKUNMAYAN (1 adet)

Yine 337-341 yıllarında basılmış ön yüz lejandı CONSTANTIVS.PF.AVG olan imparatorun büstünün Thessalonica darplarında sağa, Cyzicus darplarında sola dönük tasvir edildiği Thessalonica ve Cyzicus darplı ve darphanesi okunmayan dört adet sikke:

337-341 yılları:

Kat.no.287

Env. No: 2.3616.2008 (Resim 296)

Ön Yüz: CONSTANTI-VS.PF.AVG

Constantius II'nin rozet diademli, zırhlı ve paludamentumlu büstü sağa dönük.

Arka Yüz: GLORI-A EXER-CITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında bir standart durmakta.

Darphane: THESSALONICA (2 adet)

SMTSA-SMTSΓ

Referans: LRBC no:855.

337-339 yılları :

Kat.no.288

Env. No: 2.1839.2008 (Resim 297)

Ön Yüz: CONSTANTI-VS.PF.AVG

Constantius II'nin inci diademli, drapeli büstü sola dönük.

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında bir standart durmakta.

Darphane: CYZICUS (1 adet)

SMKB

Referans: LRBC no:1279.

Darphane: OKUNMAYAN (1 adet)

337-341 yılları arasında basılmış ön yüz lejandı DN.CONSTAN-TIVS.PF.AVG olan Constantinopolis, Nikomedia, Cyzicus darplı ve darphanesi okunmayan yetmiş dokuz adet sikke ön ve arka yüz yazıları aynı fakat imparatorun diademinde farklılık arzetmektedir:

Kat.no.289

Env. No: 2.1980.2008 (Resim 298)

Ön Yüz: DN.CONSTAN-TIVS.PF.AVG

Constantius II'nin rozet ve inci diademli başı sağa dönük.

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında bir standart durmakta.

Darphane: CONSTANTINOPOLIS (7 adet)

CONSS

Referans: LRBC no:1055.

Kat.no.290

Env. No:2.2335.2008 (Resim 299)

Ön Yüz: DN.CONSTAN-TIVS.PF.AVG

Constantius II'nin defne diademli başı sağa dönük.

Arka Yüz: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında bir standart durmakta.

Darphane: NIKOMEDIA (23 adet)

SMNA-SMNB-SMNS- SMNΓ-

Referans: LRBC no:1139.

Cyzicus darplı sikkeler 337-339 yıllarına tarihlendirilmektedir:

Kat.no.291

Env. No: 2.1996.2008 (Resim 300)

Darphane: CYZICUS (30 adet)

SMKB**.** –SMKB-SMKΓ-SMKE-SMKS-SMKΔ

Referans: LRBC no:1289-1280.

Darphane: OKUNMAYAN (20 adet)

6.tipte Farklı bir örnek olarak 348-350 yılları arasında basılmış darphanesi okunmayan imparatorun sağa dönük inci diademiyle tasvir edildiği iki adet sikke yer almaktadır.

Kat.no.292

Env. No: 2.3381.2008 (Resim 301)

Ön Yüz: DN.CONSTAN-TIVS.PF.AVG

Constantius II'nin inci diademli, drapeli büstü sağa dönük.

Arka Yüz: FEL.TEMP.REPARATIO

Dünya üzerinde Anka kuşu sağa dönük ayakta durmakta önünde bir yıldız.

Darphane: OKUNMAYAN (2 adet)

Referans: RIC VIII, Antioch 129 ve Constantinople 93' te benzerleri var.

7.tipte 341-346 yıllarında basılmış arka yüzde karşılıklı iki Victory'nin betimlendiği Thessalonica darplı bir adet sikke yer almaktadır.

Kat.no.293

Env. No: 2.3380.2008 (Resim 302)

Ön Yüz: CONSTANTI-VS.PF.AVG

Constantius II'nin defne taçlı zırhlı ve paludamentumlu büstü sağa dönük.

Arka Yüz: VICTORIAEDD AVG QNN

Ayakta duran karşılıklı iki Victory birbirlerine çelenk uzatmakta.

Darphane: THESSALONICA (1 adet)

SMTSA

Referans: LRBC no:859.

8.tipte 341-346 yılları arasında basılmış Arka yüzde Çelenk içinde dört satır yazının yer aldığı Antiochia ad Orontem darplı bir adet sikke bulunmaktadır.

Kat.no.294

Env. No: 2.2706.2008 (Resim 303)

Ön Yüz: DN.CONSTAN-TIVS.PF.AVG

Constantius II'nin inci diademli başı sağa dönük.

Arka Yüz: Çelenk içinde dört sıra: VOT

XX

MVLT

XXX

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM (1 adet)

ANTΓI

Referans: LRBC no:1401.

İmparator lejandları Okunamayan, kalıpta kayma bulunan ve ön yüz yazısı ters basımlı sikkeler:

Arka yüzünde karşılıklı iki askerin ortalarında çift standartla bulunduğu, önyüz lejandı okunmayan dört adet sikke bulunmaktadır:

Ön Yüz: OKUNMAYAN

Arka Yüz: GLORIA EXERCITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında iki standart durmakta.

Darphane: 2 adet okunmuyor, 2 adet CONSTANTINOPOLIS CONSH. –CONS(?) (4 adet)

İmparatoru okunmayan karşılıklı iki askerin ortalarında tek standartla bulunduğu altmış beş adet sikke bulunmaktadır:

Ön Yüz: OKUNMAYAN

Arka Yüz: GLORIA EXERCITVS

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında tek standart durmakta.

Darphane: Antiochia ad Orontem, Constantinopolis, Cyzicus, Nikomedia, Heraclea ve Thessalonica.

SMAN[?]-CONSΔ- CONSIA- CONSTA-CONSH-SMKB-SMKS-SMKΓ-SMKB -SMNB-SMNE- SMNΓ-SMNΔ -SMNA-SMHA- SMTSA (65 adet)

İmparatoru okunmayan arka yüzünde çift kuleli karargah kapısı bulunan bir adet sikke bulunmaktadır:

Ön Yüz: OKUNMAYAN

Arka Yüz: PROVIDENTIAE. CAESS

Env. No: 2.2633.2008 –SMKA? (1 adet)

Definede kalıpta kayma bulunan ve ön yüz yazısı ters basımlı olan bir adet özel sikkede bulunmaktadır:

Kalıpta kayma olduğu için ön yüzü okunmayan CONSTANTINVS I veya CONSTANTINVS II'ye ait olduğu düşünülen bir adet sikke:

Kat.no.295

Env. No: 2.3595.2008 (Resim 304)

Ön Yüz: CONSTANTINVS (?)

Kalıpta kayma var. İmparatorun diademli ve drapeli büstü sağa dönük.

Arka Yüz: [GLORIA.EXERCITVS]

Karşılıklı duran iki asker birbirlerine bakıyorlar, başları miğferli, dıştaki ellerinde mızrak, içte duran elleri ile kalkan tutmaktalar, aralarında iki standart durmakta.

Darphane: OKUNMUYOR (1 adet)

Müze etütlük eser grubuna dahil edilmiş sikkeler :

Yıpranmış durumdaki Müze etütlük eser listesine kayıt edilmiş 858 sikke de okunabildiği kadarıyla gruplandırılarak ön ve arka yüz imparator ve lejandalarına göre sınıflandırılmıştır; 44 adeti tamamen yıpranmış durumdadır bu nedenle ön ve arka yüzleri ve darphaneleri tespit edilememektedir (Resim 305-306).

Kat.no.296

Sayı olarak en fazla sikke 468 adet ile GLORIA EXERCITVS lejandlı, karşılıklı duran iki askerin ortalarında çift standart tuttuğu sikkelerdir. Bu sikkelerin imparatorları Constans, Constantinus I, Constantinus II, Constantius II'dir (Resim 307).

Kat.no.297

269 adetide, yine GLORIA EXERCITVS lejandlı; fakat karşılıklı duran iki askerin ortalarında tek standart tuttuğu sikkelerdir. Bu sikkelerde de imparatorlar Constans, Constantinus I, Constantinus II, Constantius II ve Comerative sikkelerden Constantinopoli lejanlı olmak üzere tespit edilmiştir (Resim 308)

Kat.no.298

58 adette arka yüzünde karargah kapısı bulunan Constantius I, Constantinus I, Constantinus II, , Constantius II, Licinius I, Licinius II, Crispus'a aittir (Resim 309).

Kat.no.299

Arka yüzde; 6 adet gemi pruvası üzerinde Victory'nin bulunduğu sikkelerin lejandları okunmamaktadır.(Resim 310),

Kat.no.300

Arka yüzde; 5 adet çelenk içinde yazı ve 1 adette Victory'nin yanında trophe ve yerde esir bulunan sikkelerin lejandları okunmamaktadır. (Resim 311),

Kat.no.301

Arka yüzde; 4 adet dişi kurtun Remus ve Remulus'u emzirdiği sikkelerin lejandları okunmamaktadır. (Resim 312),

Kat.no.302

Arka yüzde; 2 adet quadriga bulunan sikkelerin lejandları okunmamaktadır. (Resim 313),

Kat.no.303

Arka yüzde; 1 adet sancak altında iki esirin tasvir edildiği sikke yer almaktadır. Bu sikkenin imparatoru yıprandığı için tespit edilememiştir. (Resim 314)

KAYNAKLAR

Ağaoğulları, M.A., Köker, L. (1998). *İmparatorluktan Tanrı Devletine,* Ankara: İmge Yayınevi.

Casabonne Olivier. (1999). Notes Ciliciennes, Anatolia Antiqua, IX.

Casabonne, O. (2007). *Kilikia, Bağımsızlıktan Makedon Fethine,* Arkeoatlas, 6.

Demircioğlu, H. (1987). *Roma Tarihi, I. Cilt Cumhuriyet, I. Kısım, Menşe'lerden Akdeniz Havzasında Hakimiyet Kurulmasına Kadar,* Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Demirtaş, A. (1993). *İçel İli Yakın Çevre İncelemeleri,* Ankara.

Durugönül, S. (2000). *Krallar, Rahipler ve Korsanlar,* Yapı Kredi Yayınları.

Ener, K. (1963). *Çukurova'nın İşgali ve Kurtuluş Savaşı,* İstanbul.

Harl Kenneth, W.(2002). *Kazılarda Bulunan Sikkelerin Tanımlanması İçin Rehber Roma*, (çeviri: B. Delikan) Arkeoloji ve Sanat Yayınları, 27.

Head Barclay, V. (1911). *Historia Numorum A Manual of Greek Numismatics,* Oxford at the Clarendon Press.

Hendy Michael, F. (1985). *Studies in the Byzantine Monatery Economy,* Cambridge: Cambridge University Pres,

Hıld, F., Hellenkemper, H. (1990). *Kilikien und Isaurien, Tabula Imperii Byzantini*, Wien: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften.

Houwınk, T., Cate, P.H.J. (1961). *The Luwian Population Groups of Lycia and Cilicia Aspera During the Hellenistic Period*, Leiden.

Howgego, C. (2013). *Sikkeler Işığında Eski Çağ Tarihi,* (2.basım) (çev.O. Tekin) İstanbul.

İznik, E. (2011). İmparator Diocletianus'un Tavan (En Yüksek) Fiyatlar Fermanı Edictum de pretiis Rerum Venalium. *Tarih Araştırmaları Dergisi,* XXX, 49.

Jones, J.M. (1990). *Dictionary of Ancient Roman Coins,* London.

Kent Roland, G. (1920). The Edict of Diocletian Fixing Maximum Prices, *University of Pennsylavania Law Review and American Law Register*, 69(1).

Kurt, M. (2009). Roma Cumhuriyeti Yönetiminde Kilikya Bölgesi ve Yerel Güçler, *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi,* XI(1).

Kurt, M. (2010). Roma Döneminde Kilikya ve Roma İç Savaşlarının Bölgedeki Yansımaları. *Tarih İncelemeleri Dergisi,* 20(2).

Hıll P.V., Kent J.P.C., Carson R.A.G., Kent J.P.C. (1965). *Late Roman Bronze Coinage*, London: A.D. 324-346, 346-498.

Lenskı, N. (2006). *The Reign of Constantine, The Cambridge Companion to the Age of Constantine*, Cambridge: Cambridge University Press.

Magie, D. (1950). *Roman Rule in Asia MinorI-II,* New Jersey: Pirinceton.

Meıjer, F. (2006). *İmparatorlar Yataklarında Ölmez* (1.Basım). (çev. Gürkan Ergin). İstanbul: Homer Kitabevi ve Yayıncılık.

Mıtford, T.B., Andrews, St. (1980). *Roman Rough Cilicia,* Aufstieg und Niedergang der Römischen Welt, II.

Palmer R.R., Colton J. (1978). *A History of the Modern World*. New York: Alfred A. Konpf.

Ramsay, W.M. (1960). *Anadolu'nun Tarihi Coğrafyası* (çev. Mihri Pektaş), İstanbul.

Sutherland, C.B. (1966). *Roman Imperial Coinage VOL.VII,* Constantıne and Licinius A.D. 313-337, London.

Sutherland, C.K. (1981). *Roman Imperial Coinage VOL.VIII,,* The Family of Constantine I, A.D. 337-364, London.

Sear, D.R. (1974). *Roman Coins,* London.

Strabon. (2000). *Geooraphika, Antik Anadolu Coğrafyası,* XII,XIII,XIV (çev. A. Pekman). İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınarı.

Talbert, R.J.A. (2000). *Barrington Atlas of the Greek and Roman World,* Princeton University Press, 1018.

Tek, A.T., Köker, H. (2016-14, 2015). *Anmed Anadolu Akdenizi,* Arkeoloji Haberleri yılı Side Kazısı Sikke Buluntuları.

Tekin, O. (2008). *Eski Yunan ve Roma Tarihine Giriş.* (2. Baskı.) İstanbul: İletişim Yayıncılık.

Ünal, A., Girginer, S. (2007). *Kilikya-Çukurova İlk Çağlardan Osmanlılar Dönemi'ne Kadar Kilikya'da Tarihi Coğrafya, Tarih ve Arkeoloji,* İstanbul: Homer Kitapevi.

Wassınk, A. (1991). Inflation and Financial Policy under the Roman Empire to the Price Edict of 301 AD, *Historia: Zeitschrift fir Alte Geschichte,* 40(4), 465-493.

Albrıght, W.F. (1922). *The Origin of the Name Cilicia.* AJP 43/2.

EKLER

EK-1. Tablolar

TABLO 1:

MÜZE ENVANTER LİSTESİNE KAYITLI SİKKELERİN İMPARATORLARI:	SAYISAL DAĞILIM:
Constantius I	1
Licinius I	23
Licinius II	13
Constantinus I	1016
Commerative (Constantinopolis)	384
Commerative (Vrbs Roma)	409
Fausta	2
Helena	17
Crispus	24
Delmatius	29
Hanniballianus	1
Theodora	2
Constantinus II	618
Constans	239
Constantius II	492
İmparatoru okunamayan askerlerin Çift Standart ile betimlendiği	4
İmparatoru okunamayan askerlerin tek Standart ile betimlendiği	65
İmparatoru okunamayan arka yüzde Çift Kuleli karargah kapısı bulunan	1
Kalıpta kayma olan (Constantine I veya II)	1
	TOPLAM: 3341 adet

Grafik:

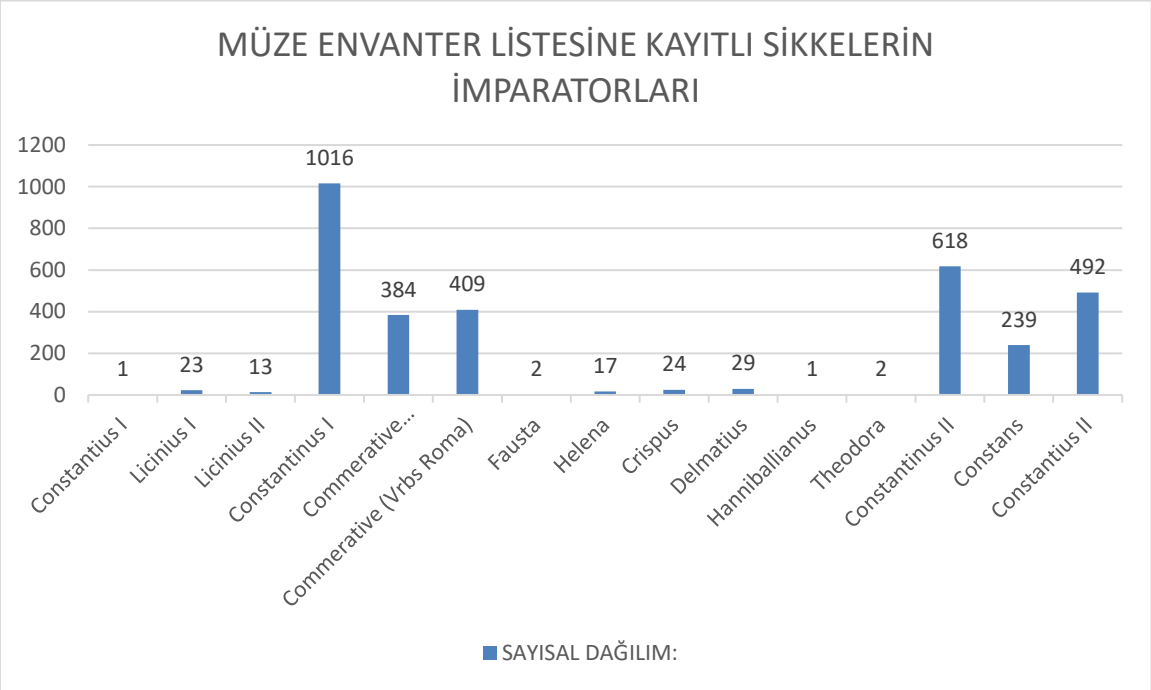
MÜZE ENVANTER LİSTESİNE KAYITLI SİKKELERİN İMPARATORLARI
1200
1000
800
600
400
200
0
1
23
13
1016
384
409
2
17
24
29
1
2
618
239
492
Constantius I
Licinius I
Licinius II
Constantinus I
Commerative...
Commerative (Vrbs Roma)
Fausta
Helena
Crispus
Delmatius
Hannibalianus
Theodora
Constantinus II
Constans
Constantius II
SAYISAL DAĞILIM:

TABLO 2:

MÜZE ETÜTLÜK ESER LİSTESİNE KAYITLI SİKKELER:	SAYISAL DAĞILIM:
Lejandları okunmayan sikkeler	44
Constantinus I, Constantinus II, Constans, Constantius II'ye ait arka yüzde iki askerin karşılıklığı durduğu ortalarında çift standart bulunan sikkeler	468
Constantinus I, Commerative (Constantinople), Constantinus II, Constans, Constantius II'ye ait arka yüzde iki askerin karşılıklığı durduğu ortalarında tek standart bulunan sikkeler	269
Constantius I, Licinius I, Licinius II, Constantinus I, Crispus, Constantinus II, Constantius II' ye ait arka yüzde karargah kapısı bulunan sikkeler	58
Arka yüzde Dişi Kurt Remus Remulus'un bulunduğu VRBS ROMA lejandlı sikkeler	4
Arka yüzde Quadriga bulunan sikkeler	2
Arka yüzde Çelenk bulunan sikkeler	5
Arka yüzde Victory yanda trophe, yerde esir bulunan sikkeler	1
Arka yüzde Gemi pruvası üzerinde Victory bulunan sikkeler	6
Arka yüzde sancak altında iki esir bulunan sikkeler	1
	TOPLAM: 858 adet

EK-2. Şemalar

ŞEMA 1:

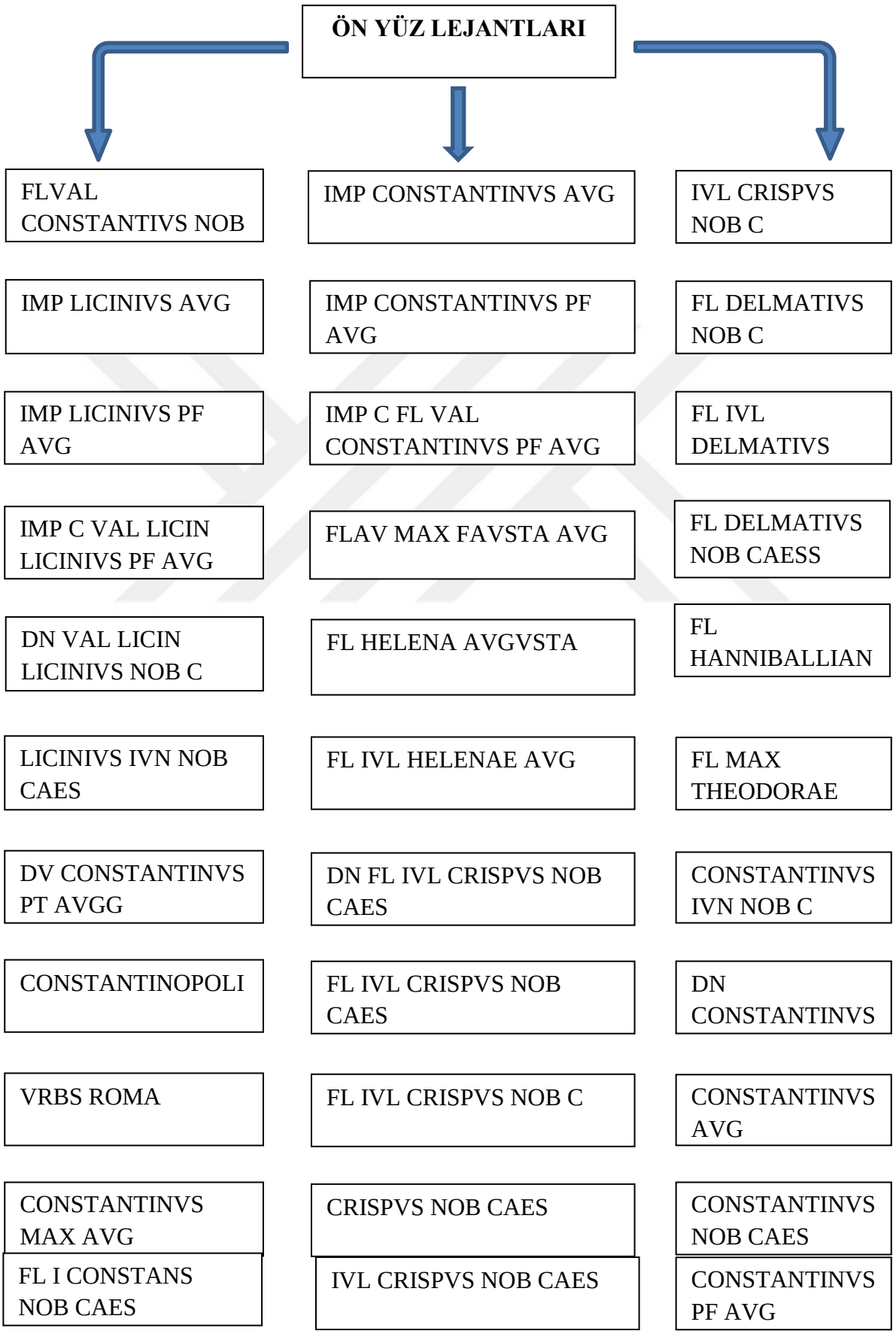

FL IVL CONSTANTIVS NOB

FL VAL CONSTANTIVS NOB C

FL CONSTANS NOB CAES

CONSTANTIVS AVG

FL IVL CONSTANTIS NOB

CONSTANTIVS PF AVG

FL IVL CONSTANS NOB C

DN CONSTANTIVS PF AVG

CONSTANS IVN NOB C

FL IVL CONSTANTIVS NOB C

CONSTANTIVS PF AVG

ŞEMA 2:

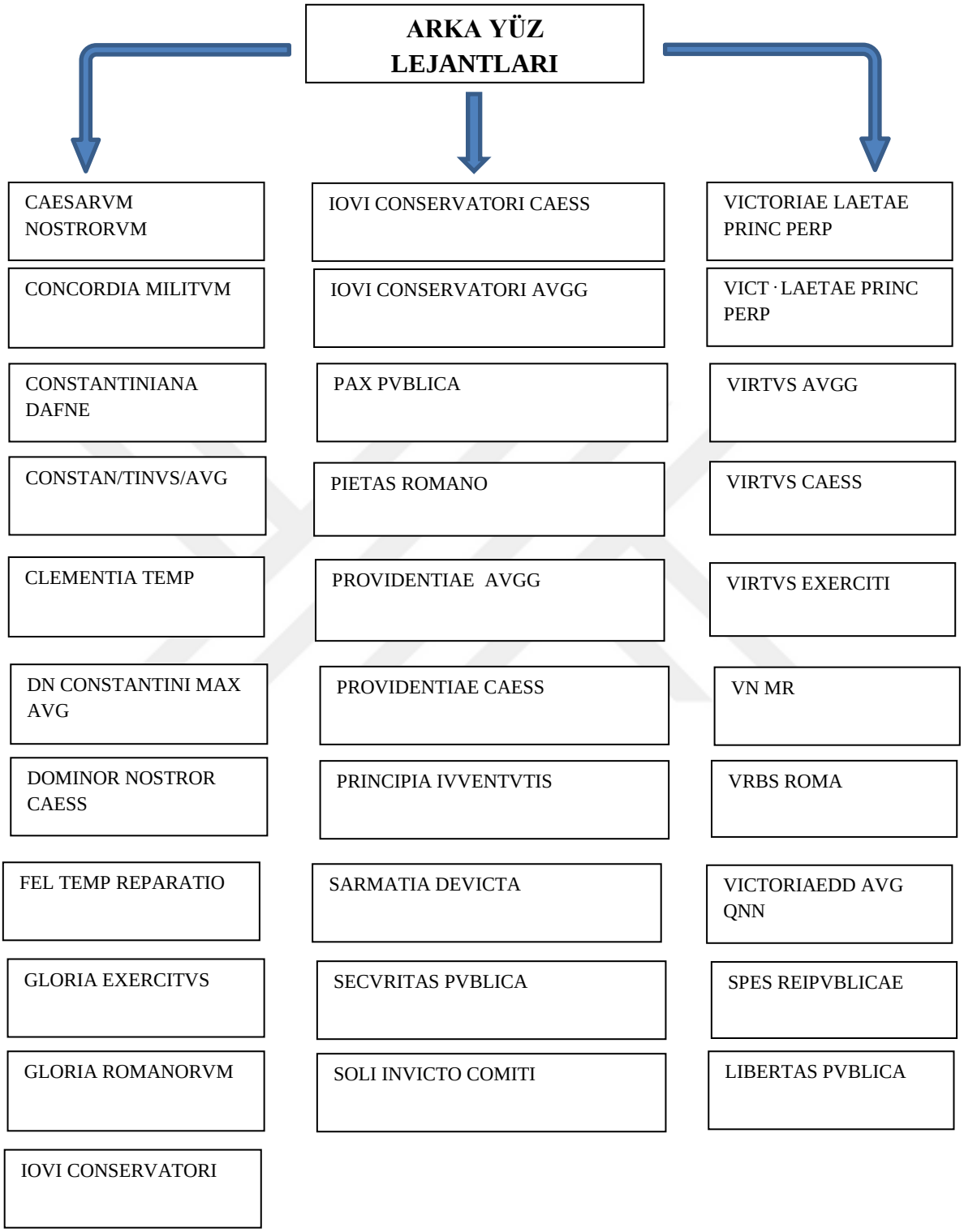
ARKA YÜZ LEJANTLARI
CAESARVM NOSTRORVM
CONCORDIA MILITVM
CONSTANTINIANA DAFNE
CONSTAN/TINVS/AVG
CLEMENTIA TEMP
DN CONSTANTINI MAX AVG
DOMINOR NOSTROR CAESS
FEL TEMP REPARATIO
GLORIA EXERCITVS
GLORIA ROMANORVM
IOVI CONSERVATORI
IOVI CONSERVATORI CAESS
IOVI CONSERVATORI AVGG
PAX PVBLICA
PIETAS ROMANO
PROVIDENTIAE AVGG
PROVIDENTIAE CAESS
PRINCIPIA IVVENTVTIS
SARMATIA DEVICTA
SECVRITAS PVBLICA
SOLI INVICTO COMITI
VICTORIAE LAETAE PRINC PERP
VICT · LAETAE PRINC PERP
VIRTVS AVGG
VIRTVS CAESS
VIRTVS EXERCITI
VN MR
VRBS ROMA
VICTORIAEDD AVG QNN
SPES REIPVBLICAE
LIBERTAS PVBLICA

ŞEMA 3:

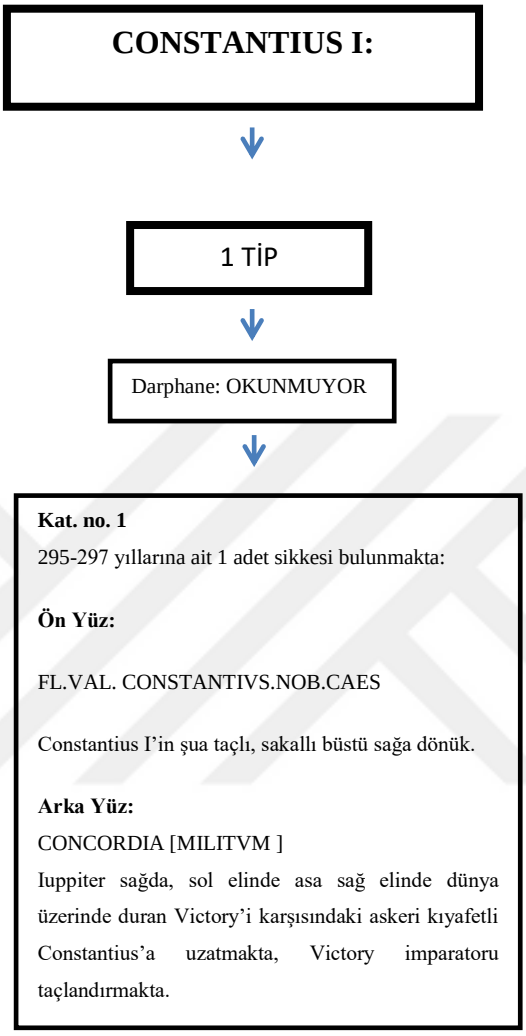
CONSTANTIUS I:
1 TİP
Darphane: OKUNMUYOR
Kat. no. 1
295-297 yıllarına ait 1 adet sikkesi bulunmakta:
Ön Yüz:
FL.VAL. CONSTANTIVS.NOB.CAES
Constantius I'in şua taçlı, sakallı büstü sağa dönük.
Arka Yüz:
CONCORDIA [MILITVM]
Iuppiter sağda, sol elinde asa sağ elinde dünya üzerinde duran Victory'i karşısındaki askeri kıyafetli Constantius'a uzatmakta, Victory imparatoru taçlandırmakta.

ŞEMA 4:

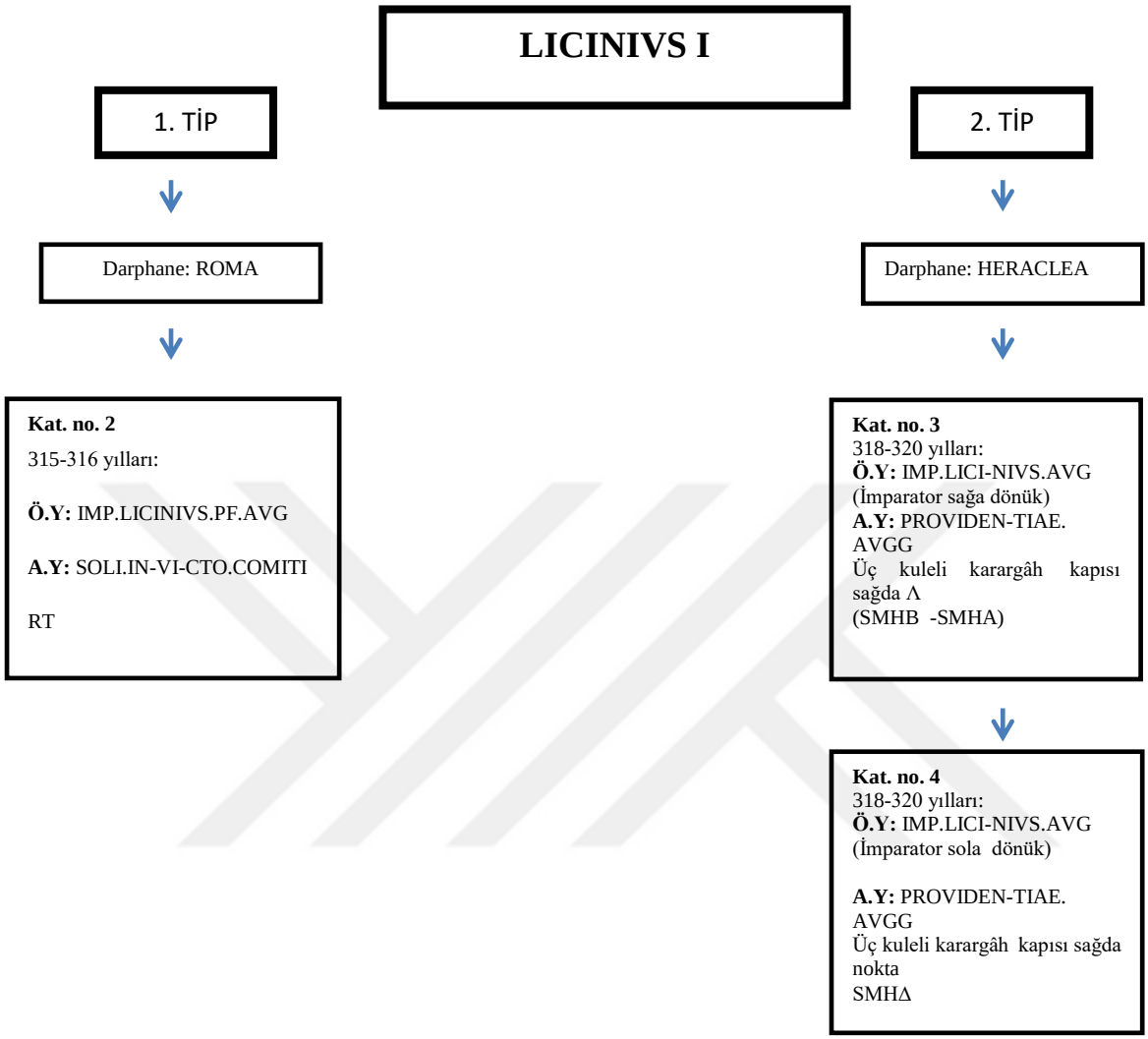
LICINIVS I
1. TİP
2. TİP
Darphane: ROMA
Darphane: HERACLEA
Kat. no. 2
315-316 yılları:
Ö.Y: IMP.LICINIVS.PF.AVG
A.Y: SOLI.IN-VI-CTO.COMITI
RT
Kat. no. 3
318-320 yılları:
Ö.Y: IMP.LICI-NIVS.AVG
(İmparator sağa dönük)
A.Y: PROVIDEN-TIAE.
AVGG
Üç kuleli karargâh kapısı sağda Λ
(SMHB -SMHA)
Kat. no. 4
318-320 yılları:
Ö.Y: IMP.LICI-NIVS.AVG
(İmparator sola dönük)
A.Y: PROVIDEN-TIAE.
AVGG
Üç kuleli karargâh kapısı sağda nokta
SMHΔ

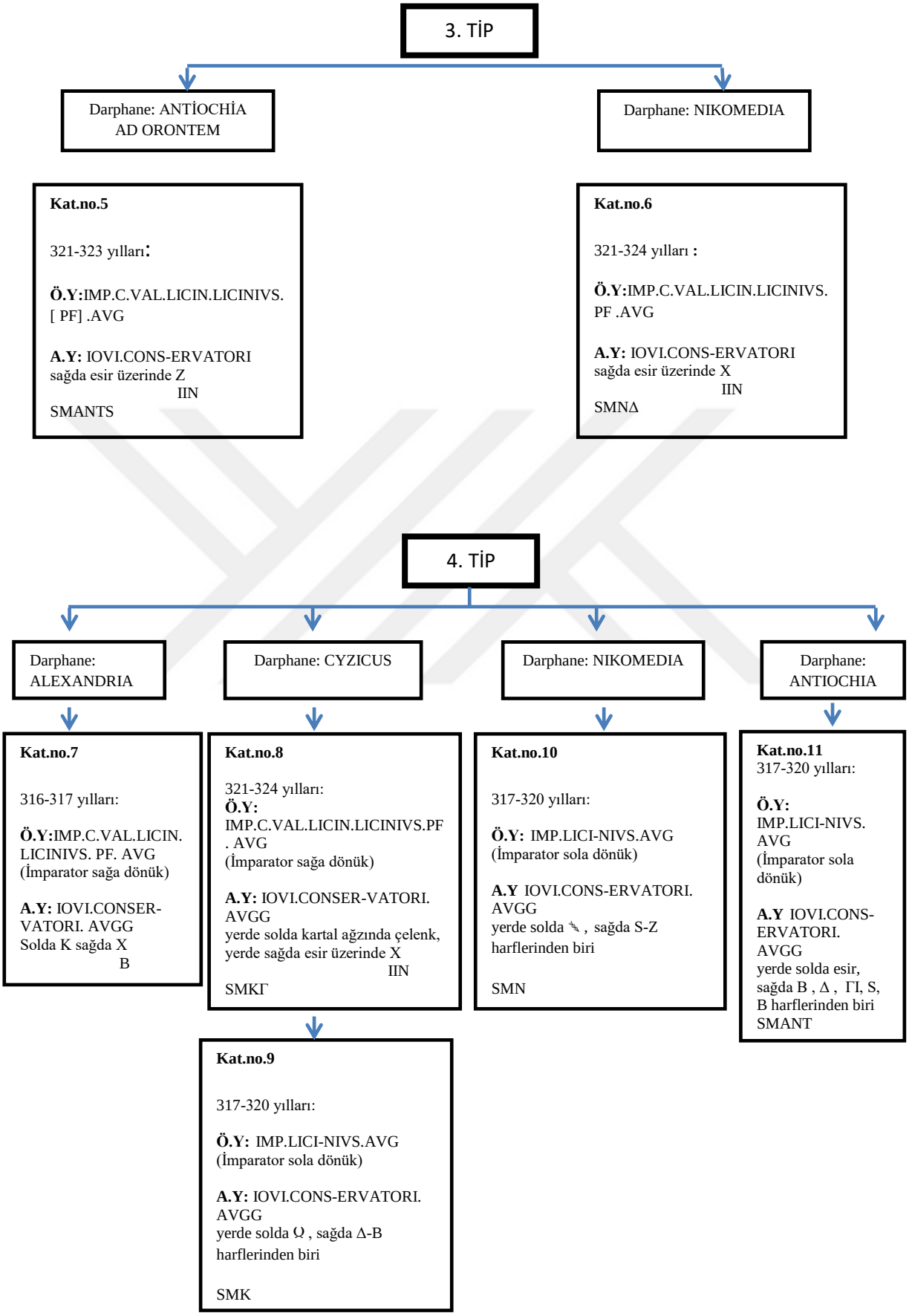
3. TİP
Darphane: ANTİOCHİA
AD ORONTEM
Darphane: NIKOMEDIA
Kat.no.5
321-323 yılları:
Ö.Y:IMP.C.VAL.LICIN.LICINIVS.
[PF] .AVG
A.Y: IOVI.CONS-ERVATORI
sağda esir üzerinde Z
IIN
SMANTS
Kat.no.6
321-324 yılları :
Ö.Y:IMP.C.VAL.LICIN.LICINIVS.
PF .AVG
A.Y: IOVI.CONS-ERVATORI
sağda esir üzerinde X
IIN
SMNΔ
4. TİP
Darphane:
ALEXANDRIA
Darphane: CYZICUS
Darphane: NIKOMEDIA
Darphane:
ANTIOCHIA
Kat.no.7
316-317 yılları:
Ö.Y:IMP.C.VAL.LICIN.
LICINIVS. PF. AVG
(İmparator sağa dönük)
A.Y: IOVI.CONSER-
VATORI. AVGG
Solda K sağda X
B
Kat.no.8
321-324 yılları:
Ö.Y:
IMP.C.VAL.LICIN.LICINIVS.PF
. AVG
(İmparator sağa dönük)
A.Y: IOVI.CONSER-VATORI.
AVGG
yerde solda kartal ağzında çelenk,
yerde sağda esir üzerinde X
IIN
SMKΓ
Kat.no.9
317-320 yılları:
Ö.Y: IMP.LICI-NIVS.AVG
(İmparator sola dönük)
A.Y: IOVI.CONS-ERVATORI.
AVGG
yerde solda Ϙ , sağda Δ-B
harflerinden biri
SMK
Kat.no.10
317-320 yılları:
Ö.Y: IMP.LICI-NIVS.AVG
(İmparator sola dönük)
A.Y IOVI.CONS-ERVATORI.
AVGG
yerde solda , sağda S-Z
harflerinden biri
SMN
Kat.no.11
317-320 yılları:
Ö.Y:
IMP.LICI-NIVS.
AVG
(İmparator sola
dönük)
A.Y IOVI.CONS-
ERVATORI.
AVGG
yerde solda esir,
sağda B , Δ , ΓI, S,
B harflerinden biri
SMANT

ŞEMA 5:

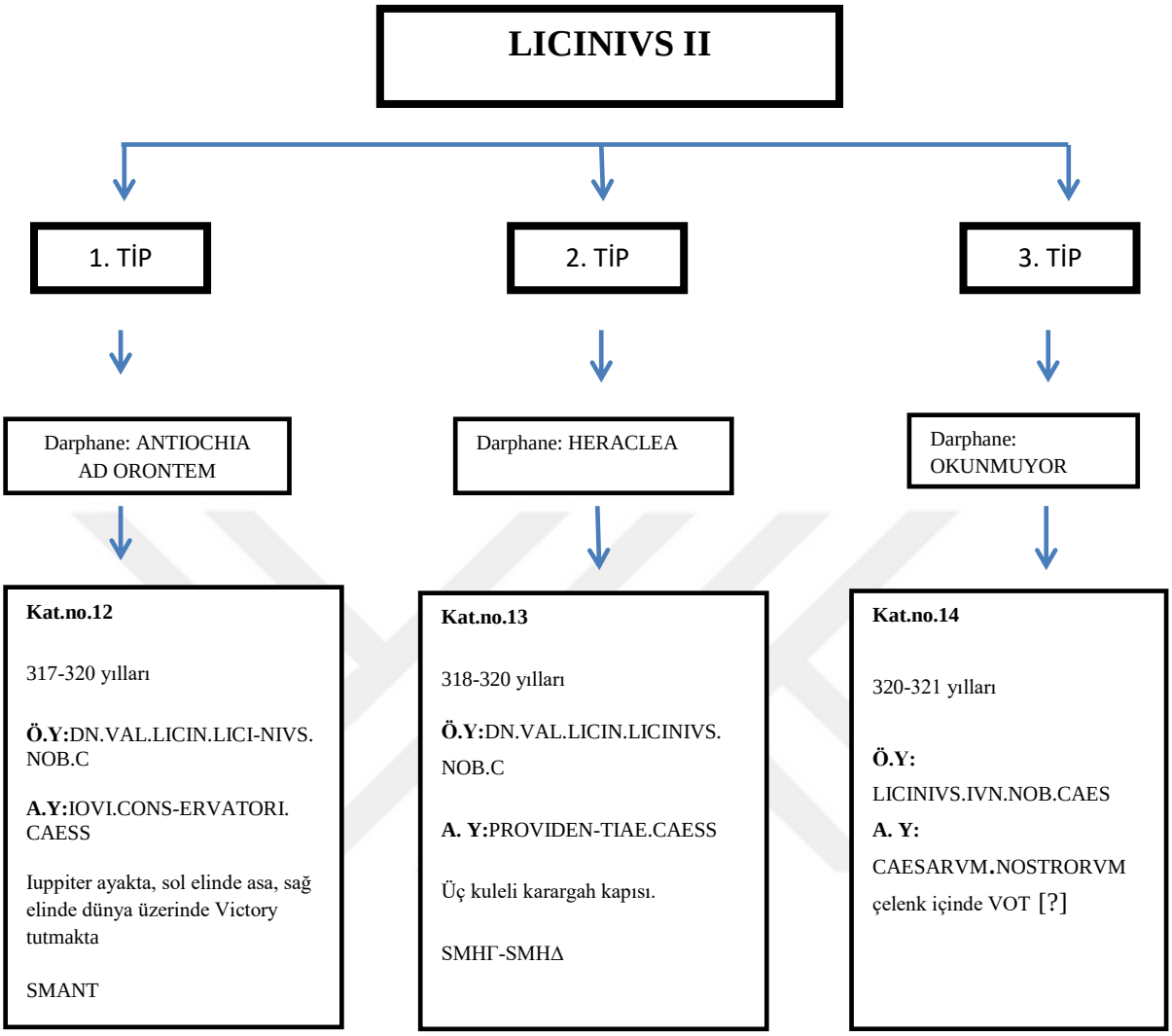
LICINIVS II
1. TİP
2. TİP
3. TİP
Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM
Darphane: HERACLEA
Darphane: OKUNMUYOR
Kat.no.12
317-320 yılları
Ö.Y:DN.VAL.LICIN.LICI-NIVS. NOB.C
A.Y:IOVI.CONS-ERVATORI. CAESS
Iuppiter ayakta, sol elinde asa, sağ elinde dünya üzerinde Victory tutmakta
SMANT
Kat.no.13
318-320 yılları
Ö.Y:DN.VAL.LICIN.LICINIVS. NOB.C
A. Y:PROVIDEN-TIAE.CAESS
Üç kuleli karargah kapısı.
SMHΓ-SMHΔ
Kat.no.14
320-321 yılları
Ö.Y:
LICINIVS.IVN.NOB.CAES
A. Y:
CAESARVM.NOSTRORVM
çelenk içinde VOT [?]

ŞEMA 6:

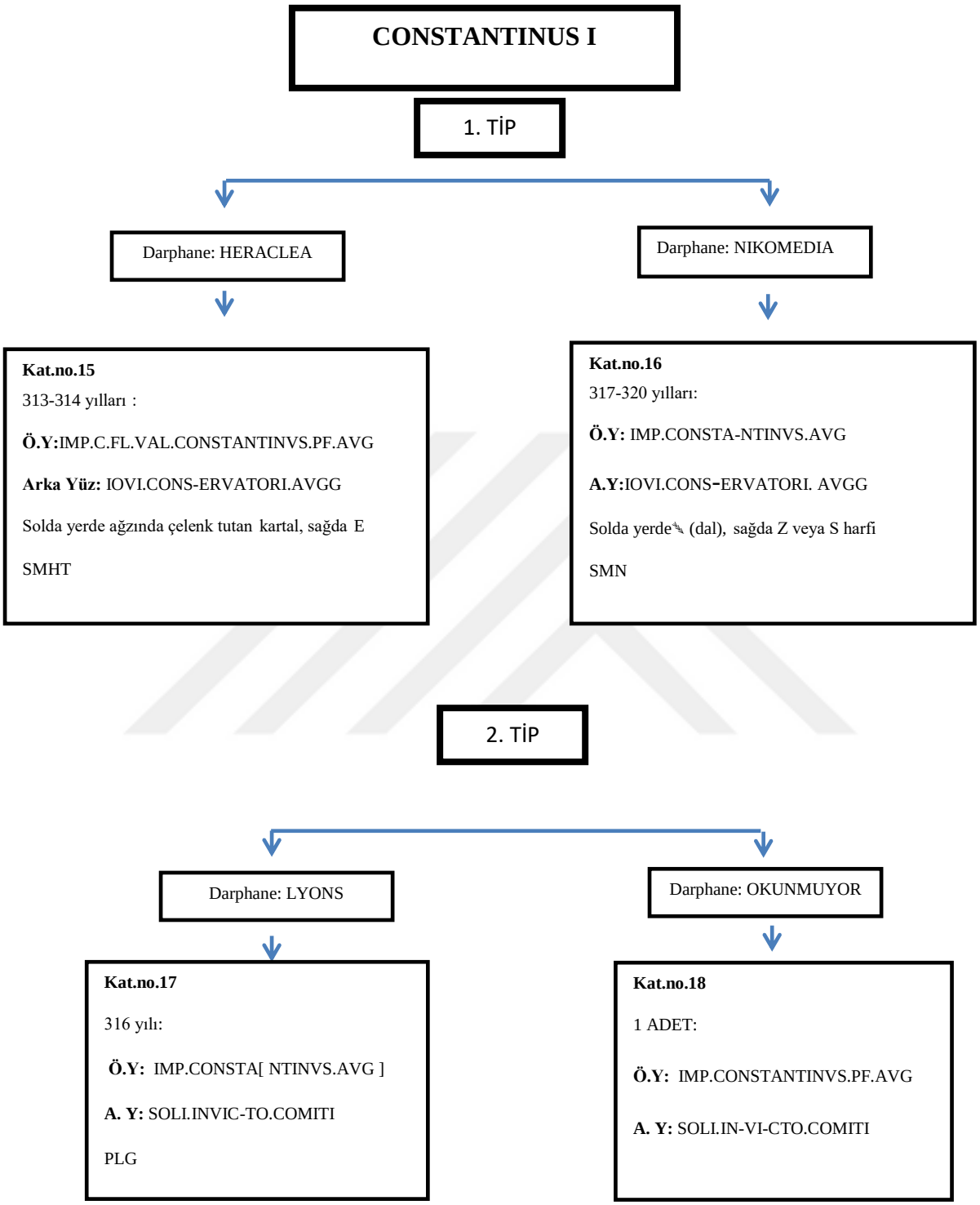
CONSTANTINUS I
1. TİP
Darphane: HERACLEA
Darphane: NIKOMEDIA
Kat.no.15
313-314 yılları :
Ö.Y:IMP.C.FL.VAL.CONSTANTINVS.PF.AVG
Arka Yüz: IOVI.CONS-ERVATORI.AVGG
Solda yerde ağzında çelenk tutan kartal, sağda E
SMHT
Kat.no.16
317-320 yılları:
Ö.Y: IMP.CONSTA-NTINVS.AVG
A.Y:IOVI.CONS-ERVATORI. AVGG
Solda yerde (dal), sağda Z veya S harfi
SMN
2. TİP
Darphane: LYONS
Darphane: OKUNMUYOR
Kat.no.17
316 yılı:
Ö.Y: IMP.CONSTA[NTINVS.AVG]
A. Y: SOLI.INVIC-TO.COMITI
PLG
Kat.no.18
1 ADET:
Ö.Y: IMP.CONSTANTINVS.PF.AVG
A. Y: SOLI.IN-VI-CTO.COMITI

3. TİP

Darphane: ROMA

Kat.no.19

318-319 yılları:

Ö.Y: CONSTAN-TINVS.AVG

A. Y: VIRTV-S. AVGG

R[T]

4. TİP

Darphane: SISCIA

Kat.no.20

318-319 yılları:

(İmparator sola dönük)

Ö.Y: IMP.CONSTANTINVS. [AVG]

A.Y:VICTORIAE. LAETAE.PRINC.PERP

Kat.no.21

318-319 yılları:(İmparator sağa dönük)

Ö.Y: IMP.CONSTANTINVS.PF.AVG

A. Y: VICTORIAE.LAETAE.PRINC. PERP

5. TİP

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM

Kat.no.22
321-323 yılları:
Ö.Y:IMP.C.FL.VAL.CONSTANTINVS.P F.AVG
A. Y:IOVI.CONS-ERVATORI

SMANTA

6. TİP

Darphane: TRIER

Kat.no.23

323-324 yılları:

Ö. Y: CONSTAN-TINVS.AVG

A. Y: SARMATIA.DEVICTA

[P]TR ◡

7. TİP

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM

Kat.no.24
324-325 yılları:
Ö. Y: LEJANDSIZ
A.Y: Üç satır halinde: CONSTAN/TINVS/AVG

SMANTE-Z-Γ

8. TİP

Darphane: CONSTANTINOPOLIS

Kat.no.25

327-328 yılları:

Ö. Y: CONSTANTI-NVS.MAX.AVG

A. Y: GLORIA.ROMANORVM

CONS

9. TİP

Darphane: CONSTANTINOPOLIS

Kat.no.26

327-328 yılları:

Ö. Y: CONSTANTI-NVS.MAX.AVG

A. Y: LIBERT-A-S.PVBLICA

CONS

10. TİP

Darphane: CONSTANTINOPOLIS

Kat.no.27
328 yılı:
Ö. Y: CONSTANTI-NVS.MAX.AVG
A.Y:CONSTANTINI–ANA. DAFNE

CONS

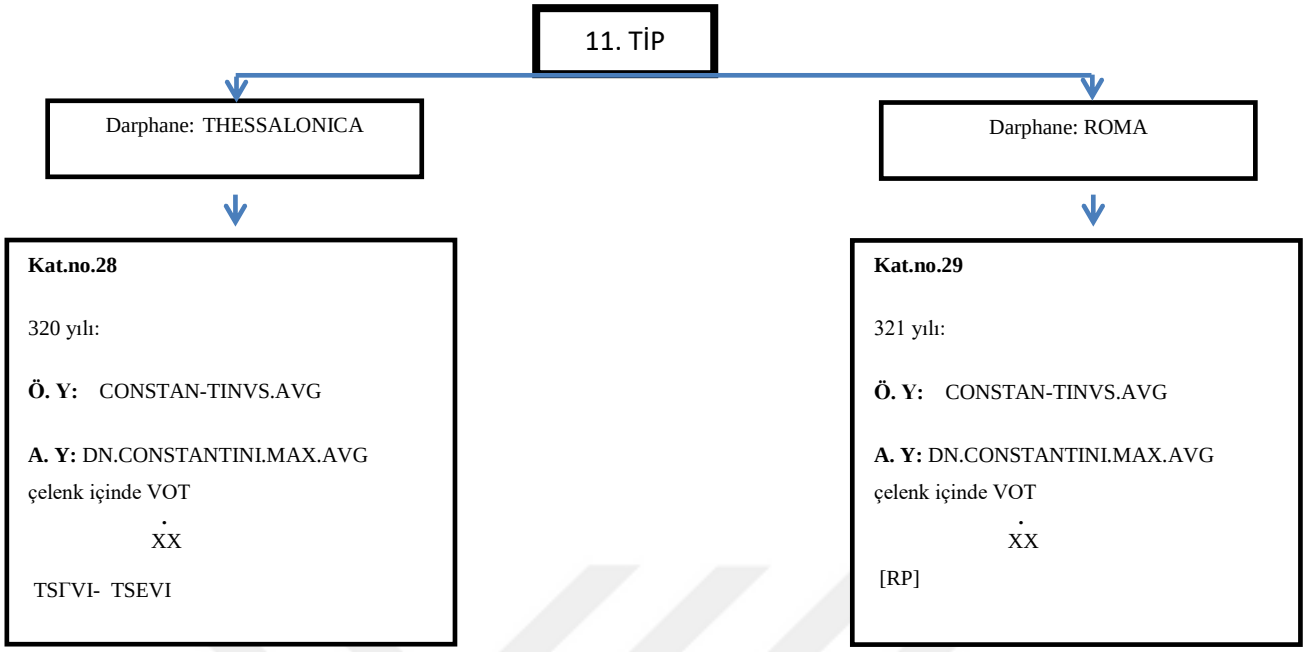
11. TİP
Darphane: THESSALONICA
Darphane: ROMA
Kat.no.28
320 yılı:
Ö. Y: CONSTAN-TINVS.AVG
A. Y: DN.CONSTANTINI.MAX.AVG
çelenk içinde VOT
.
XX
TSΓVI- TSEVI
Kat.no.29
321 yılı:
Ö. Y: CONSTAN-TINVS.AVG
A. Y: DN.CONSTANTINI.MAX.AVG
çelenk içinde VOT
.
XX
[RP]

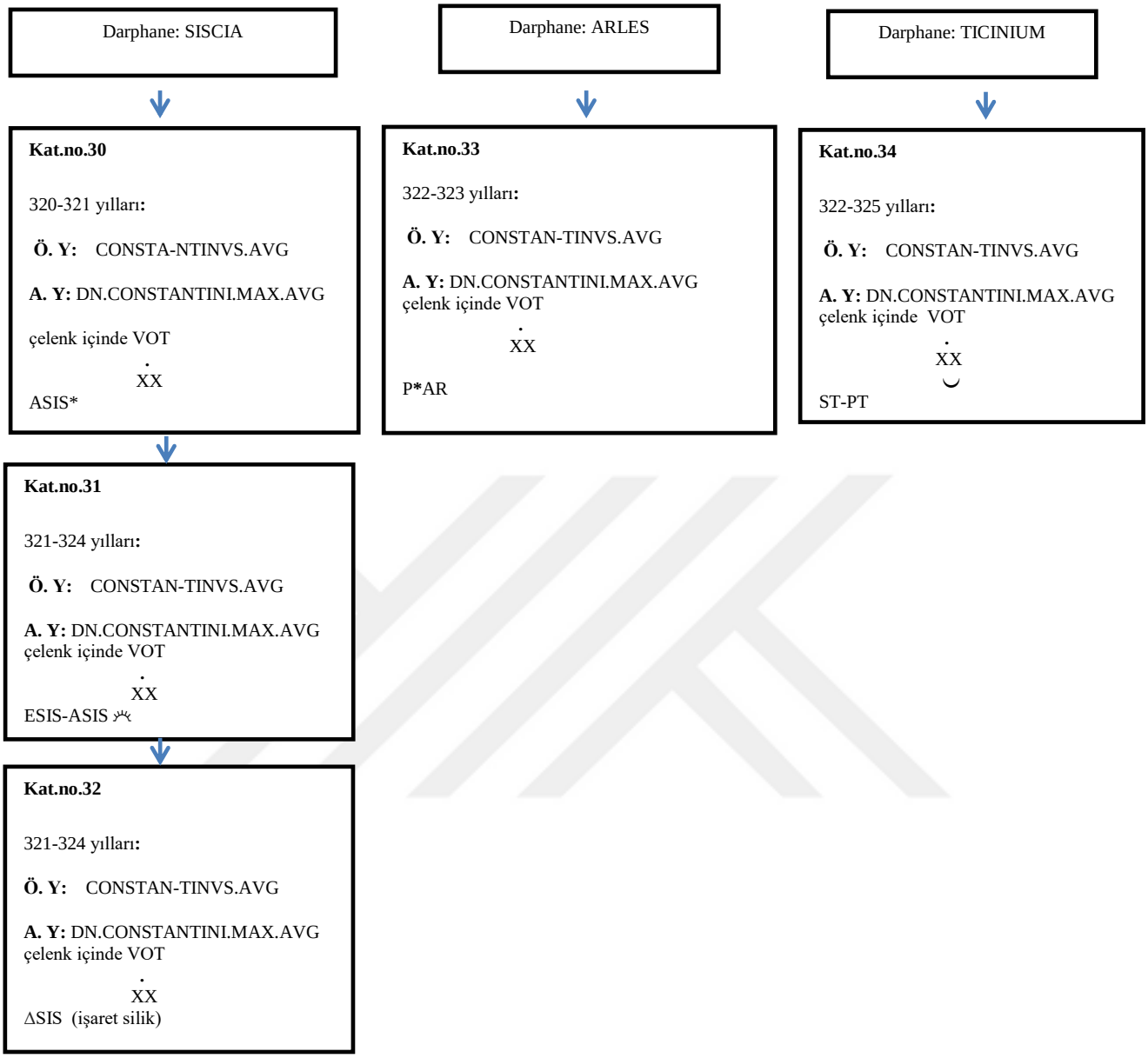
Darphane: SISCIA
Darphane: ARLES
Darphane: TICINIUM
Kat.no.30
320-321 yılları:
Ö. Y: CONSTA-NTINVS.AVG
A. Y: DN.CONSTANTINI.MAX.AVG
çelenk içinde VOT
.
XX
ASIS*
Kat.no.33
322-323 yılları:
Ö. Y: CONSTAN-TINVS.AVG
A. Y: DN.CONSTANTINI.MAX.AVG
çelenk içinde VOT
.
XX
P*AR
Kat.no.34
322-325 yılları:
Ö. Y: CONSTAN-TINVS.AVG
A. Y: DN.CONSTANTINI.MAX.AVG
çelenk içinde VOT
.
XX
ST-PT
Kat.no.31
321-324 yılları:
Ö. Y: CONSTAN-TINVS.AVG
A. Y: DN.CONSTANTINI.MAX.AVG
çelenk içinde VOT
.
XX
ESIS-ASIS
Kat.no.32
321-324 yılları:
Ö. Y: CONSTAN-TINVS.AVG
A. Y: DN.CONSTANTINI.MAX.AVG
çelenk içinde VOT
.
XX
ΔSIS (işaret silik)

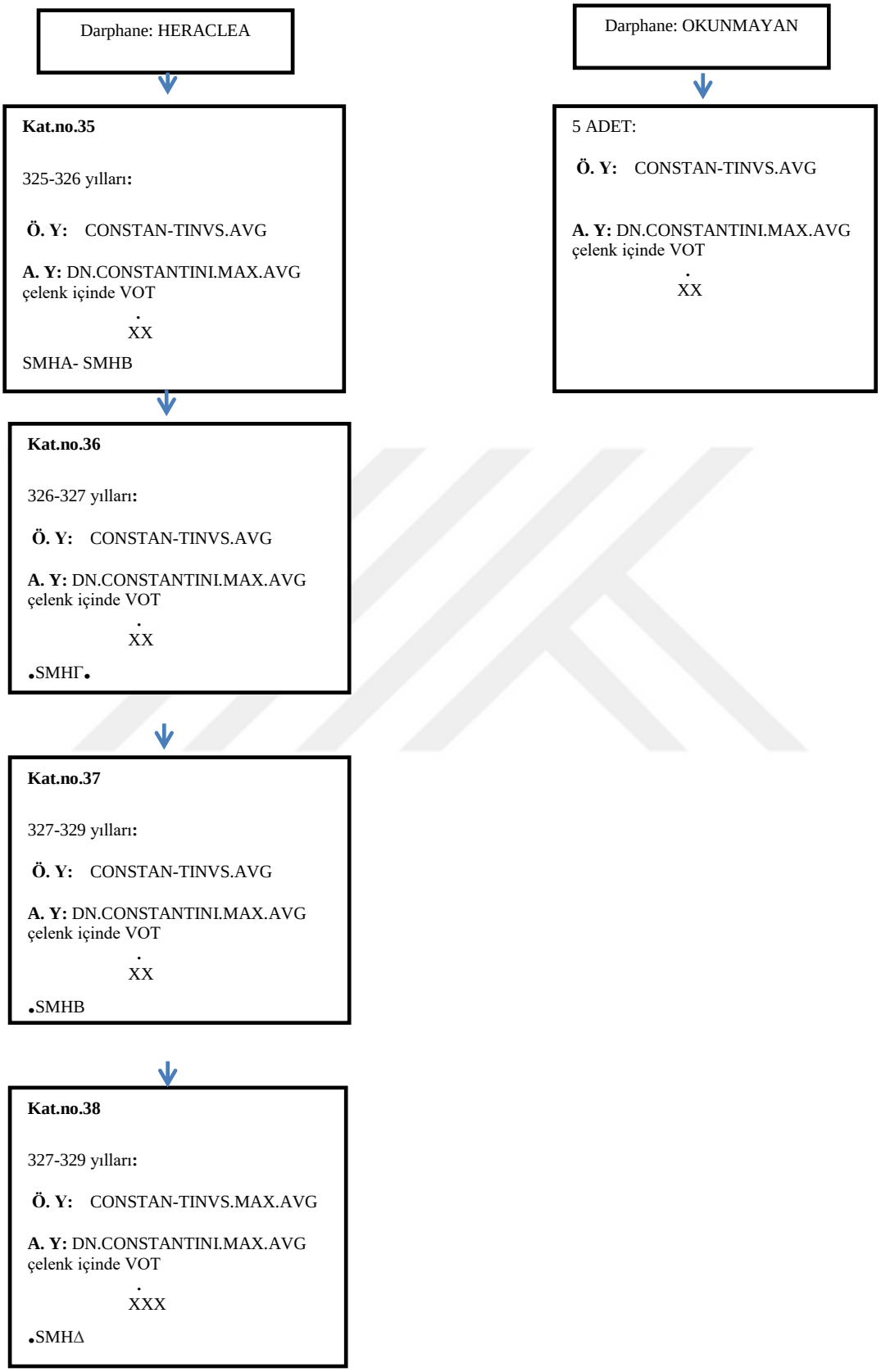
Darphane: HERACLEA
Kat.no.35
325-326 yılları:
Ö. Y: CONSTAN-TINVS.AVG
A. Y: DN.CONSTANTINI.MAX.AVG çelenk içinde VOT
.
XX
SMHA- SMHB
Kat.no.36
326-327 yılları:
Ö. Y: CONSTAN-TINVS.AVG
A. Y: DN.CONSTANTINI.MAX.AVG çelenk içinde VOT
.
XX
•SMHΓ•
Kat.no.37
327-329 yılları:
Ö. Y: CONSTAN-TINVS.AVG
A. Y: DN.CONSTANTINI.MAX.AVG çelenk içinde VOT
.
XX
•SMHB
Kat.no.38
327-329 yılları:
Ö. Y: CONSTAN-TINVS.MAX.AVG
A. Y: DN.CONSTANTINI.MAX.AVG çelenk içinde VOT
.
XXX
•SMHΔ
Darphane: OKUNMAYAN
5 ADET:
Ö. Y: CONSTAN-TINVS.AVG
A. Y: DN.CONSTANTINI.MAX.AVG çelenk içinde VOT
.
XX

12. TİP

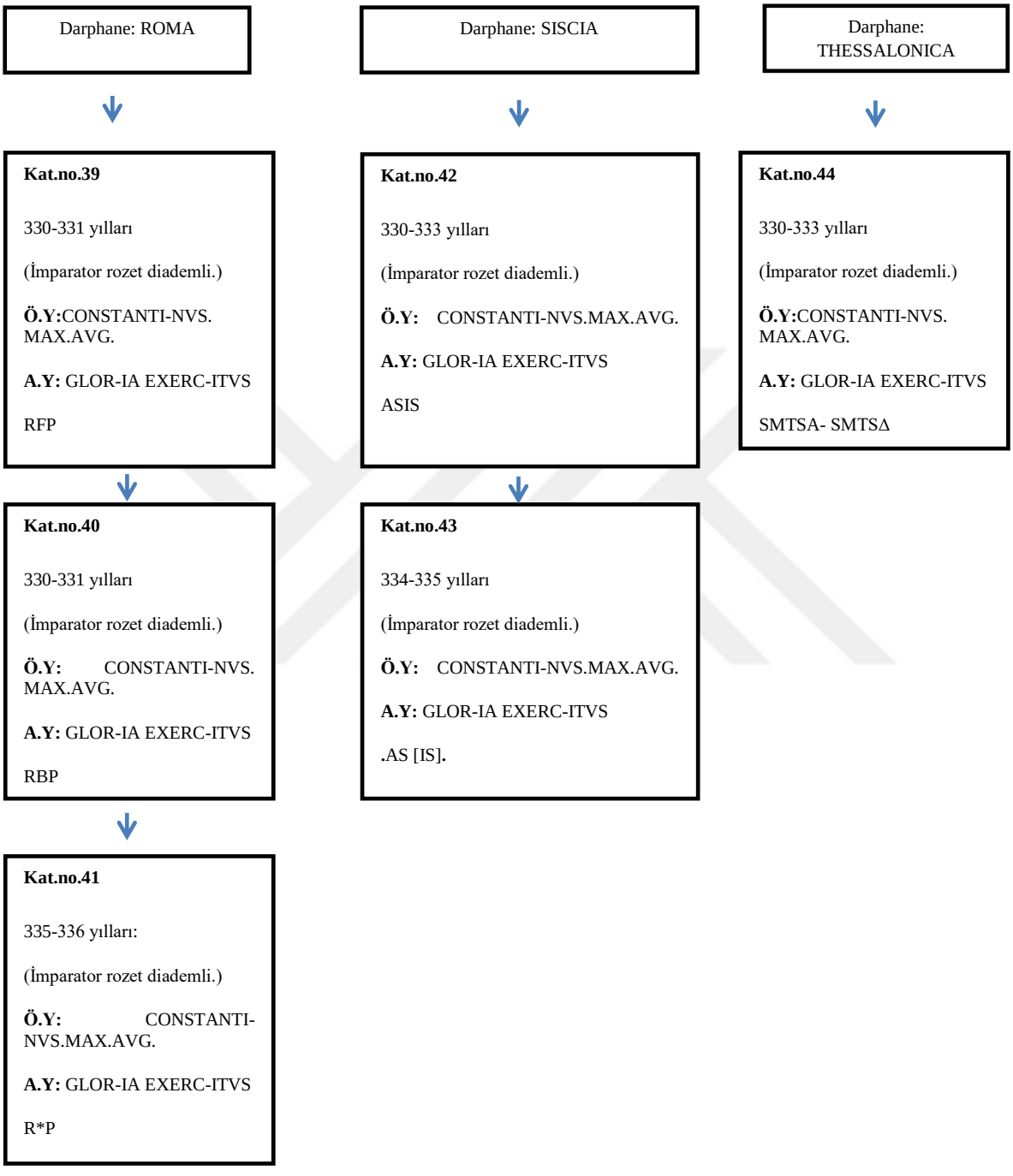
Darphane: ROMA
Darphane: SISCIA
Darphane: THESSALONICA
Kat.no.39
330-331 yılları
(İmparator rozet diademli.)
Ö.Y:CONSTANTI-NVS. MAX.AVG.
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
RFP
Kat.no.42
330-333 yılları
(İmparator rozet diademli.)
Ö.Y: CONSTANTI-NVS.MAX.AVG.
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
ASIS
Kat.no.44
330-333 yılları
(İmparator rozet diademli.)
Ö.Y:CONSTANTI-NVS. MAX.AVG.
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
SMTSA- SMTSΔ
Kat.no.40
330-331 yılları
(İmparator rozet diademli.)
Ö.Y: CONSTANTI-NVS. MAX.AVG.
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
RBP
Kat.no.43
334-335 yılları
(İmparator rozet diademli.)
Ö.Y: CONSTANTI-NVS.MAX.AVG.
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
.AS [IS].
Kat.no.41
335-336 yılları:
(İmparator rozet diademli.)
Ö.Y: CONSTANTI-NVS.MAX.AVG.
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
R*P

Darphane: HERACLEA

Kat.no.45

330-333 yılları

(İmparator rozet diademli.)

Ö.Y: CONSTANTI-NVS. MAX.AVG.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

SMHA-SMHB-SMHΔ

Kat.no.46

330-333 yılları

(İmparator rozet diademli.)

Ö.Y: CONSTAN-TINVS. MAX.AVG.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

.SMHA-.SMHB-.SMHΔ

Kat.no.47

330-333 yılları

(İmparator rozet diademli.)

Ö.Y: CONSTAN-TINVS. MAX.AVG.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

.SMHA.- .SMHB.

Kat.no.48

330-333 yılları

(İmparator rozet diademli.)

Ö.Y: CONSTAN-TINVS. AVG.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

SMH[?]

Darphane: CONSTANTINOPOLIS

Kat.no.49

330-333 yılları

(İmparator rozet diademli.)

Ö.Y: CONSTANTI-NVS.MAX.AVG.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

CONSA-CONSB-CONSΔ-CONSH-CONSII

Kat.no.50

333-335 yılları

(İmparator rozet diademli.)

Ö.Y: CONSTANTI-NVS.MAX.AVG.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

CONSA. - CONSB. - CONSΔ. – CONSH. - CONS II.

Kat.no.51

333-335 yılları

(İmparator rozet diademli.)

Ö.Y: CONSTANTI-NVS.MAX.AVG.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

.CONSA. - .CONSB. - .CONSΓ. - .CONSH. - .CONSΔ. - .CONSH. - .CONSΠ. - .CONSII.

Darphane: NIKOMEDIA

Kat.no.52

330-335 yılları

(İmparator rozet diademli.)

Ö.Y: CONSTANTI-NVS. MAX.AVG.

A.Y: GLOR-IAEXERC-ITVS

SMNA-SMNB-SMNA-

SMNΓ-SMNΔ-SMNE-SMNS

Darphane: CYZICUS

Kat.no.53
330-334 yılları
(İmparator inci, defne, rozet diademli.)
Ö.Y: CONSTANTI-NVS. MAX.AVG.
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
SMKA**.** - SMKB**.** (Rozet diademli) -SMKΓ**.** (Defne diademli)

Kat.no.54

330-333 yılları

(İmparator inci ve rozet diademli.)

Ö.Y: CONSTANTI-NVS. MAX.AVG.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

SMKA (İnci diademli)

SMKB - SMKΓ - SMKΔ - SMKE - SMKS (Rozet diademli)

Kat.no.55
332-333, 335 yılları
(İmparator rozet diademli.)
Ö.Y: CONSTANTI-NVS. MAX.AVG.
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
.SMKA- **.**SMKS ve **.**SMKΔ

Kat.no.56
335-336 yılları
(İmparator rozet diademli.)
Ö.Y: CONSTANTI-NVS.MAX.AVG.
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
*SMKΔ - *SMKE

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM

Kat.no.57

330-333 yılları

(İmparator rozet diademli.)

Ö.Y: CONSTANTI-NVS.MAX.AVG.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

SMANA-SMANB- SMANΓ-SMANΔ

Kat.no.58

330-333 yılları

(İmparator rozet diademli.)

Ö.Y: CONSTANTI-NVS.MAX.AVG.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

SMANTA

Darphane: ALEXANDRIA

Kat.no.59

333-335 yılları
(İmparator rozet diademli.)
Ö.Y: CONSTANTI-NVS. MAX.AVG.
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
SMALA-SMALB-
.SMALA– SMALA**.**

Darphane: OKUNMAYAN

29 ADET:

(İmparator rozet diademli.)

Ö.Y: CONSTANTI-NVS. MAX.AVG.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

13. TİP

Darphane: HERACLEA

Kat.no.60

336-337 yılları

(İmparator rozet diademli.)

Ö.Y: CONSTANTI-NVS. MAX.AVG.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

SMHA

Darphane:CONSTANTINOPOLIS

Kat.no.61

336-337 yılları

(İmparator rozet diademli.)

Ö.Y: CONSTANTI-NVS.MAX.AVG.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

CONSB-CONSΔ-CONSH

Darphane: NIKOMEDIA

Kat.no.62

336-337 yılları

(İmparator rozet diademli.)

Ö.Y: CONSTANTI-NVS. MAX.AVG.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

SMNA-SMNB- SMNΓ-SMNΔ-

Darphane: CYZICUS

Kat.no.63

336-337 yılları

(İmparator rozet diademli.)

Ö.Y: CONSTANTI-NVS. MAX.AVG.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

SMKA-SMKΔ

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM

Kat.no.64

336-337 yılları

(İmparator rozet diademli.)

Ö.Y: CONSTANTI-NVS.MAX.AVG.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

SMANA-SMANB- SMANΓ-SMANΔ

Darphane: THESSALONICA

Kat.no.65

336-337 yılları

(İmparator rozet diademli.)

Ö.Y: CONSTANTI-NVS. MAX.AVG.

A.Y: GLORI-A EXER-CITVS

SMTSA

Darphane:OKUNMAYAN

35 ADET:

Ö.Y: CONSTANTI-NVS.MAX.AVG.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

14. TİP

Darphane: HERACLEA

Kat.no.66

317 yılı:
(İmparator defne diademli.)
Ö.Y:[IMP].CONSTA-NTINVS.[AVG]
A.Y: PROVIDEN-TIAE.AVGG
Üç kuleli karargah kapısı.

MHTB

Darphane: SISCIA

Kat.no.67

324-325 yılları:

(İmparator defne diademli.)

Ö.Y: CONSTAN-TINVS.AVG

A.Y: PROVIDEN-TIAE. AVGG

İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız

ASIS

Kat.no.68

326-327 yılları:

(İmparator defne diademli.)

Ö.Y: CONSTAN-TINVS.AVG

A.Y: PROVIDEN-TIAE. AVGG

İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız

.ΓSIS.

Kat.no.69

328-329 yılları:

(İmparator defne diademli.)

Ö.Y: CONSTAN-TINVS.AVG

A.Y: PROVIDEN-TIAE. AVGG

İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız

ASIS

Darphane: NIKOMEDIA

Kat.no.70

324-325 ve 328-329 yılları:
(İmparator defne ve inci diademli.)
Ö.Y: CONSTAN-TINVS.AVG
A.Y: PROVIDEN-TIAE.AVGG
İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız .
SMNA-SMNB-SMNΔ-SMNE-

SMNΓ

Kat.no.71

325-326 yılları:

(İmparator defne diademli.)

Ö.Y: CONSTAN-TINVS.AVG

A.Y: PROVIDEN-TIAE.AVGG

İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız .

MNA

Kat.no.72

326-327 yılları:

(İmparator defne diademli.)

Ö.Y: CONSTAN-TINVS.AVG

A.Y: PROVIDEN-TIAE.AVGG

İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız .

NA-NE

Darphane: CYZICUS

Kat.no.73

324-325 yılları:
(İmparator defne diademli.)
Ö.Y: CONSTAN-TINVS. AVG
A.Y: PROVIDEN-TIAE. AVGG
İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız .
SMKA-SMK?- SMKΔ

Kat.no.74

325-326 yılları:
(İmparator defne diademli.)
Ö.Y: CONSTAN-TINVS.AVG
A.Y: PROVIDEN-TIAE. AVGG
İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız .
SMKA**.** –SMKB**.** –SMKE **.**

Kat.no.75

326-327 yılları:

(İmparator defne diademli.)

Ö.Y: CONSTAN-TINVS.AVG

A.Y: PROVIDEN-TIAE. AVGG

İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız .

.SMKΓ**.** - **.**SMKΔ**.**

Kat.no.76
328-329 yılları:
(İmparator sade diademli.)
Ö.Y: CONSTAN-TINVS.AVG
A.Y: PROVIDEN-TIAE. AVGG
İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız .

SMKS**.**

Darphane: THESSALONICA

Kat.no.77

326-328 yılları:
(İmparator rozet ve defne diademli.)
Ö.Y: CONSTAN-TINVS.AVG
A.Y: PROVIDEN-TIAE. AVGG
İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız .
SMTS –SMTSA- SMTSΓ

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM

Kat.no.79

325-326 yılları:

(İmparator defne diademli.)

Ö.Y: CONSTAN-TINVS.AVG

A.Y: PROVIDEN-TIAE. AVGG

İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız .

SMANTA-SMANTB-SMANTΓ-
SMANTE-SMANTZ

Kat.no.80

326-327 yılları:

(İmparator defne diademli.)

Ö.Y: CONSTAN-TINVS.AVG

A.Y: PROVIDEN-TIAE. AVGG

İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız . Solda Δ sağda E harfleri kapı üzerinde nokta.

SMANT

Darphane: CONSTANTINOPOLIS

Kat.no.78

326-327 yılları:
(İmparator defne diademli.)
Ö.Y: CONSTAN-TINVS.AVG
A.Y: PROVIDEN-TIAE. AVGG
İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız .
CONS

Darphane: ROMA

Kat.no.81

326 yılı:

(İmparator defne diademli.)

Ö.Y: CONSTAN-TINVS.AVG

A.Y: PROVIDEN-TIAE. AVGG

İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız .

R Ƹ P

Darphane: ARELATE

Kat.no.82

327 yılı:

(İmparator defne diademli.)

Ö.Y: CONSTAN-TINVS.AVG

A.Y: PROVIDEN-TIAE. AVGG

İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız .

ARLP

Darphane: ALEXANDRIA

Kat.no.83

325-326 yılları:

(İmparator defne diademli.)

Ö.Y: CONSTAN-TINVS.AVG

A.Y: PROVIDEN-TIAE. AVGG

İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız .

SMALB

Kat.no.84

327-328 yılları:

(İmparator defne diademli.)

Ö.Y: CONSTAN-TINVS.AVG

A.Y: PROVIDEN-TIAE. AVGG

İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız .

SMAL solda ♋, sağda A

Kat.no.85
329-330 yılları:
(İmparator defne diademli.)
Ö.Y: CONSTAN-TINVS.AVG
A.Y: PROVIDEN-TIAE. AVGG
İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız .
SMAL solda ♋, sağda II

Darphane: OKUNMAYAN

7 ADET:
Ö.Y: CONSTAN-TINVS.AVG
A.Y: PROVIDEN-TIAE. AVGG
İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız

Darphane: NIKOMEDIA

Kat.no.86

328-329 yılları:

(İmparator rozet diademli.)

Ö.Y: CONSTAN-TINVS.MAX.AVG

A.Y: PROVIDEN-TIAE. AVGG

İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız .

SMNB- SMNΓ- SMNS

Darphane: CYZICUS

Kat.no.87

329-330 yılları:

(İmparator inci diademli.)

Ö.Y: CONSTAN-TINVS.MAX.AVG

A.Y: PROVIDEN-TIAE. AVGG

İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız .

SMK [A?]

Kat.no.88

329-330 yılları:

(İmparator rozet diademli.)

Ö.Y: CONSTAN-TINVS.MAX.AVG

A.Y: PROVIDEN-TIAE. AVGG

İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız .

SMKS

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM

Kat.no.89

329-330 yılları:

(İmparator rozet diademli.)

Ö.Y: CONSTAN-TINVS. MAX.AVG

A.Y: PROVIDEN-TIAE. AVGG

İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız .

SMANTA- SMANTB- SMANTE- SMANTZ

Darphane: OKUNMAYAN

2 ADET:

Ö.Y: CONSTAN-TINVS. MAX.AVG

A.Y: PROVIDEN-TIAE. AVGG

İki kuleli karargah kapısı üzerinde bir yıldız

15. TİP

Darphane: CONSTANTINOPOLIS

Kat.no.90

337-341 yılları

(İmparator örtülü başlı)

Ö.Y: DV. CONSTANTI-NVS. PT. AVGG

A.Y: LEJANDSIZ

CONS

Darphane: HERACLEA

Kat.no.91

337-341 yılları

(İmparator örtülü başlı)

Ö.Y: DV. CONSTANTI-NVS. PT. AVGG

A.Y: LEJANDSIZ

SMH

Darphane: CYZICUS

Kat.no.92

337-341 yılları

(İmparator örtülü başlı)

Ö.Y: DV. CONSTANTI-NVS. PT. AVGG

A.Y: LEJANDSIZ

SMK

Darphane: NIKOMEDIA

Kat.no.93

337-341 yılları

(İmparator örtülü başlı)

Ö.Y: DV. CONSTANTI-NVS. PT. AVGG

A.Y: LEJANDSIZ

SMN-A-B-E-S

Darphane: ALEXANDRIA

Kat.no.94

337-341 yılları

(İmparator örtülü başlı)

Ö.Y: DV. CONSTANTI-NVS. PT. AVGG

A.Y: LEJANDSIZ

SMALA

Darphane: OKUNMAYAN

5 ADET:

(İmparator örtülü başlı)

Ö.Y: DV. CONSTANTI-NVS. PT. AVGG

A.Y: LEJANDSIZ

16. TİP

Darphane: ALEXANDRIA

Kat.no.95

337-341 yılları

(İmparator örtülü başlı)

Ö.Y: DV. CONSTANTI-NVS. PT. AVGG

A.Y: VN.MR

SMALB

Constantinus I ait ön yüz yazısı ters basımlı bir adet sikke:

Darphane: ANTOCHIA AD ORONTEM

Kat.no.96

337-341 yılları

(İmparator defne diademli)

Ö.Y: CONSTAN-TINVS. AVG

A.Y: PROVIDEN-TIAE.AVGG

SMANTE

ŞEMA 7:

HATIRA PARALARI (COMMEMORATIVE COINS):

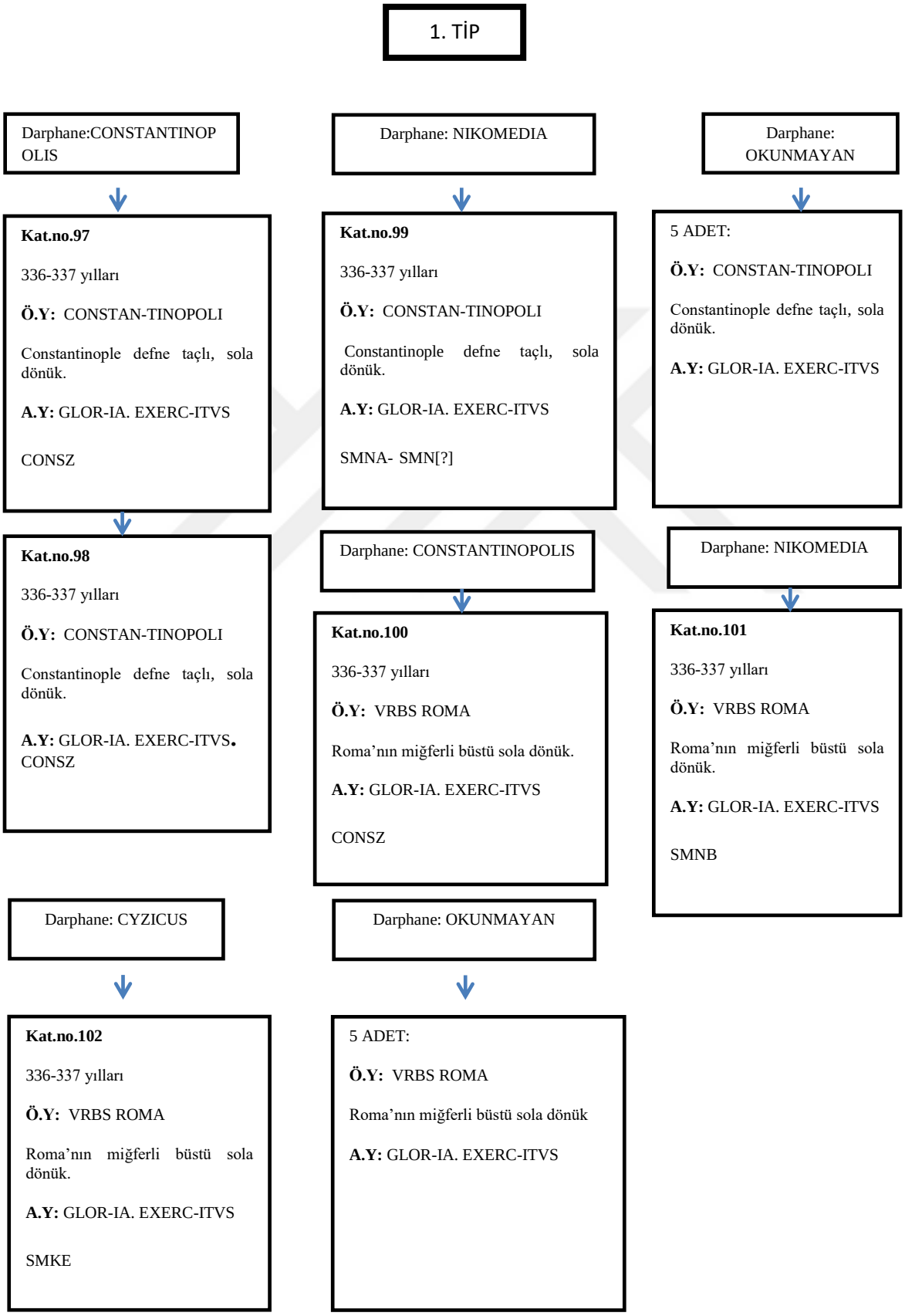

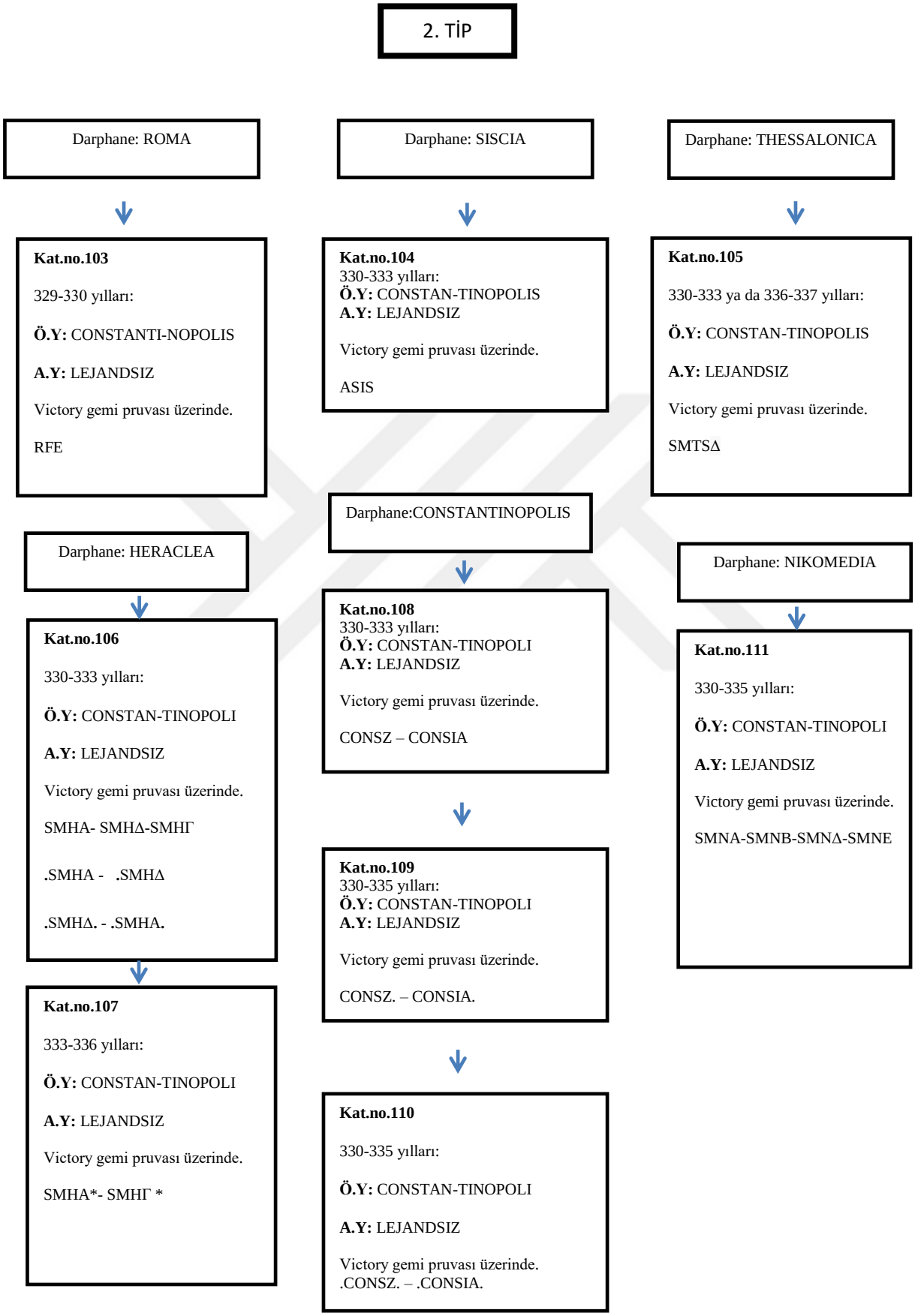
2. TİP
Darphane: ROMA
Kat.no.103
329-330 yılları:
Ö.Y: CONSTANTI-NOPOLIS
A.Y: LEJANDSIZ
Victory gemi pruvası üzerinde.
RFE
Darphane: SISCIA
Kat.no.104
330-333 yılları:
Ö.Y: CONSTAN-TINOPOLIS
A.Y: LEJANDSIZ
Victory gemi pruvası üzerinde.
ASIS
Darphane: THESSALONICA
Kat.no.105
330-333 ya da 336-337 yılları:
Ö.Y: CONSTAN-TINOPOLIS
A.Y: LEJANDSIZ
Victory gemi pruvası üzerinde.
SMTSΔ
Darphane:CONSTANTINOPOLIS
Kat.no.108
330-333 yılları:
Ö.Y: CONSTAN-TINOPOLI
A.Y: LEJANDSIZ
Victory gemi pruvası üzerinde.
CONSZ – CONSIA
Kat.no.109
330-335 yılları:
Ö.Y: CONSTAN-TINOPOLI
A.Y: LEJANDSIZ
Victory gemi pruvası üzerinde.
CONSZ. – CONSIA.
Kat.no.110
330-335 yılları:
Ö.Y: CONSTAN-TINOPOLI
A.Y: LEJANDSIZ
Victory gemi pruvası üzerinde.
.CONSZ. – .CONSIA.
Darphane: HERACLEA
Kat.no.106
330-333 yılları:
Ö.Y: CONSTAN-TINOPOLI
A.Y: LEJANDSIZ
Victory gemi pruvası üzerinde.
SMHA- SMHΔ-SMHΓ
.SMHA - .SMHΔ
.SMHΔ. - .SMHA.
Kat.no.107
333-336 yılları:
Ö.Y: CONSTAN-TINOPOLI
A.Y: LEJANDSIZ
Victory gemi pruvası üzerinde.
SMHA*- SMHΓ *
Darphane: NIKOMEDIA
Kat.no.111
330-335 yılları:
Ö.Y: CONSTAN-TINOPOLI
A.Y: LEJANDSIZ
Victory gemi pruvası üzerinde.
SMNA-SMNB-SMNΔ-SMNE

Darphane: CYZICUS

Kat.no.112

330-333 yılları:

Ö.Y: CONSTAN-TINOPOLI

A.Y: LEJANDSIZ

Victory gemi pruvası üzerinde.

SMKA-SMKB-SMKΓ-SMKΔ-SMKE- SMKS

Kat.no.113

330-334 yılları:

Ö.Y: CONSTAN-TINOPOLI

A.Y: LEJANDSIZ

Victory gemi pruvası üzerinde.

SMKΔ. –SMKE.

Kat.no.114

332-333,335 yılları:

Ö.Y: CONSTAN-TINOPOLI

A.Y: LEJANDSIZ

Victory gemi pruvası üzerinde.

.SMKΔ - .SMKΓ- .SMKS – .SMKΓ - .SMKE- .SMKS

Kat.no.115
335- 336 yılları:
Ö.Y: CONSTAN-TINOPOLI
A.Y: LEJANDSIZ

Victory gemi pruvası üzerinde.

*SMKΔ - *SMKB

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM

Kat.no.116

335-337 yılları:

Ö.Y: CONSTAN-TINOPOLIS

A.Y: LEJANDSIZ

Victory gemi pruvası üzerinde.

SMAN-SMANS-SMANA-SMANI

Darphane: ALEXANDRIA

Kat.no.117

333-335 veya 335-337 yılları:

Ö.Y: CONSTAN-TINOPOLIS

A.Y: LEJANDSIZ

Victory gemi pruvası üzerinde.

SMALA-SMALB

Darphane: OKUNMAYAN

44 ADET:

Ö.Y: CONSTAN-TINOPOLIS

A.Y: LEJANDSIZ

Victory gemi pruvası üzerinde.

3. TİP

Darphane: ROMA

Kat.no.118

330 yılı:

Ö.Y: VRBS ROMA

A.Y: LEJANDSIZ

Dişi Kurt Remus ve Romulus'u emziriyor, üstte çift yıldız.

RFQ

Kat.no.119

330-331 yılları:

Ö.Y: VRBS ROMA

A.Y: LEJANDSIZ

Dişi Kurt Remus ve Romulus'u emziriyor, üstte çift yıldız.

RBQ

Kat.no.120

333-335 yılları:

Ö.Y: VRBS ROMA

A.Y: LEJANDSIZ

Dişi Kurt Remus ve Romulus'u emziriyor, üstte çift yıldız.

R ☧ P

Kat.no.121
337 yılı:
Ö.Y: VRBS ROMA
A.Y: LEJANDSIZ

Dişi Kurt Remus ve Romulus'u emziriyor, üstte çift yıldız.
R ⌀ Q

Darphane: AQUILEIA

Kat.no.122

334-335 yılları:

Ö.Y: VRBS ROMA

A.Y: LEJANDSIZ

Dişi Kurt Remus ve Romulus'u emziriyor, üstte çift yıldız.

AQP

Darphane: SISCIA

Kat.no.123
330-333 yılları:
Ö.Y: VRBS ROMA
A.Y: LEJANDSIZ

Dişi Kurt Remus ve Romulus'u emziriyor, üstte çift yıldız.
ASIS - ΓSIS

Kat.no.124

334-335 yılları:

Ö.Y: VRBS ROMA

A.Y: LEJANDSIZ

Dişi Kurt Remus ve Romulus'u emziriyor, üstte çift yıldız.

.ASIS. - .ΓSIS.

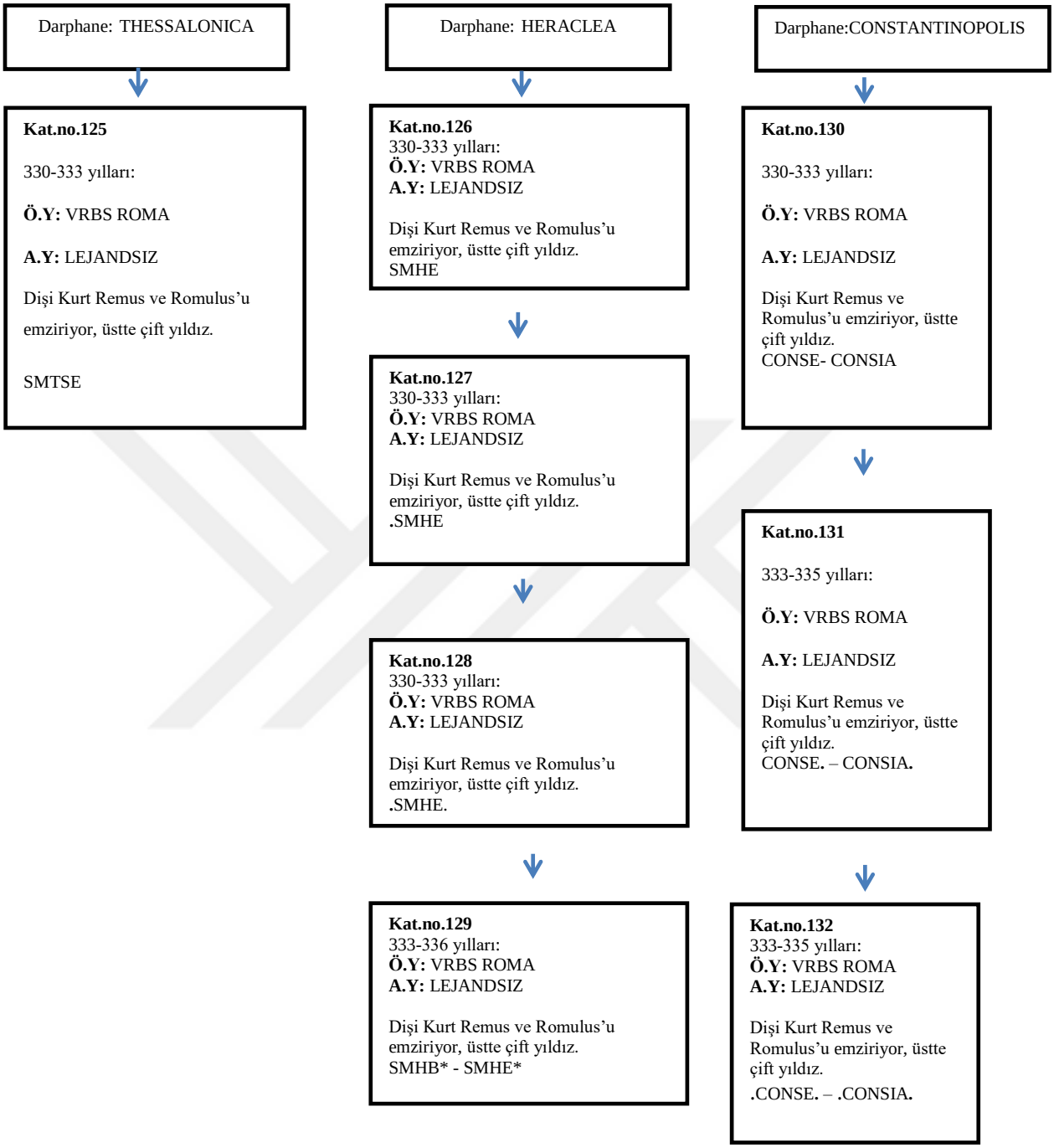
Darphane: THESSALONICA
Kat.no.125
330-333 yılları:
Ö.Y: VRBS ROMA
A.Y: LEJANDSIZ
Dişi Kurt Remus ve Romulus'u emziriyor, üstte çift yıldız.
SMTSE
Darphane: HERACLEA
Kat.no.126
330-333 yılları:
Ö.Y: VRBS ROMA
A.Y: LEJANDSIZ
Dişi Kurt Remus ve Romulus'u emziriyor, üstte çift yıldız.
SMHE
Kat.no.127
330-333 yılları:
Ö.Y: VRBS ROMA
A.Y: LEJANDSIZ
Dişi Kurt Remus ve Romulus'u emziriyor, üstte çift yıldız.
.SMHE
Kat.no.128
330-333 yılları:
Ö.Y: VRBS ROMA
A.Y: LEJANDSIZ
Dişi Kurt Remus ve Romulus'u emziriyor, üstte çift yıldız.
.SMHE.
Kat.no.129
333-336 yılları:
Ö.Y: VRBS ROMA
A.Y: LEJANDSIZ
Dişi Kurt Remus ve Romulus'u emziriyor, üstte çift yıldız.
SMHB* - SMHE*
Darphane:CONSTANTINOPOLIS
Kat.no.130
330-333 yılları:
Ö.Y: VRBS ROMA
A.Y: LEJANDSIZ
Dişi Kurt Remus ve Romulus'u emziriyor, üstte çift yıldız.
CONSE- CONSIA
Kat.no.131
333-335 yılları:
Ö.Y: VRBS ROMA
A.Y: LEJANDSIZ
Dişi Kurt Remus ve Romulus'u emziriyor, üstte çift yıldız.
CONSE. – CONSIA.
Kat.no.132
333-335 yılları:
Ö.Y: VRBS ROMA
A.Y: LEJANDSIZ
Dişi Kurt Remus ve Romulus'u emziriyor, üstte çift yıldız.
.CONSE. – .CONSIA.

Darphane: NIKOMEDIA

Kat.no.133

330-335 yılları:

Ö.Y: VRBS ROMA

A.Y: LEJANDSIZ

Dişi Kurt Remus ve Romulus'u emziriyor üstte iki yıldız arasında üç nokta.
SMNA-SMNB-SMNΓ-
SMNE-SMNS

Darphane:
ALEXANDRIA

330-3 ve 335 yılları:

Ö.Y: VRBS ROMA

A.Y: LEJANDSIZ

Dişi Kurt Remus ve Romulus'u emziriyor.

SMALA- SMALB-SMALΓ.

Darphane: CYZICUS

Kat.no.134
330-333 yılları:
Ö.Y: VRBS ROMA
Roma'nın miğferli büstü sola dönük. Miğferler farklılık arz etmektedir.
A.Y: LEJANDSIZ

Dişi Kurt Remus ve Romulus'u emziriyor
SMKA-SMKB- SMKΓ- SMKΔ-
SMKE- SMKS

Kat.no.135
330-334 yılları:
Ö.Y: VRBS ROMA
Roma'nın miğferli büstü sola dönük. Miğferler farklılık arz etmektedir.
A.Y: LEJANDSIZ

Dişi Kurt Remus ve Romulus'u emziriyor
SMKA. – SMKΓ. – SMKΔ. –SMKE.

Kat.no.136
332-3,335 yılları:
Ö.Y: VRBS ROMA
Roma'nın miğferli büstü sola dönük. Miğferler farklılık arz etmektedir.
A.Y: LEJANDSIZ

Dişi Kurt Remus ve Romulus'u emziriyor
.SMKA - .SMKB -.SMKΓ

Kat.no.137
335-336 yılları:
Ö.Y: VRBS ROMA
Roma'nın miğferli büstü sola dönük. Miğferler farklılık arz etmektedir.
A.Y: LEJANDSIZ

Dişi Kurt Remus ve Romulus'u emziriyor
*SMKA- *SMKE

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM

Kat.no.138

330-3 ve 335 yılları:

Ö.Y: VRBS ROMA

A.Y: LEJANDSIZ

Dişi Kurt Remus ve Romulus'u emziriyor.

SMANΘ-SMANE- SMANS

Kat.no.139

333-5 ve 335 -7yılları:

Ö.Y: VRBS ROMA

A.Y: LEJANDSIZ

Dişi Kurt Remus ve Romulus'u emziriyor.

SMALA- SMALB-SMALΓ.

Darphane:
OKUNMAYAN

39 ADET:

Ö.Y: VRBS ROMA

A.Y: LEJANDSIZ

Dişi Kurt Remus ve Romulus'u emziriyor.

ŞEMA 8:

FAUSTA

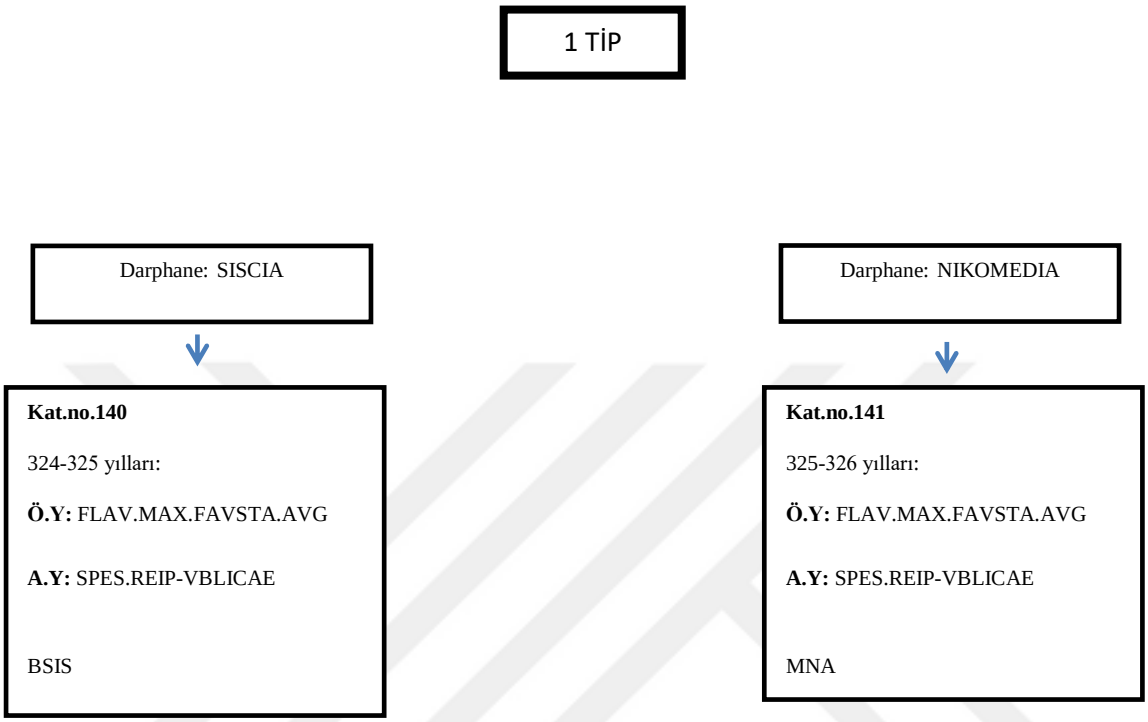

ŞEMA 9:

HELENA

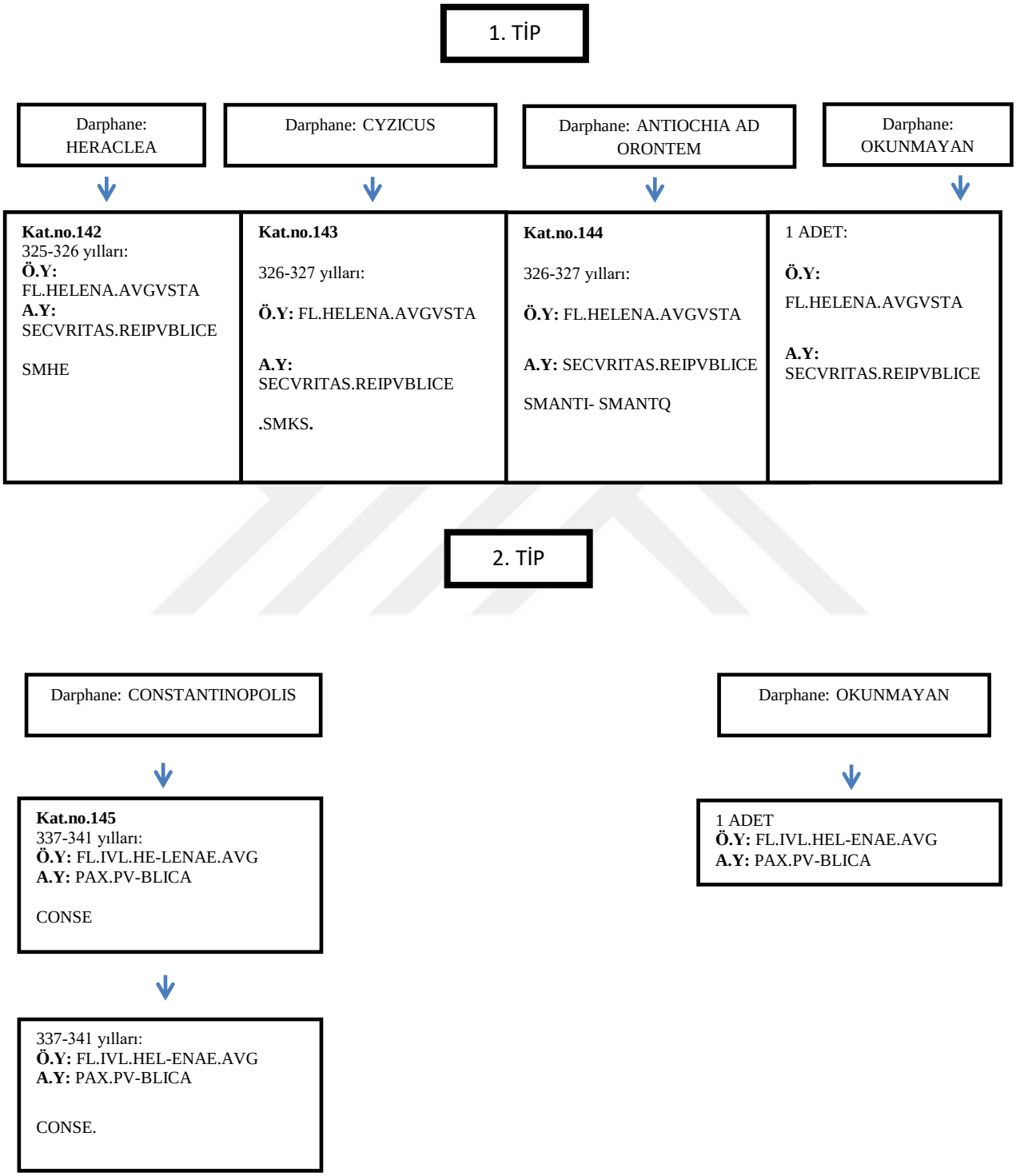

ŞEMA 10:

CRISPUS

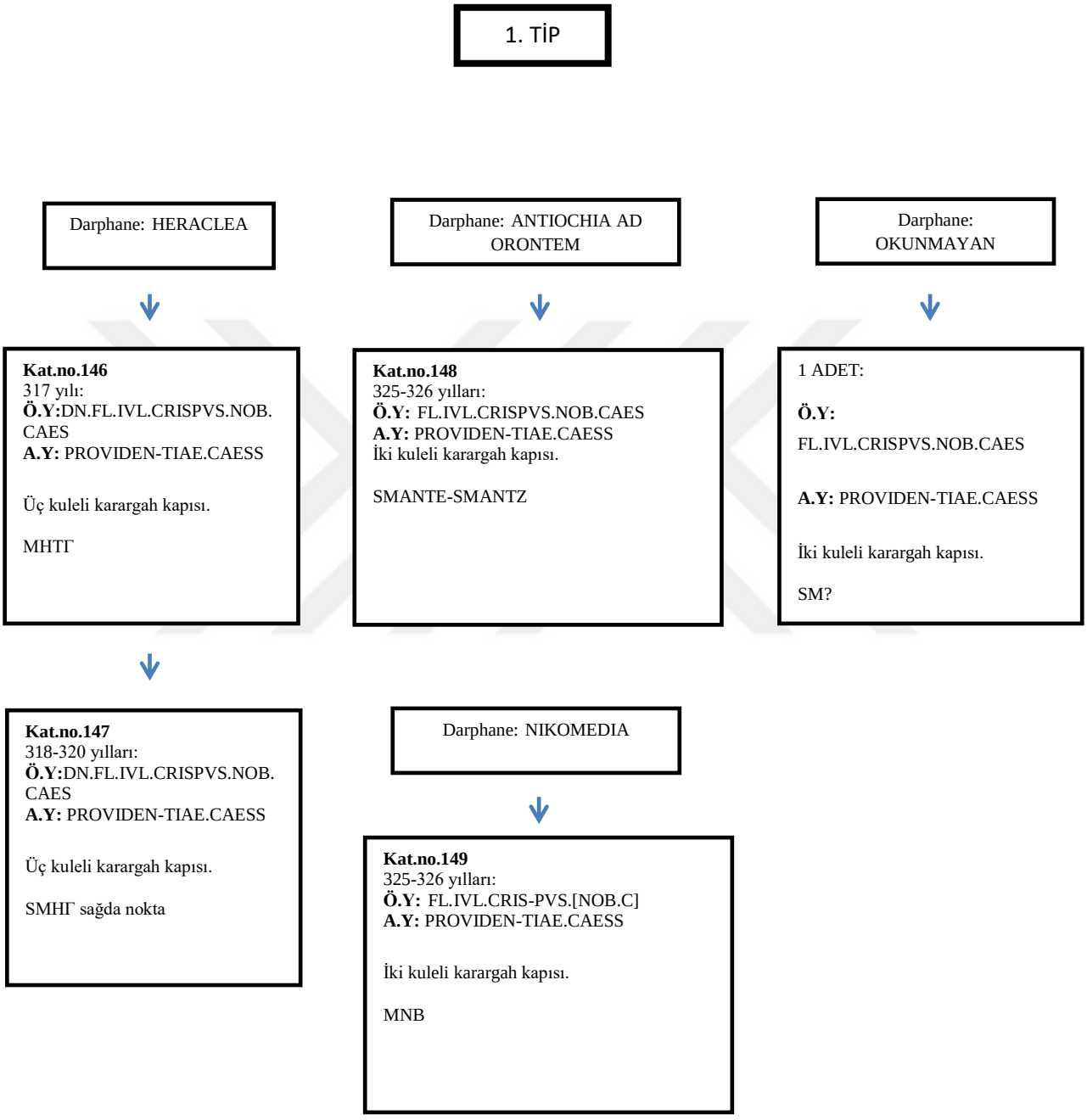

2. TİP

Darphane: ARLES

Kat.no.150

317 yılı:

Ö.Y:CRISPVS.NOB.CAES

A.Y: PRINCIPIA.I-V-VEN-TVTIS

QARL

3. TİP

Darphane: CYZICUS

Kat.no.151

317-320 yılları:

Ö.Y: DN.FL.IVL.CRISPVS.NOB.CAES

A.Y: [IOVI.CONSER-VATORI].CAESS

SMK

4. TİP

Darphane: NIKOMEDIA

Kat.no.152
317 -320 yılları:
Ö.Y: DN.FL.IVL.CRISPVS.NOB.CAES
A.Y: PROVIDEN-TIAE.CAESS
İuppiter ayakta yönü sola
SMN

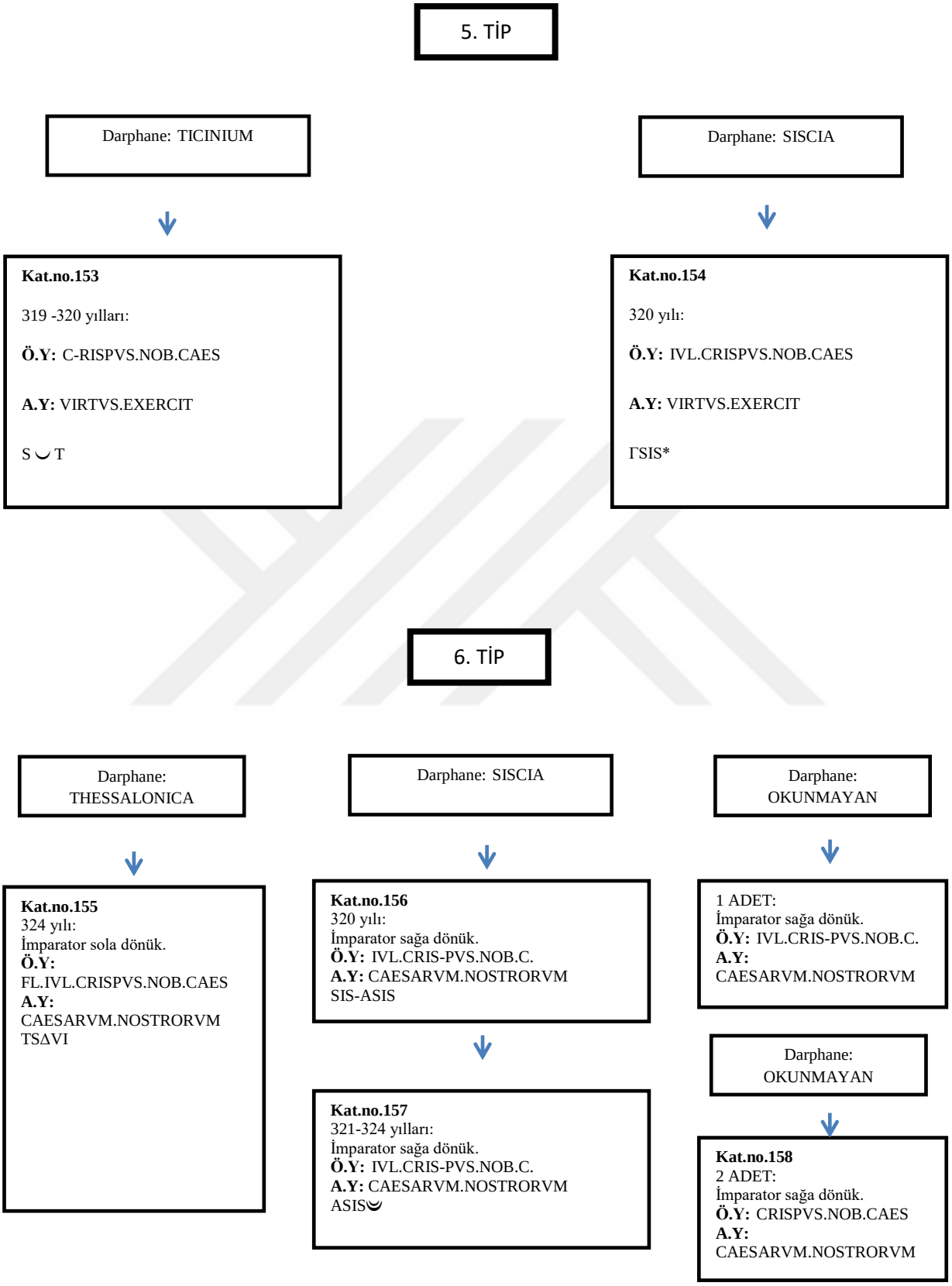
5. TİP
Darphane: TICINIUM
Kat.no.153
319 -320 yılları:
Ö.Y: C-RISPVS.NOB.CAES
A.Y: VIRTVS.EXERCIT
S ◡ T
Darphane: SISCIA
Kat.no.154
320 yılı:
Ö.Y: IVL.CRISPVS.NOB.CAES
A.Y: VIRTVS.EXERCIT
ΓSIS*
6. TİP
Darphane: THESSALONICA
Kat.no.155
324 yılı:
İmparator sola dönük.
Ö.Y:
FL.IVL.CRISPVS.NOB.CAES
A.Y:
CAESARVM.NOSTRORVM
TSΔVI
Darphane: SISCIA
Kat.no.156
320 yılı:
İmparator sağa dönük.
Ö.Y: IVL.CRIS-PVS.NOB.C.
A.Y: CAESARVM.NOSTRORVM
SIS-ASIS
Kat.no.157
321-324 yılları:
İmparator sağa dönük.
Ö.Y: IVL.CRIS-PVS.NOB.C.
A.Y: CAESARVM.NOSTRORVM
ASIS◡
Darphane: OKUNMAYAN
1 ADET:
İmparator sağa dönük.
Ö.Y: IVL.CRIS-PVS.NOB.C.
A.Y:
CAESARVM.NOSTRORVM
Darphane: OKUNMAYAN
Kat.no.158
2 ADET:
İmparator sağa dönük.
Ö.Y: CRISPVS.NOB.CAES
A.Y:
CAESARVM.NOSTRORVM

ŞEMA 11:

DELMATIVS

1. TİP

Darphane: CONSTANTINOPOLIS

Kat.no.159

333-335 yılları:

Ö.Y: FL.DELMATIVS.NOB.C
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker, aralarında iki standart durmakta.
.CONSI.

Darphane: OKUNMAYAN

2 ADET:
Ö.Y: FL.DELMATIVS.NOB.C
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker, aralarında iki standart durmakta.

Darphane: CYZICUS

Kat.no.160
335-336 yılları:
Ö.Y:
FL.IVL.DELMATIVS.NOB.C
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker, aralarında iki standart durmakta.
*SM(K)E- *SMKΔ

2. TİP

Darphane: NIKOMEDIA

Kat.no.161

336-337 yılları:

Ö.Y: FL.DALMATIVS.NOB.C

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker, aralarında tek standart durmakta.

SMN

Darphane: CYZICUS

Kat.no.162

336-337 yılları:

Ö.Y: FL.DELMATIVS.NOB.C

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker, aralarında tek standart durmakta.

SMKS

Darphane: OKUNMAYAN

336-337 yılları:
Ö.Y: FL.DELMATIVS.NOB.C
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker, aralarında tek standart durmakta.

Darphane: THESSALONICA

Kat.no.163

336-337 yılları:

Ö.Y: FL.DELMATIVS.NOB.C

A.Y: GLORI-A EXER-CITVS

Karşılıklı duran iki asker, aralarında tek standart durmakta.

SMTSE

Darphane: NIKOMEDIA

Kat.no.164

336-337 yılları:

Ö.Y: FL.DELMATIVS.NOB.C

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker, aralarında tek standart durmakta.

SMN(?) - SMNE

Darphane: CONSTANTINOPOLIS

Kat.no.165

336-337 yılları:

Ö.Y: FL.DELMATIVS.NOB.C

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker, aralarında tek standart durmakta.

CONSI

Darphane: ALEXANDRIA

Kat.no.166

335-337 yılları:

Ö.Y: FL.DELMATIVS.NOB.C

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker, aralarında tek standart durmakta.

SMALA

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM

Kat.no.167

335-337 yılları:

Ö.Y: FL.DELMA-TIVS.NOB.C

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

Karşılıklı duran iki asker, aralarında tek standart durmakta.

SMAN-SMANI

ŞEMA12:

HANNIBALLIANUS

1 TİP

Darphane: CONSTANTINOPOLIS

Kat.no.168

336-337 yılları:

Ö.Y: FL.HANNIBALLIANO.REGI

A.Y: SE-CVRITAS.PVBLICA

CONS?

ŞEMA 13:

THEDORA

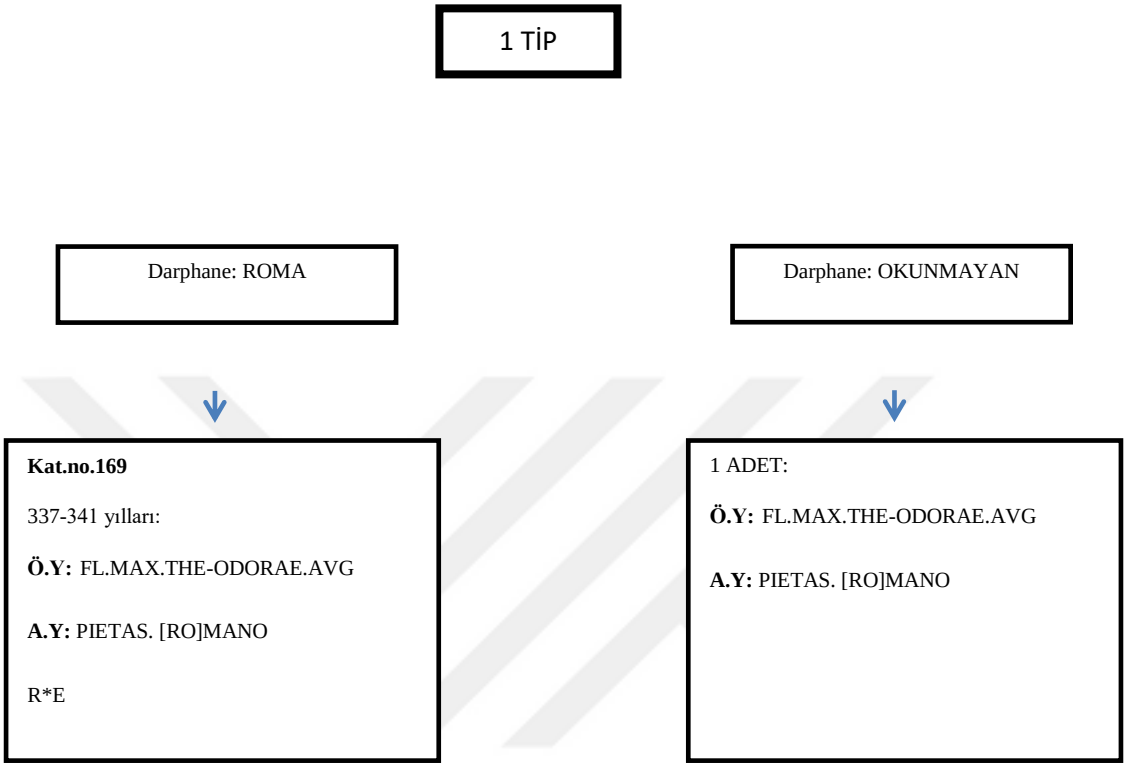

ŞEMA 14:

CONSTANTINE II

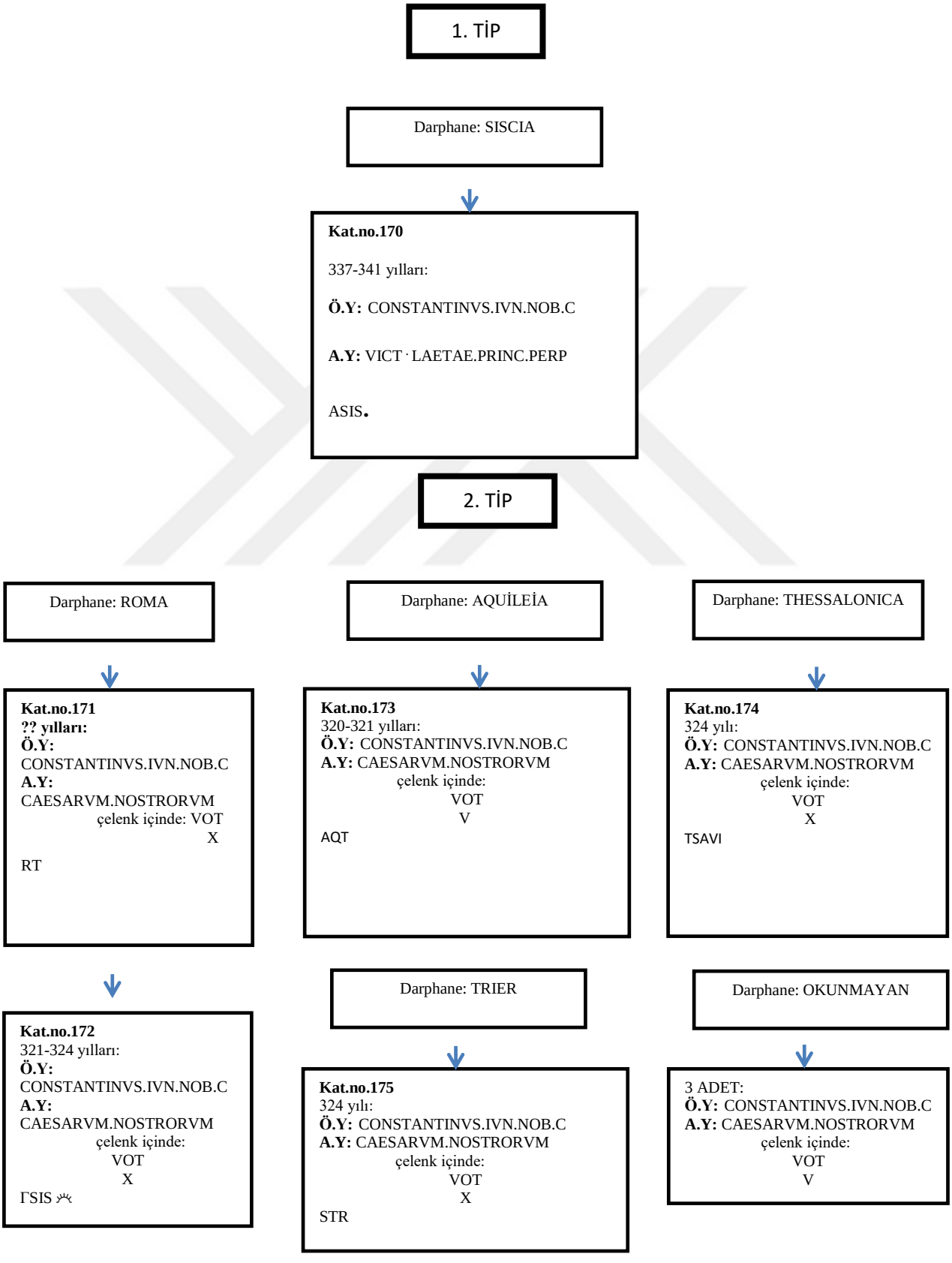

3. TİP

Darphane: TICINIUM

Kat.no.176

322-325 yılları:

Ö.Y:
CONSTANTINVS.IVN.NOB.C

A.Y:
DOMINOR.NOSTROR.CAESS
çelenk içinde:
VOT
X
◡

PT

Darphane: HERACLEA

Kat.no.177

324 yılı:

Ö.Y: CONSTANTINVS.IVN.NOB.C

A.Y: DOMINOR.NOSTROR.CAESS
çelenk içinde:
VOT
V

SMHΔ

Darphane: OKUNMAYAN

2 ADET:
Ö.Y:
CONSTANTINVS.IVN.NOB.C
A.Y:
DOMINOR.NOSTROR.CAESS
çelenk içinde:
VOT
V

4. TİP

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM

Kat.no.178

324-325 yılları:

Ö.Y: LEJANDSIZ

A.Y: CONSTAN
TINVS
CAESAR

SMANTE-SMANTS

5. TİP

Darphane: ROMA

Kat.no.179

326 yılı:

Ö.Y: LEJANDSIZ

A.Y: CONSTAN
TINVS
IVN.NOB.C

SMRT

6. TİP

Darphane: SISCIA

Kat.no.180
326-327 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y:
CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.
A.Y: PROVIDEN-TIAE.CAESS

. ASIS .

Darphane: THESSALONICA

Kat.no.181
326-328 yılları:
İmparatorun büstü sola dönük.
Ö.Y: CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.
A.Y: PROVIDEN-TIAE.CAESS
SMTS?-SMTSA

Darphane: HERACLEA

Kat.no.182
325-326 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y: CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.
A.Y: PROVIDEN-TIAE.CAESS
SMHA-SMHB-SMHE

Darphane:
CONSTANTINOPOLIS

Kat.no.183
327-328 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y: CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.
A.Y: PROVIDEN-TIAE.CAESS

CONS. Solda Γ

Darphane: NIKOMEDIA

Kat.no.184
325-326 yılları:
İmparatorun büstü sola dönük.
Ö.Y: CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.
A.Y: PROVIDEN-TIAE.CAESS
MNΓ

Kat.no.185

325-326 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.

A.Y: PROVIDEN-TIAE.CAESS.

MNΓ

Kat.no.186

328-329 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.

A.Y: PROVIDEN-TIAE.CAESS .

SMNS

Darphane: CYZICUS

Kat.no.187

324-325 yılları:
İmparatorun büstü sola dönük.
Ö.Y:
CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.
A.Y: PROVIDEN-TIAE.CAESS
SMKA- SMKB. –SMKS. - SMKA.

Kat.no.188

324-325 yılları:
İmparatorun büstü sola dönük.
Ö.Y:
CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.
A.Y: PROVIDEN-TIAE.CAESS
SMKA- SMKB. –SMKS. - SMKA.

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM

Kat.no.189

325-326 yılları:

İmparatorun büstü sola dönük.
Ö.Y: CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.
A.Y: PROVIDEN-TIAE.CAESS
SMANTA-SMANTΔ-SMANH-SMANTI-SMANTS

Darphane: OKUNMAYAN

4 ADET:

Ö.Y:
CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.
A.Y: PROVIDEN-TIAE.CAESS

7. TİP

Darphane: SISCIA

Kat.no.190
330-333 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y: CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
ASIS - **.** ASIS **.**

Darphane: THESSALONICA

Kat.no.191
330-333 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y: CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
SMTSA-SMTSB

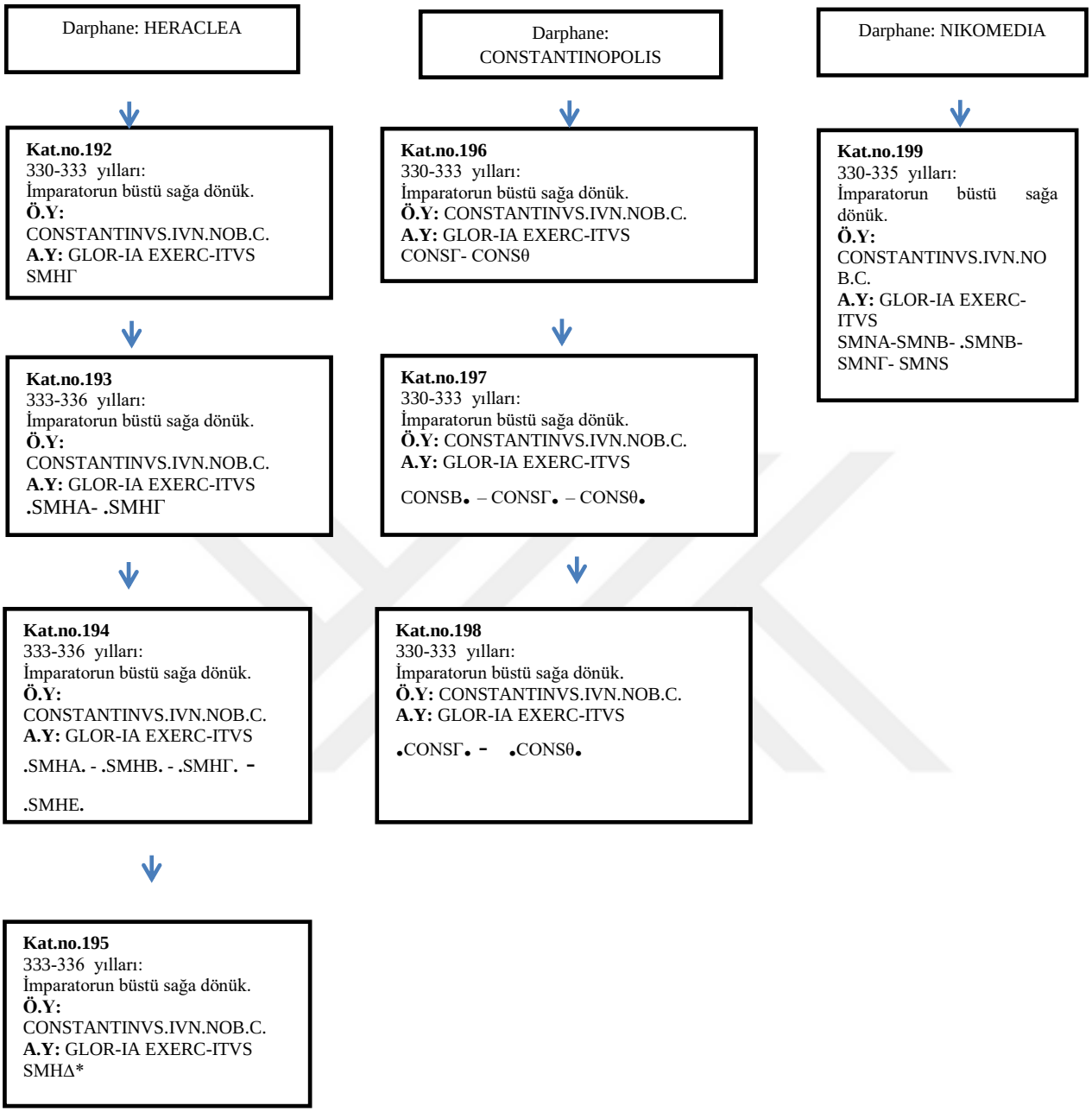
Darphane: HERACLEA
Darphane: CONSTANTINOPOLIS
Darphane: NIKOMEDIA
Kat.no.192
330-333 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y:
CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
SMHΓ
Kat.no.196
330-333 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y: CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
CONSΓ- CONSθ
Kat.no.199
330-335 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y:
CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
SMNA-SMNB- .SMNB-SMNΓ- SMNS
Kat.no.193
333-336 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y:
CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
.SMHA- .SMHΓ
Kat.no.197
330-333 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y: CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
CONSB• – CONSΓ• – CONSθ•
Kat.no.194
333-336 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y:
CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
.SMHA. - .SMHB. - .SMHΓ. -
.SMHE.
Kat.no.198
330-333 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y: CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
•CONSΓ• - •CONSθ•
Kat.no.195
333-336 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y:
CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
SMHΔ*

Darphane: CYZICUS

Kat.no.200
330-334 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y:
CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
SMKB**.** - SMKΔ **.** - SMKS**.**

Kat.no.201
331,333-334 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y:
CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
SMKA-SMKB- SMKΓ- SMKΔ -
SMKE-SMKS

Kat.no.202

332,333-335 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y:

CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

.SMKA- **.**SMKB- **.**SMKΓ-

Kat.no.203

335-336 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y:

CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

*SMKA

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM

Kat.no.204
330-333 ve 335 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y: CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
SMANA-SMANE-SMANH-SMANθ-
SMANS-SMANTE

Darphane: ALEXANDRIA

Kat.no.205
333- 335 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y:
CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
SMALA-SMALB- SMALΔ

Darphane: ROMA

Kat.no.206
335- 336 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y: CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
R*S

Darphane: OKUNMAYAN

29 ADET:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y:
CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

ARKA YÜZ HATALI BASIM

Kat.no.207

1 ADET:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: CONSTANTINVS. [IVN].NOB.C.

A.Y: EXERCITVS.EXERCIYVS.C.

8. TİP

Darphane: CONSTANTINOPOLIS

Kat.no.208

337-341 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y: DN.CONSTAN-

TINVS.PF.AVG.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS.

CONSB-CONSΔ

Darphane: NIKOMEDIA

Kat.no.209

337-341 yılları:
İmparatorundefne diademli büstü sağa dönük
Ö.Y: DN.CONSTAN-TINVS.PF.AVG.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS.

SMNE-SMNΓ-SMNΔ-SMNS

Darphane: CYZICUS

Kat.no.210

337-339 yılları:
İmparatorun inci diademli büstü sağa dönük.
Ö.Y: DN.CONSTAN-

TINVS.PF.AVG.

A.Y: GLOR•-IA EXERC-ITVS.

SMKB-SMKΓ

Kat.no.211
337-339 yılları:
İmparatorun defne diademli büstü sağa dönük.
Ö.Y: DN.CONSTAN-
TINVS.PF.AVG.

A.Y: GLOR•-IA EXERC-ITVS.
SMKA

Darphane: OKUNMAYAN

19 ADET:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: DN.CONSTAN-TINVS.PF.AVG.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS.

Darphane: HERACLEA

Kat.no.212

337-341 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: CONSTAN-TINVS.AVG.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS.

SMHΓ-SMHΔ

Darphane: ANTIOCHIA AD

Kat.no.213

337-341 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: CONSTAN-TINVS.AVG.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS.

SMANS- SMANB

Darphane: OKUNMAYAN

337-341 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: CONSTAN-TINVS.AVG.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS.

SMHΓ-SMHΔ

Darphane: HERACLEA

Kat.no.214

336-337 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS.

SMHA

Darphane: CONSTANTINOPOLIS

Kat.no.215
336-337 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y:
CONSTANTINVS.IVN.NOB.C
.
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS.
CONSθ- CONSB.

Darphane: NIKOMEDIA

Kat.no.216

336-337 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS.

SMNB-SMNS

Darphane: CYZICUS

Kat.no.217

336-337 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS.

SMKB-SMKΓ-SMKS-SMKΔ

Darphane: ANTIOCHIA AD

Kat.no.218
336-337 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y:
CONSTANTINVS.IVN.NOB.C
.
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS.
SMAN(?)-SMANE-SMANH-SMANθ-SMANS-SMANB-SMANO

Darphane: ALEXANDRIA

Kat.no.219

336-337 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS.

SMALB

Darphane: OKUNMAYAN

15 ADET:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: CONSTANTINVS.IVN.NOB.C.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS.

SMALB

Darphane: CONSTANTINOPOLIS

Kat.no.220

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: CONSTANTINVS.NOB.CAES.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS.

CONSθ

Darphane: CYZICVS

Kat.no.221

337-340 yılları:

İmparatorun büstü sola dönük.

Ö.Y: CONSTANTI-NVS.PF.AVG

A.Y: GLOR˙-IA EXERC-ITVS.

SMKA-SMKB-SMKS

Darphane: OKUNMAYAN

1 ADET:

Ö.Y: CONSTANTI-NVS.PF.AVG

A.Y: GLOR˙-IA EXERC-ITVS.

ŞEMA 15:

CONSTANS:

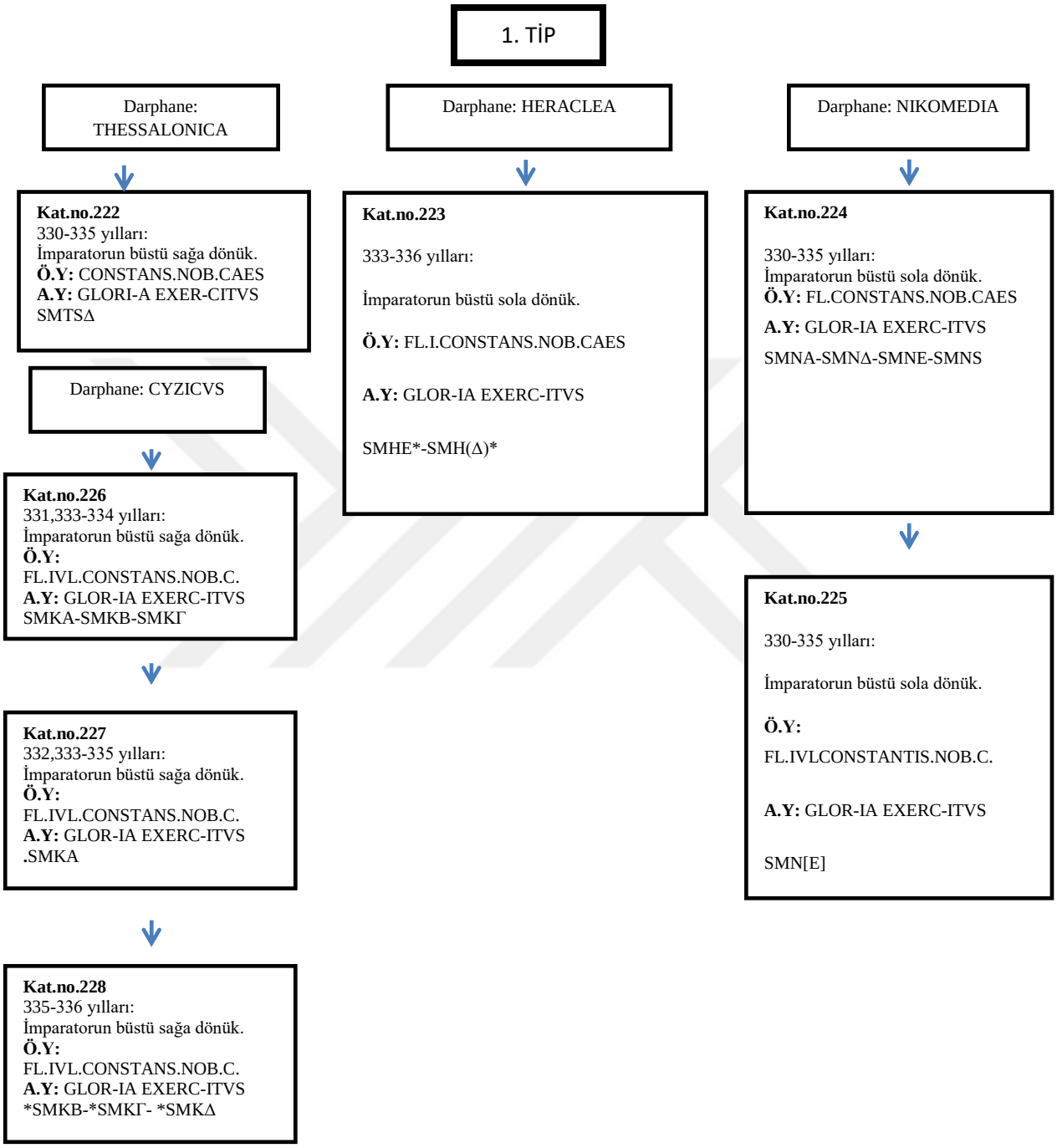

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM

Kat.no.229

330,333-335 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: FL.IVL.CONSTANS.NOB.C.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

SMANH

Darphane: CONSTANTINOPOLIS

Kat.no.230
333-335 yılları:
İmparatorun büstü sola dönük.
Ö.Y: FL.CONSTANS.NOB.CAES

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

CONSIA . - . CONSIA . - . CONSII .

Darphane: ALEXANDRIA

Kat.no.232

333-335 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y:

FL.IVL.CONSTANS.NOB.C.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

SMALB

Kat.no.231

333-335 yılları:

İmparatorun büstü sola dönük.

Ö.Y: FL.CONSTAS.NOB.CAES

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

CONSIA .

Darphane: OKUNMAYAN

Kat.no.233

1 ADET:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y:

CONSTANS.IVN.NOB.C

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

Darphane: OKUNMAYAN

1 ADET:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y: FL.IVL.CONSTANS.NOB.C.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

Darphane: OKUNMAYAN

2 ADET:

İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y: FL.CONSTANS.NOB.CAES

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

2. TİP

Darphane: CYZICVS

Kat.no.234

336-337 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: FL. IVL.CONSTANS.NOB.C.

A.Y: GLOR˙-IA EXERC-ITVS

SMKΓ- SMKΔ- SMKS

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM

Kat.no.235

335-337 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y: FL. IVL.CONSTANS.NOB.C.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

SMANB-SMANZ-SMANS-SMANH

Darphane: ALEXANDRIA

Kat.no.236

335-337 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y: FL. IVL.CONSTANS.NOB.C.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

SMALA

Darphane: OKUNMAYAN

5 ADET:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: FL. IVL.CONSTANS.NOB.C.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

Darphane: LUGDUNUM

Kat.no.237

336 yılı:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: FL. IV[L.CONSTANS]NOB.C.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

◡SLG

Darphane: THESSALONICA

Kat.no.238

336-337 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y:

FL.CONSTANS.NOB.CAES

A.Y: GLORI-A EXER-CITVS

SMTSA

Darphane: CONSTANTINOPOLIS

Kat.no.239

336-337 yılları:

İmparatorun büstü sola dönük.

Ö.Y: FL.CONSTANS.NOB.CAES

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

CONSI-CONSIA

Darphane: NIKOMEDIA

Kat.no.240

336-337 yılları:

İmparatorun büstü sola dönük.

Ö.Y: FL.CONSTANS.NOB.CAES

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

SMNA-SMNB-SMNS-SMN[?]

Darphane: OKUNMAYAN

10 ADET:

Ö.Y: FL.CONSTANS.NOB.CAES

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

Kat.no.241

336-337 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: FL.CONSTANS.NOB.CAES

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

SMNΔ

Darphane: THESSALONICA

Kat.no.242

336-337 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: .CONSTANS.NOB.CAES

A.Y: GLORI-A EXER-CITVS

SMTSA

Darphane: CYZICUS

Kat.no.243

336-337 yılları:

İmparatorun büstü sola dönük.

Ö.Y: .CONSTANS.NOB.CAES

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

SMKB

Darphane: THESSALONICA

Kat.no.244

337-341 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: .CONSTANS.PF.AVG.

A.Y: GLORI-A EXER-CITVS

SMTSA[?]

Darphane: HERACLEA

Kat.no.245

337-341 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: DN.CONSTA-NS.PF.AVG

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

SMHA

Darphane: CONSTANTINOPOLIS

Kat.no.246

337-341 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: DN.CONSTA-NS.PF.AVG

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

GLOR-IA EXERC-ITVS.

CONSI- CONSIA- CONS[?]

Darphane: NIKOMEDIA

Kat.no.247

337-341 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: DN.CONSTA-NS.PF.AVG

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

SMNA-SMNS

Darphane: HERACLEA

Kat.no.248

337-339 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: DN.CONSTA-NS.PF.AVG

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

GLOR·IA EXERC-ITVS

SMKA-SMKB-SMKΓ-SMKΔ-SMKE-SMKS

Darphane: OKUNMAYAN

14 ADET:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: DN.CONSTA-NS.PF.AVG

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

Darphane: OKUNMAYAN

Kat.no.249

1 ADET:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: CONSTANS. MAX. AVG.

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

ŞEMA 16:

CONSTANTIUS II

1. TİP

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM

Kat.no.250

324-325 yılları:

İmparatorun büstü sola dönük.

Ö.Y: LEJANDSIZ

A.Y: Üstte yıldız altında üç sıra **:**

CONSTAN
TIVS
CAESAR

SMANTA- SMANTS

2. TİP

Darphane: ARELATE

Kat.no.251

325-326 yılları:

İmparatorun büstü sola dönük.

Ö.Y:FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C

A.Y: VIRTVS.CAESS

PA ◡ RL

3. TİP

Darphane: HERACLEA

Kat.no.252
325-326 yılları:
İmparatorun büstü sola dönük.
Ö.Y:FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C
A.Y: PROVIDEN-TIAE.CAESS
SMHΓ-SMHB

Darphane: CYZICUS

Kat.no.253

324-325 yılları:

İmparatorun büstü sola dönük.

Ö.Y:FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C

A.Y: PROVIDEN-TIAE.CAESS

SMKΓ

Darphane: ANTIOCHIA AD

Kat.no.255
325-326 yılları:
İmparatorun büstü sola dönük.
Ö.Y:FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C
A.Y: PROVIDEN-TIAE.CAESS
SMANTH-SMANT[A?]-SMANTI

Darphane: NIKOMEDIA

Kat.no.256
326-327 yılları:
İmparatorun büstü sola dönük.
Ö.Y:FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C

A.Y: PROVIDEN-TIAE.CAESS•
NS

Kat.no.254

325-326 yılları:

İmparatorun büstü sola dönük.

Ö.Y:FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C

A.Y: PROVIDEN-TIAE.CAESS

SMKA• –SMKΓ• –SMKE•

Darphane: ROMA

Kat.no.259
326 yıllı:
İmparatorun büstü sola dönük.
Ö.Y: FL.VAL.CONSTAN[TIVS].NOB.C
A.Y: PROVIDEN-TIAE.CAESS
R ϘQ

Kat.no.257
325-326 yılları:
İmparatorun büstü sola dönük.
Ö.Y:FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C

A.Y: PROVIDEN-TIAE.CAESS•
MNΓ-MNΔ-MNS

Kat.no.258
328-329 yılları:
İmparatorun büstü sola dönük.
Ö.Y:FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C

A.Y: PROVIDEN-TIAE.CAESS•
SMNB-SMNΔ

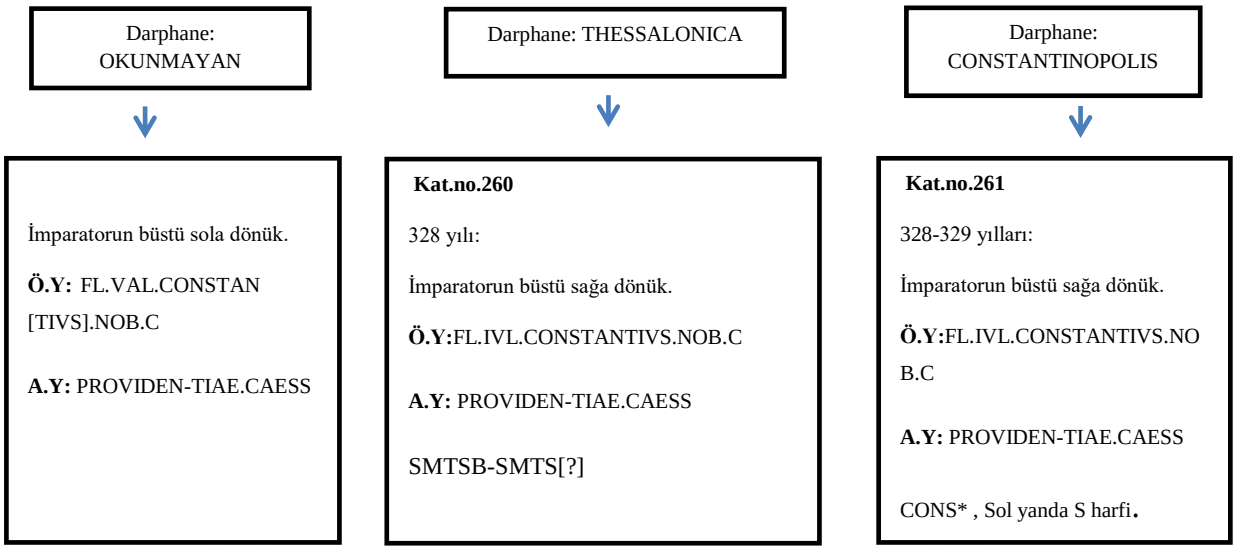
Darphane: OKUNMAYAN
İmparatorun büstü sola dönük.
Ö.Y: FL.VAL.CONSTAN [TIVS].NOB.C
A.Y: PROVIDEN-TIAE.CAESS
Darphane: THESSALONICA
Kat.no.260
328 yılı:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y:FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C
A.Y: PROVIDEN-TIAE.CAESS
SMTSB-SMTS[?]
Darphane: CONSTANTINOPOLIS
Kat.no.261
328-329 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y:FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C
A.Y: PROVIDEN-TIAE.CAESS
CONS* , Sol yanda S harfi.

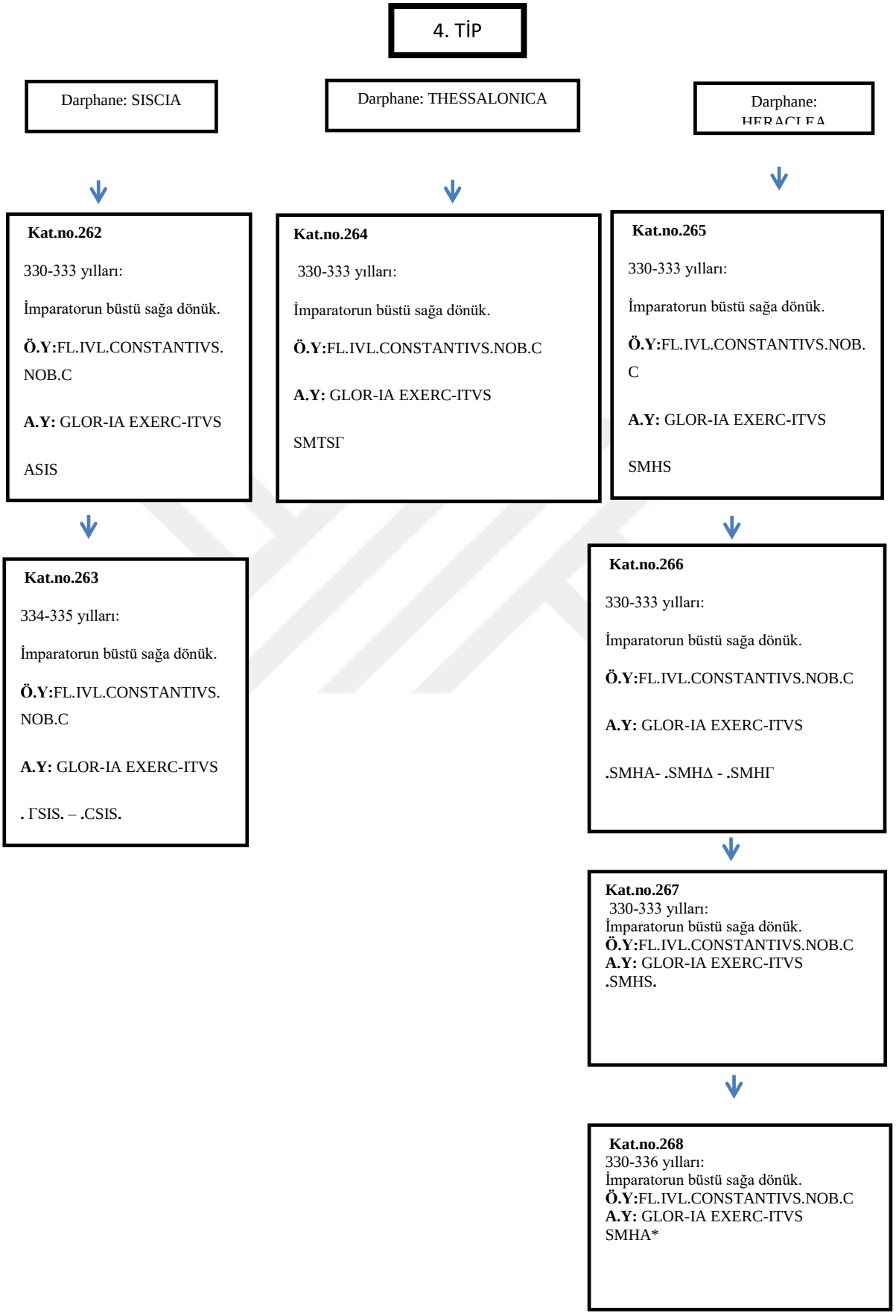
4. TİP
Darphane: SISCIA
Darphane: THESSALONICA
Darphane: HERACLEA
Kat.no.262
330-333 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y:FL.IVL.CONSTANTIVS. NOB.C
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
ASIS
Kat.no.264
330-333 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y:FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
SMTSΓ
Kat.no.265
330-333 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y:FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB. C
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
SMHS
Kat.no.263
334-335 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y:FL.IVL.CONSTANTIVS. NOB.C
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
. ΓSIS. – .CSIS.
Kat.no.266
330-333 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y:FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
.SMHA- .SMHΔ - .SMHΓ
Kat.no.267
330-333 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y:FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
.SMHS.
Kat.no.268
330-336 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y:FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
SMHA*

Darphane: CONSTANTINOPOLIS

Kat.no.269
330-333 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y:FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
CONSΔ-CONSθ- CONSI-CONSO-CONSS

Kat.no.270

333-335 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y:FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

CONSI. – CONSS.

Kat.no.271
333-335 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y:FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
.CONSI. – .CONSS.

Darphane: NIKOMEDIA

Kat.no.272

330-333 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y:FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

SMNA-SMNΓ-SMNΔ-SMNE-SMNS

Darphane: CYZICUS

Kat.no.273
330-334 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y:FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
SMKA. –SMKΓ.

Kat.no.274
330-333 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y:FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
SMKA-SMKB-SMKΓ-

SMKΔ-SMKE-SMKS

Kat.no.275
332-3,335 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y:FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
.SMKΔ - .SMKE - .SMKI

Kat.no.276
335-336 yılları:
İmparatorun büstü sağa dönük.
Ö.Y:FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C
A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS
*SMKΔ -*SMKS

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM

Kat.no.277

330-3, 335 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y:FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

SMANH-SMANZ-SMANθ-.SMANZ-SMANT?

Darphane: ALEXANDRIA

Kat.no.278

330-3, 335 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y:FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

SMALA-SMALB

Darphane: OKUNMAYAN

35 ADET:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y:FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

5. TİP

Darphane: THESSALONICA

Kat.no.279

336-337 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y:FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C

A.Y: GLORI-A EXER-CITVS

SMTSΓ

Darphane: HERACLEA

Kat.no.280

336-337 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y:FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

SMHB-SMHΓ

Darphane: CONSTANTINOPOLIS

Kat.no.281

336-337 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y:FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

CONSB-CONSΓ-CONSS-CONSZ

Darphane: NIKOMEDIA

Kat.no.282

336-337 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y:FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

SMNA-SMNΓ-SMNΔ

Darphane: CYZICUS

Kat.no.283

336-337 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y:FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

SMKA –SMKB-SMKΓ-SMKS-SMKΔ

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM

Kat.no.284

336-337 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y:FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

SMANH-SMANZ

Darphane: OKUNMAYAN

12 ADET:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y:FL.IVL.CONSTANTIVS.NOB.C

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

Darphane: HERACLEA

Kat.no.285

337-341 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: CONSTAN-TIVS.AVG

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

SMHΔ-SMHA-SMHΓ

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM

Kat.no.286

337-341 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: CONSTAN-TIVS.AVG

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

SMANΔI

Darphane: OKUNMAYAN

1 ADET:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: CONSTAN-TIVS.AVG

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

Darphane: THESSALONICA

Kat.no.287

337-341 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: CONSTANTI-VS.PF.AVG

A.Y: GLORI-A EXER-CITVS

SMTSA-SMTSΓ

Darphane: CYZICUS

Kat.no.288

337-339 yılları:

İmparatorun büstü sola dönük.

Ö.Y: CONSTANTI-VS.PF.AVG

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

SMKB

Darphane: CONSTANTINOPOLIS

Kat.no.289

337-341 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: DN.CONSTAN-TIVS.PF.AVG

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

CONSS

Darphane: NIKOMEDIA

Kat.no.290

337-341 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: DN.CONSTAN-TIVS.PF.AVG

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

SMNA-SMNB-SMNS- SMNΓ

Darphane: CYZICUS

Kat.no.291

337-339 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: DN.CONSTAN-TIVS.PF.AVG

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

SMKB•–SMKB-SMKΓ-SMKE-SMKS-SMKΔ

Darphane: OKUNMAYAN

20 ADET:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: DN.CONSTAN-TIVS.PF.AVG

A.Y: GLOR-IA EXERC-ITVS

6. TİP

Darphane: OKUNMAYAN

Kat.no.292

2 ADET:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: DN.CONSTAN-TIVS.PF.AVG

A.Y: FEL.TEMP.REPARATIO

7. TİP

Darphane: THESSALONICA

Kat.no.293

341-346 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: CONSTANTI-VS.PF.AVG

A.Y: VICTORIAEDD AVG QNN

SMTSA

8. TİP

Darphane: ANTIOCHIA AD ORONTEM

Kat.no.294

341-346 yılları:

İmparatorun büstü sağa dönük.

Ö.Y: DN.CONSTAN-TIVS.PF.AVG

A.Y: Çelenk içinde dört sıra: VOT
XX
MVLT
XXX

ANTΓI

ŞEMA 17:

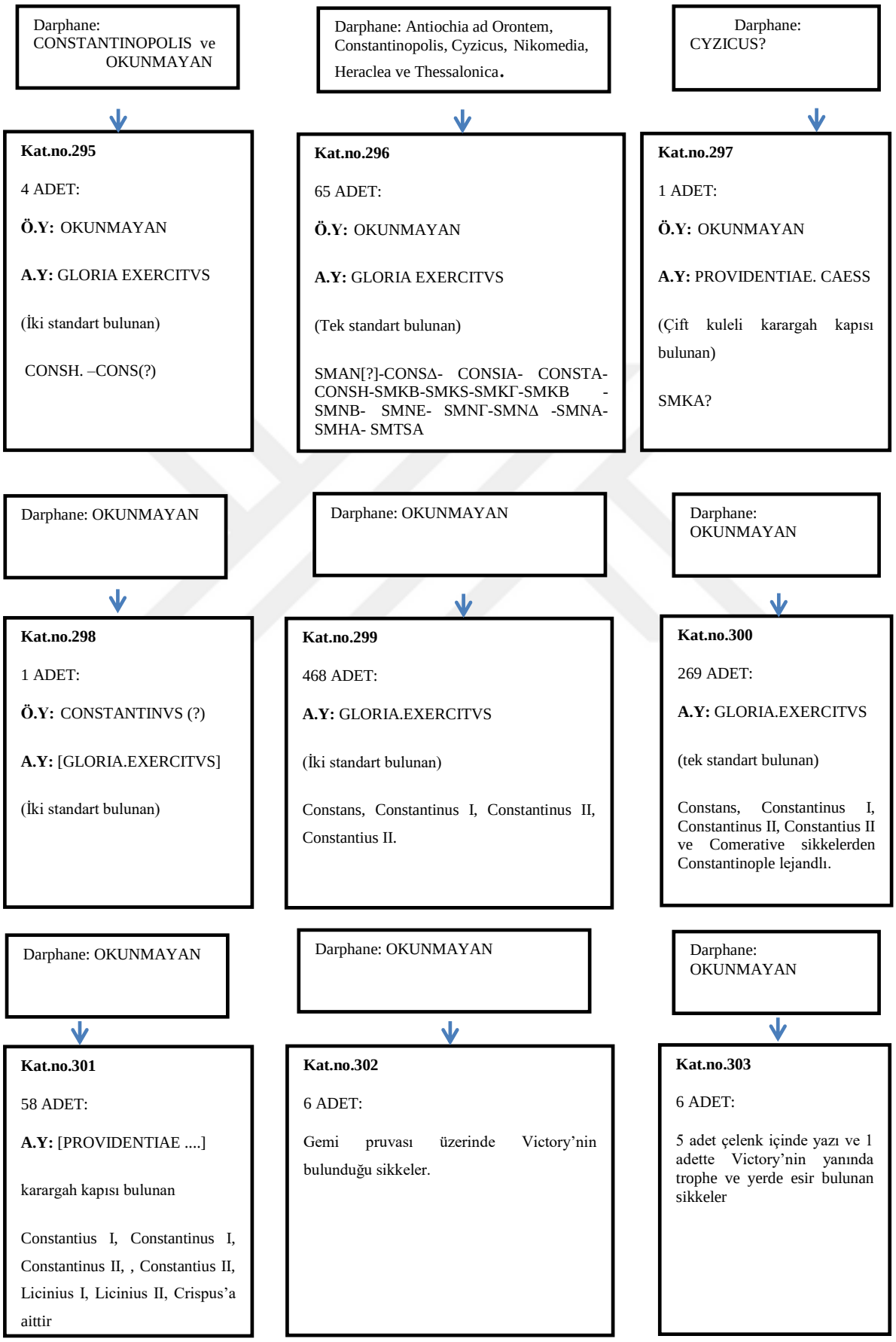
Darphane: CONSTANTINOPOLIS ve OKUNMAYAN
Darphane: Antiochia ad Orontem, Constantinopolis, Cyzicus, Nikomedia, Heraclea ve Thessalonica.
Darphane: CYZICUS?
Kat.no.295
4 ADET:
Ö.Y: OKUNMAYAN
A.Y: GLORIA EXERCITVS
(İki standart bulunan)
CONSH. –CONS(?)
Kat.no.296
65 ADET:
Ö.Y: OKUNMAYAN
A.Y: GLORIA EXERCITVS
(Tek standart bulunan)
SMAN[?]-CONSΔ- CONSIA- CONSTA- CONSH-SMKB-SMKS-SMKΓ-SMKB - SMNB- SMNE- SMNΓ-SMNΔ -SMNA- SMHA- SMTSA
Kat.no.297
1 ADET:
Ö.Y: OKUNMAYAN
A.Y: PROVIDENTIAE. CAESS
(Çift kuleli karargah kapısı bulunan)
SMKA?
Darphane: OKUNMAYAN
Darphane: OKUNMAYAN
Darphane: OKUNMAYAN
Kat.no.298
1 ADET:
Ö.Y: CONSTANTINVS (?)
A.Y: [GLORIA.EXERCITVS]
(İki standart bulunan)
Kat.no.299
468 ADET:
A.Y: GLORIA.EXERCITVS
(İki standart bulunan)
Constans, Constantinus I, Constantinus II, Constantius II.
Kat.no.300
269 ADET:
A.Y: GLORIA.EXERCITVS
(tek standart bulunan)
Constans, Constantinus I, Constantinus II, Constantius II ve Comerative sikkelerden Constantinople lejandlı.
Darphane: OKUNMAYAN
Darphane: OKUNMAYAN
Darphane: OKUNMAYAN
Kat.no.301
58 ADET:
A.Y: [PROVIDENTIAE ....]
karargah kapısı bulunan
Constantius I, Constantinus I, Constantinus II, , Constantius II, Licinius I, Licinius II, Crispus'a aittir
Kat.no.302
6 ADET:
Gemi pruvası üzerinde Victory'nin bulunduğu sikkeler.
Kat.no.303
6 ADET:
5 adet çelenk içinde yazı ve 1 adette Victory'nin yanında trophe ve yerde esir bulunan sikkeler

Darphane: OKUNMAYAN

Kat.no.304

4 ADET:

Dişi kurtun Remus ve Remulus'u emzirdiği sikkeler.

Darphane: OKUNMAYAN

Kat.no.305

2 ADET:

Quadriga bulunan sikkeler.

Darphane: OKUNMAYAN

Kat.no.306

1 ADET:

Sancak altında iki esirin tasvir edildiği sikke

Ek-3. Resimlerin Listesi

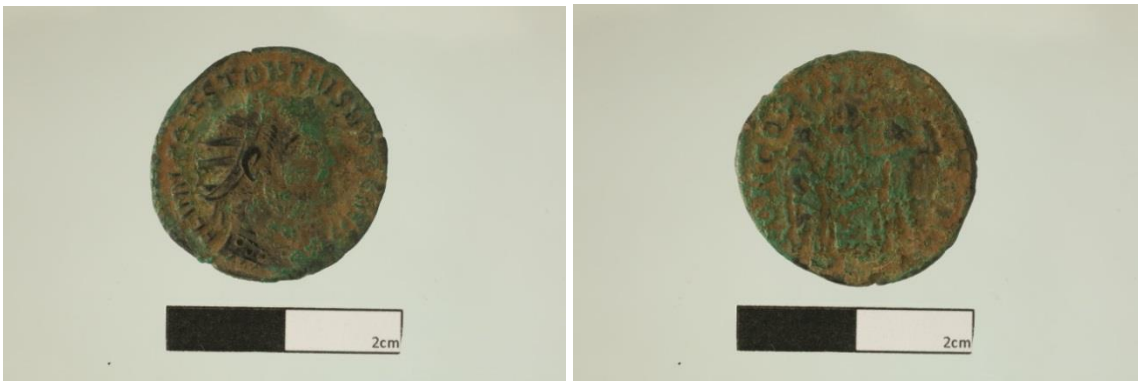

Resim 1

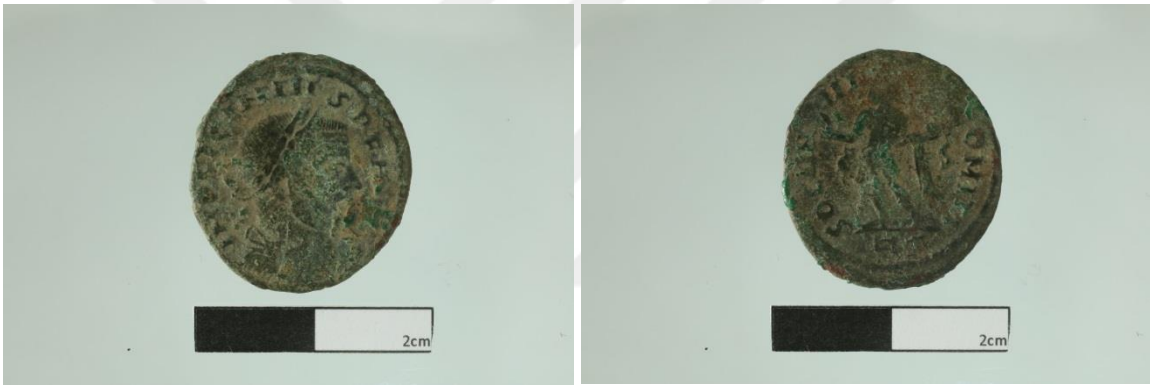

Resim 2

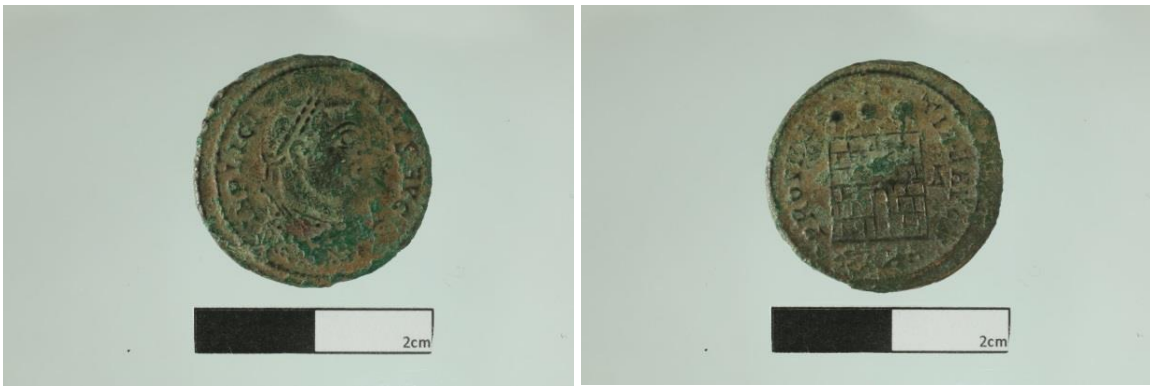

Resim 3

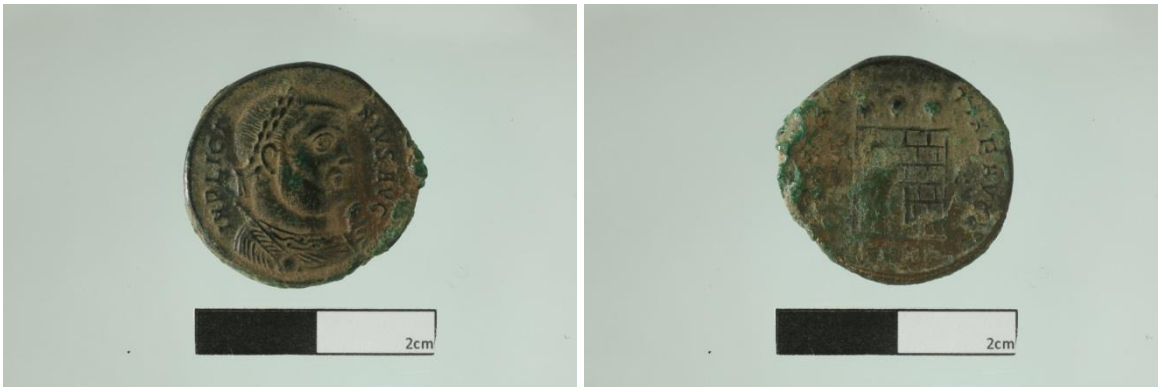

Resim 4

Resim 5

Resim 6

Resim 7

Resim 8

Resim 9

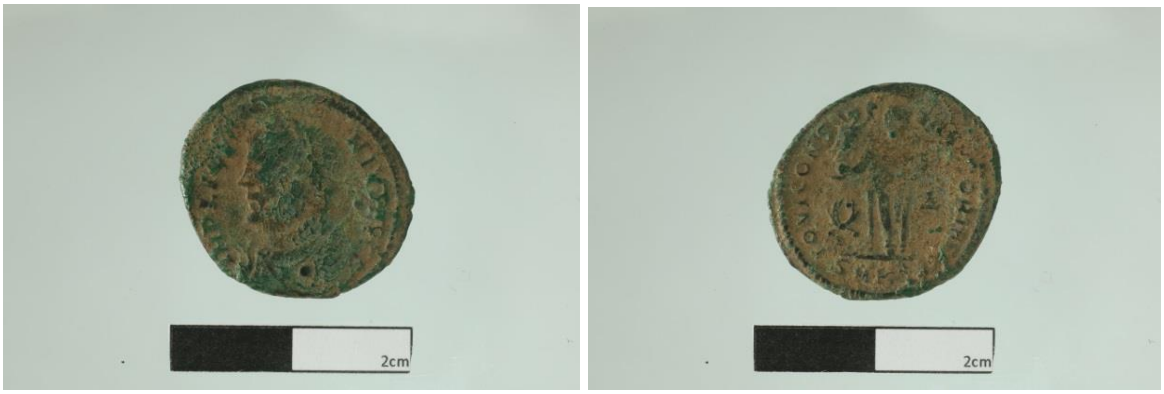

Resim 10

Resim 11

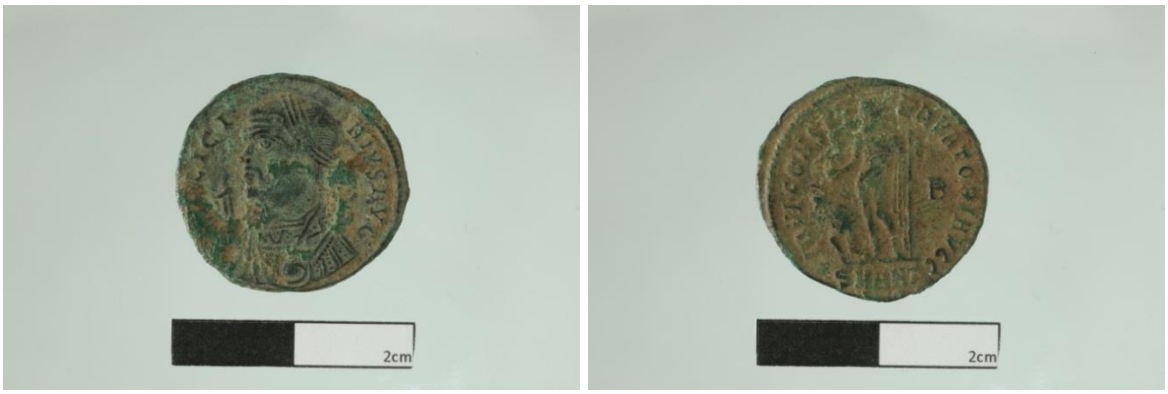

Resim12

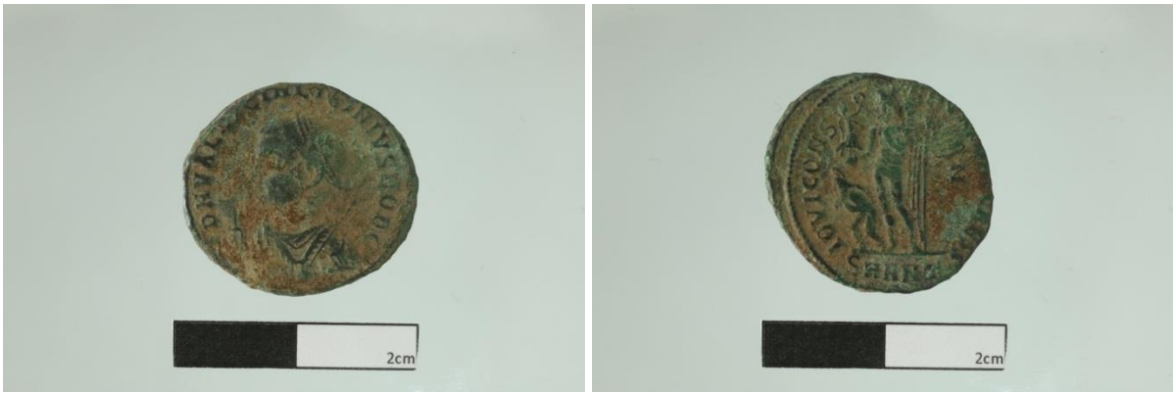

Resim 13

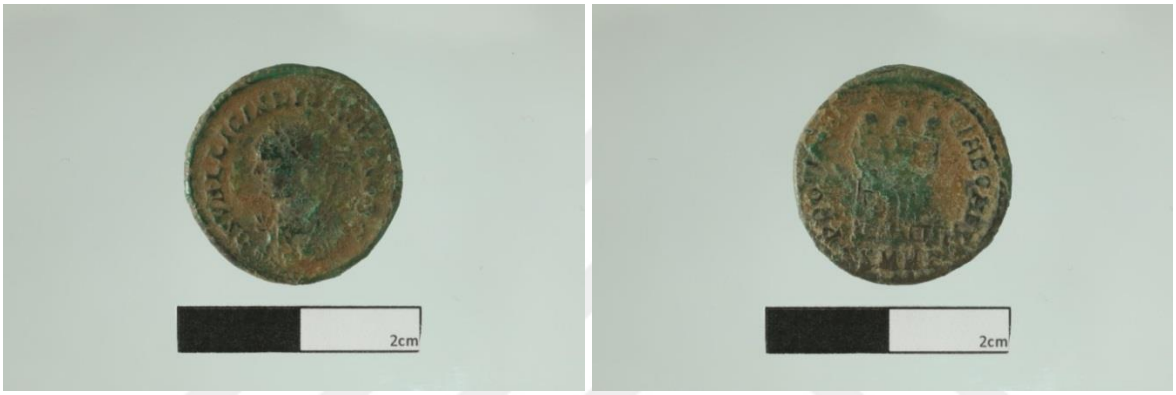

Resim 14

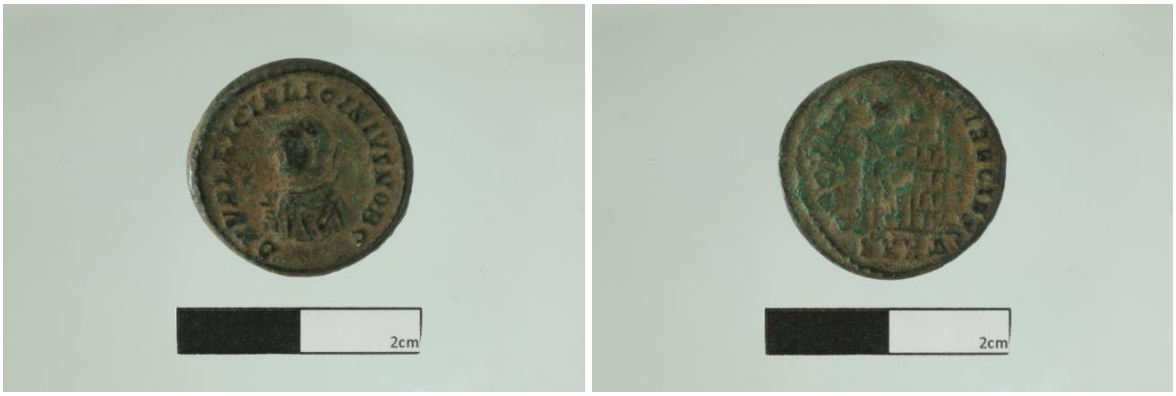

Resim 15

Resim 16

Resim 17

Resim 18

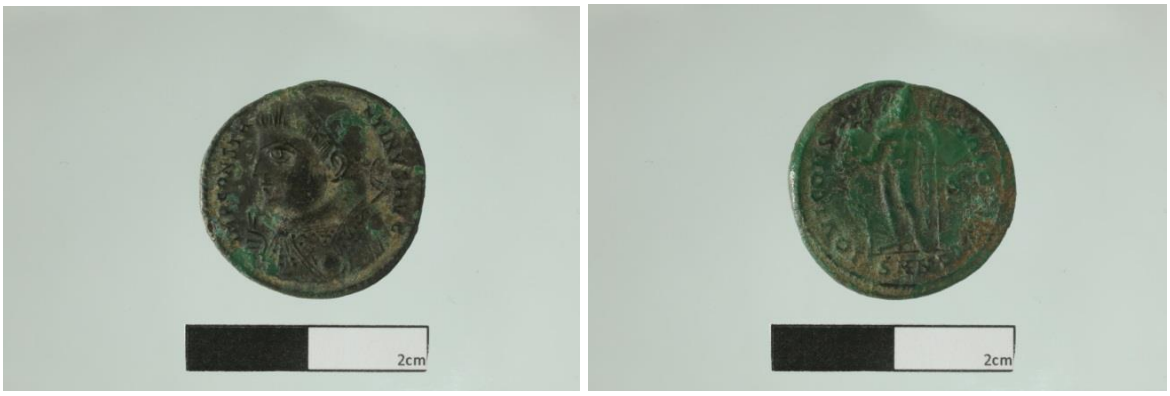

Resim 19

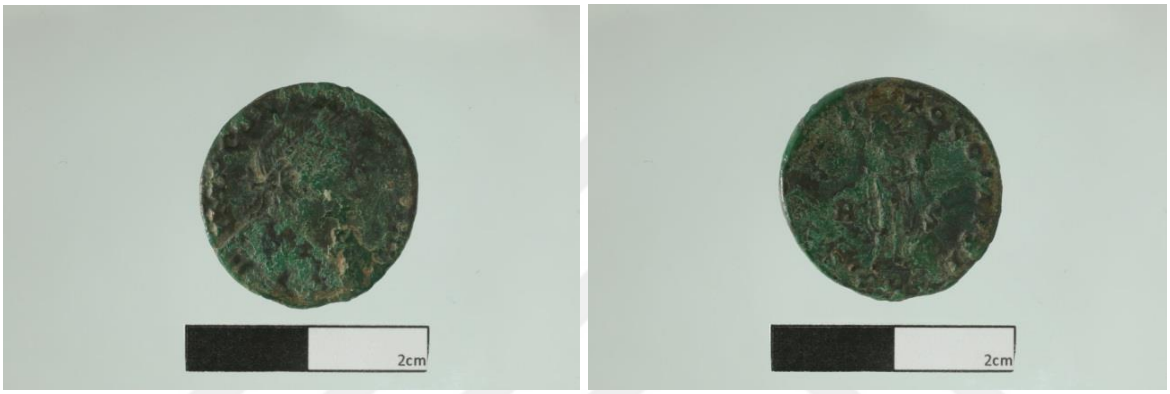

Resim 20

Resim 21

Resim 22

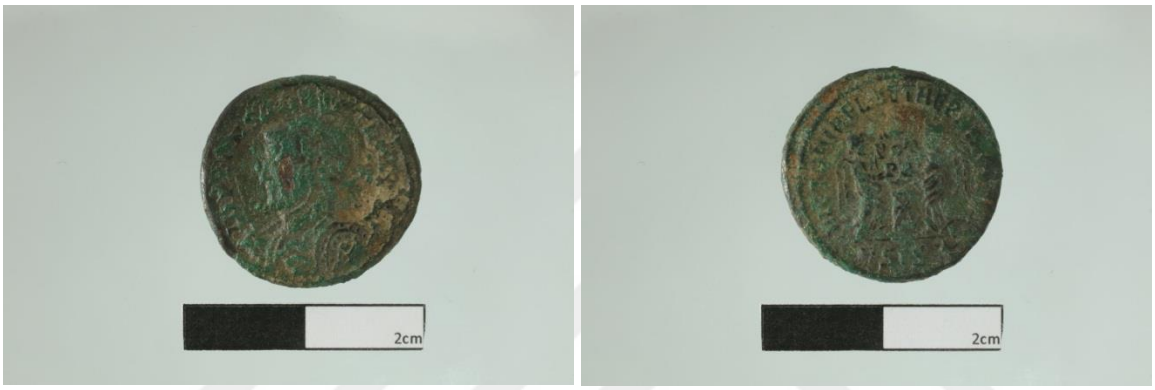

Resim 23

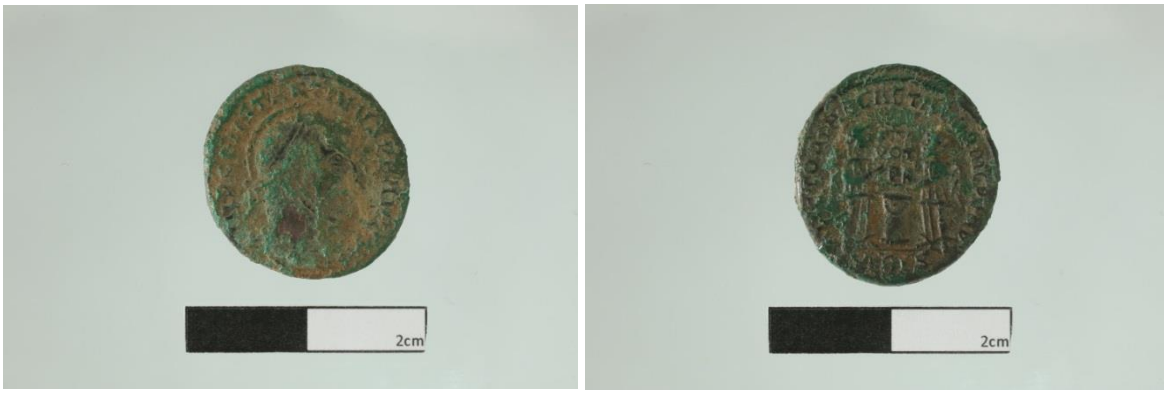

Resim 24

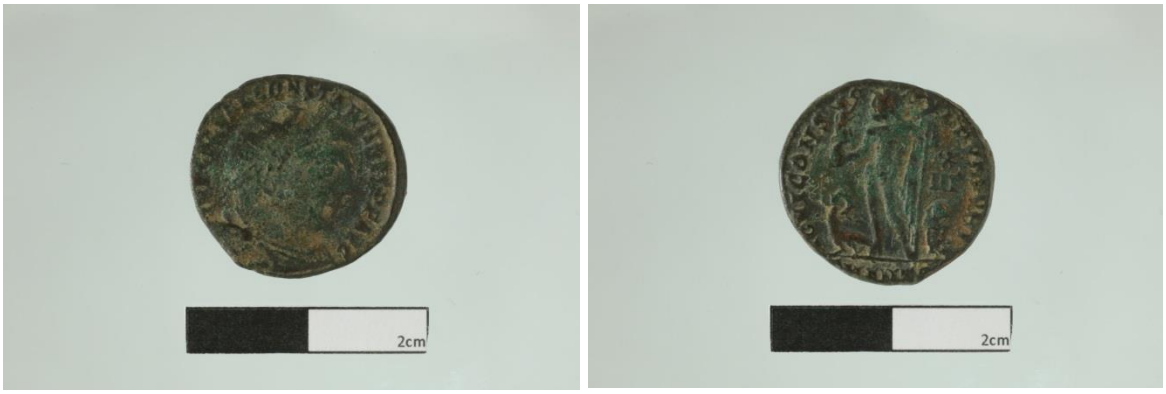

Resim 25

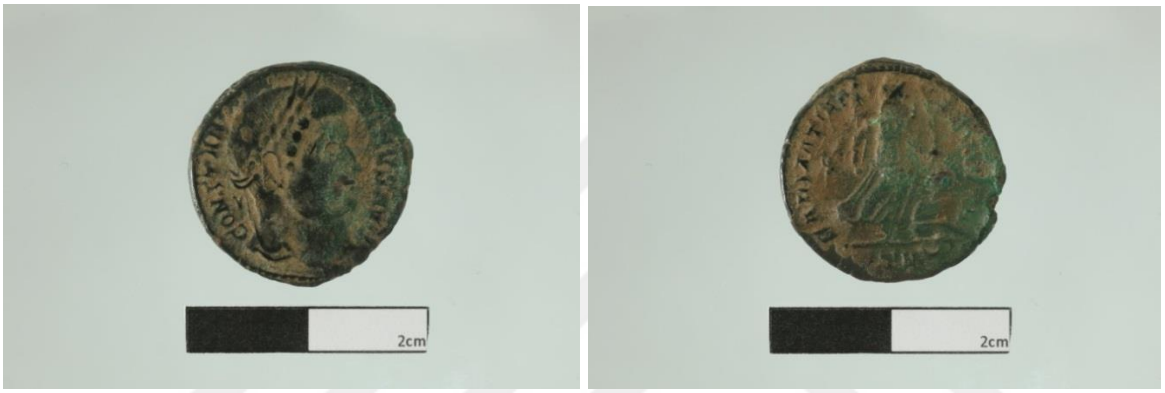

Resim 26

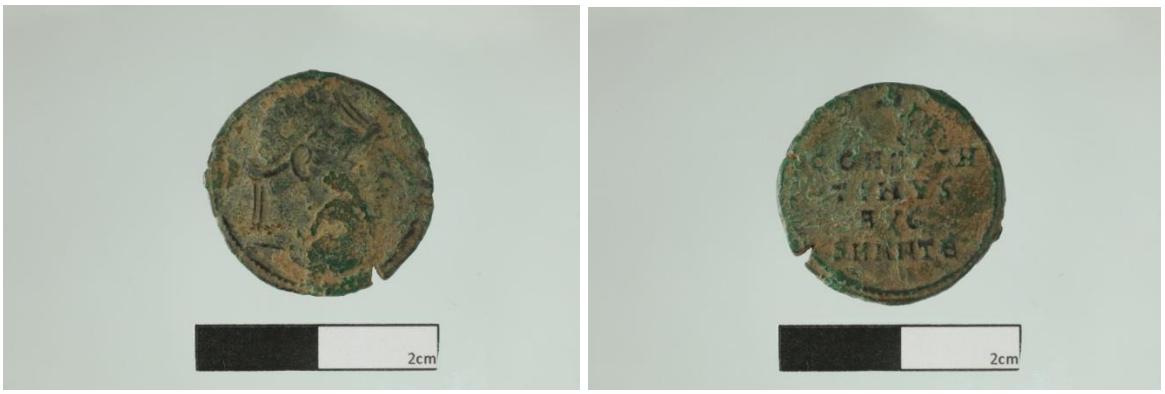

Resim 27

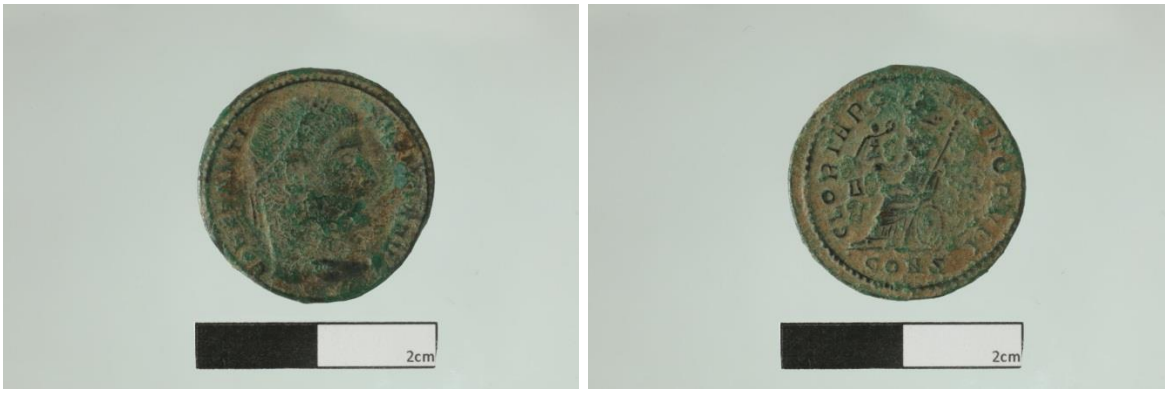

Resim 28

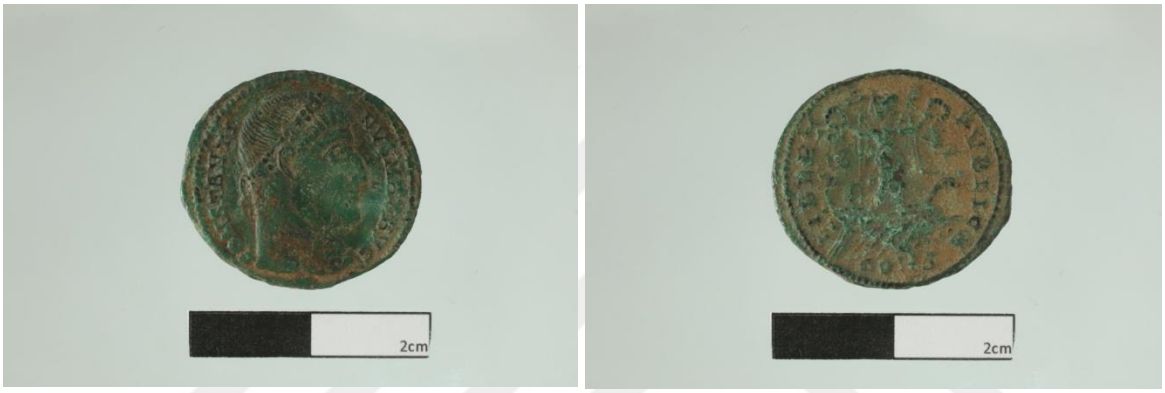

Resim 29

Resim 30

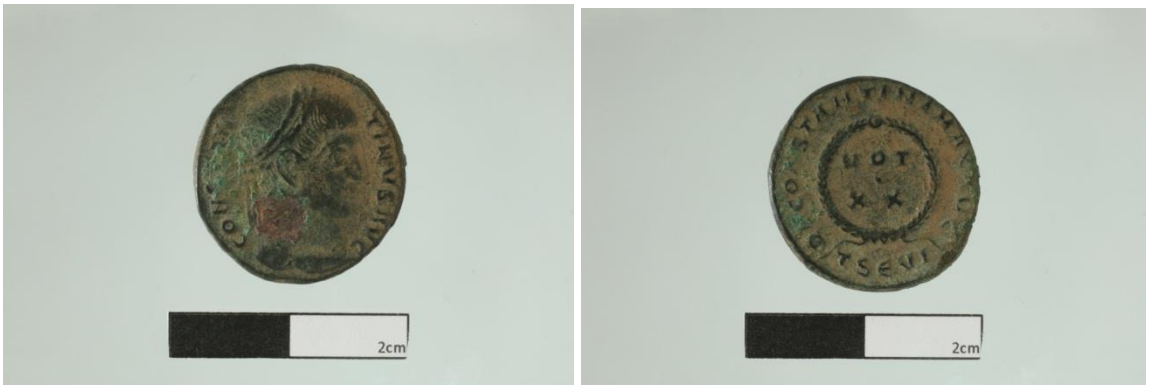

Resim 31

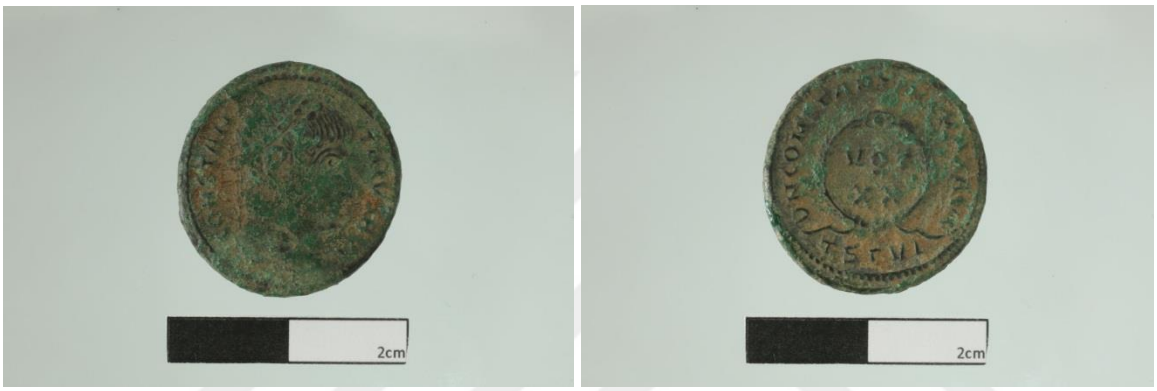

Resim 32

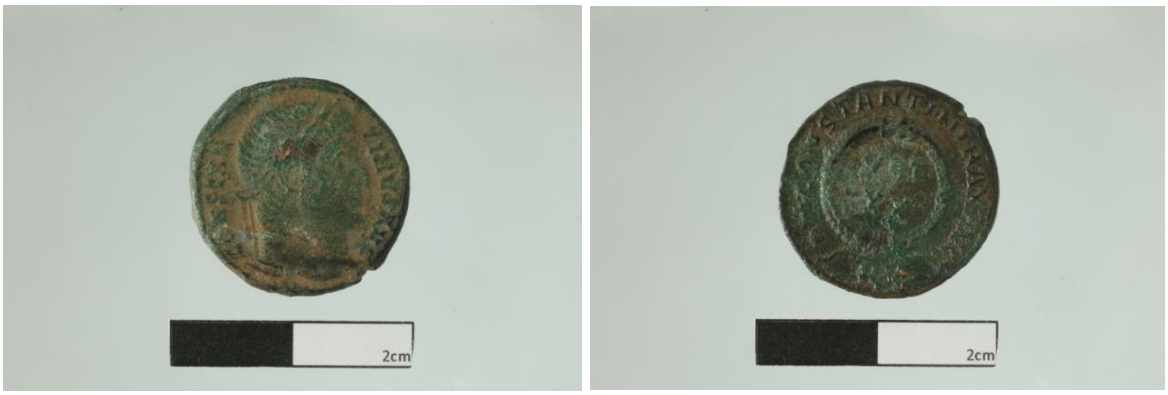

Resim 33

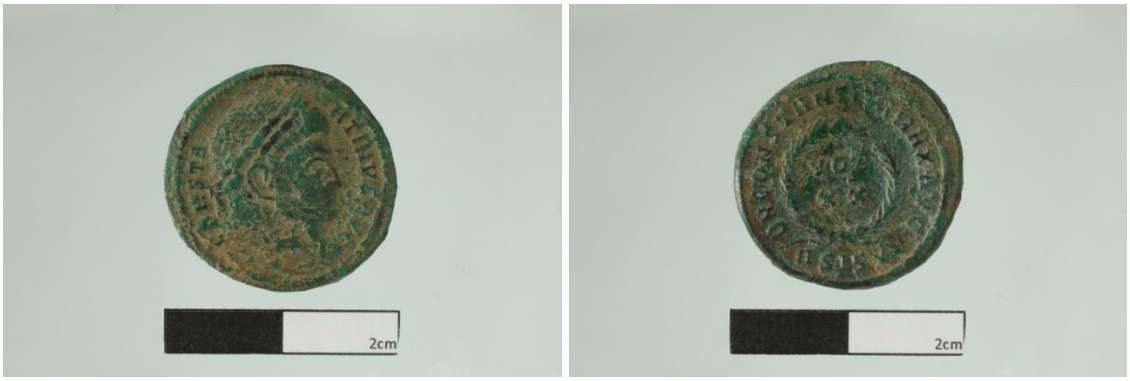

Resim 34

Resim 35

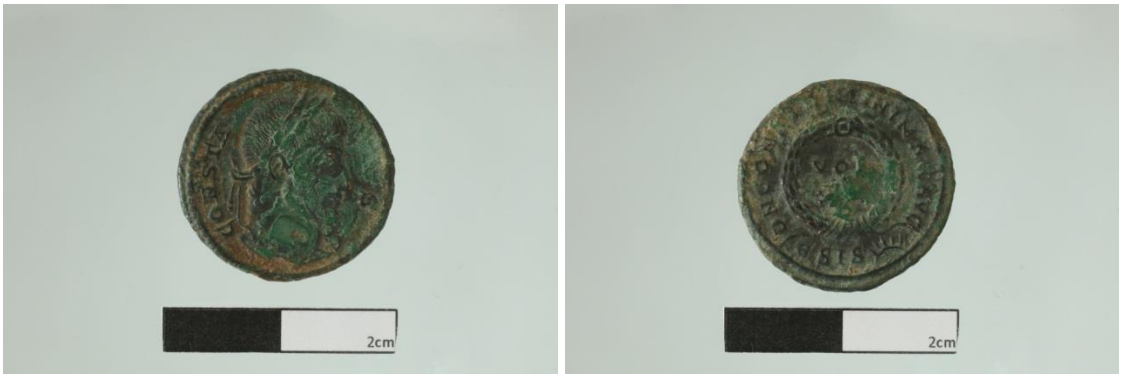

Resim 36

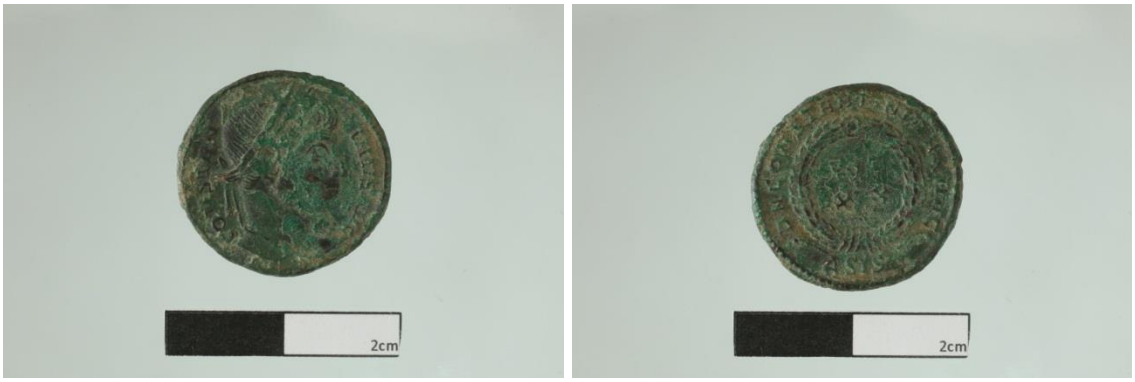

Resim 37

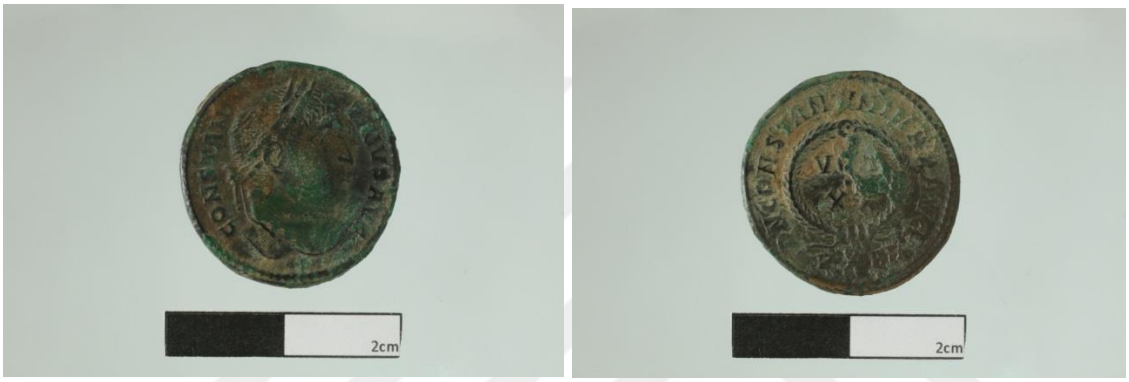

Resim 38

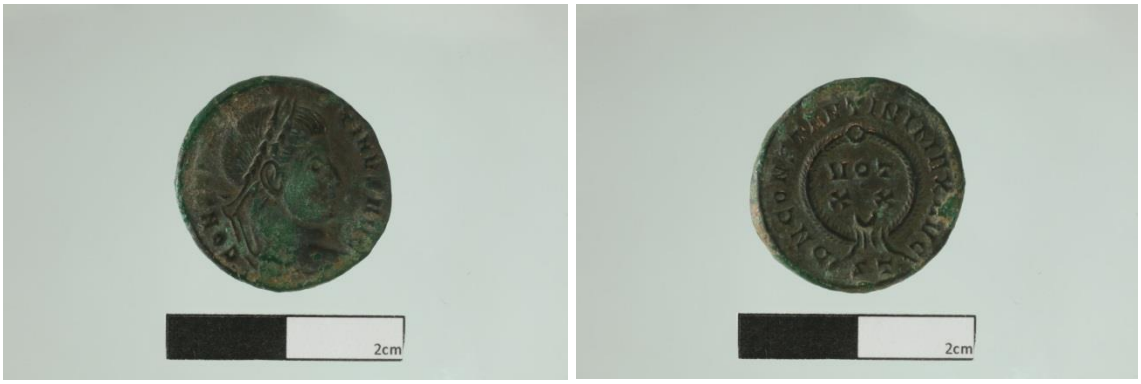

Resim 39

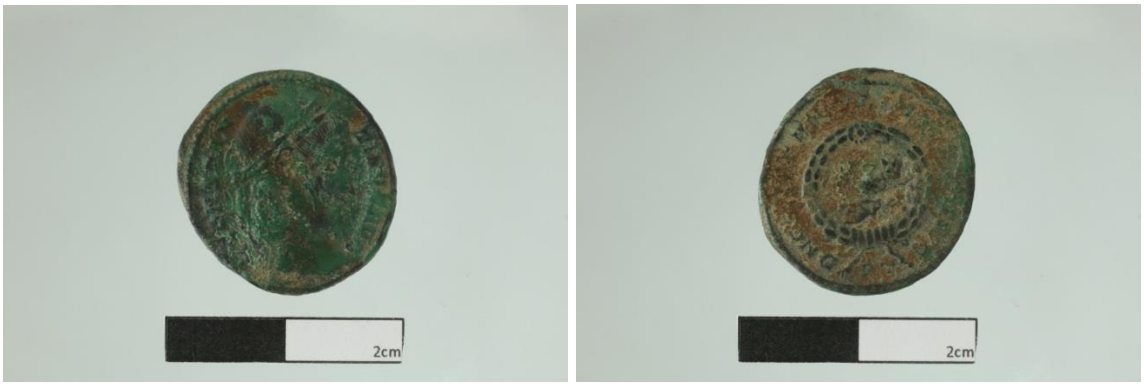

Resim 40

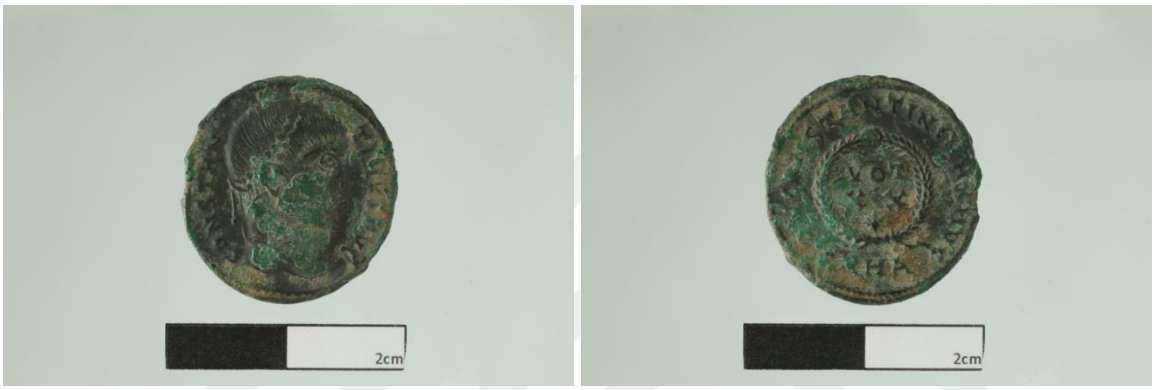

Resim 41

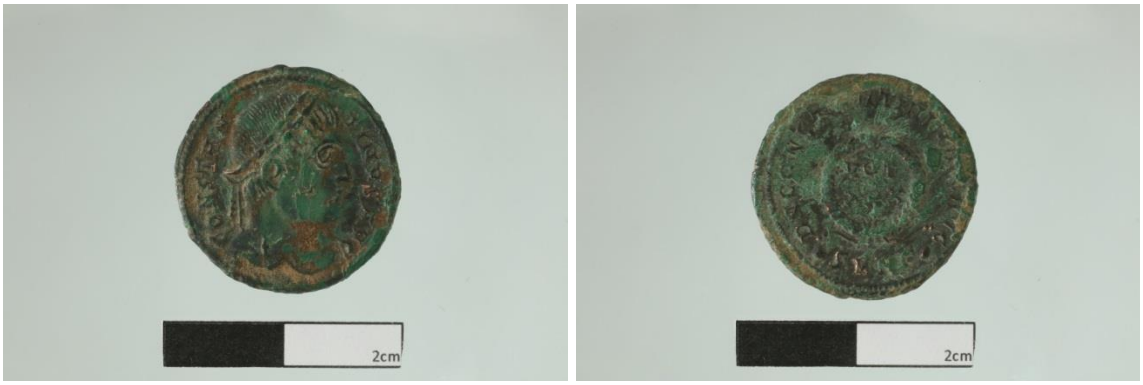

Resim 42

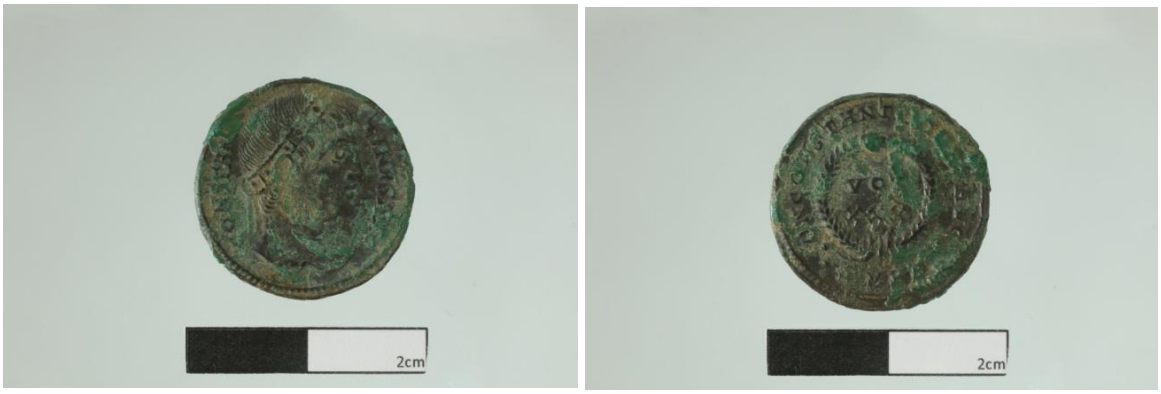

Resim 43

Resim 44

Resim 45

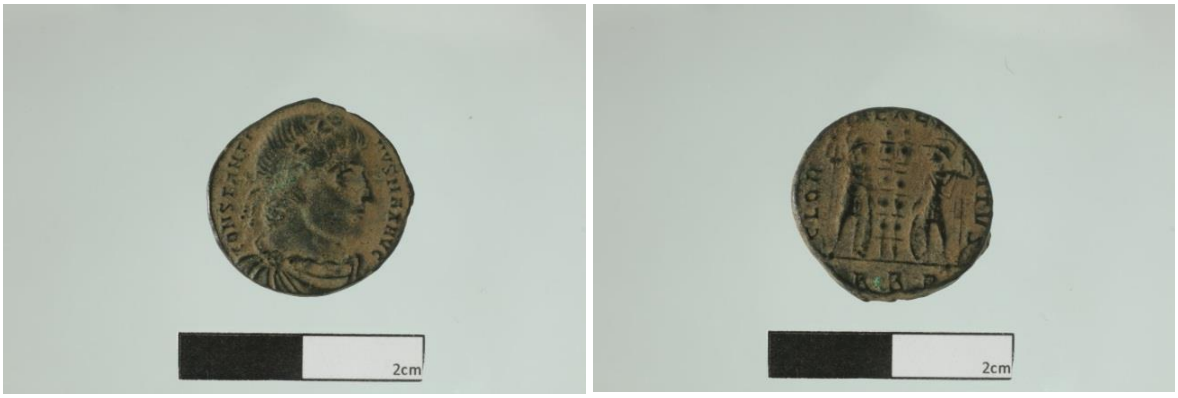

Resim 46

Resim 47

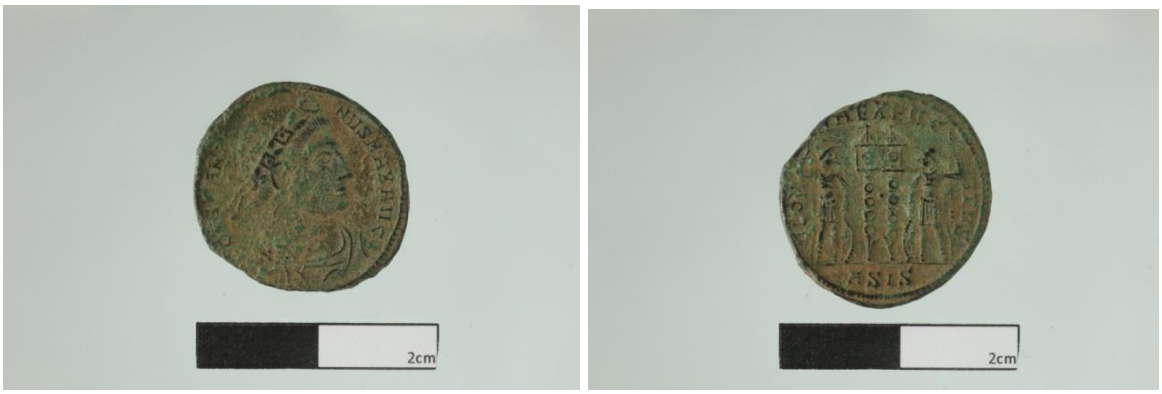

Resim 48

Resim 49

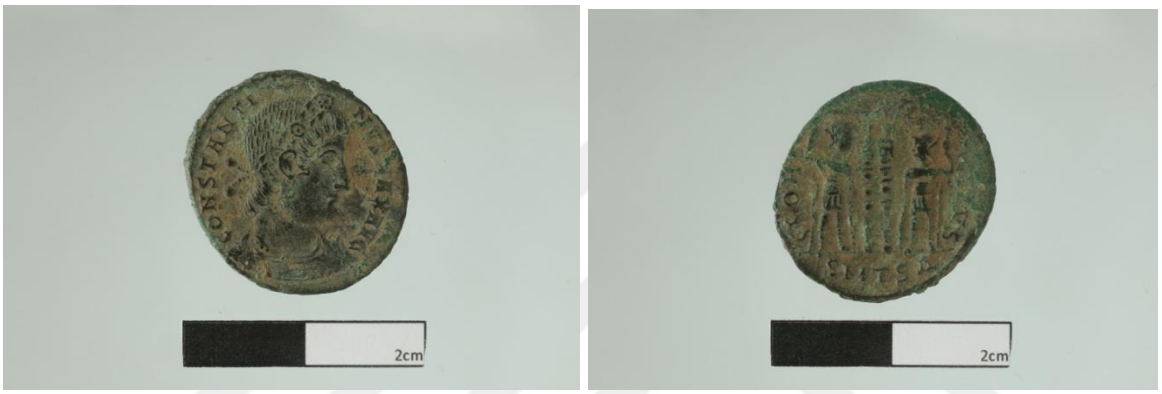

Resim 50

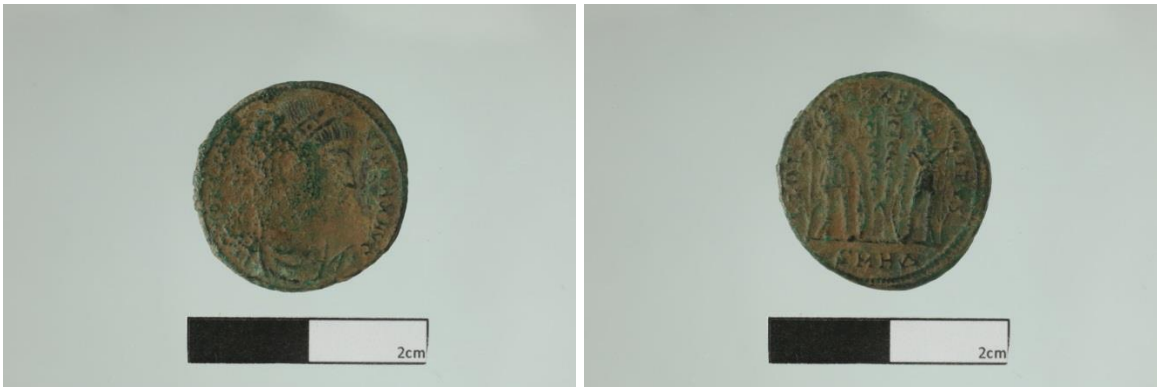

Resim 51

Resim 52

Resim 53

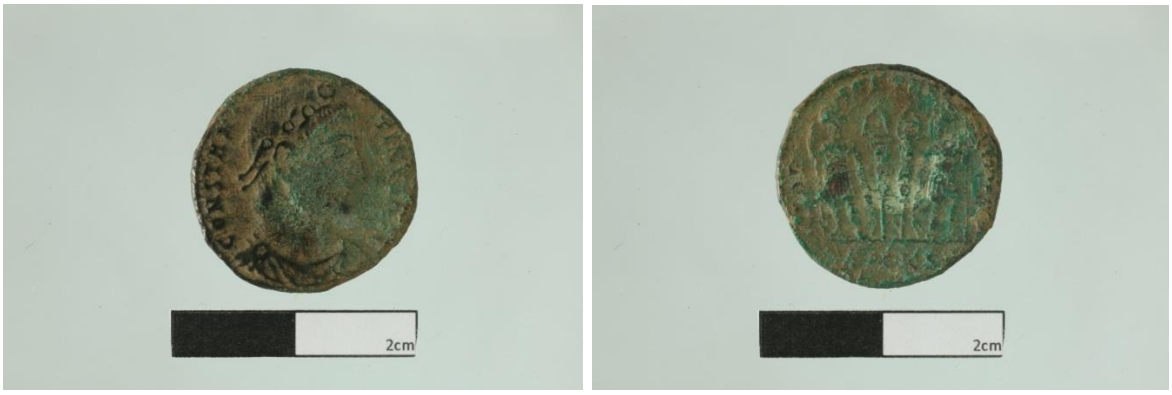

Resim 54

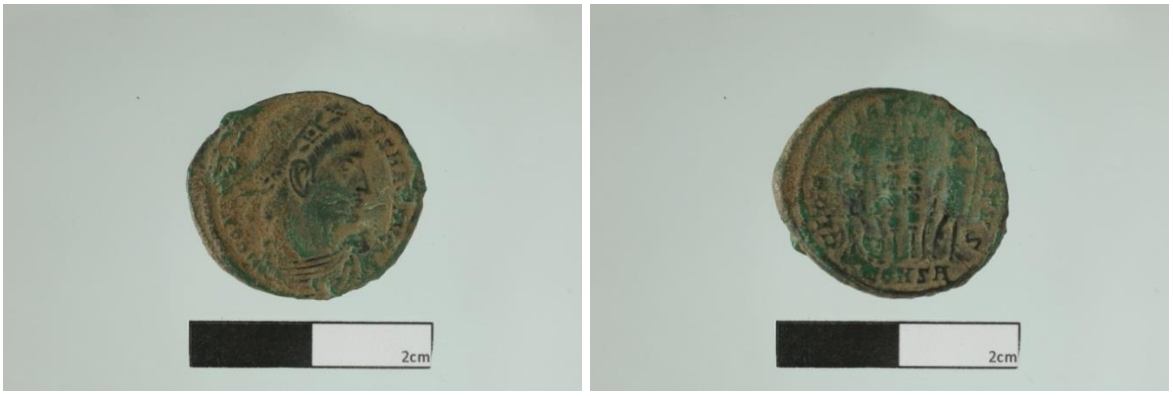

Resim 55

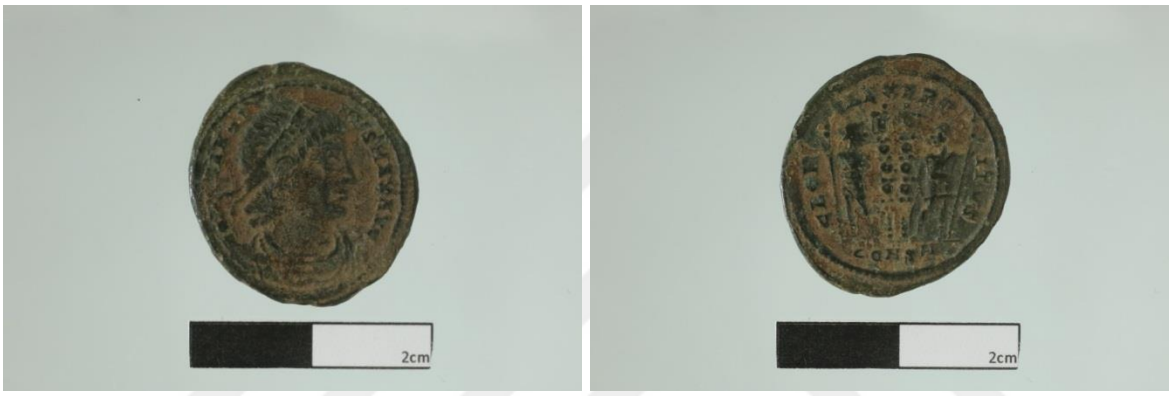

Resim 56

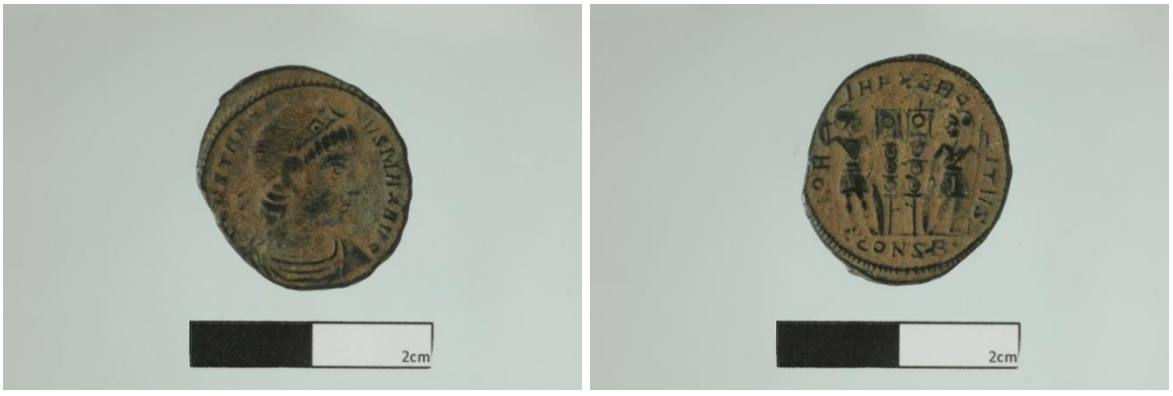

Resim 57

Resim 58

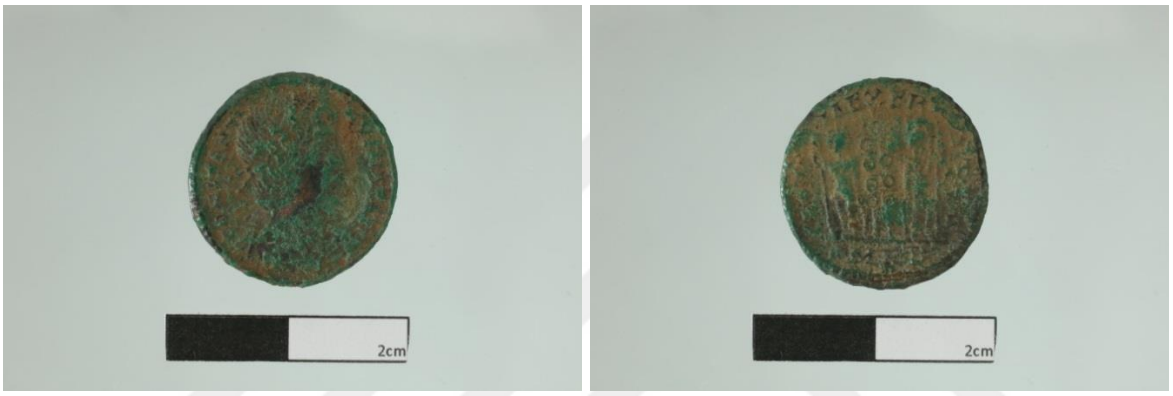

Resim 59

Resim 60

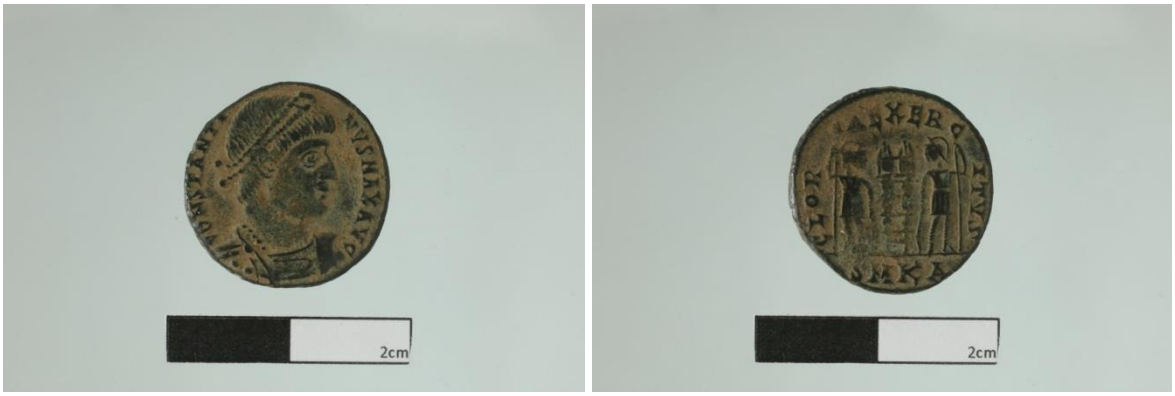

Resim 61

Resim 62

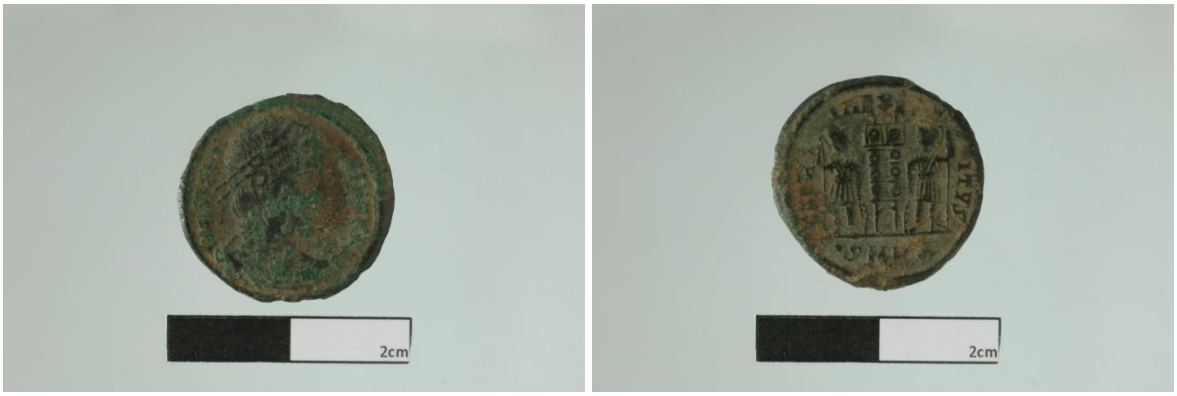

Resim 63

Resim 64

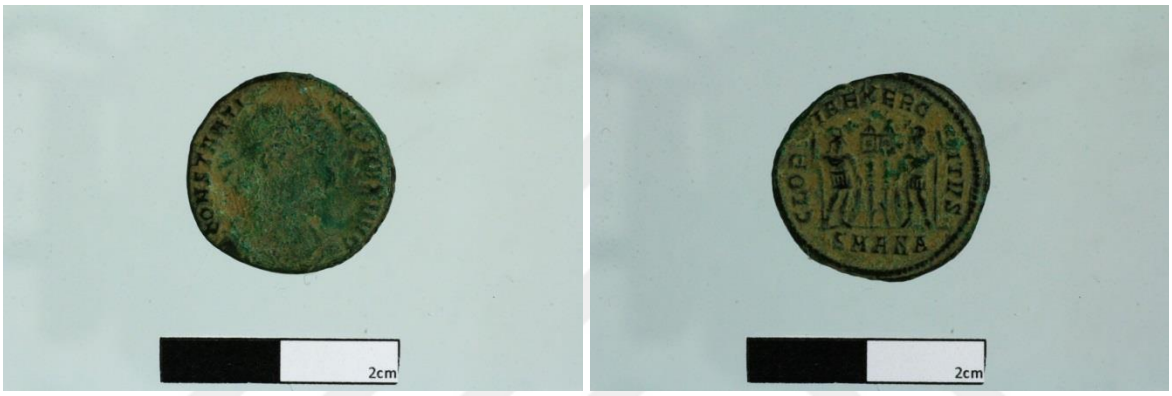

Resim 65

Resim 66

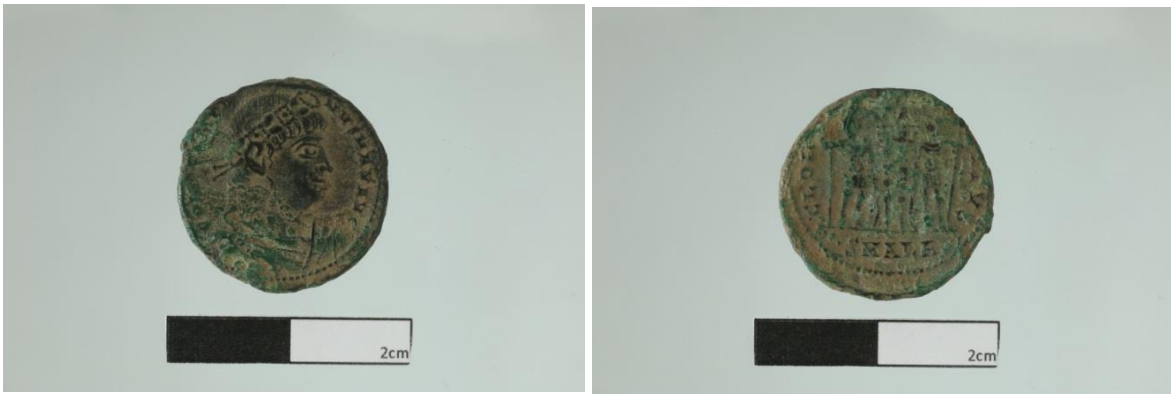

Resim 67

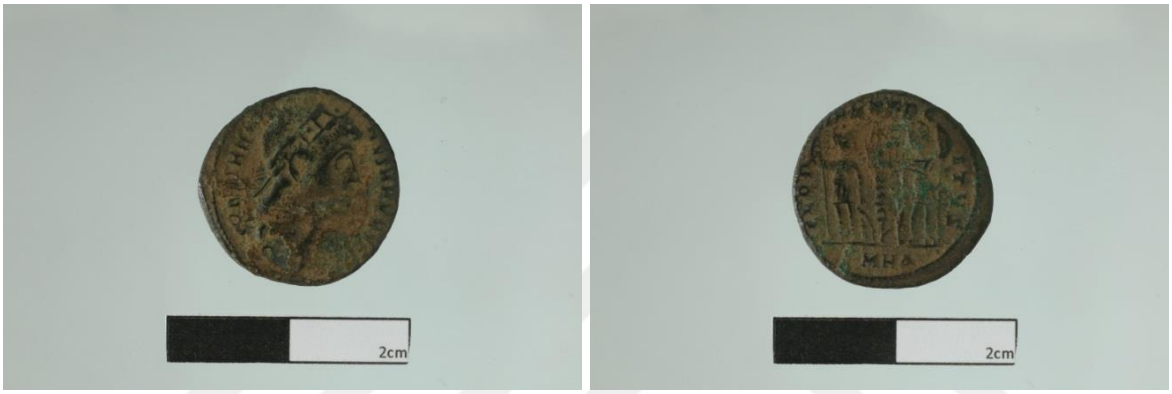

Resim 68

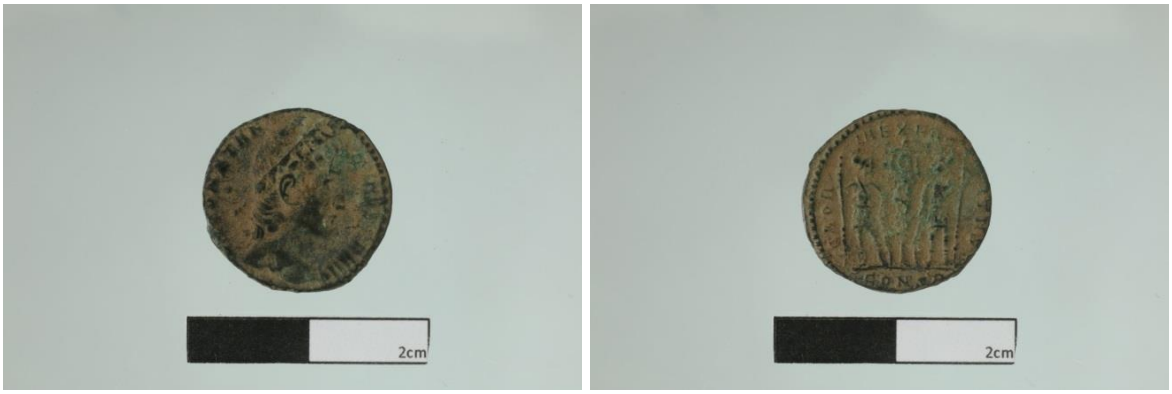

Resim 69

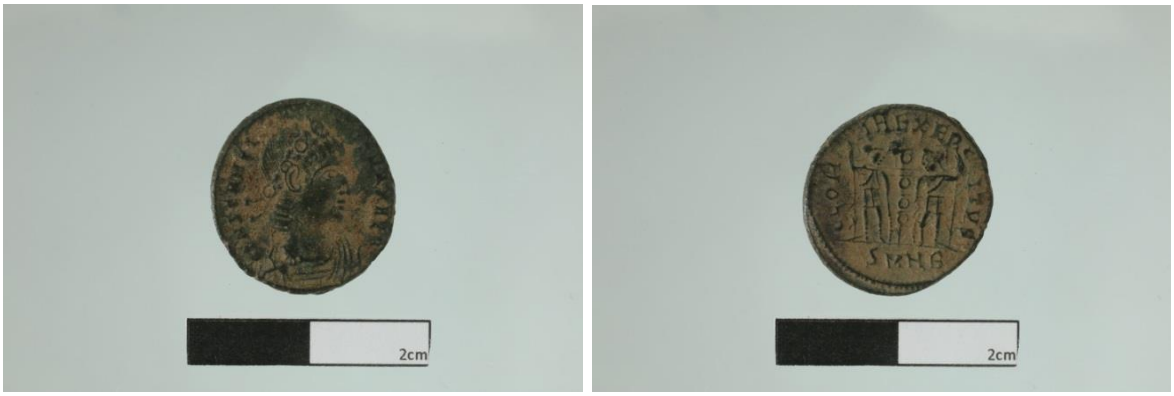

Resim 70

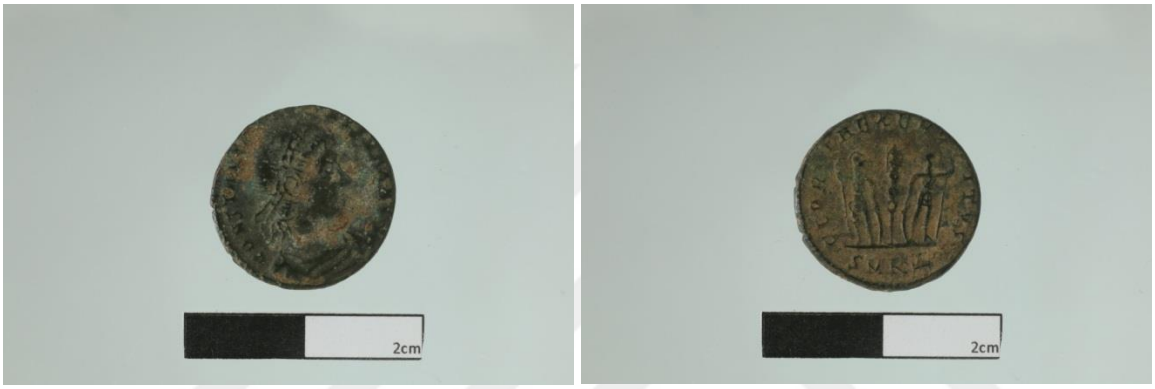

Resim 71

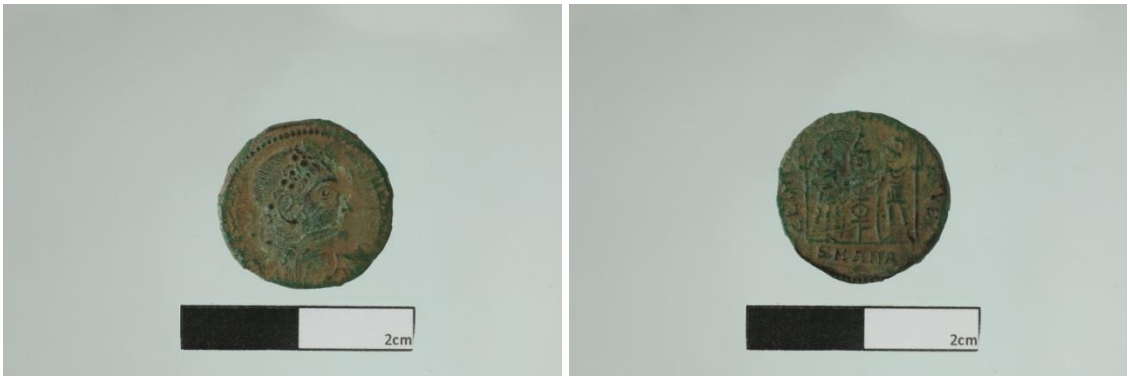

Resim 72

Resim 73

Resim 74

Resim 75

Resim 76

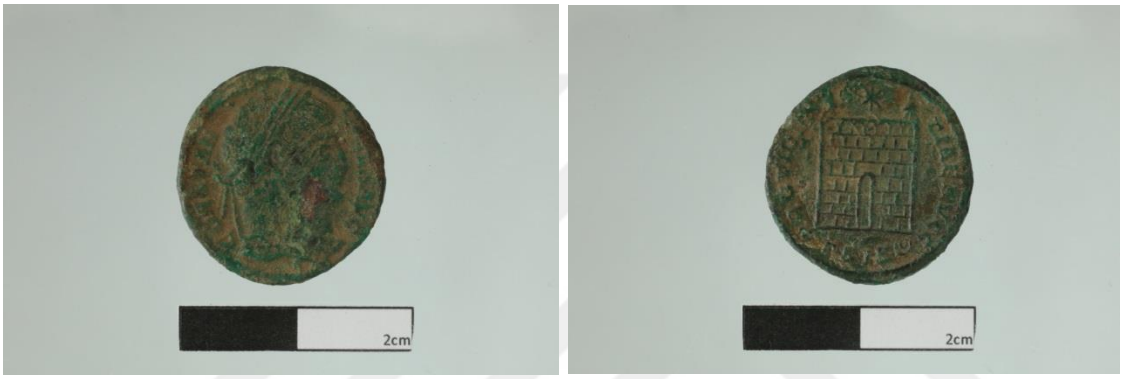

Resim 77

Resim 78

Resim 79

Resim 80

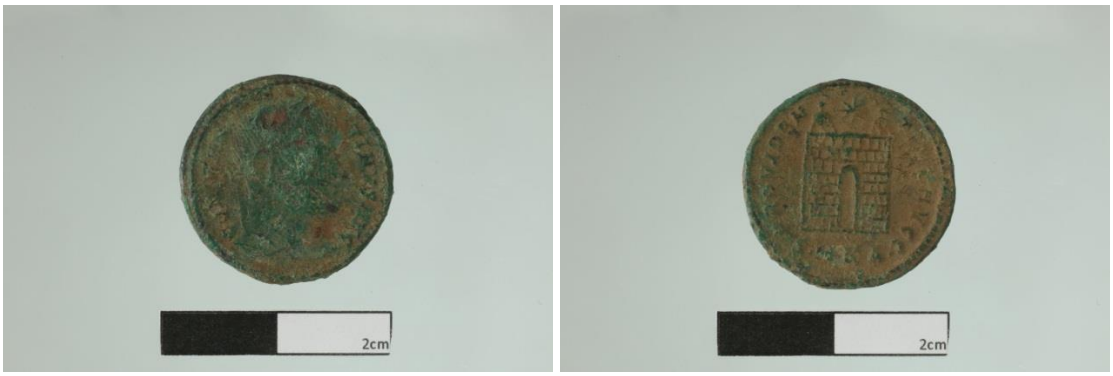

Resim 81

Resim 82

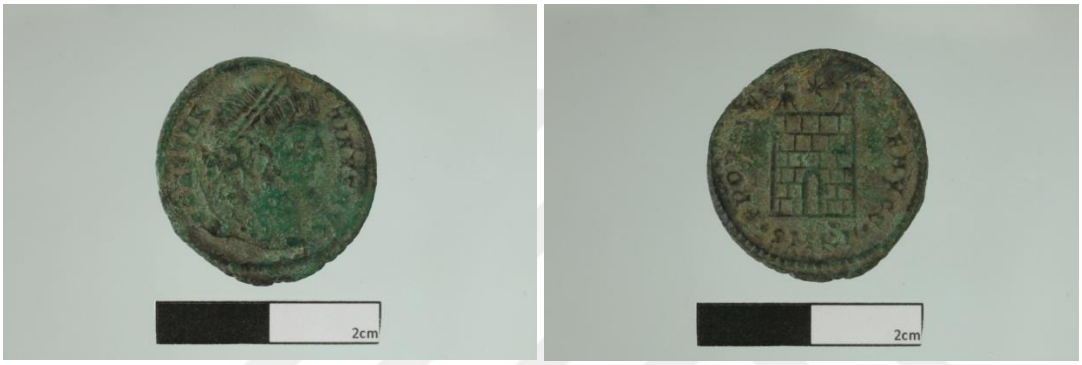

Resim 83

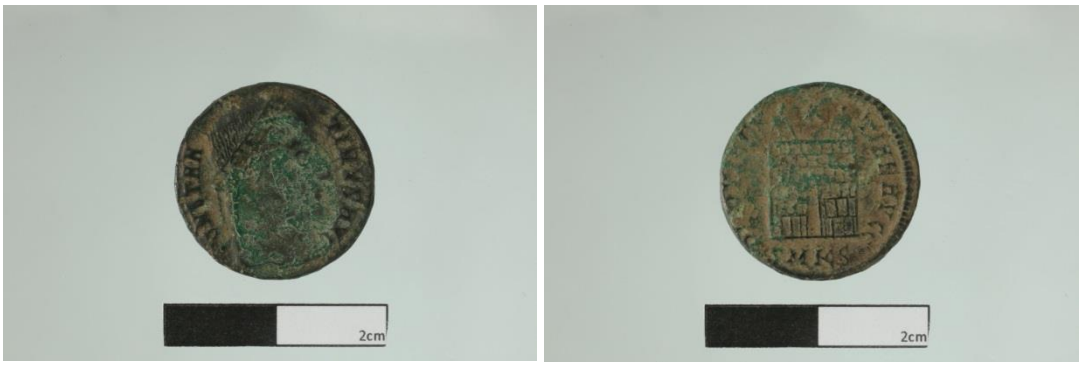

Resim 84

Resim 85

Resim 86

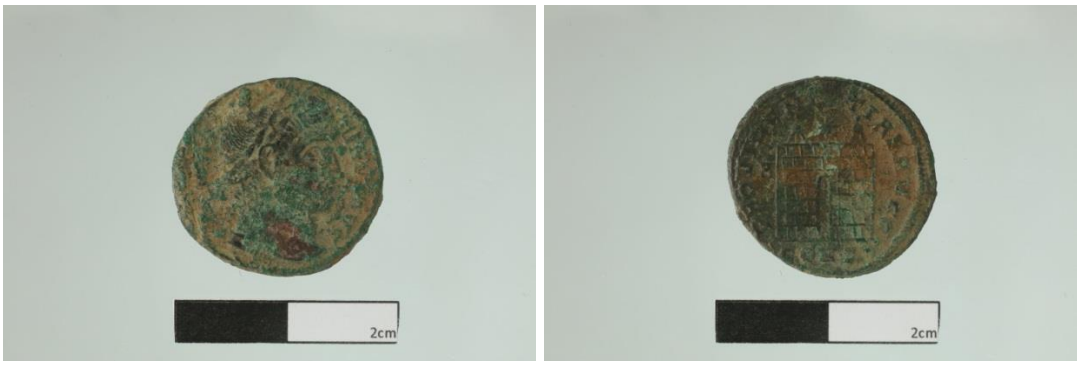

Resim 87

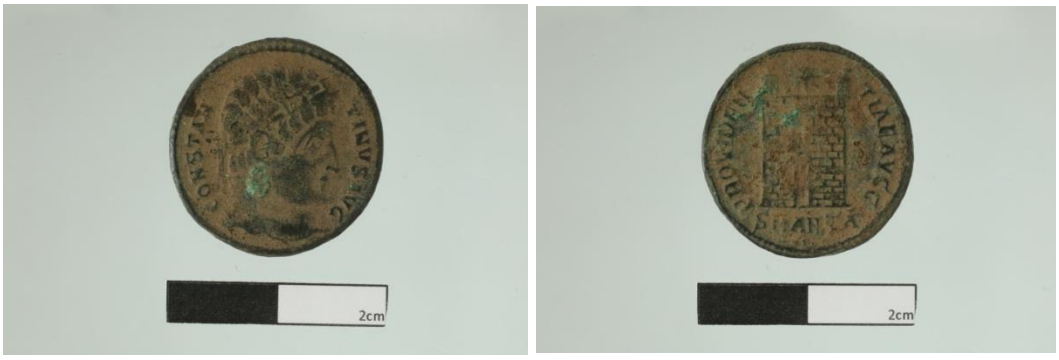

Resim 88

Resim 89

Resim 90

Resim 91

Resim 92

Resim 93

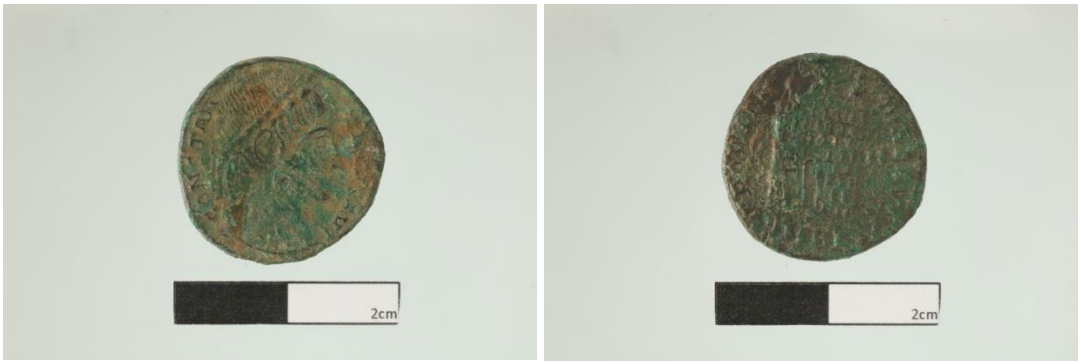

Resim 94

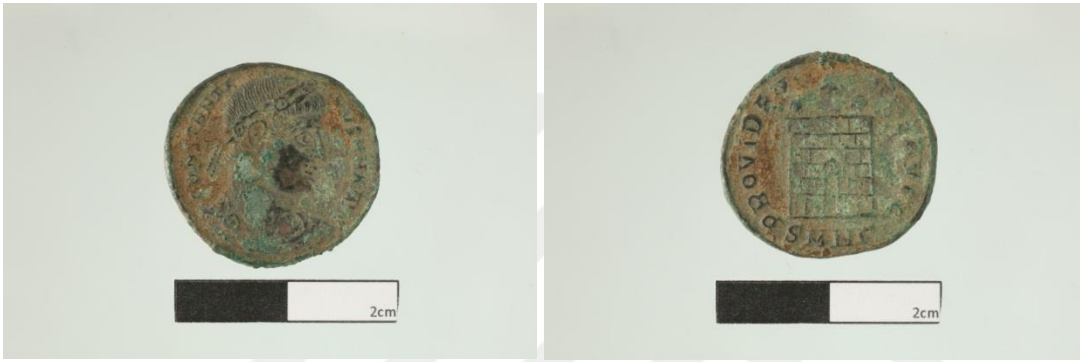

Resim 95

Resim 96

Resim 97

Resim 98

Resim 99

Resim 100

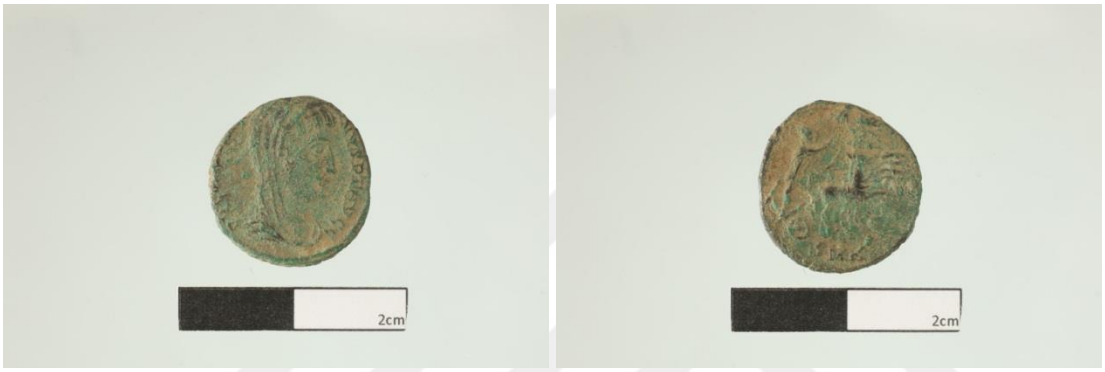

Resim 101

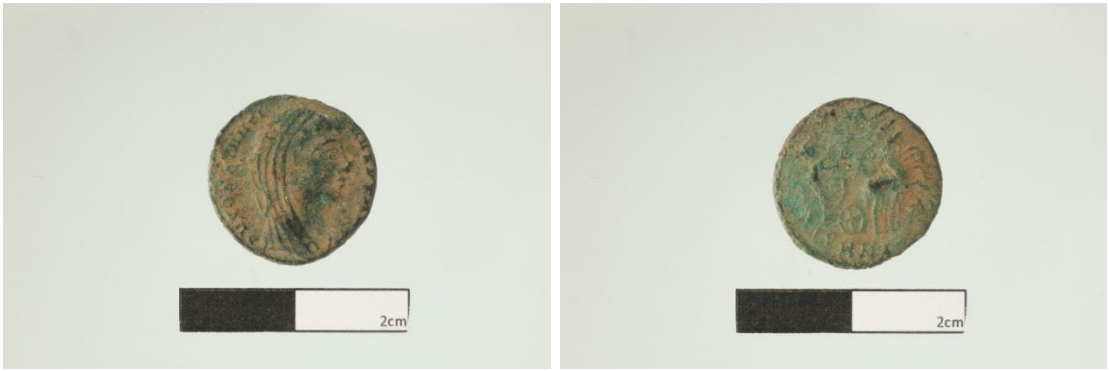

Resim 102

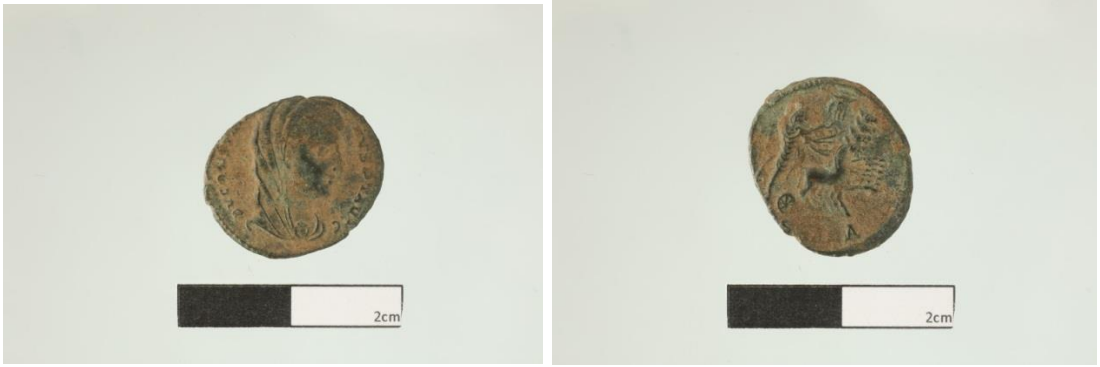

Resim 103

Resim 104

Resim 105

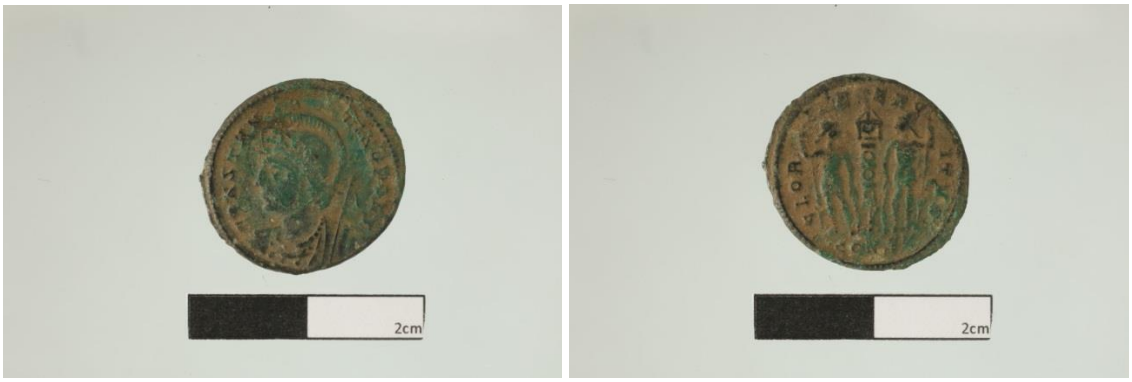

Resim 106

Resim 107

Resim 108

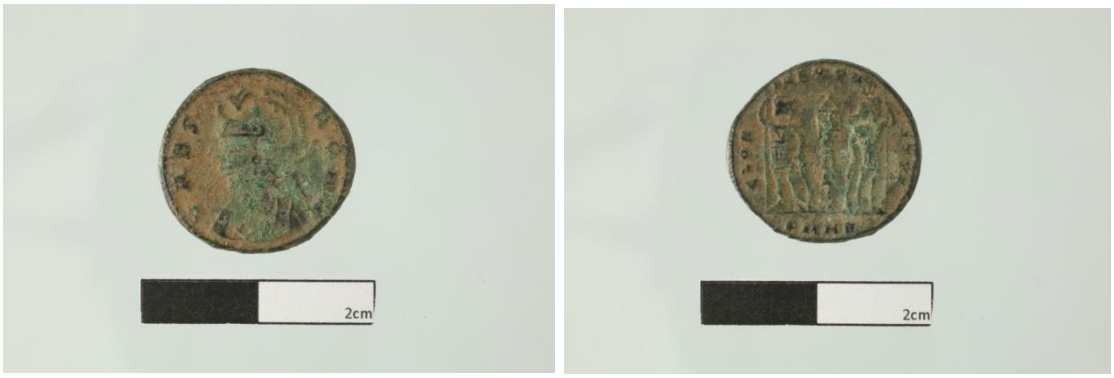

Resim 109

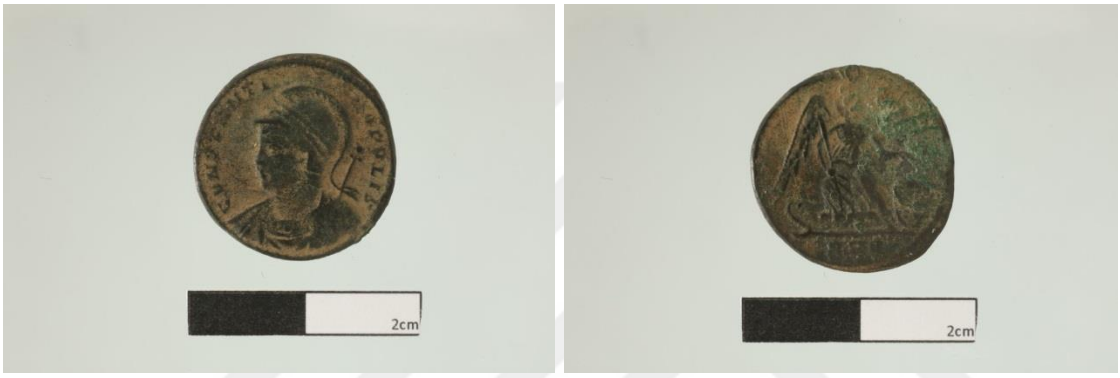

Resim 110

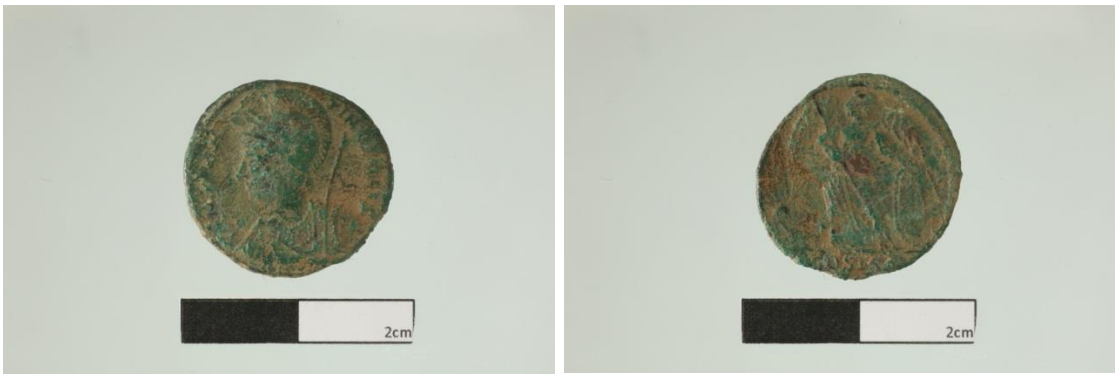

Resim 111

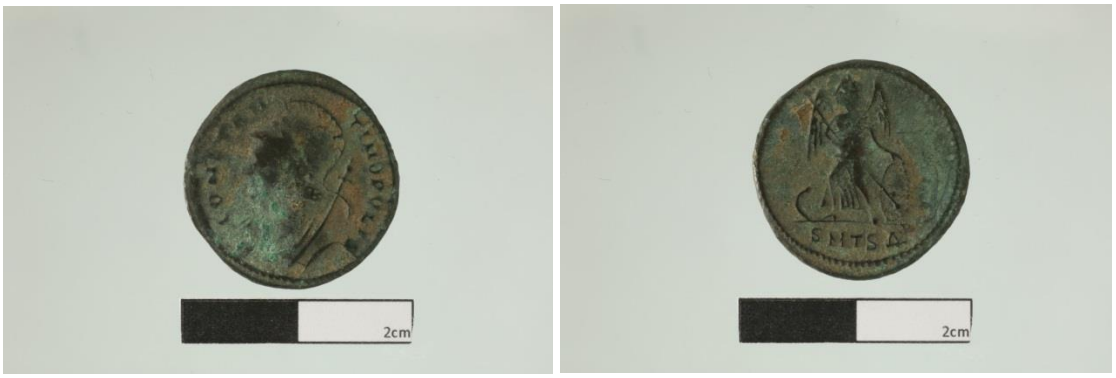

Resim 112

Resim 113

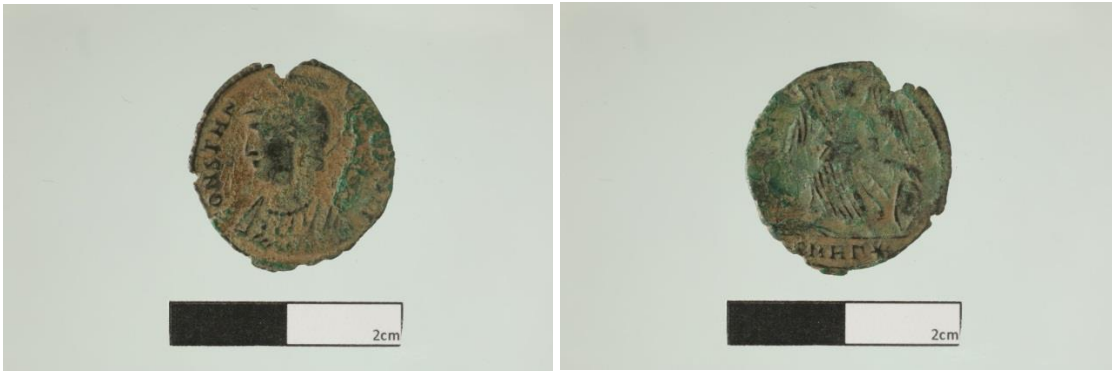

Resim 114

Resim 115

Resim 116

Resim 117

Resim 118

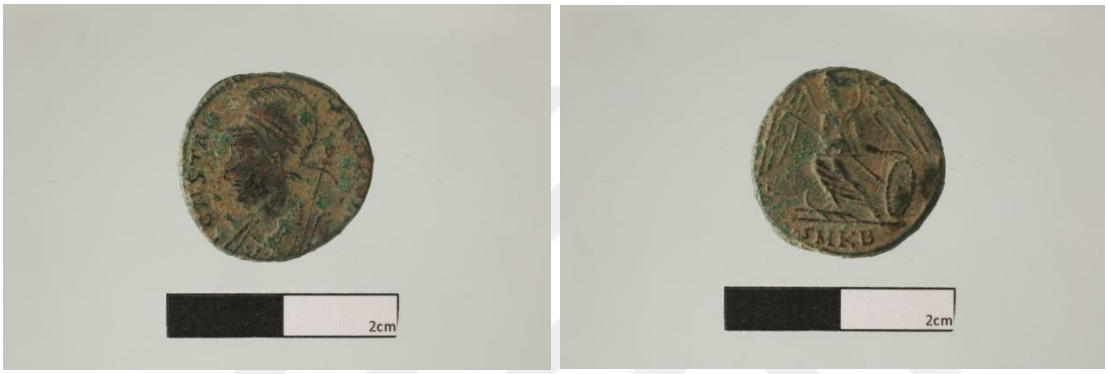

Resim 119

Resim 120

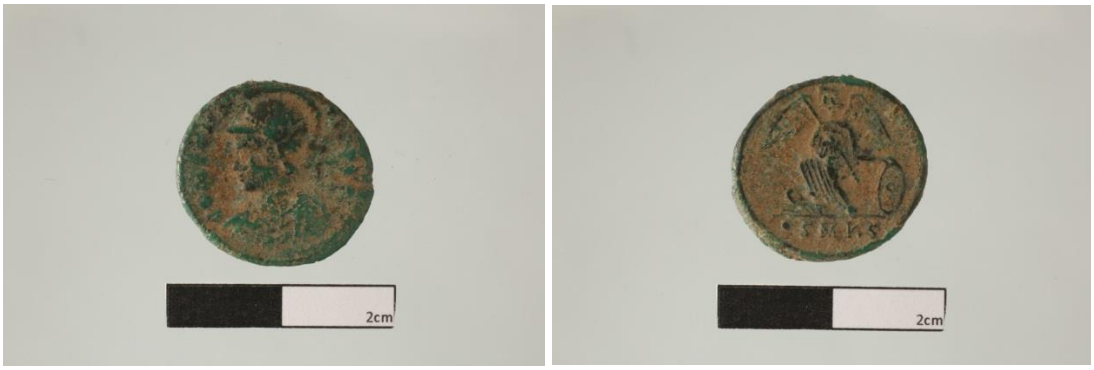

Resim 121

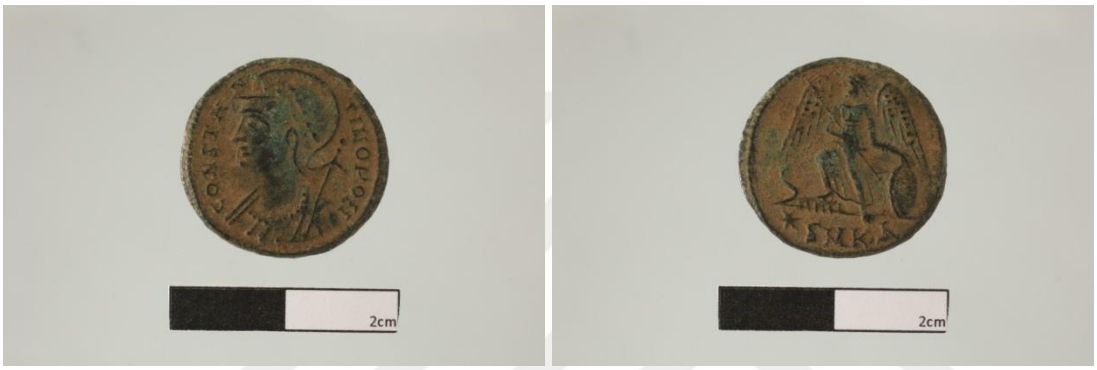

Resim 122

Resim 123

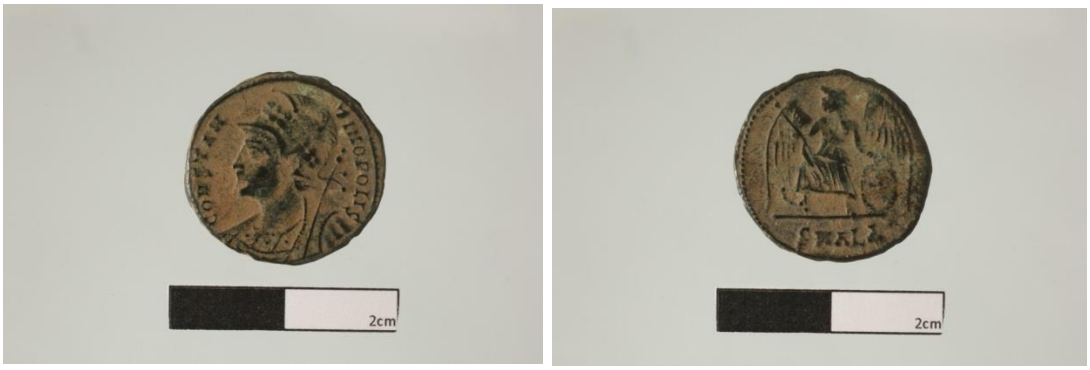

Resim 124

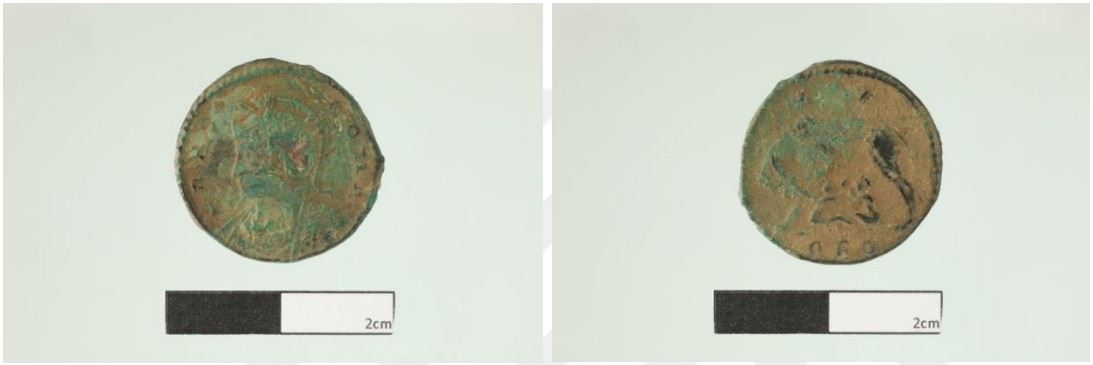

Resim 125

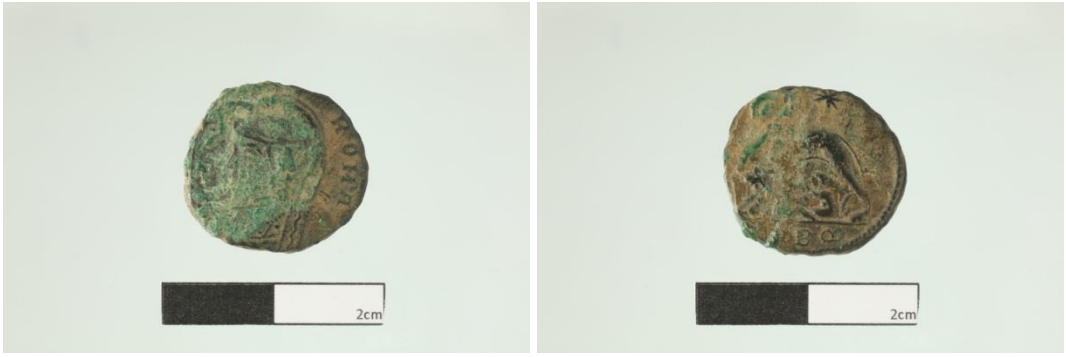

Resim 126

Resim 127

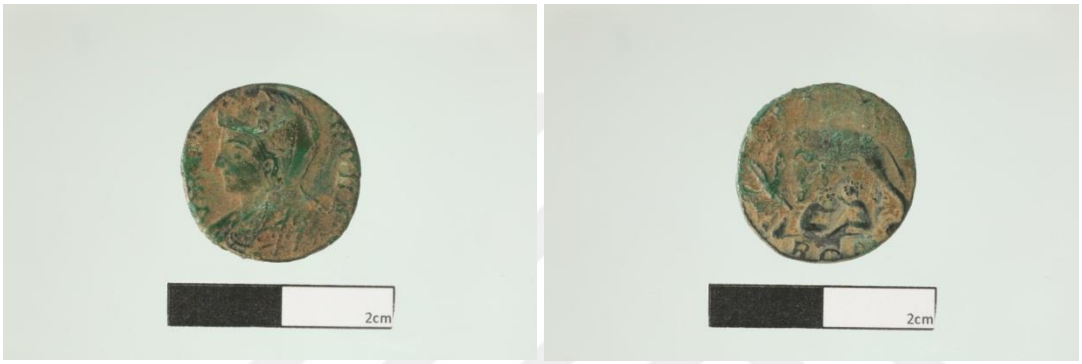

Resim 128

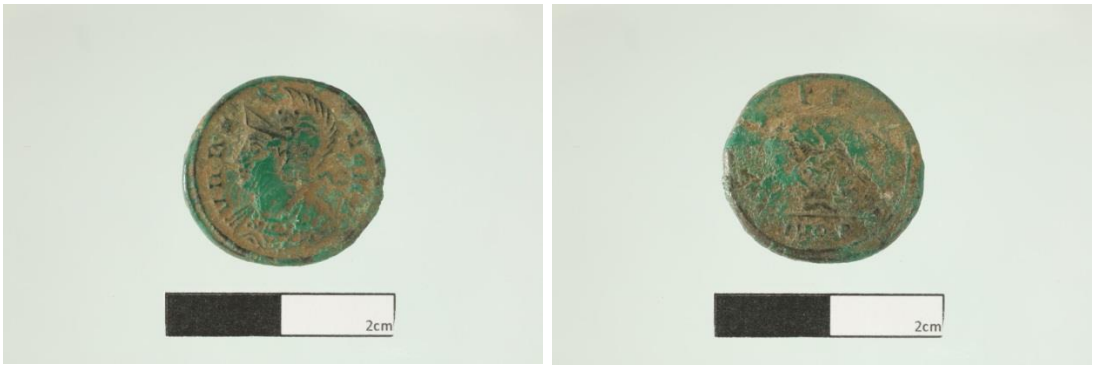

Resim 129

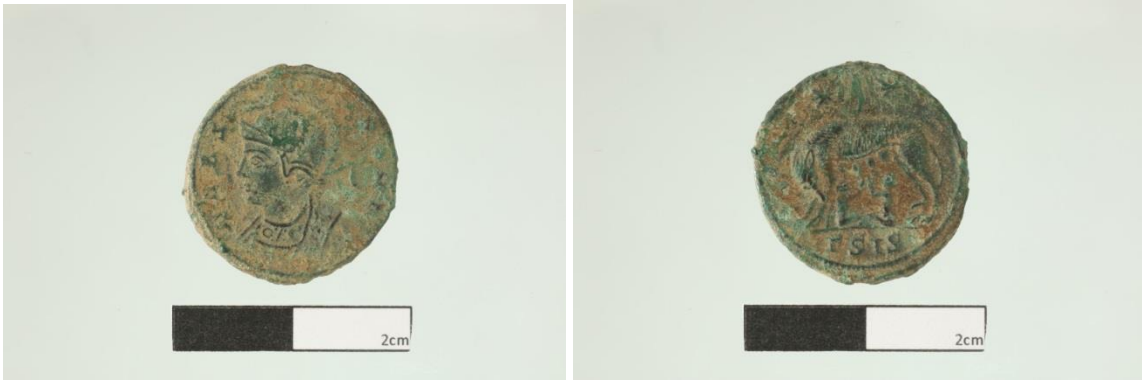

Resim 130

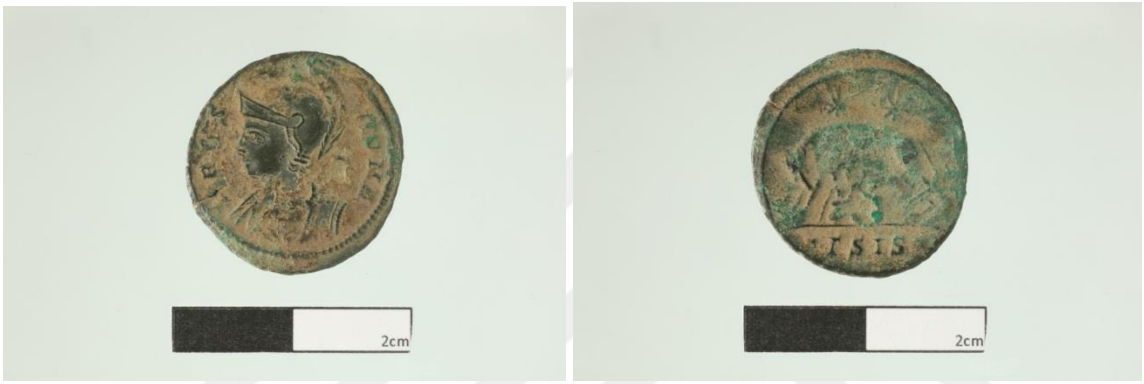

Resim 131

Resim 132

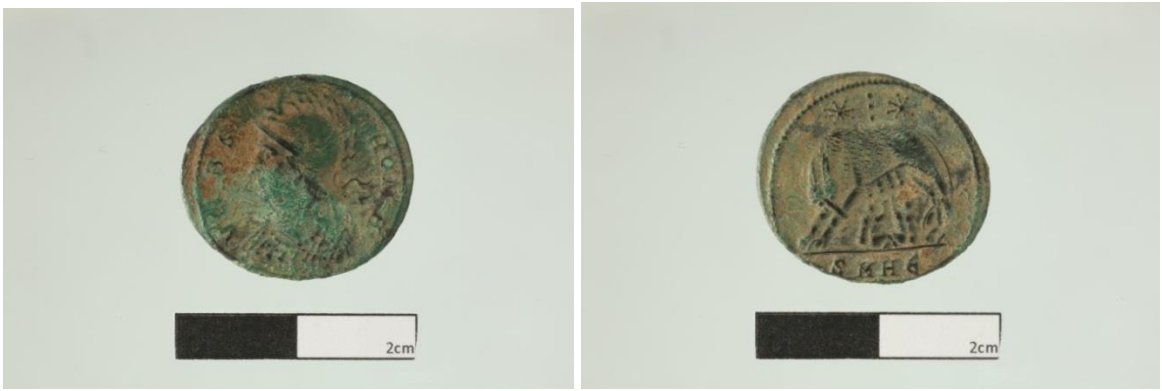

Resim 133

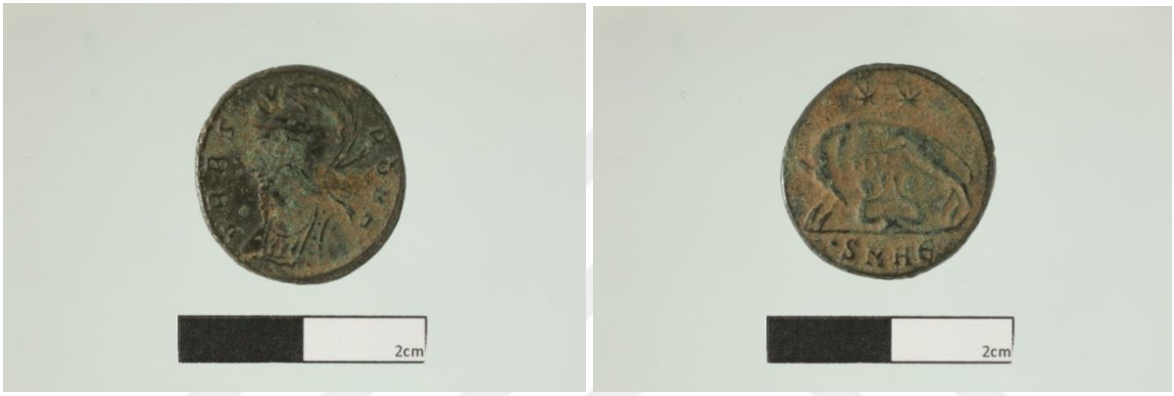

Resim 134

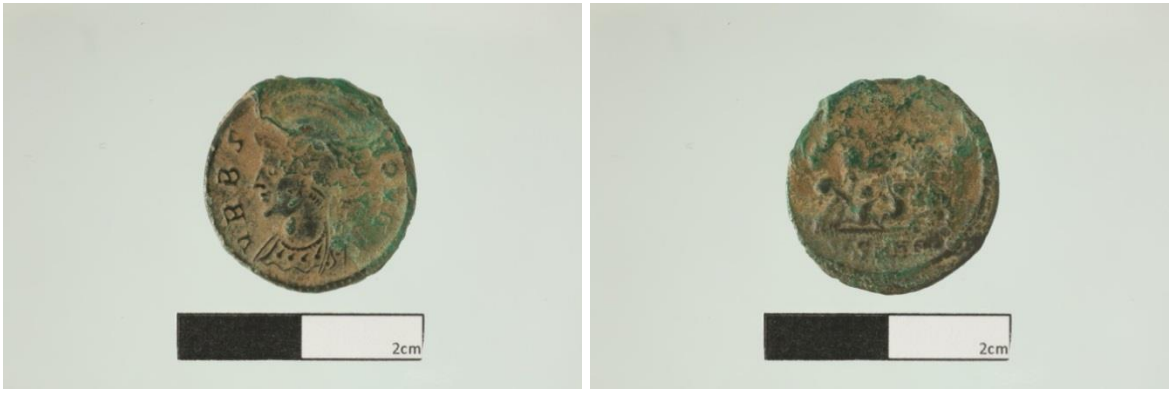

Resim 135

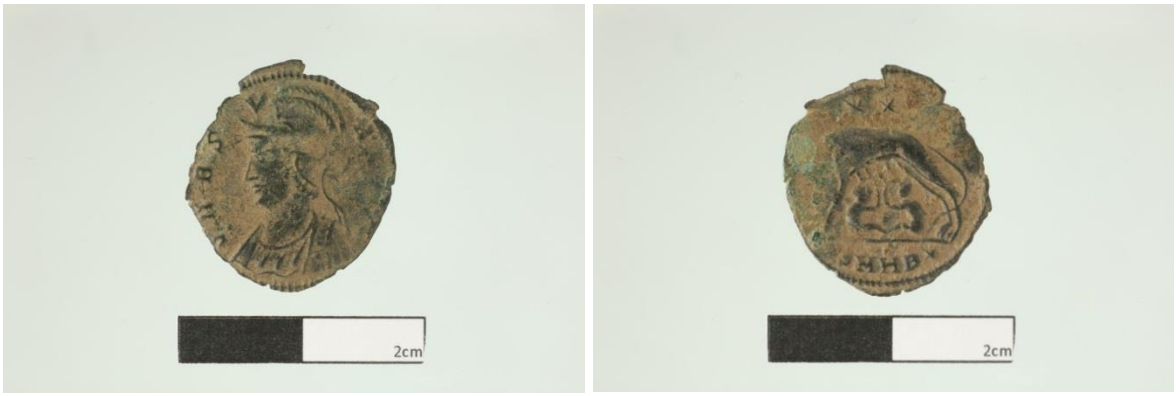

Resim 136

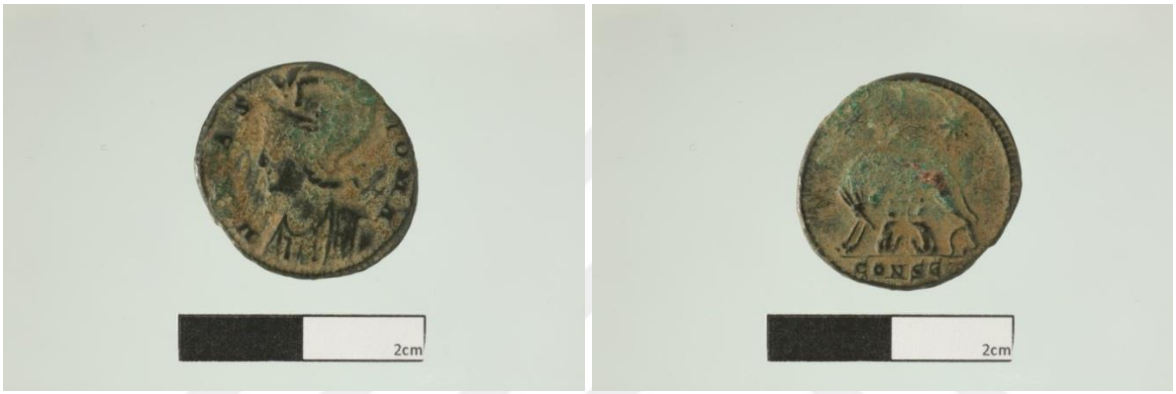

Resim 137

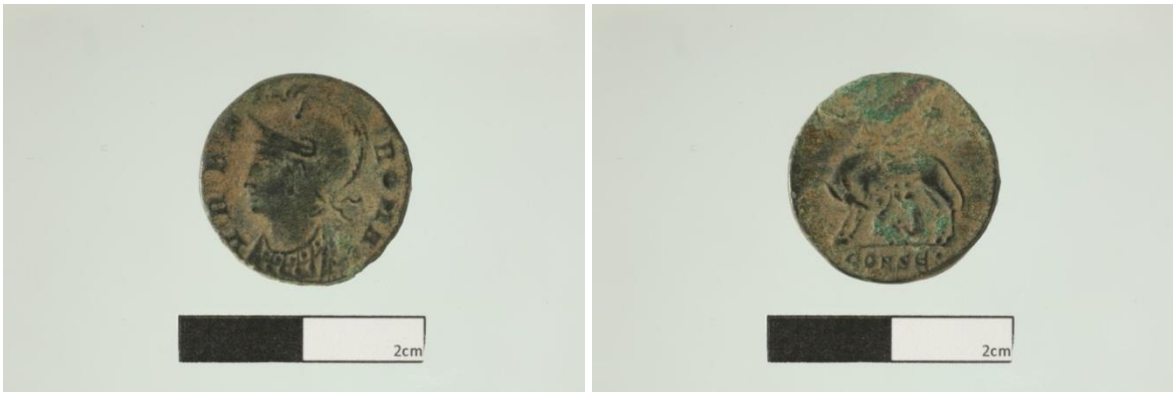

Resim 138

Resim 139

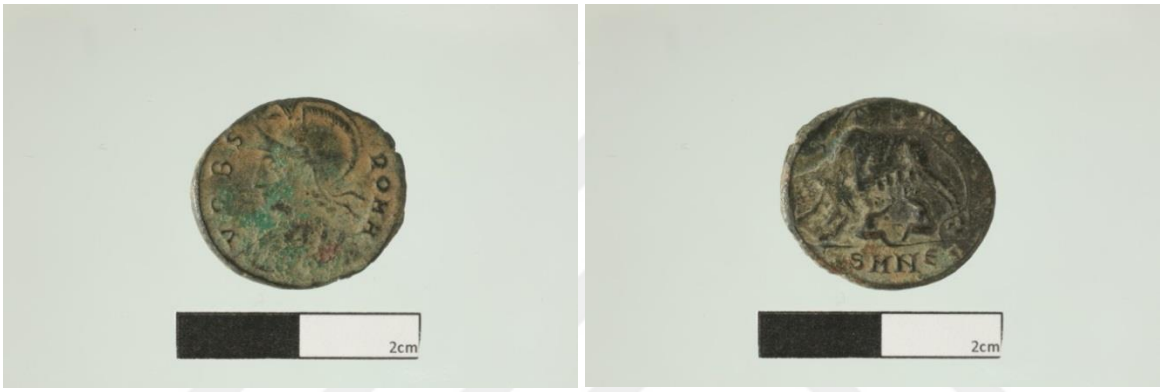

Resim 140

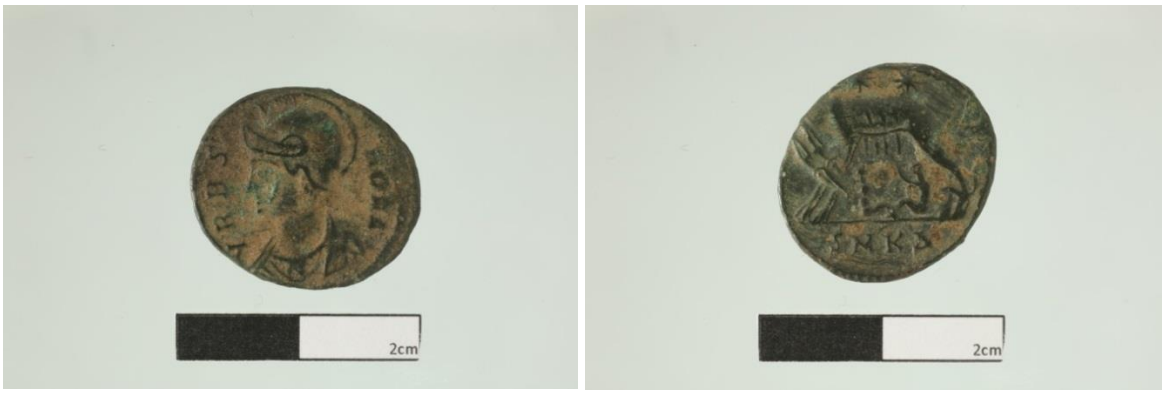

Resim 141

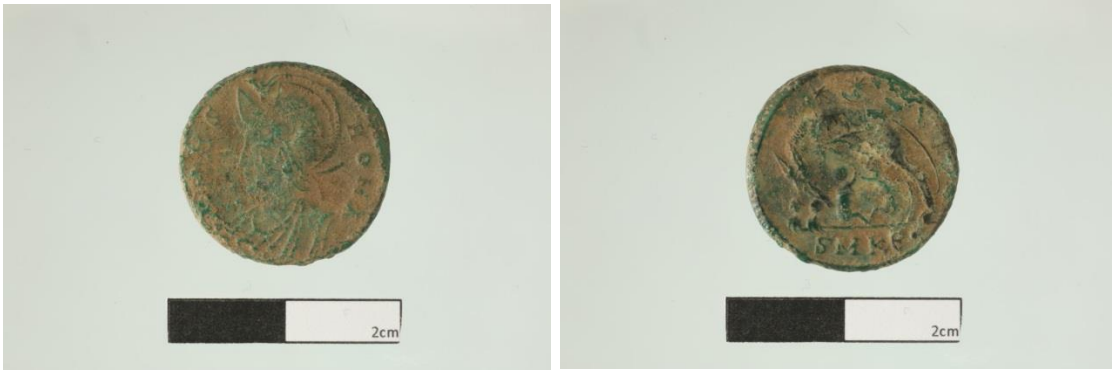

Resim 142

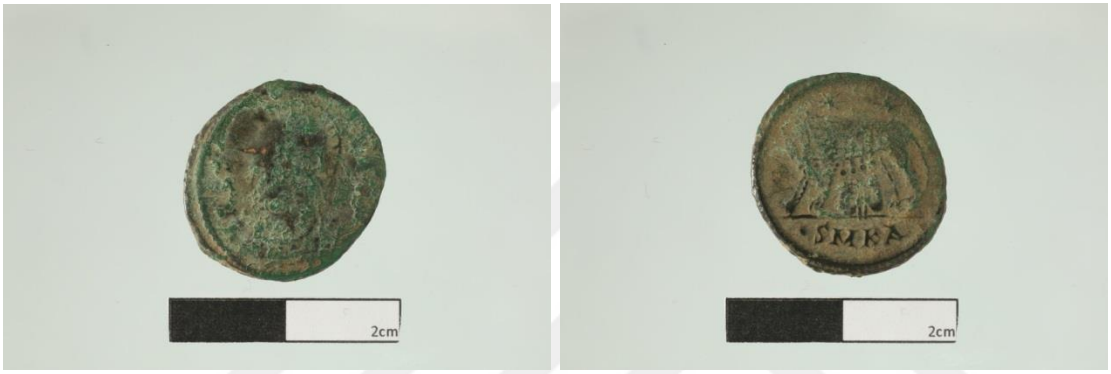

Resim 143

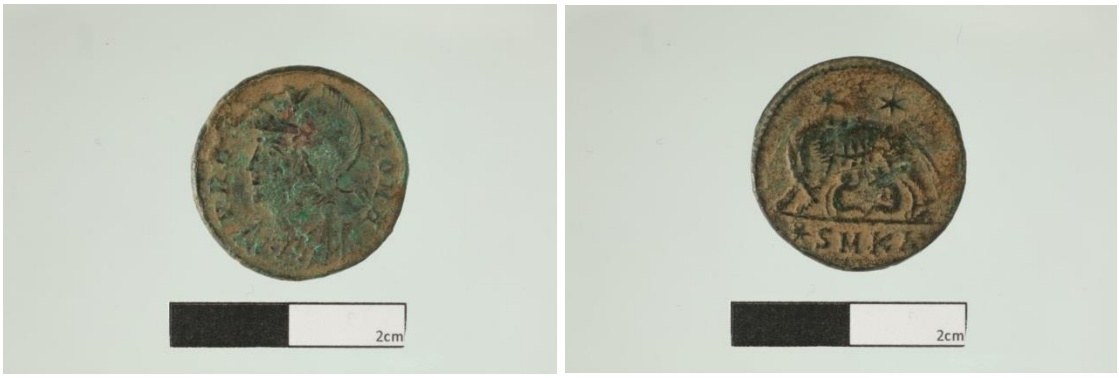

Resim 144

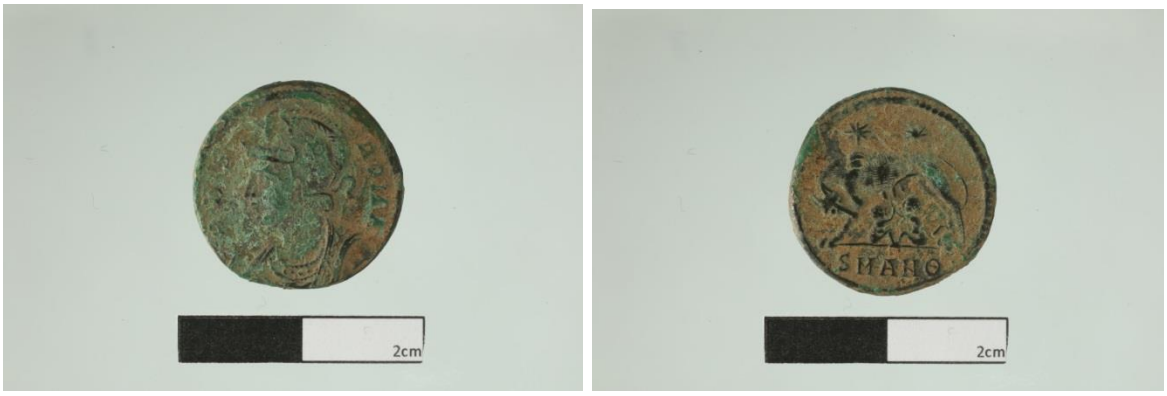

Resim 145

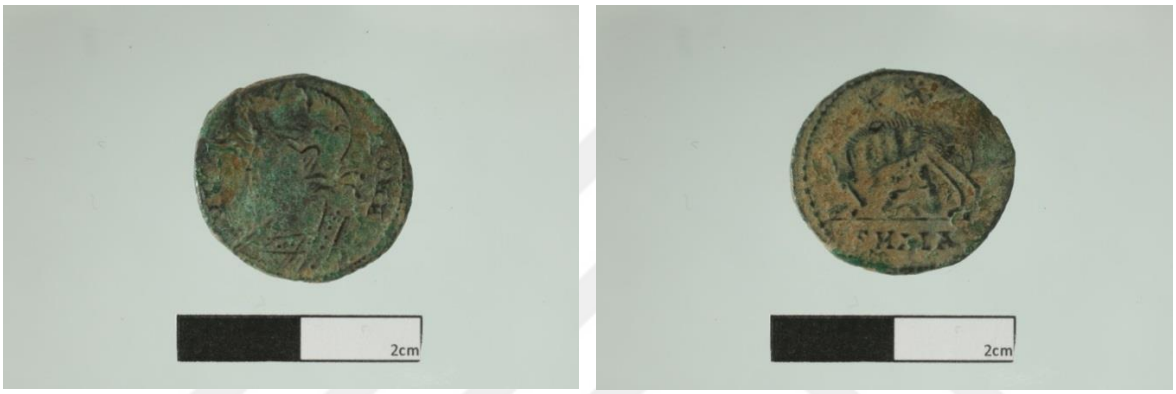

Resim 146

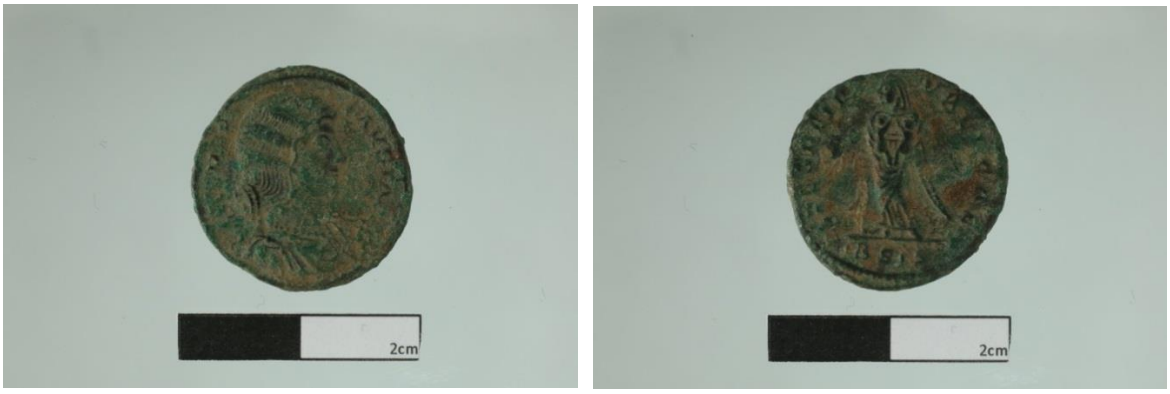

Resim 147

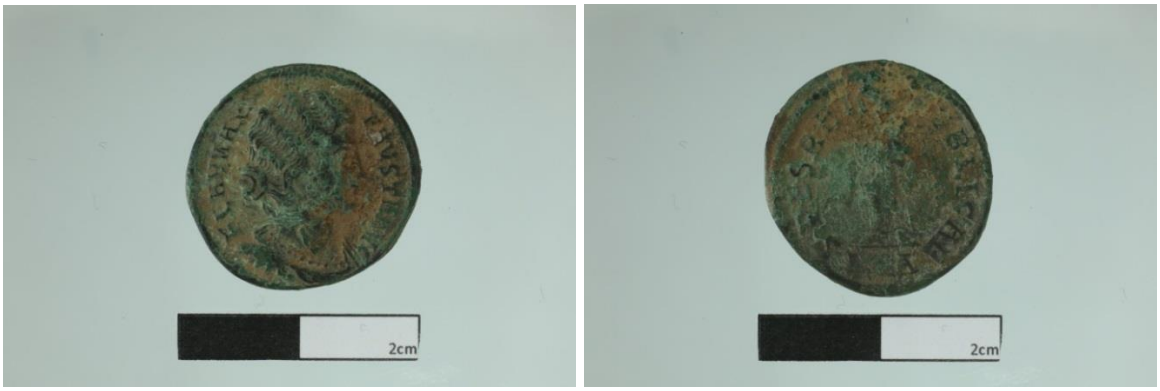

Resim 148

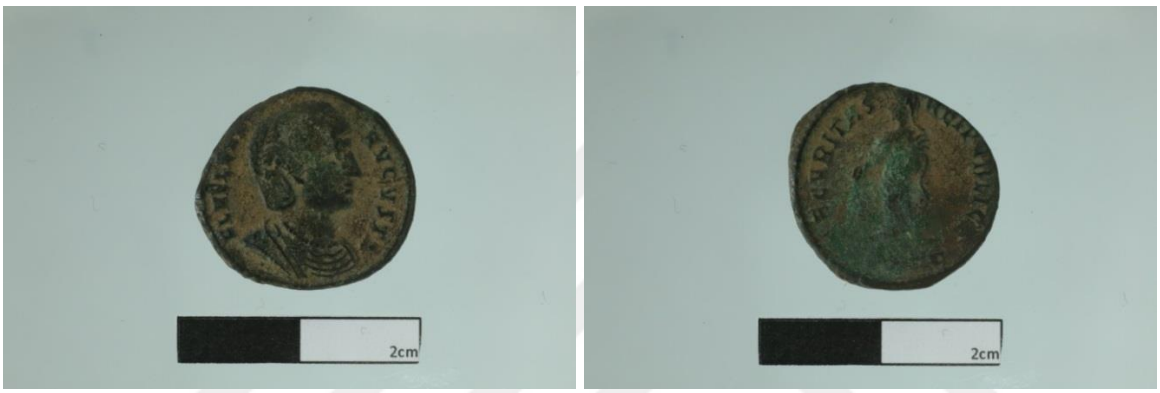

Resim149

Resim150

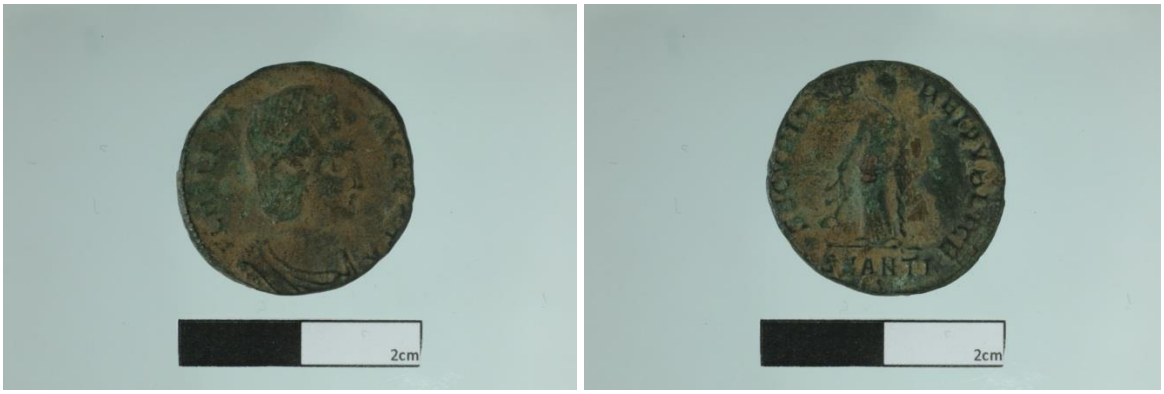

Resim151

Resim 152

Resim 153

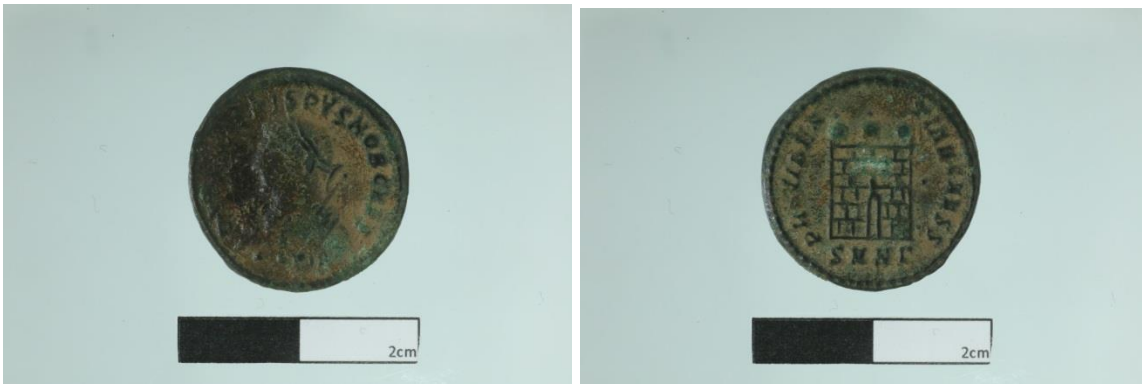

Resim 154

Resim 155

Resim 156

Resim 157

Resim 158

Resim 159

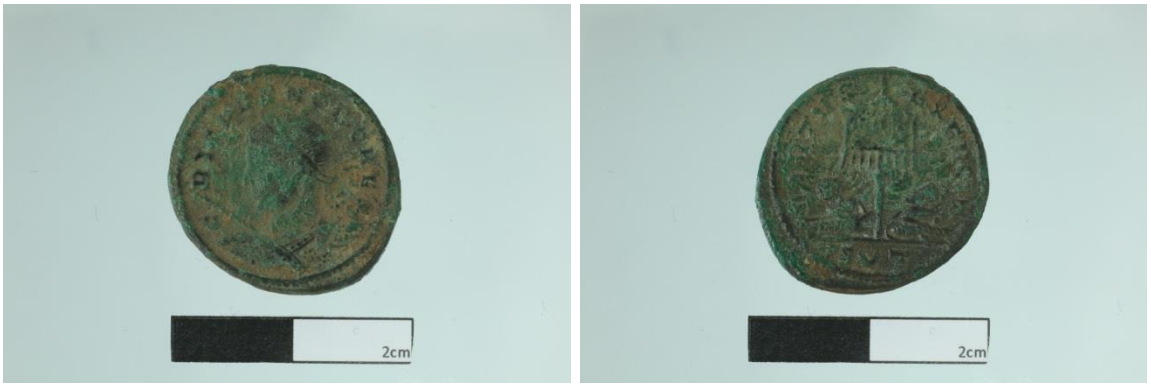

Resim 160

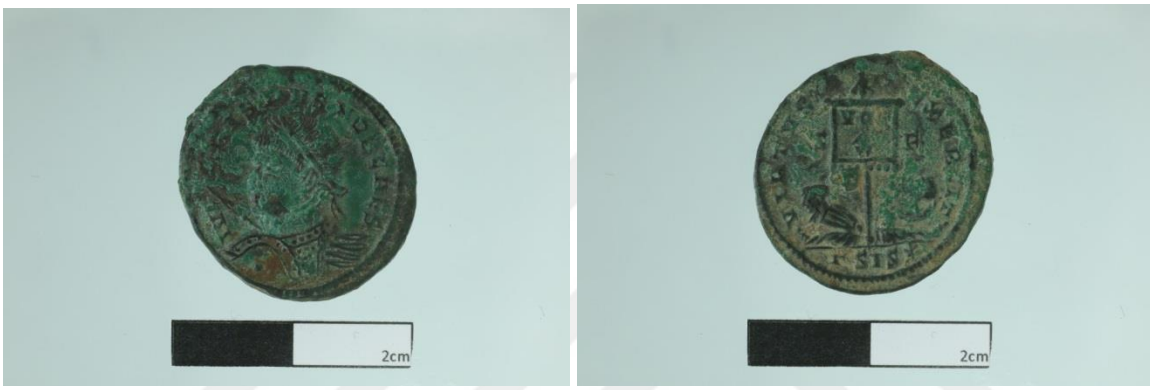

Resim 161

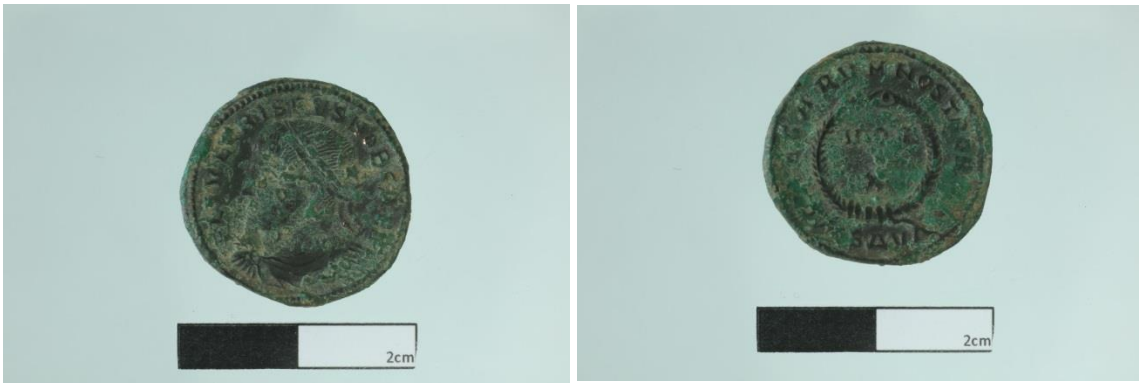

Resim 162

Resim 163

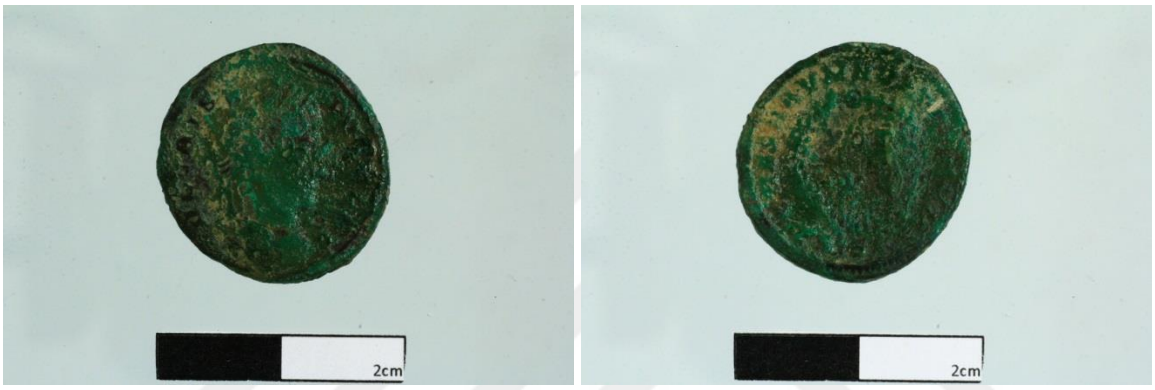

Resim 164

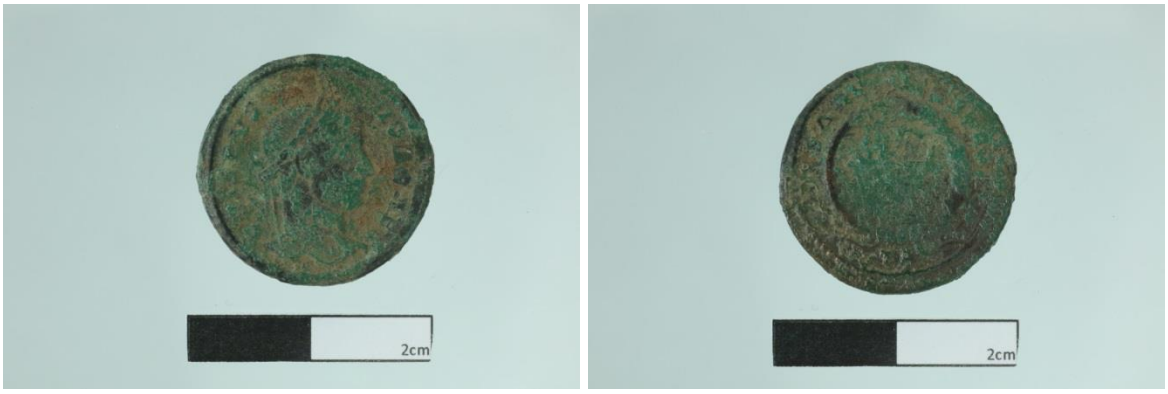

Resim 165

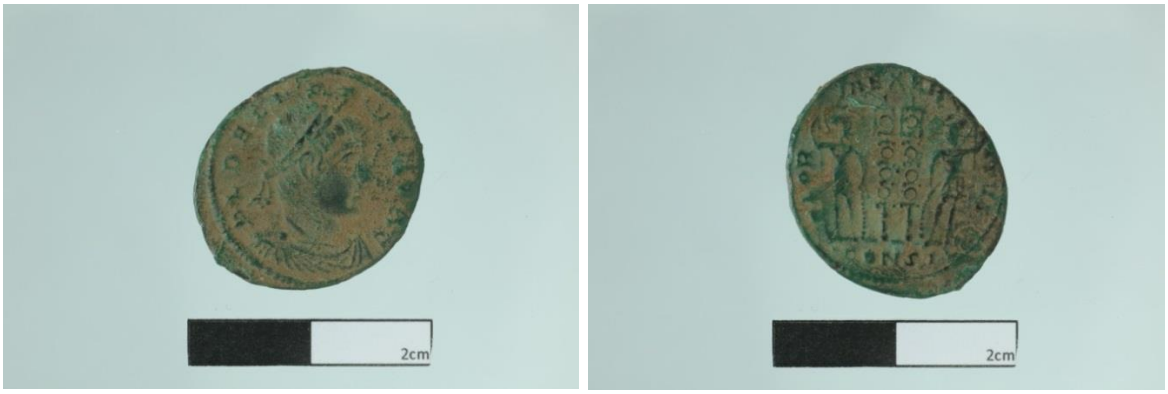

Resim 166

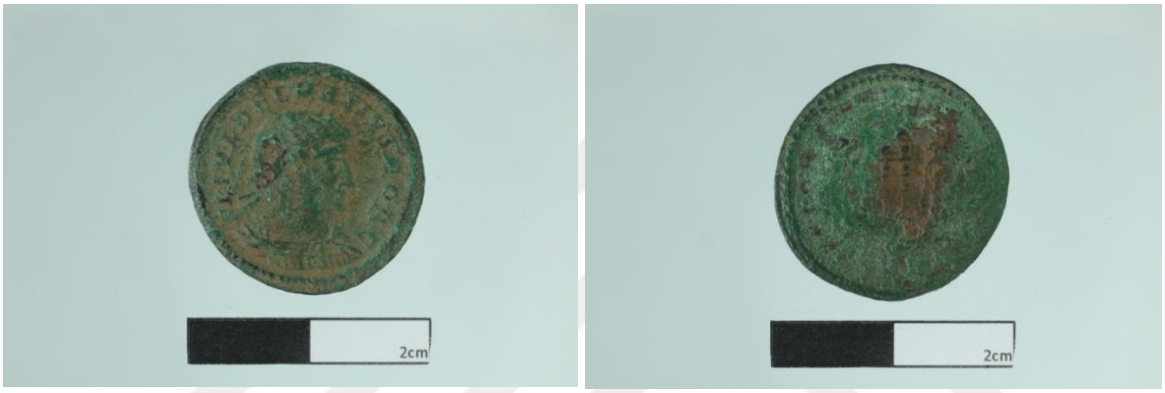

Resim 167

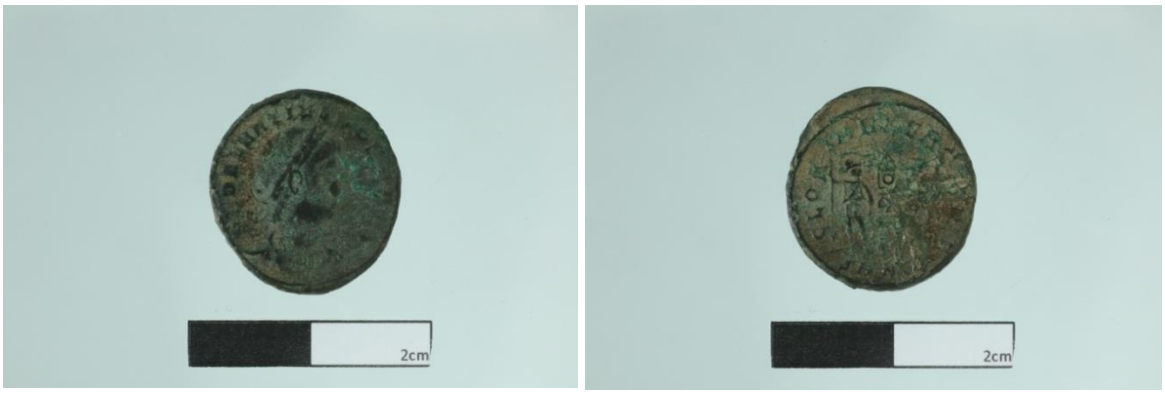

Resim 168

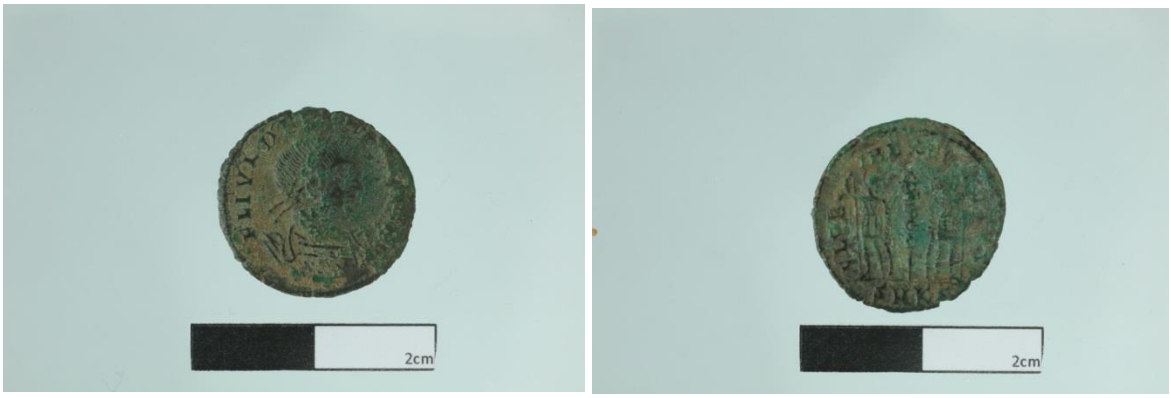

Resim 169

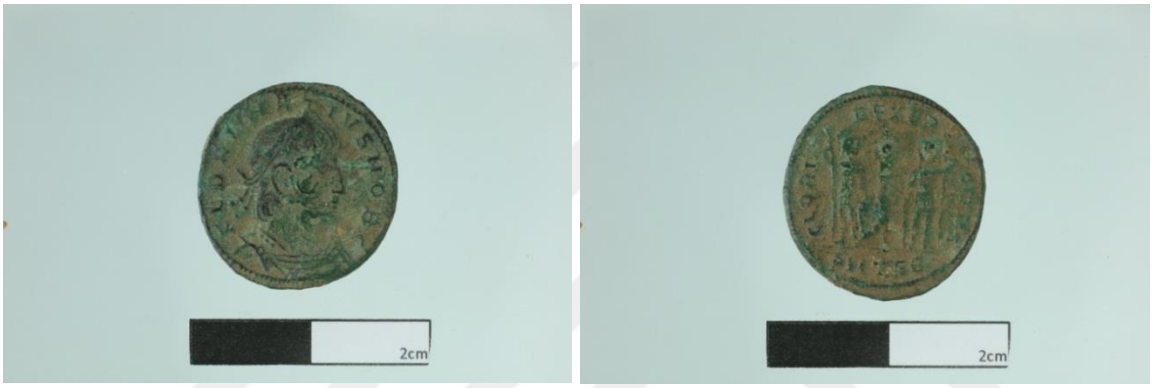

Resim 170

Resim 171

Resim 172

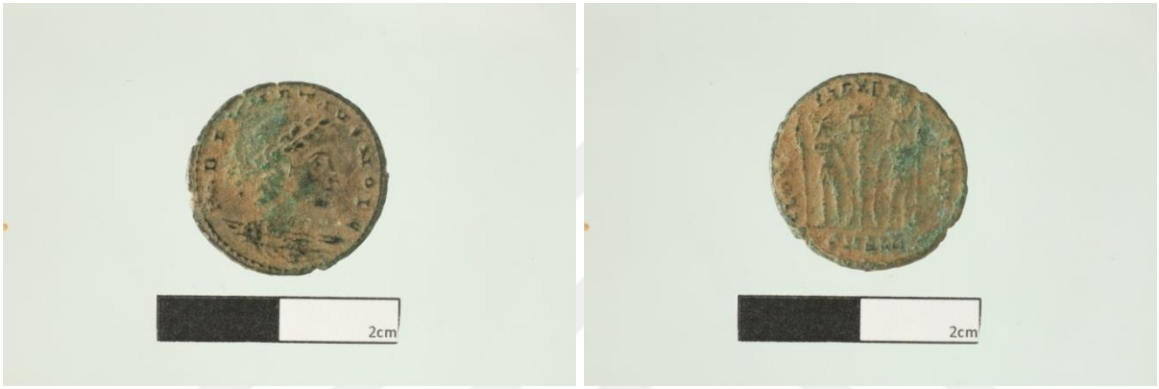

Resim 173

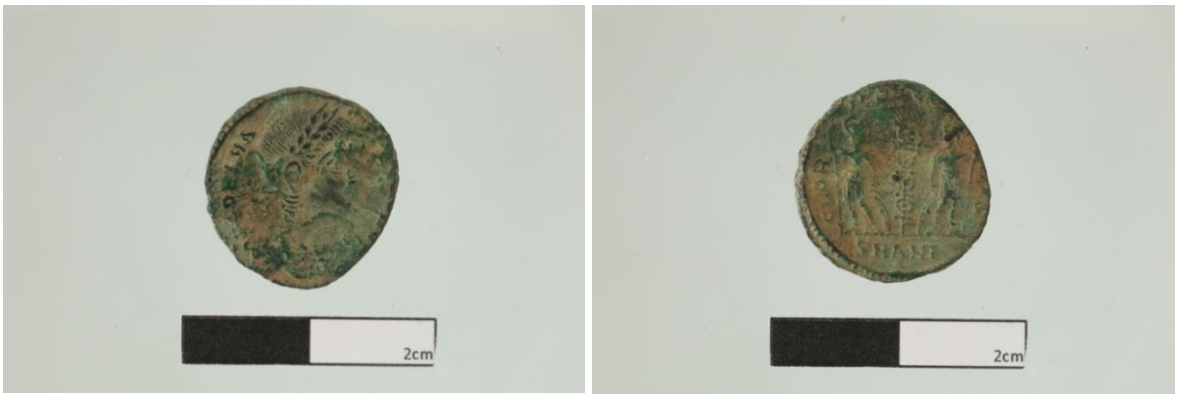

Resim 174

Resim 175

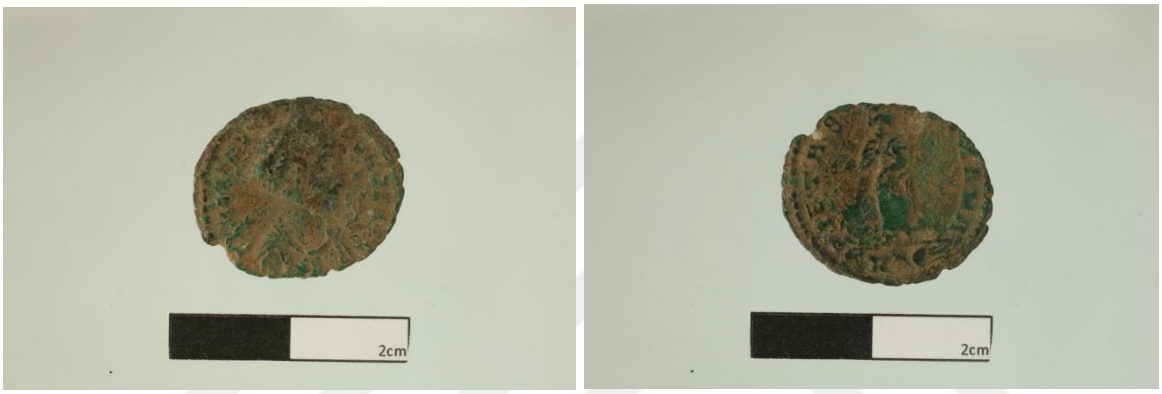

Resim 176

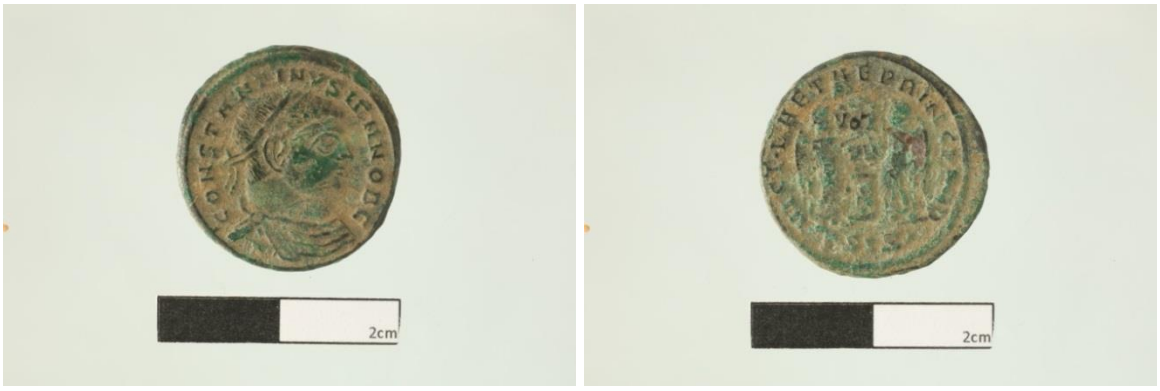

Resim 177

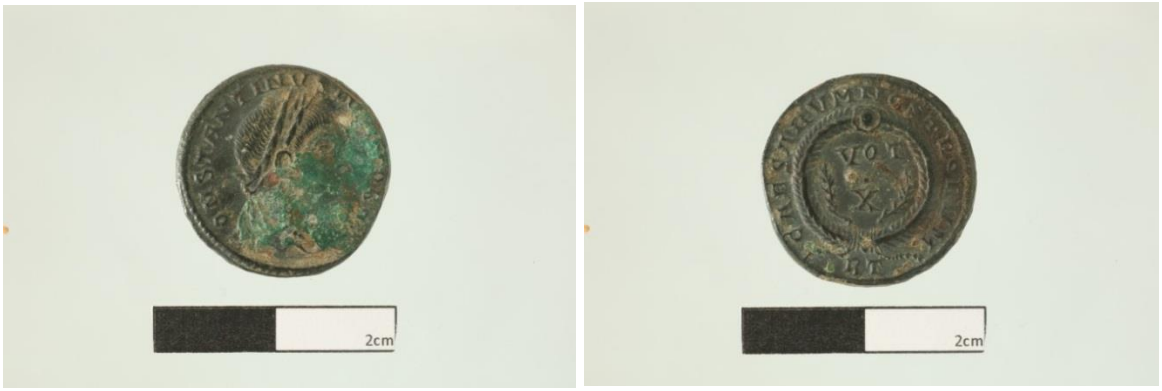

Resim 178

Resim 179

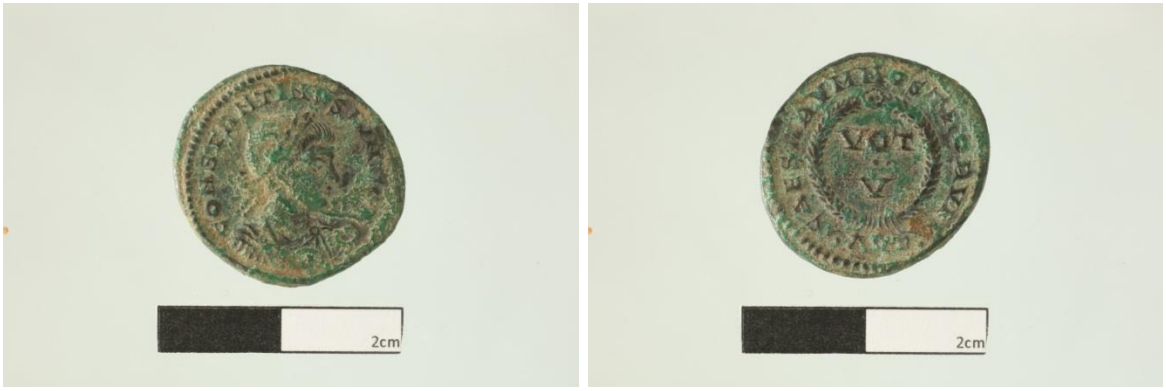

Resim 180

Resim 181

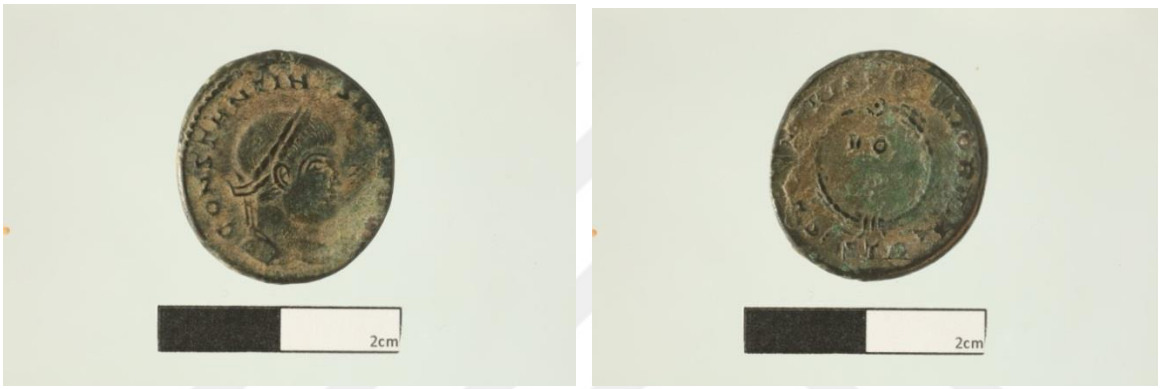

Resim 182

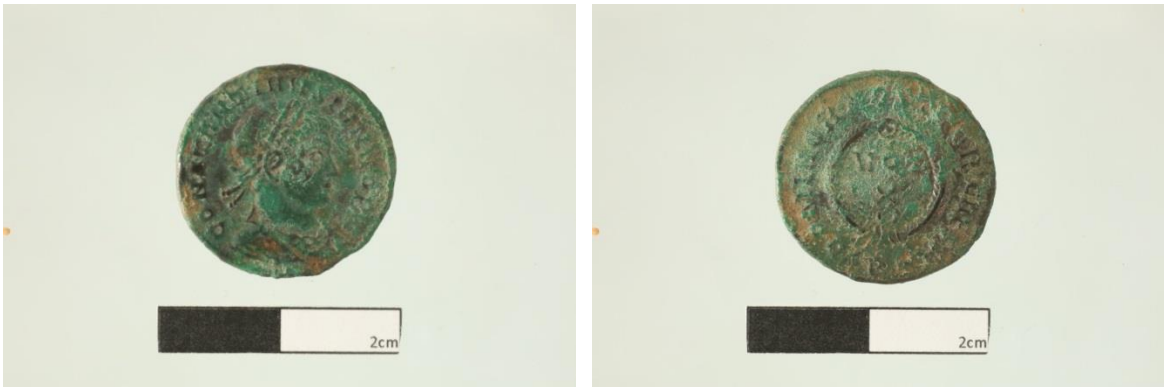

Resim 183

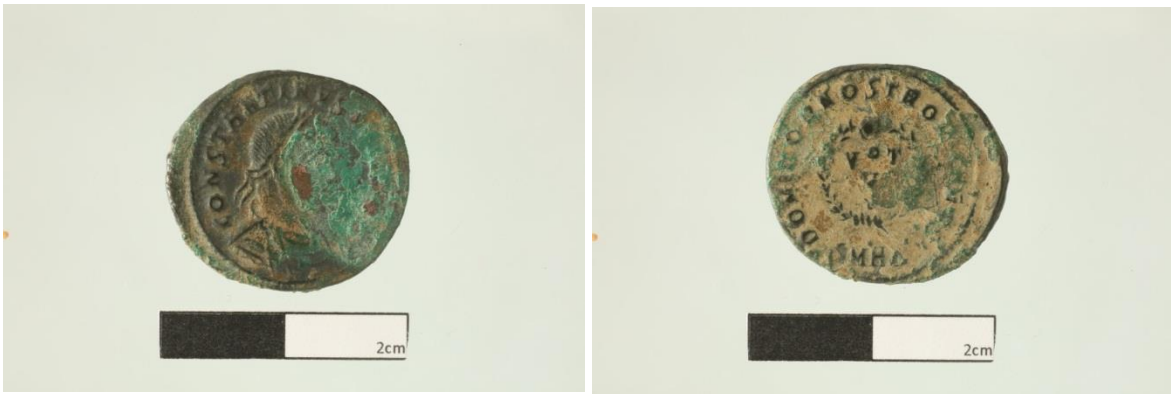

Resim 184

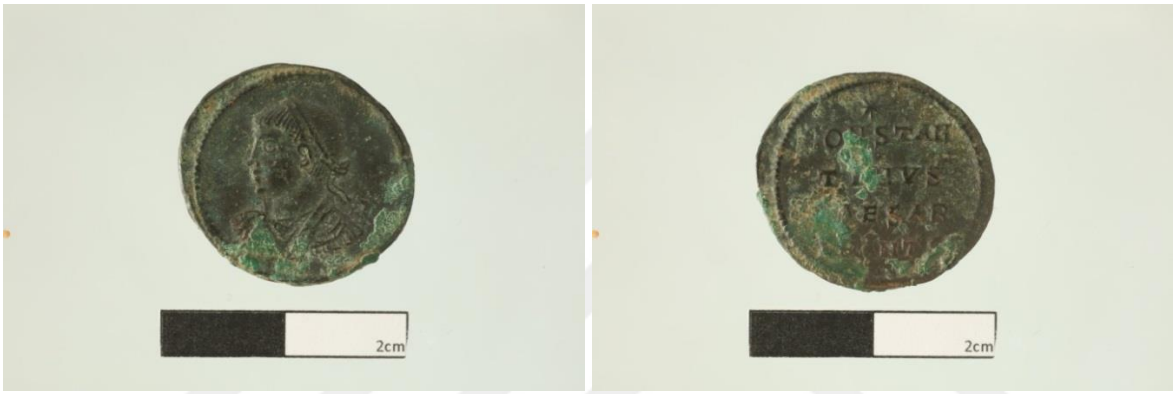

Resim 185

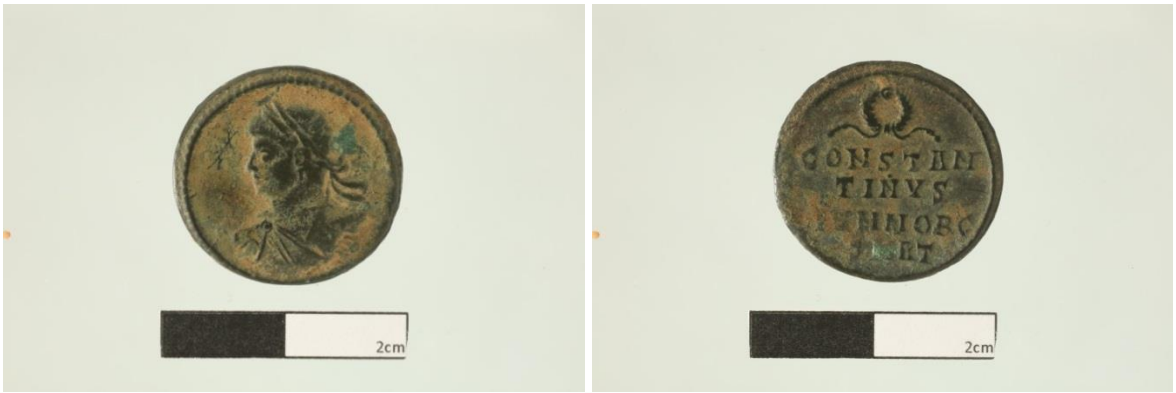

Resim 186

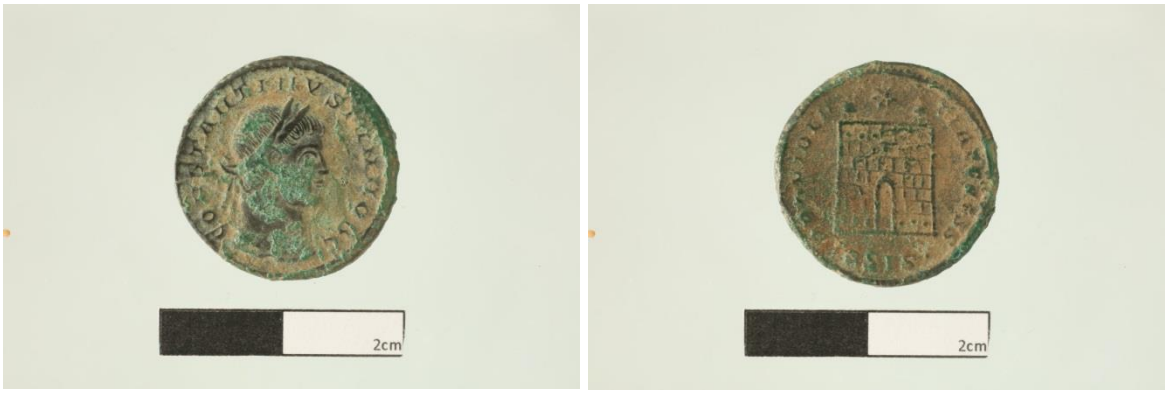

Resim 187

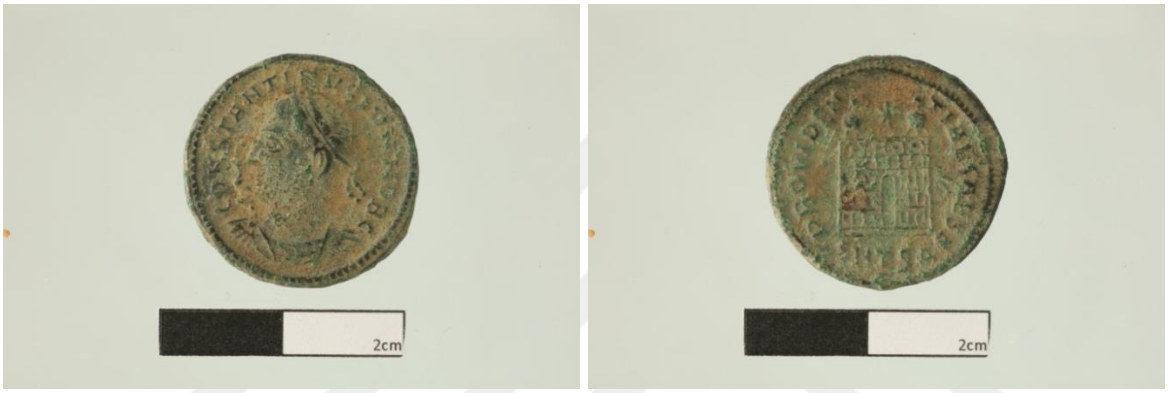

Resim 188

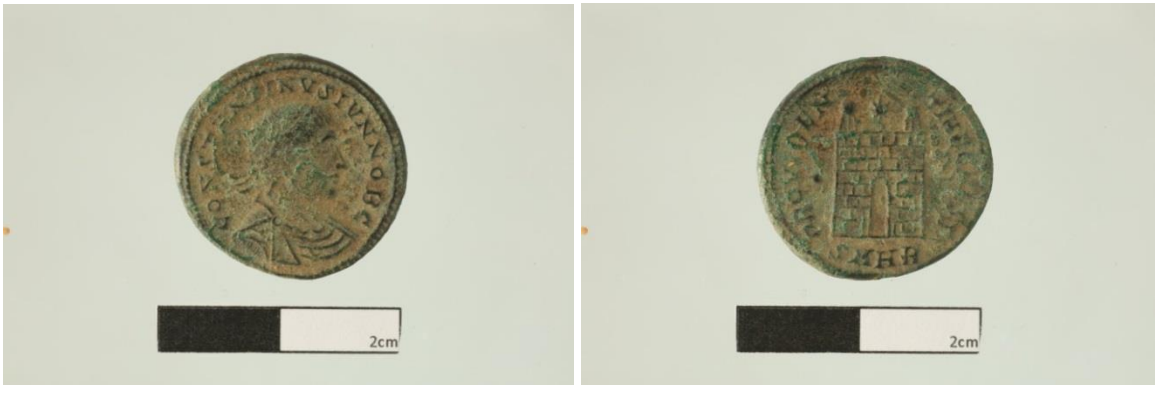

Resim 189

Resim 190

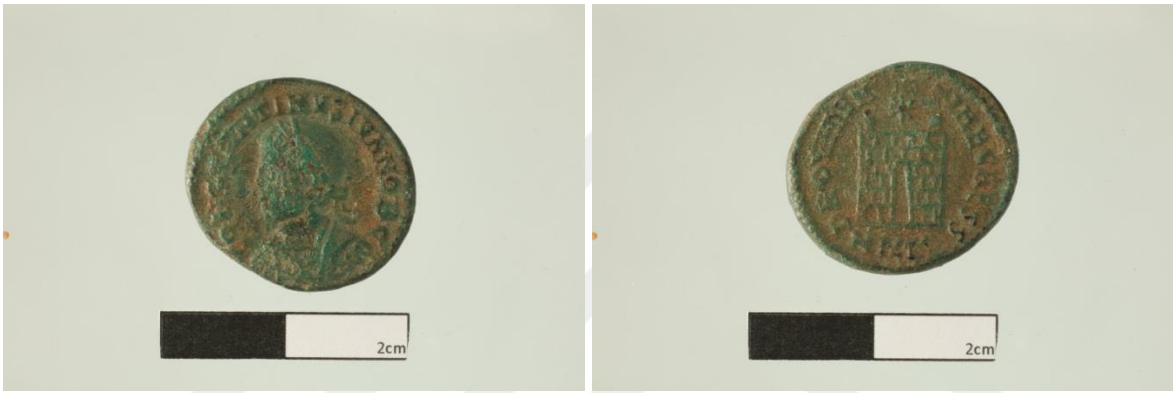

Resim 191

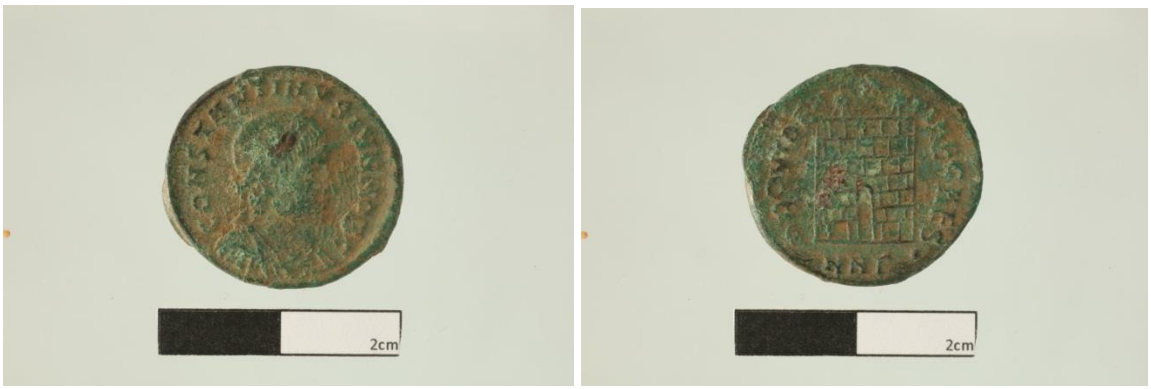

Resim 192

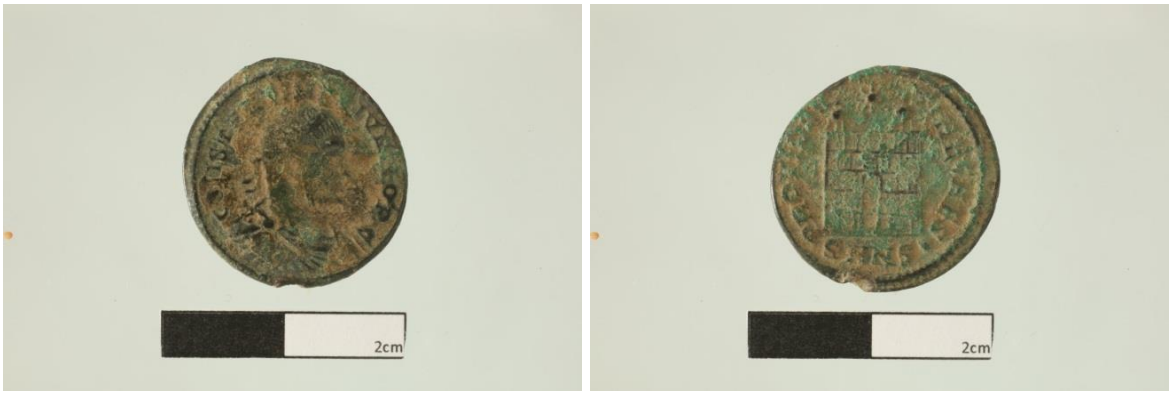

Resim 193

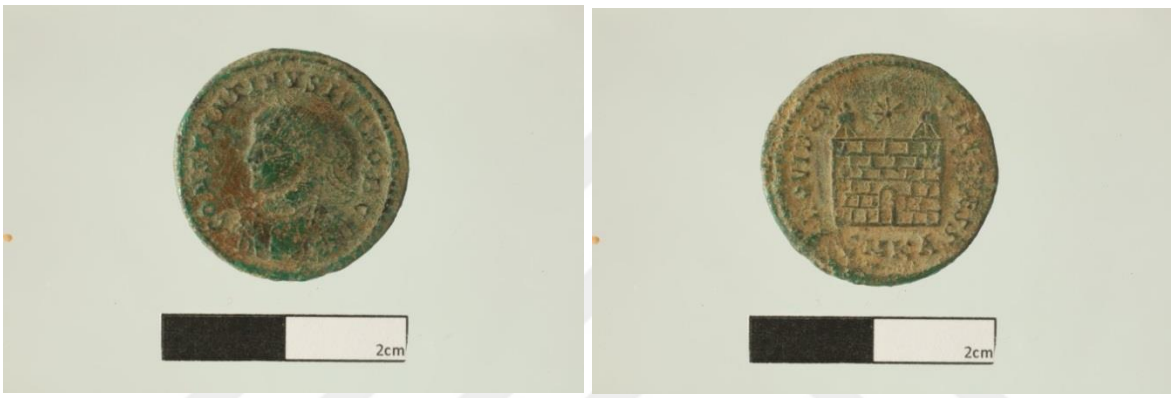

Resim 194

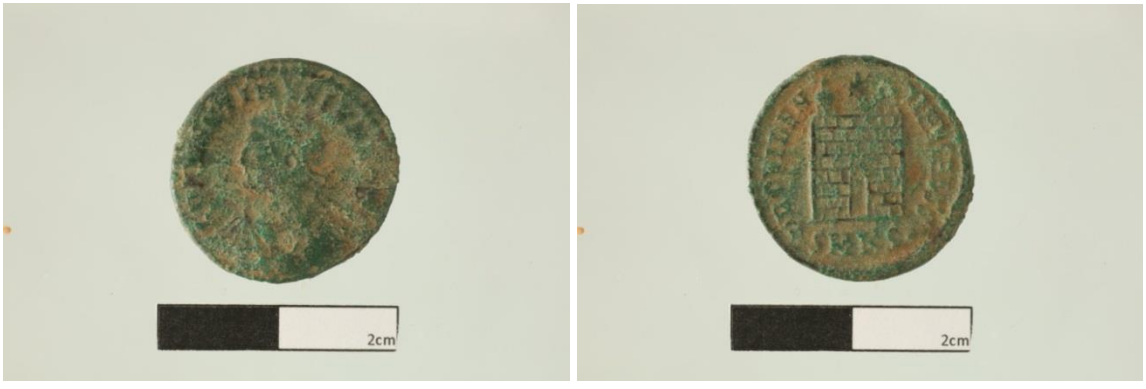

Resim 195

Resim 196

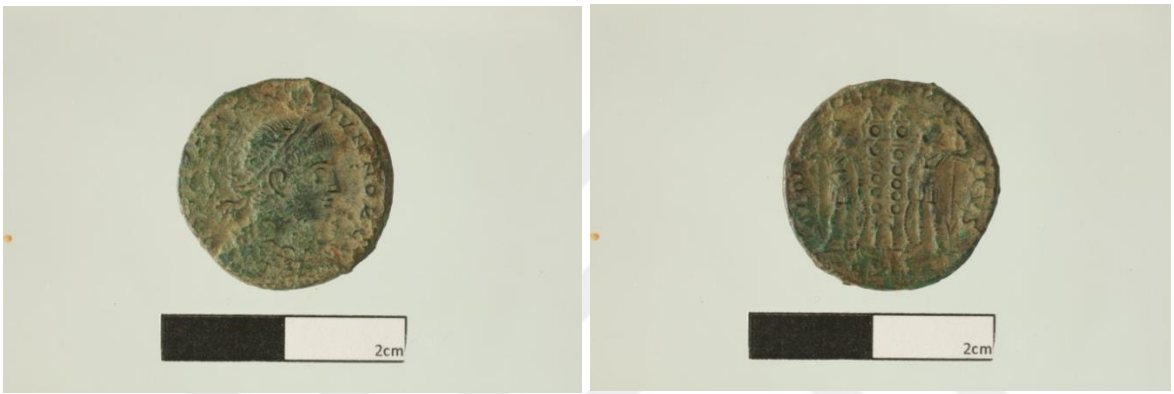

Resim 197

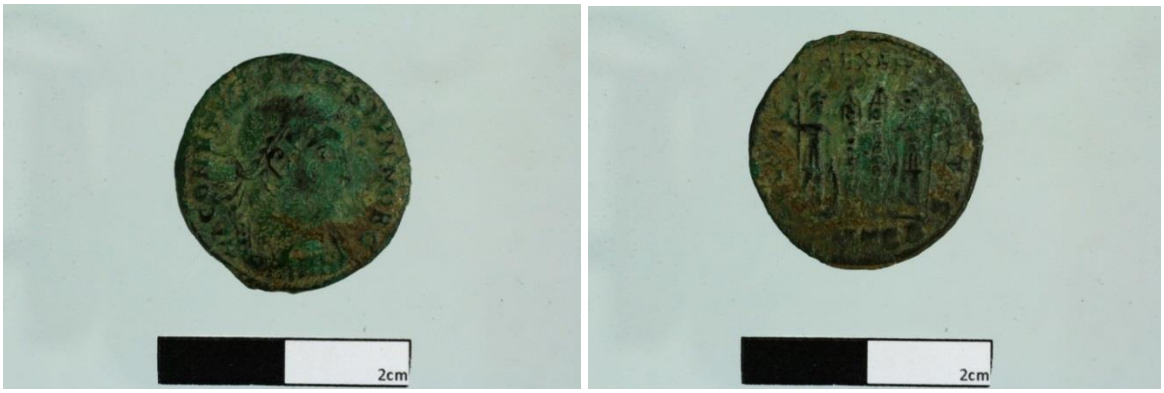

Resim 198

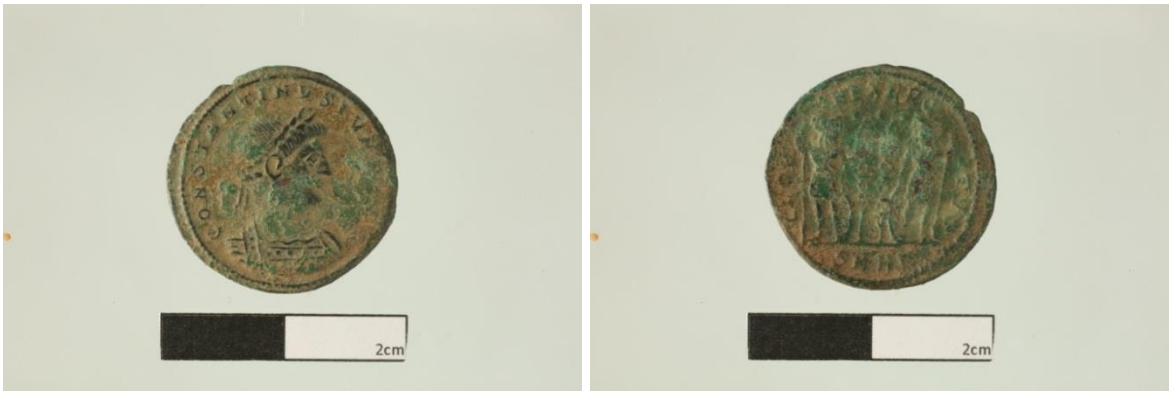

Resim 199

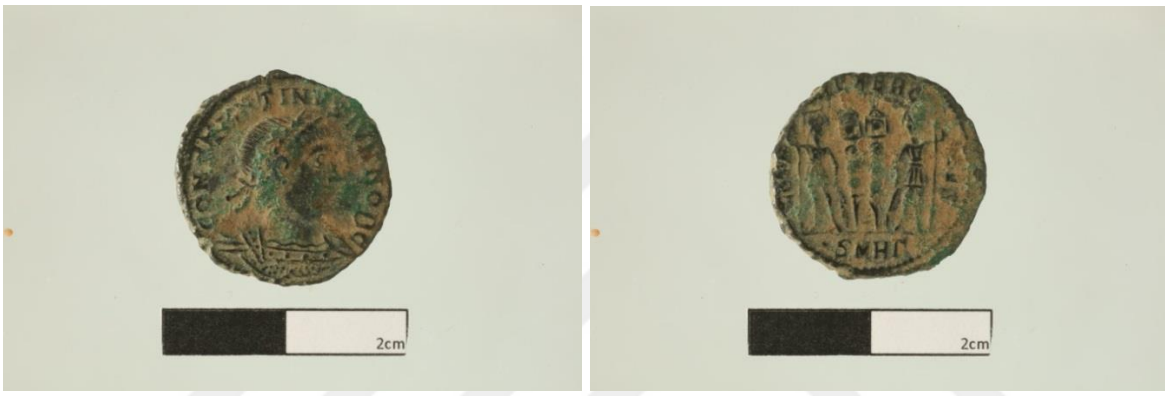

Resim 200

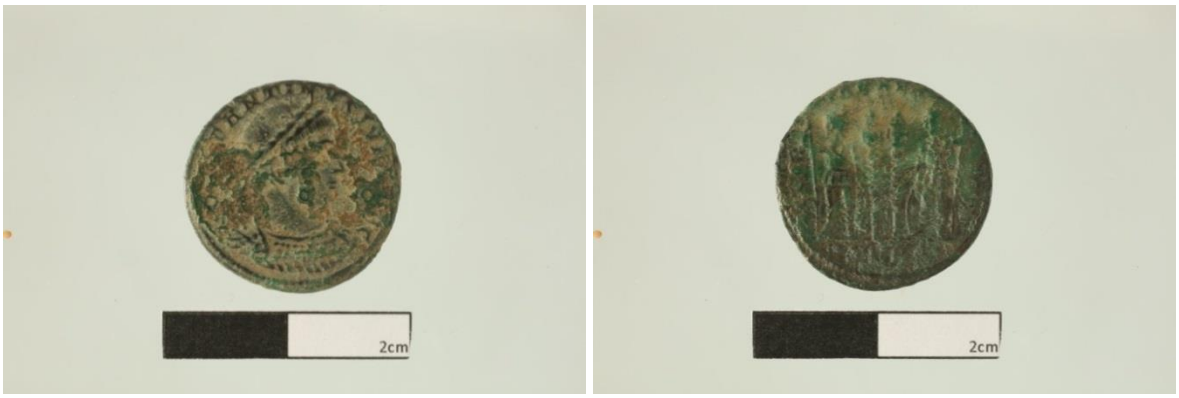

Resim 201

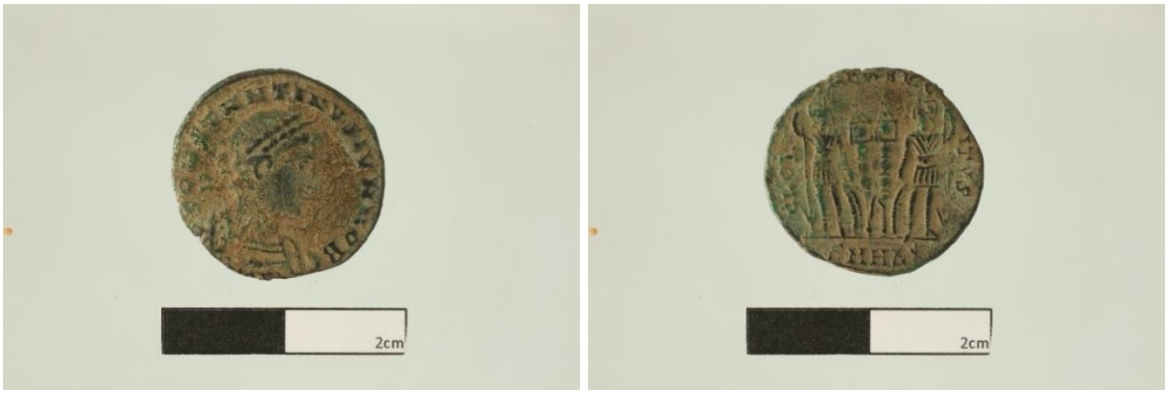

Resim 202

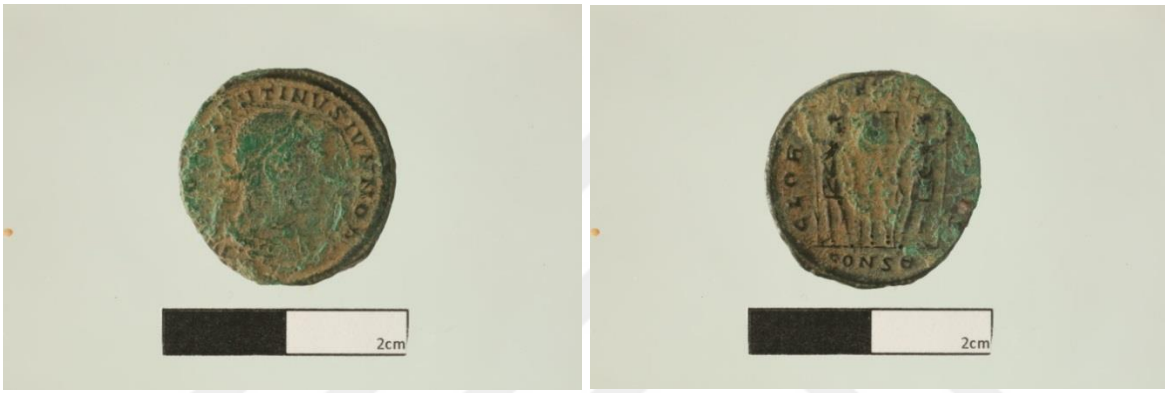

Resim 203

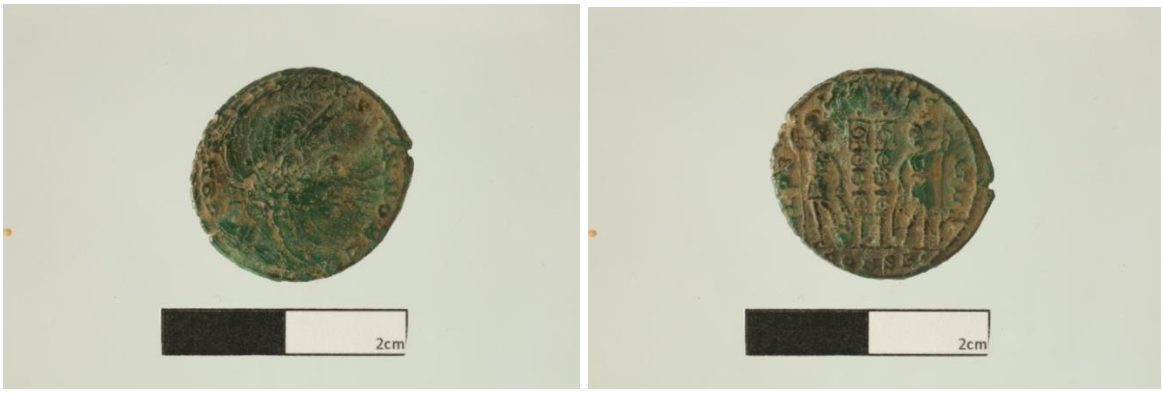

Resim 204

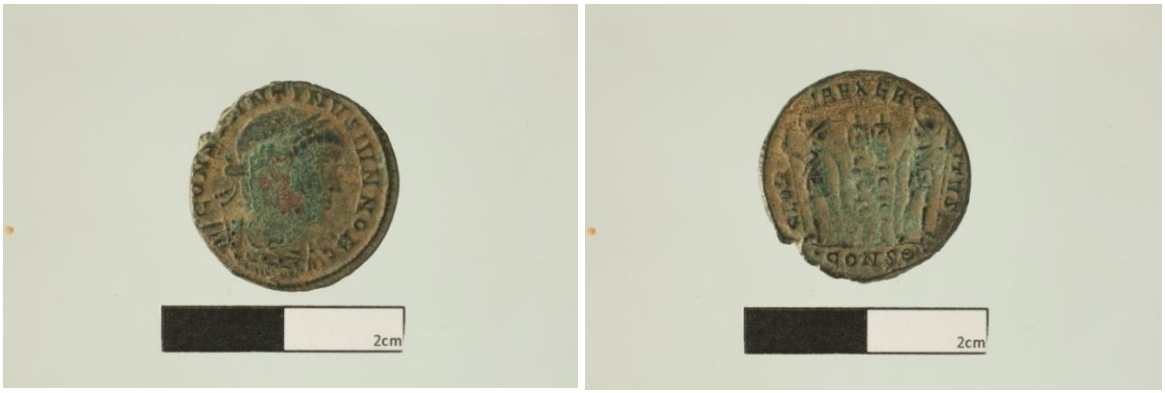

Resim 205

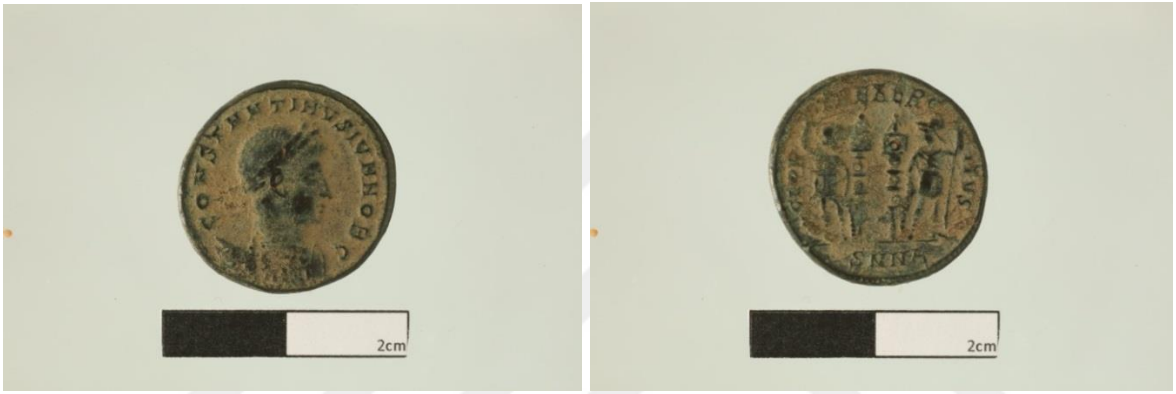

Resim 206

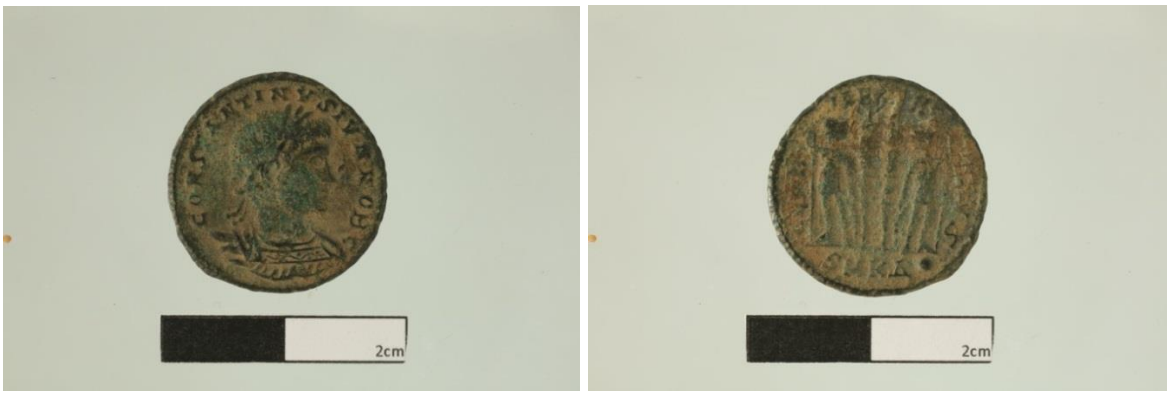

Resim 207

Resim 208

Resim 209

Resim 210

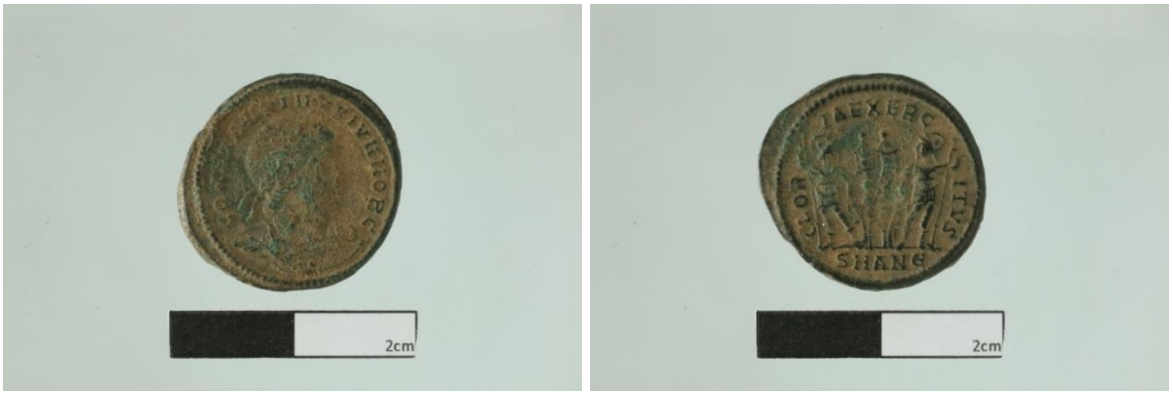

Resim 211

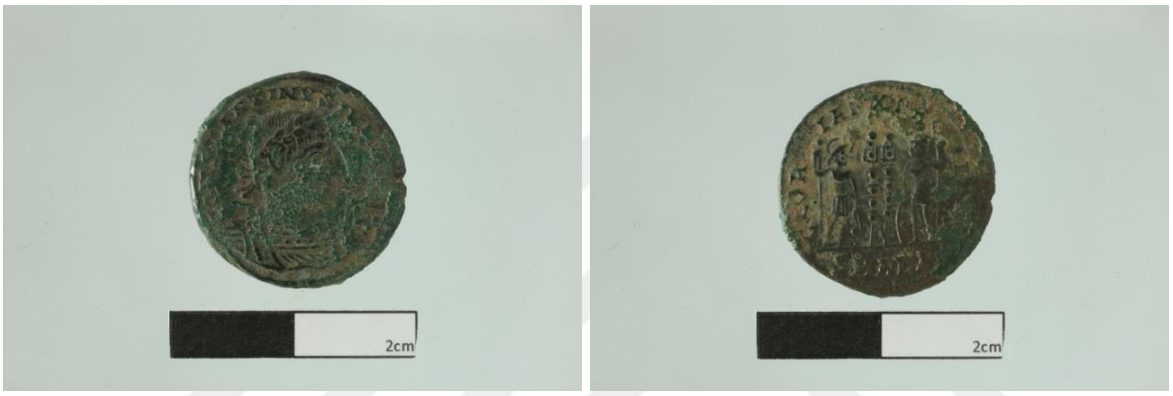

Resim 212

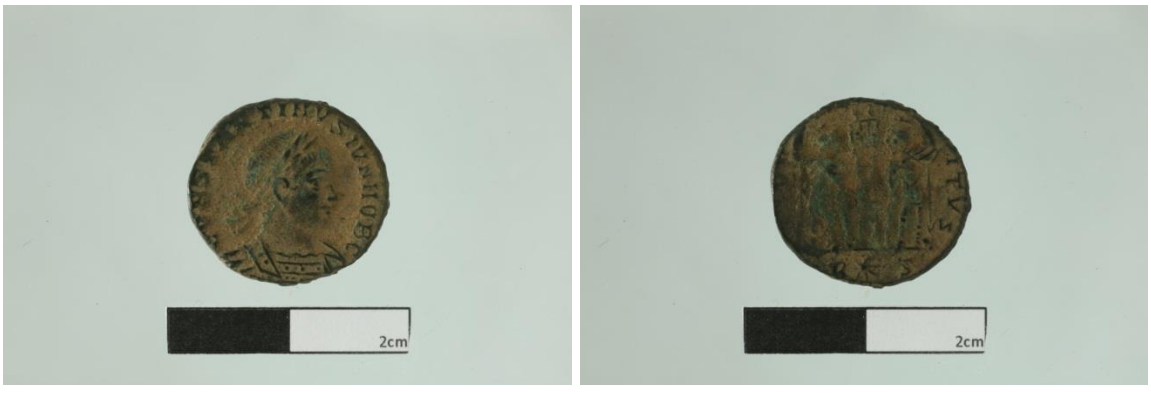

Resim 213

Resim 214

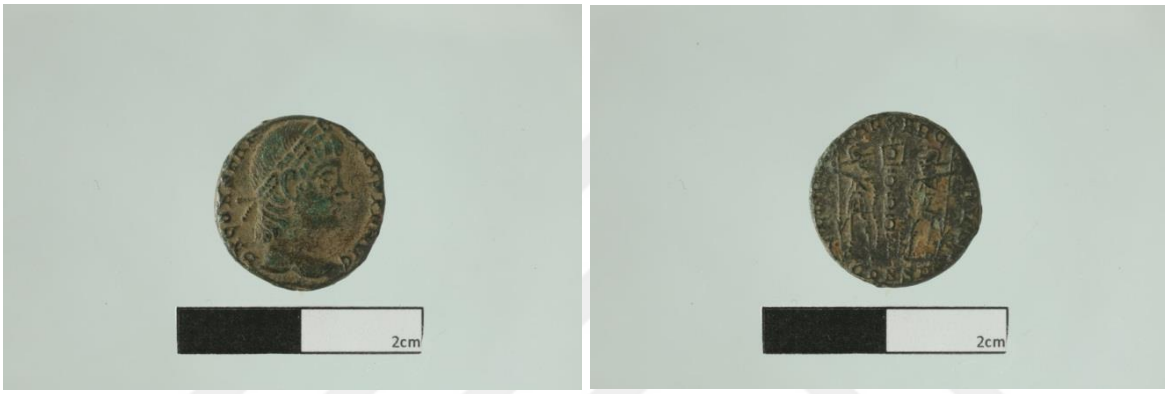

Resim 215

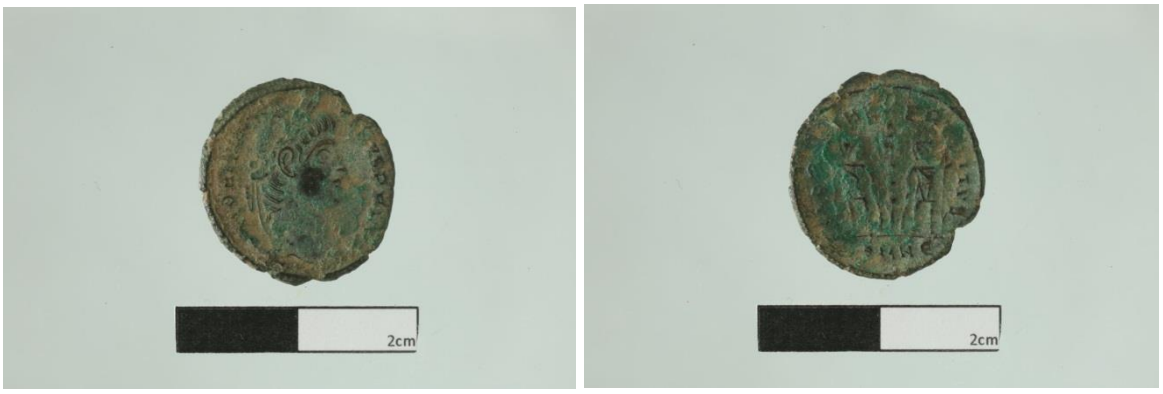

Resim 216

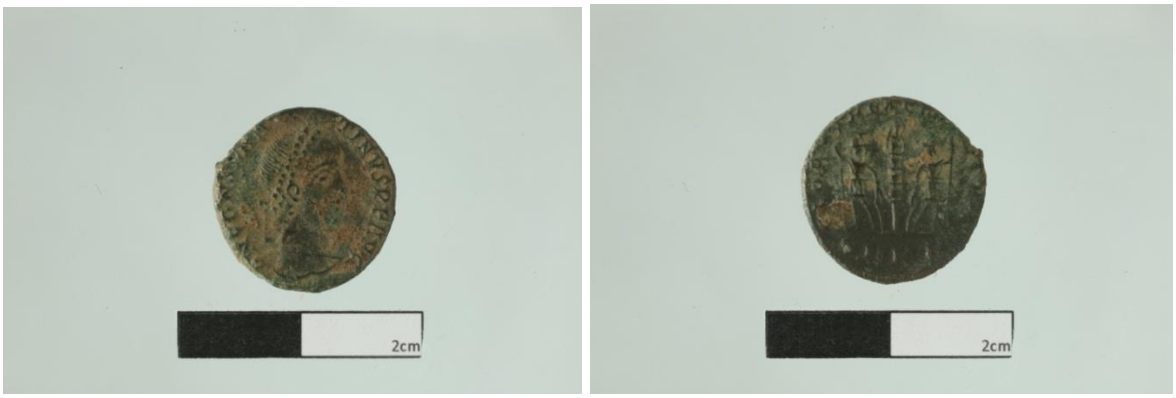

Resim 217

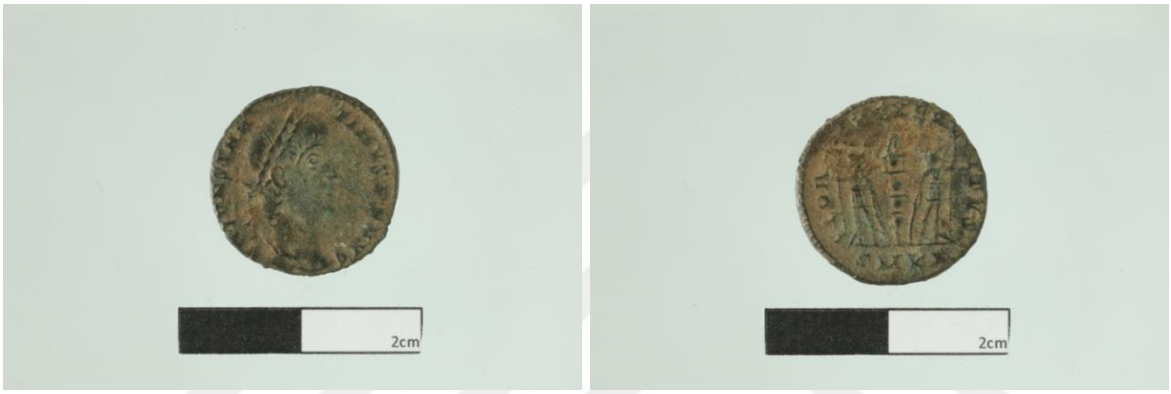

Resim 218

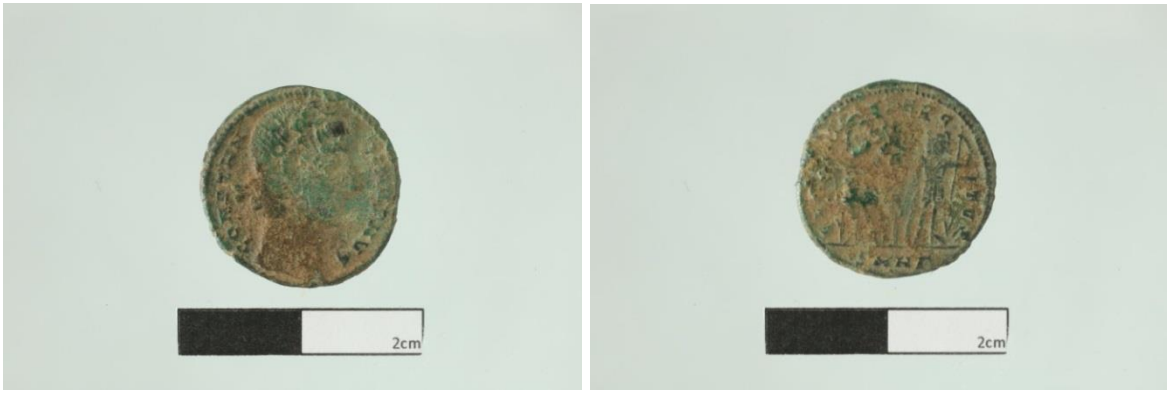

Resim 219

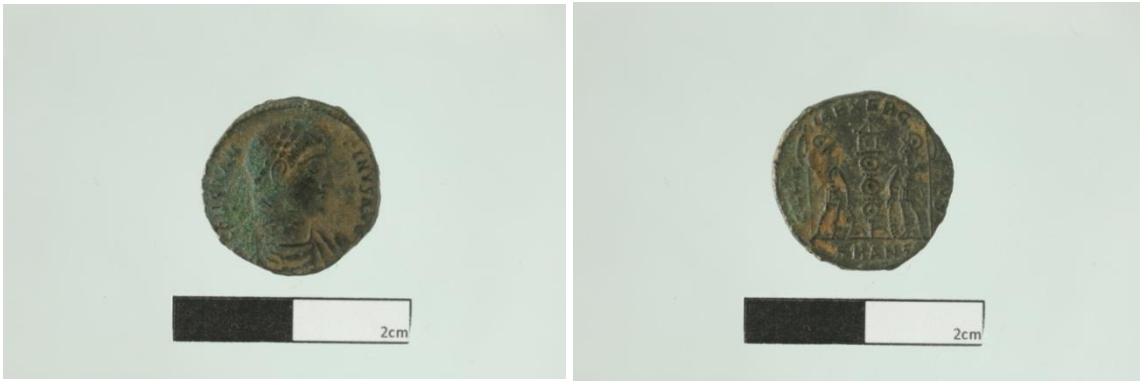

Resim 220

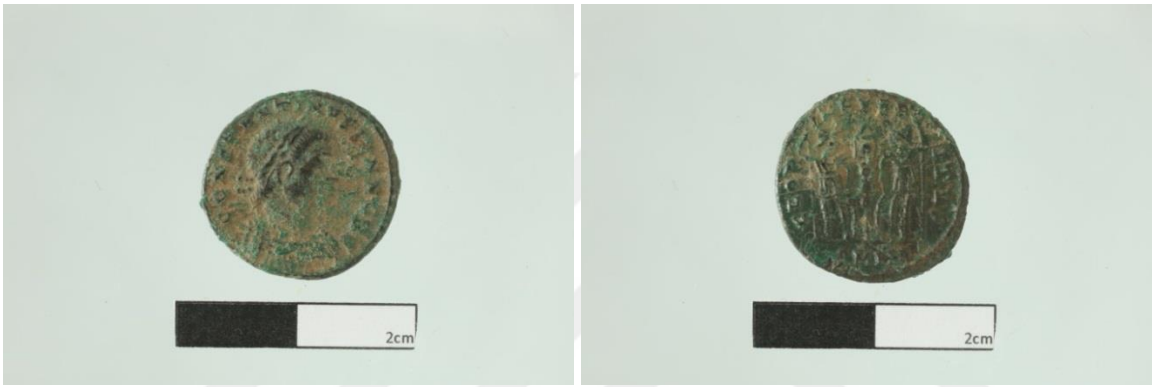

Resim 221

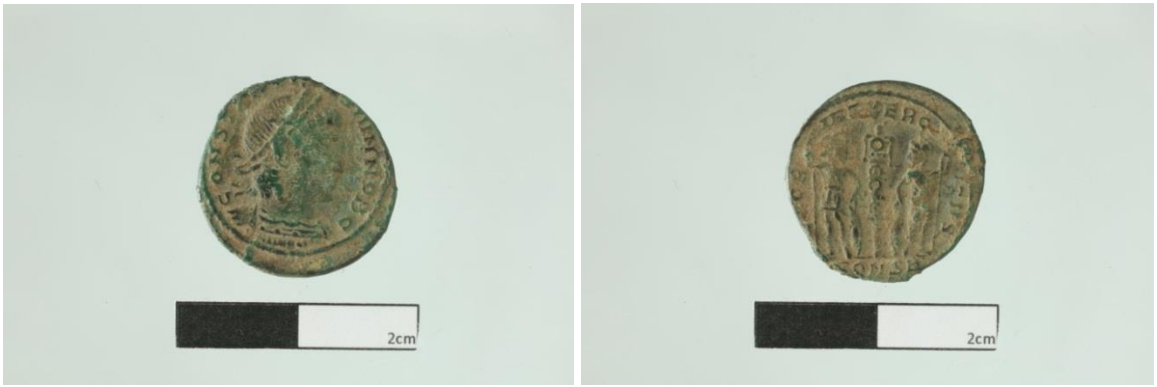

Resim 222

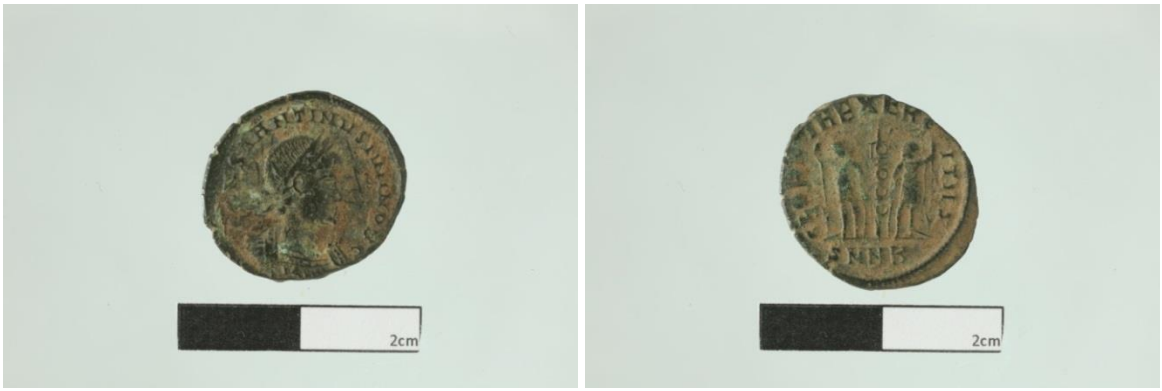

Resim 223

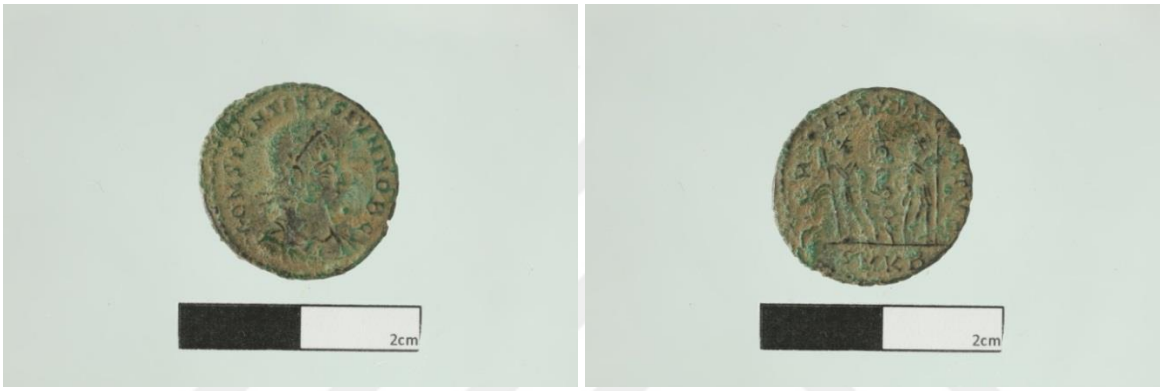

Resim 224

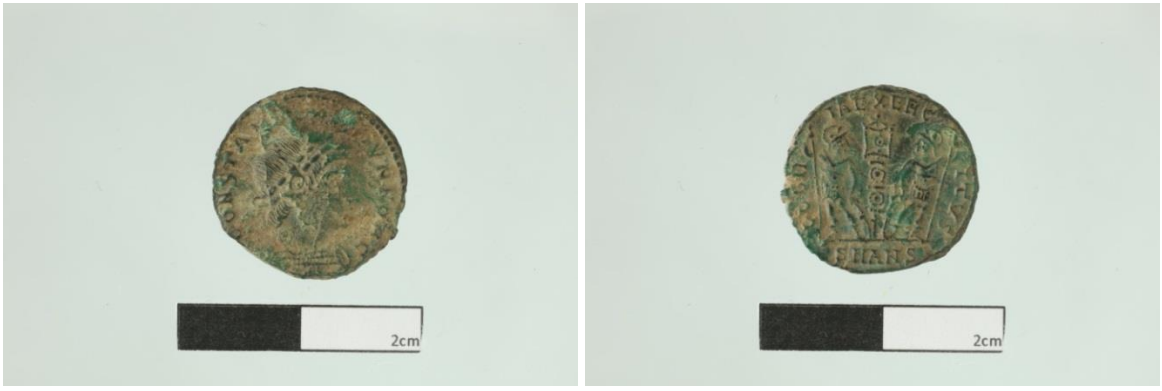

Resim 225

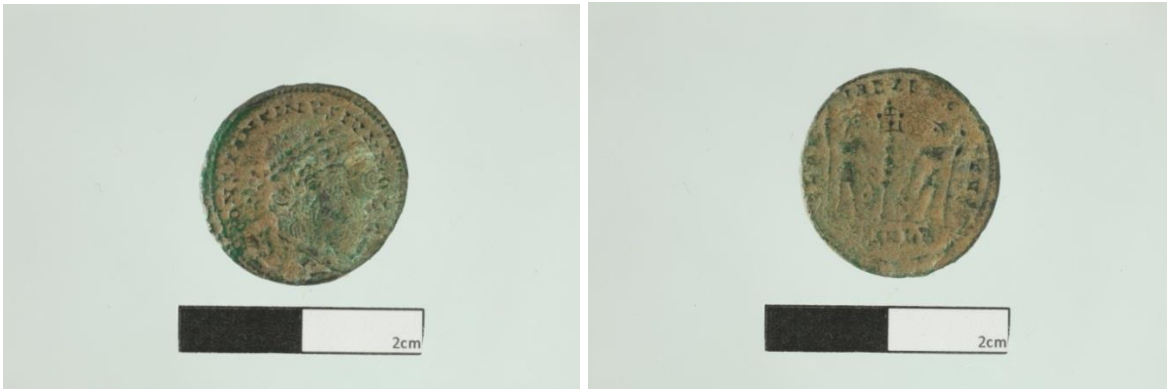

Resim 226

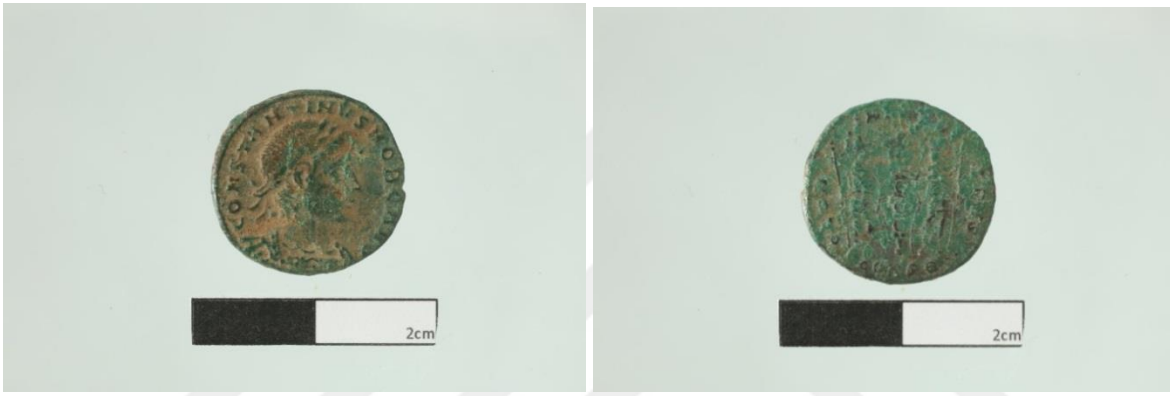

Resim 227

Resim 228

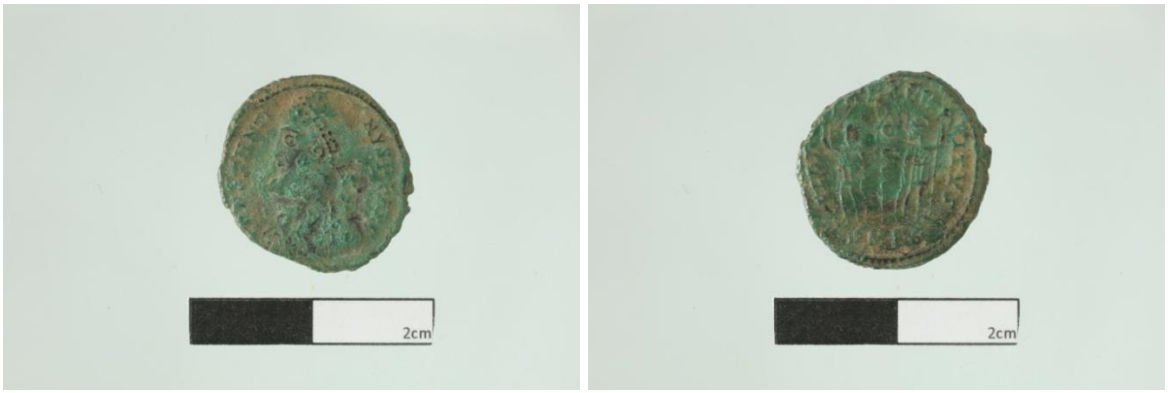

Resim 229

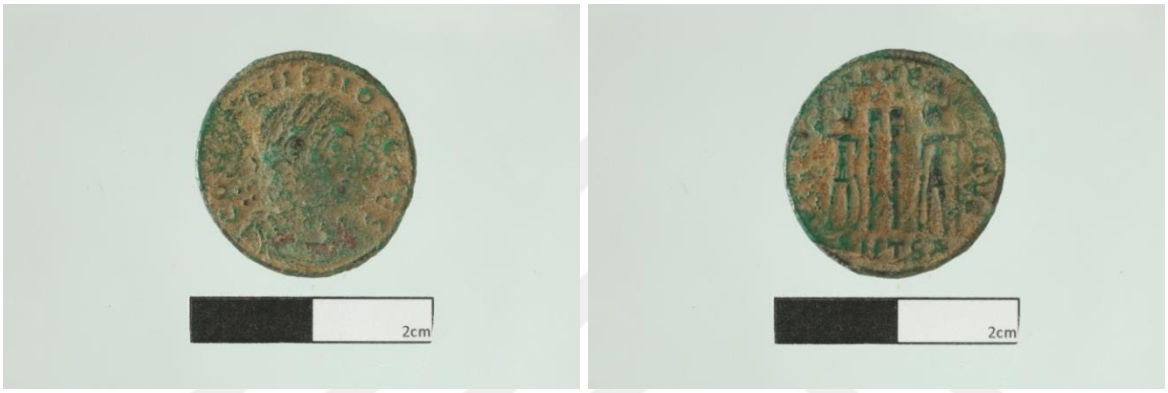

Resim 230

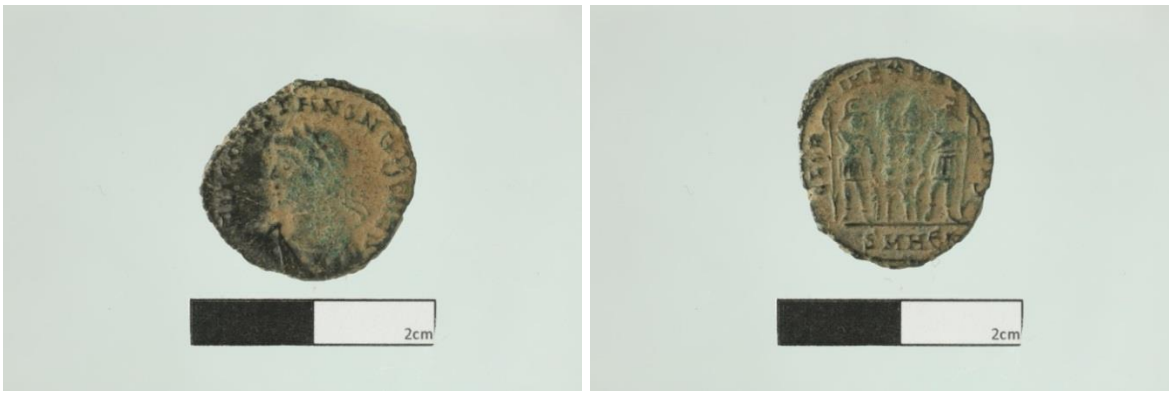

Resim 231

Resim 232

Resim 233

Resim 234

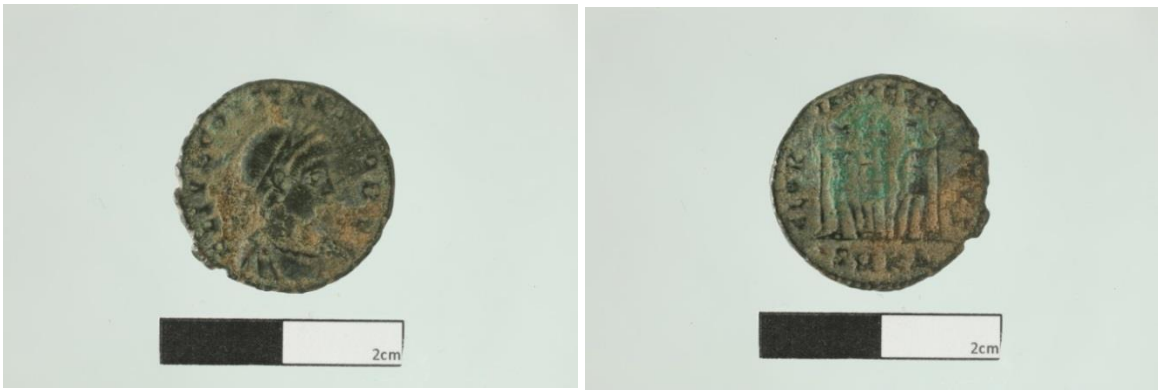

Resim 235

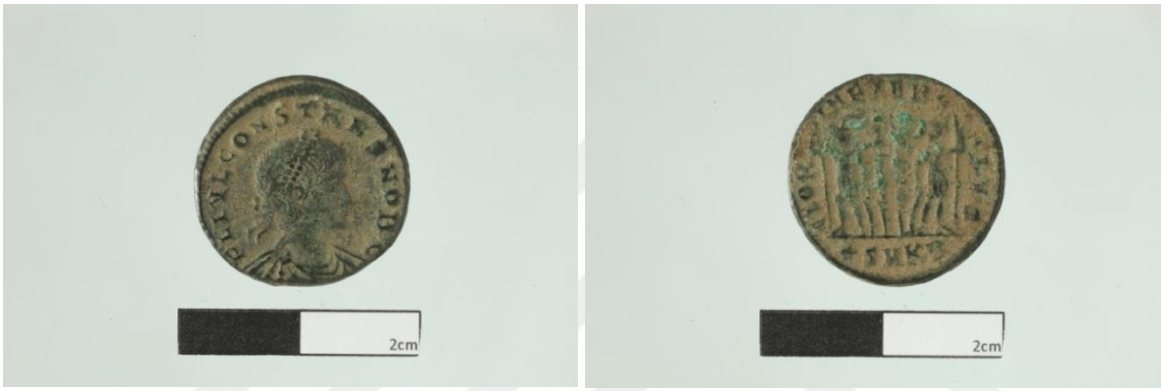

Resim 236

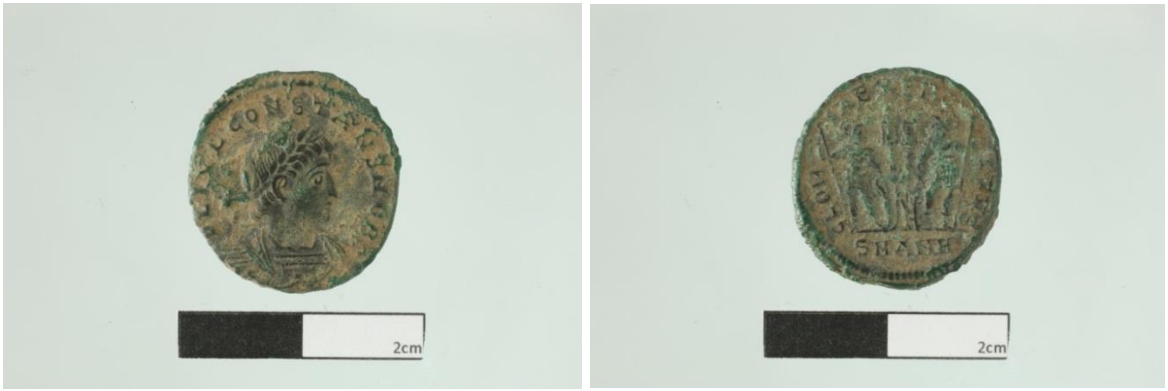

Resim 237

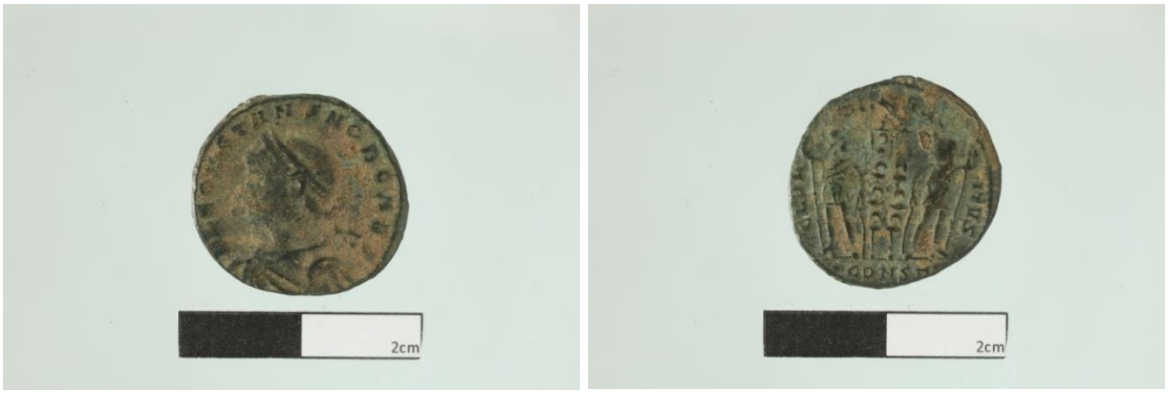

Resim 238

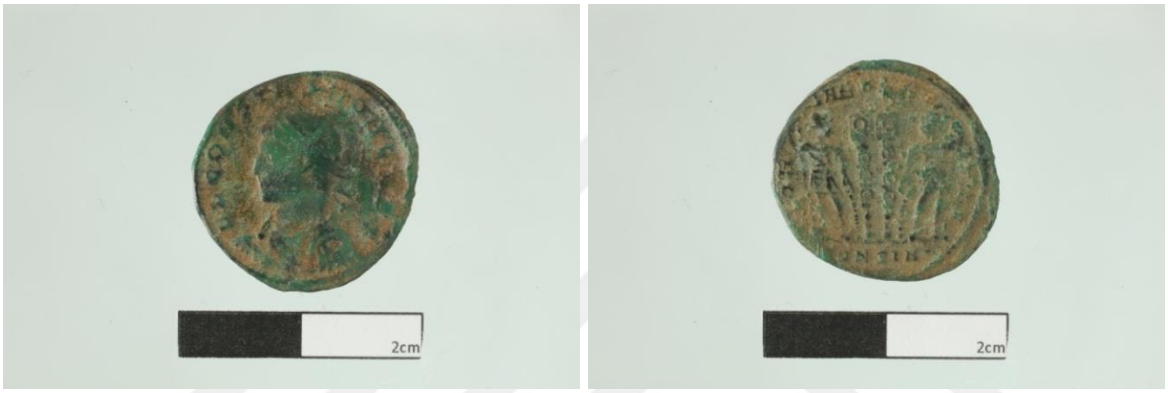

Resim 239

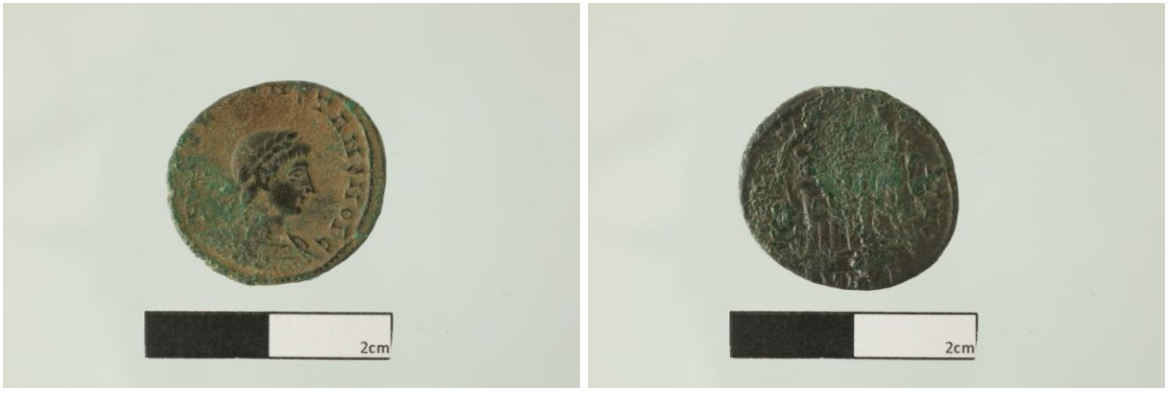

Resim 240

Resim 241

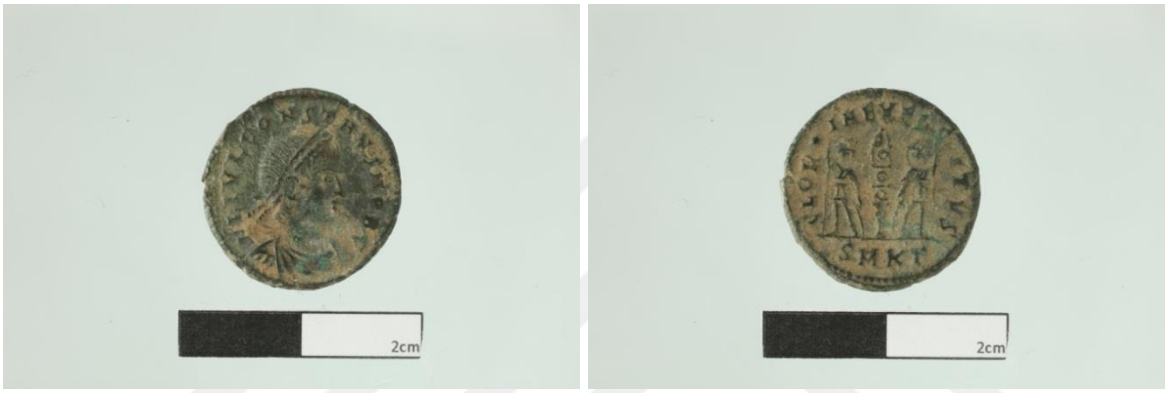

Resim 242

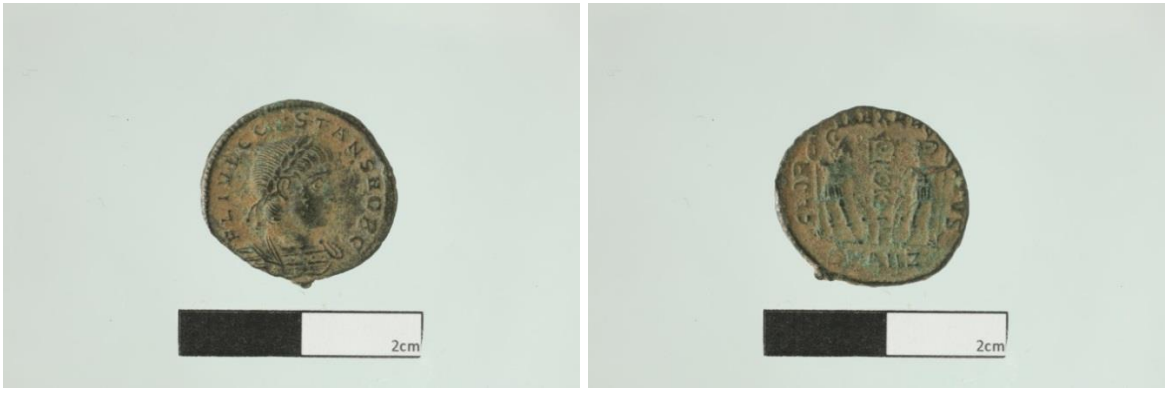

Resim 243

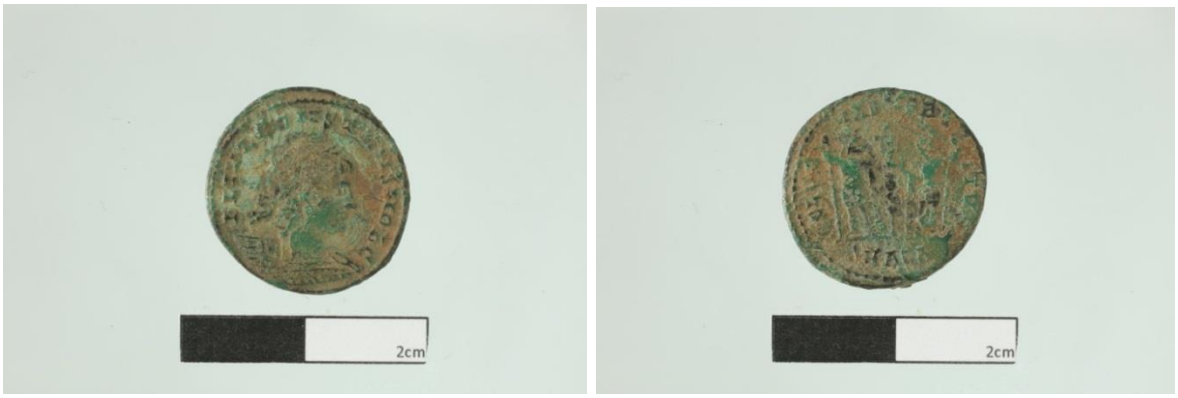

Resim 244

Resim 245

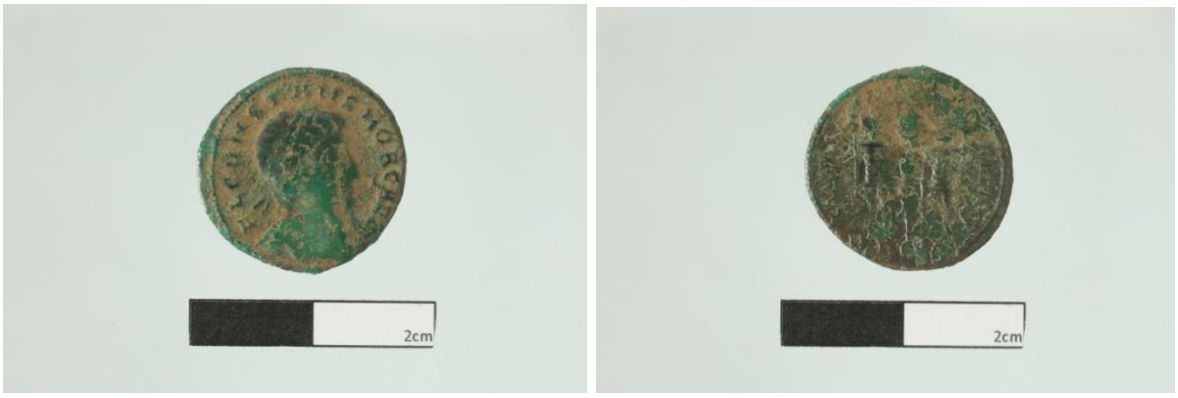

Resim 246

Resim 247

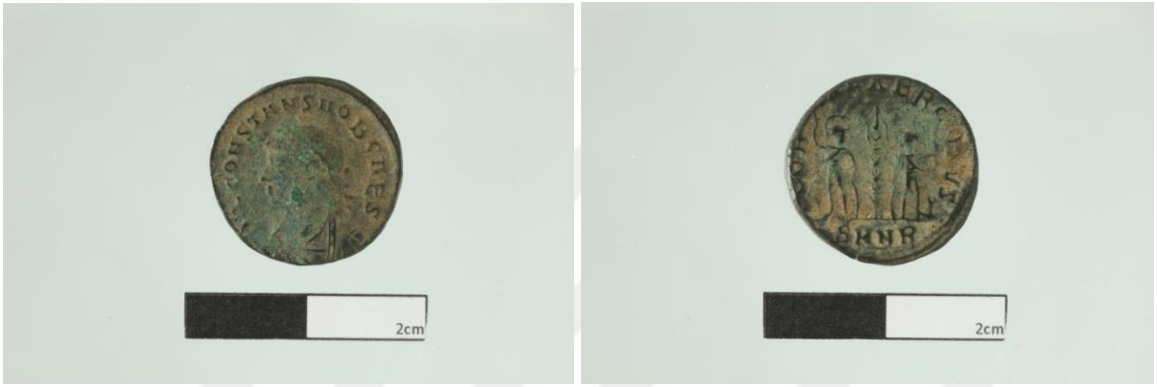

Resim 248

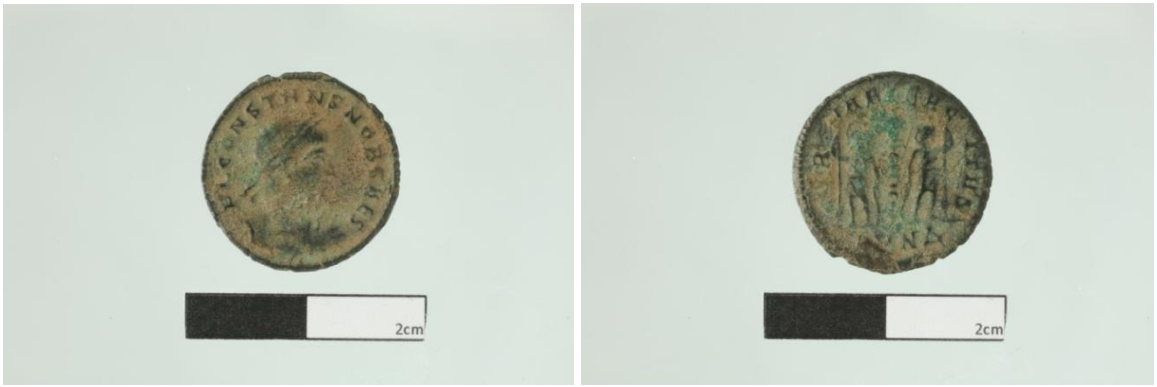

Resim 249

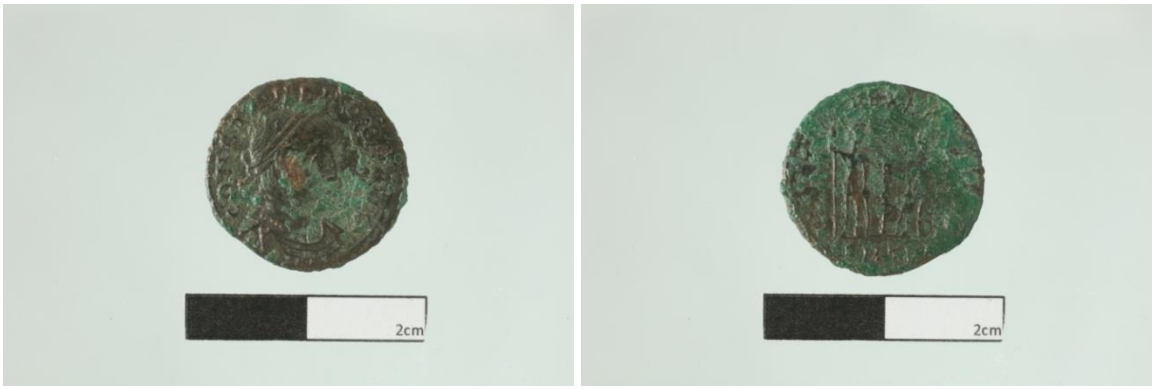

Resim 250

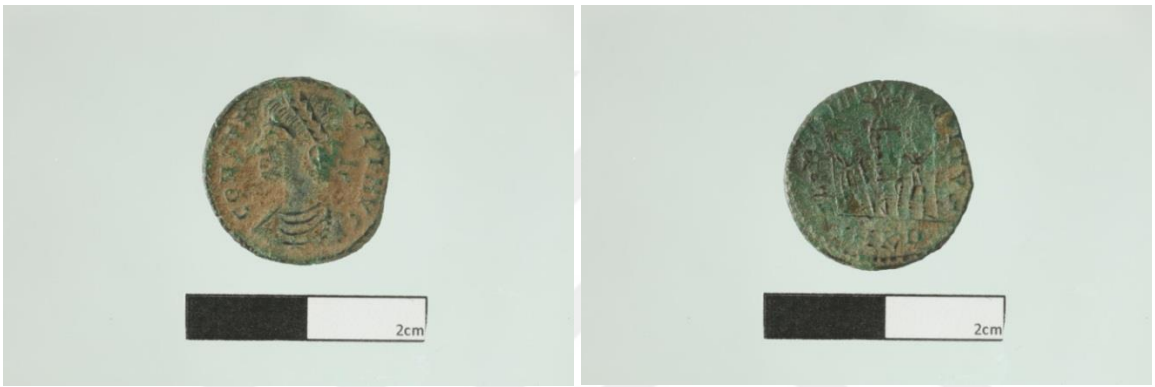

Resim 251

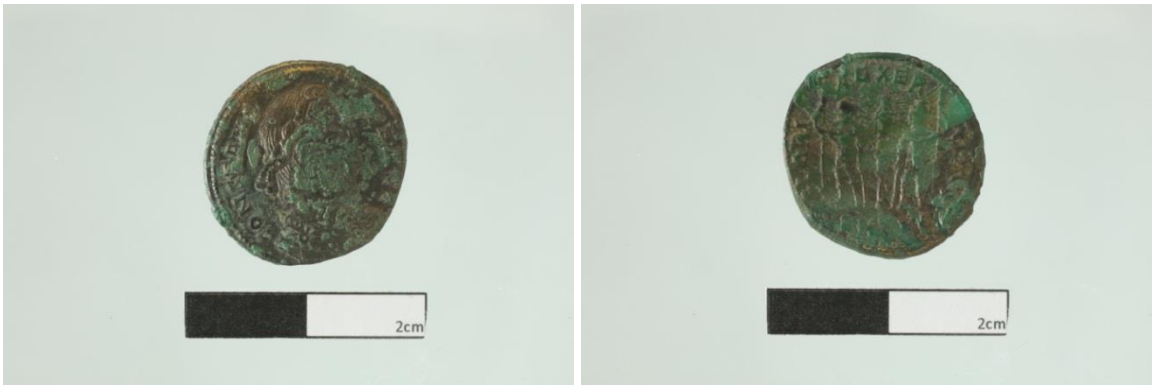

Resim 252

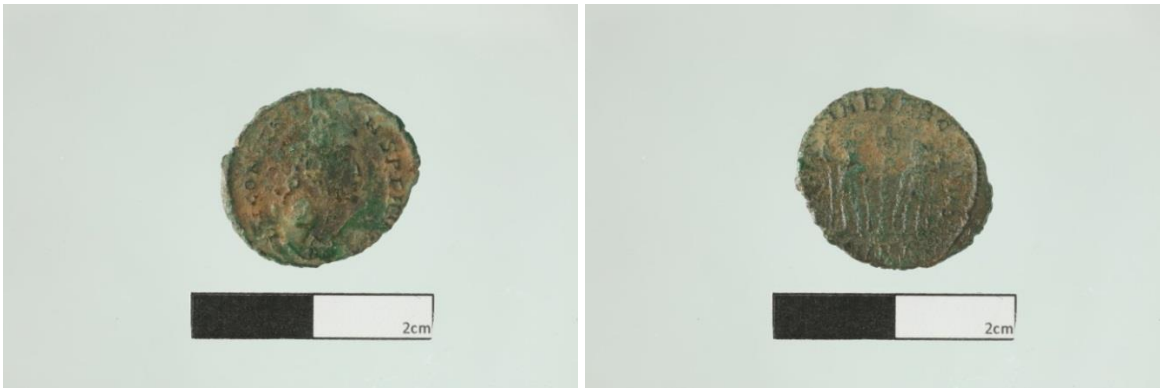

Resim 253

Resim 254

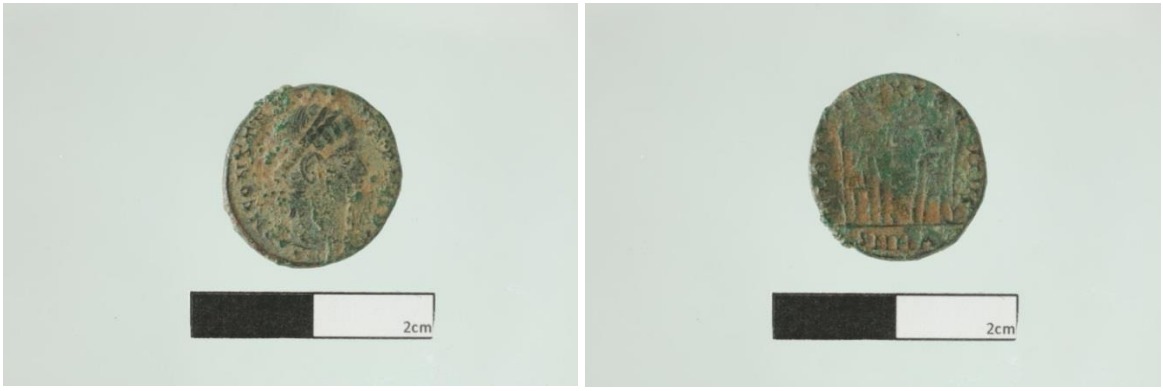

Resim 255

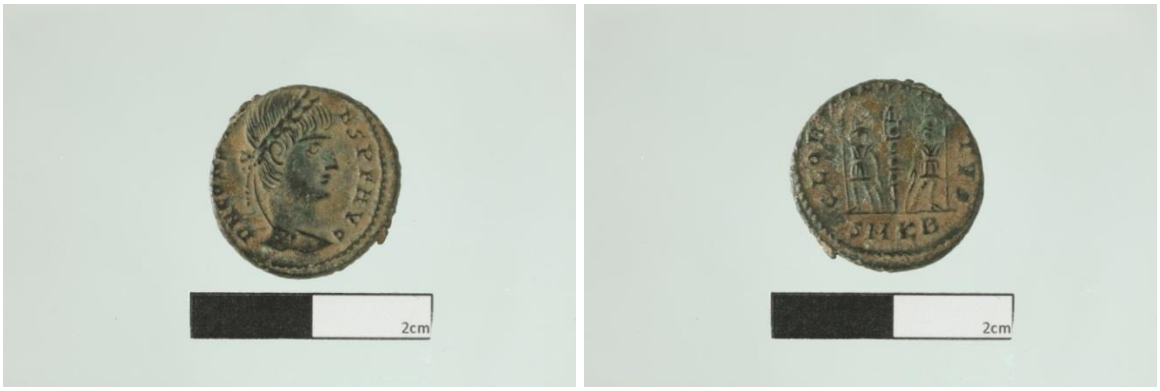

Resim 256

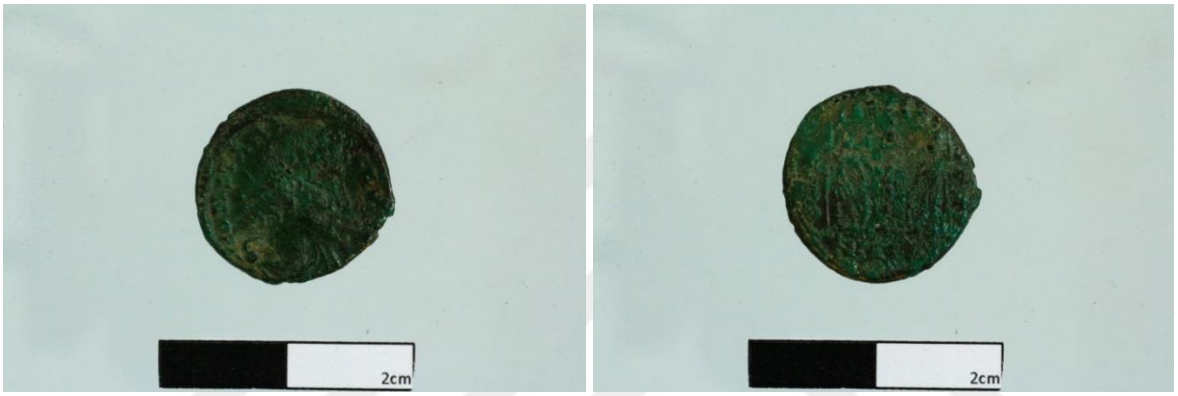

Resim 257

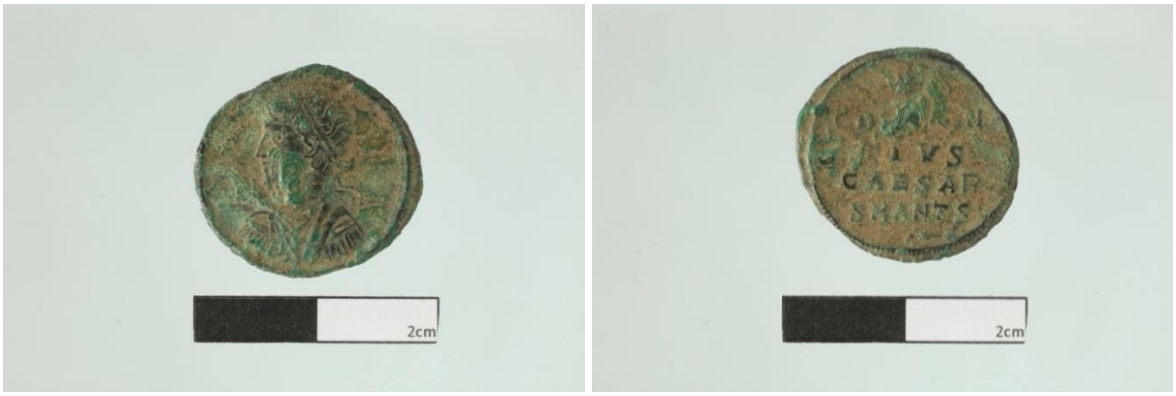

Resim 258

Resim 259

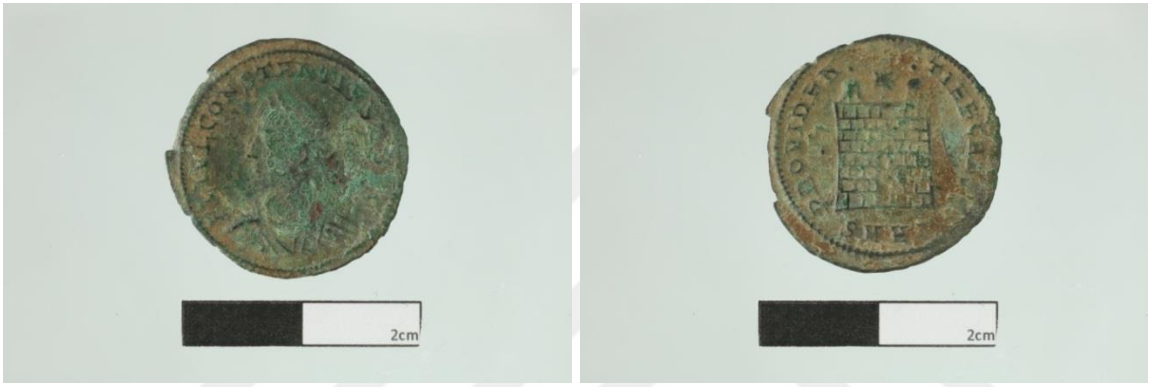

Resim 260

Resim 261

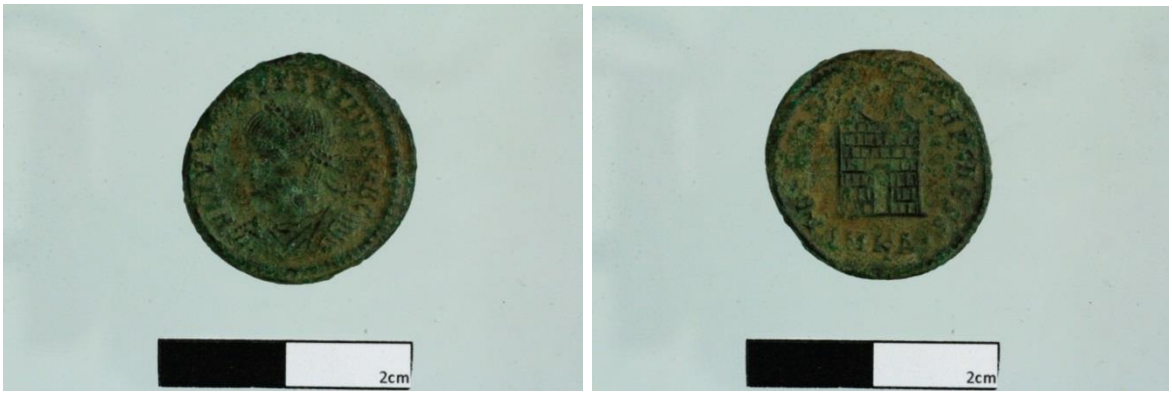

Resim 262

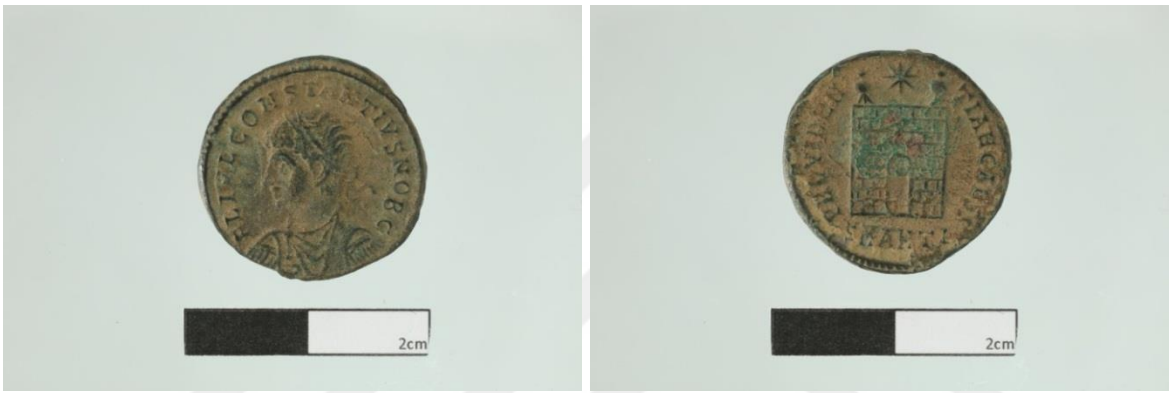

Resim 263

Resim 264

Resim 265

Resim 266

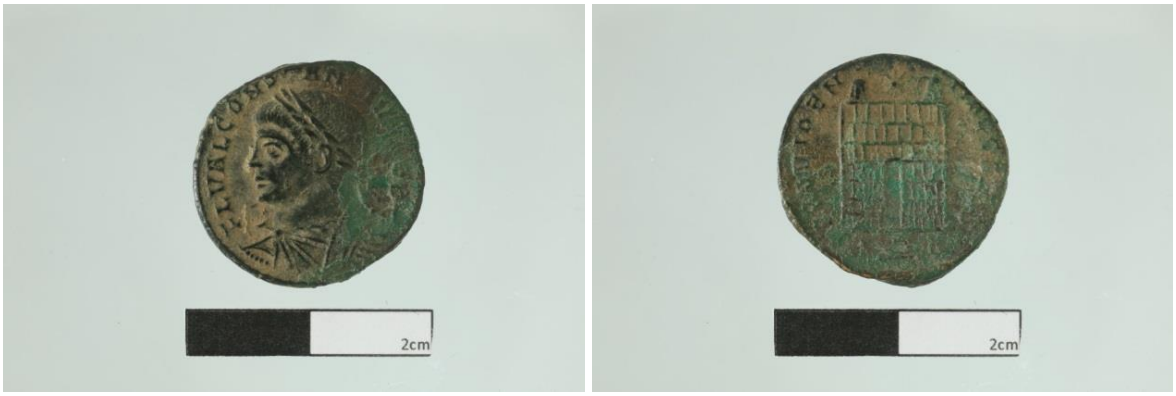

Resim 267

Resim 268

Resim 269

Resim 270

Resim 271

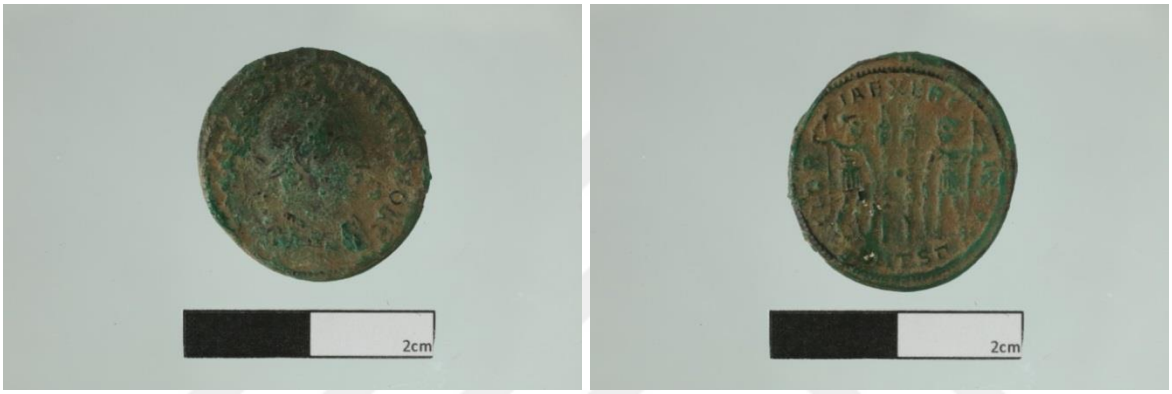

Resim 272

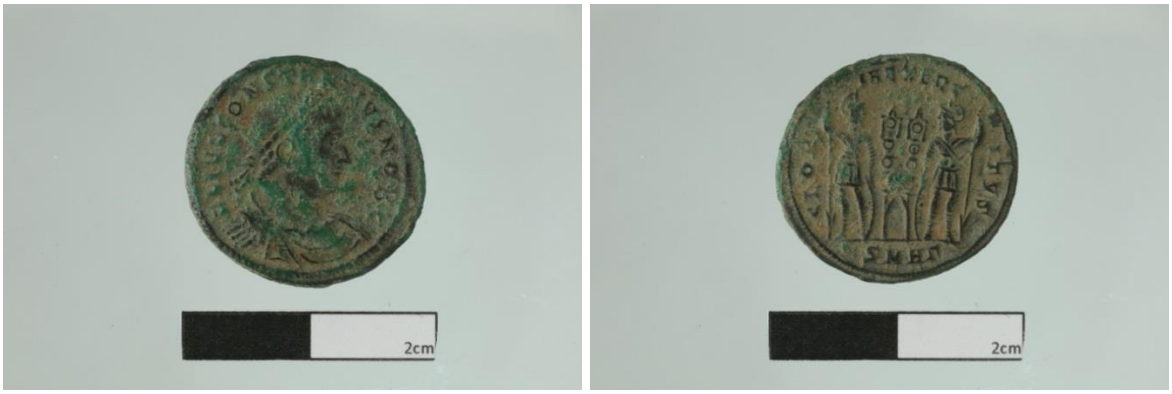

Resim 273

Resim 274

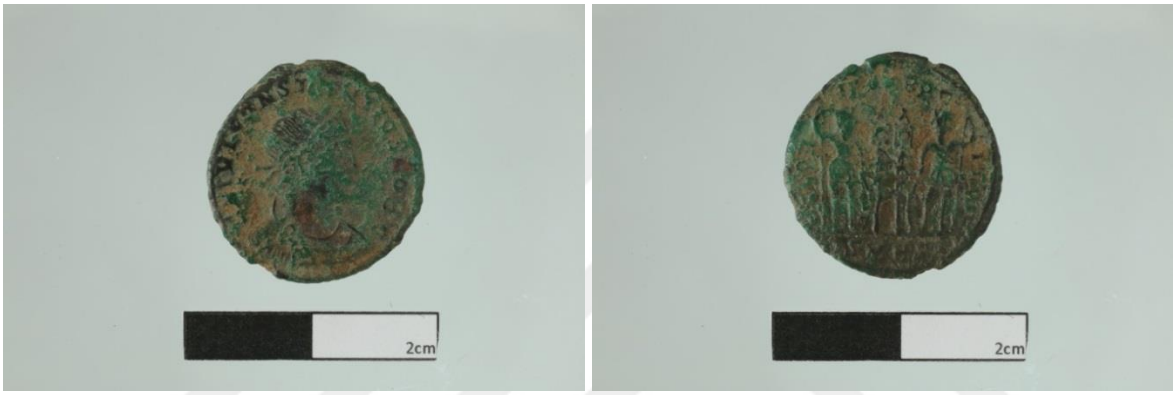

Resim 275

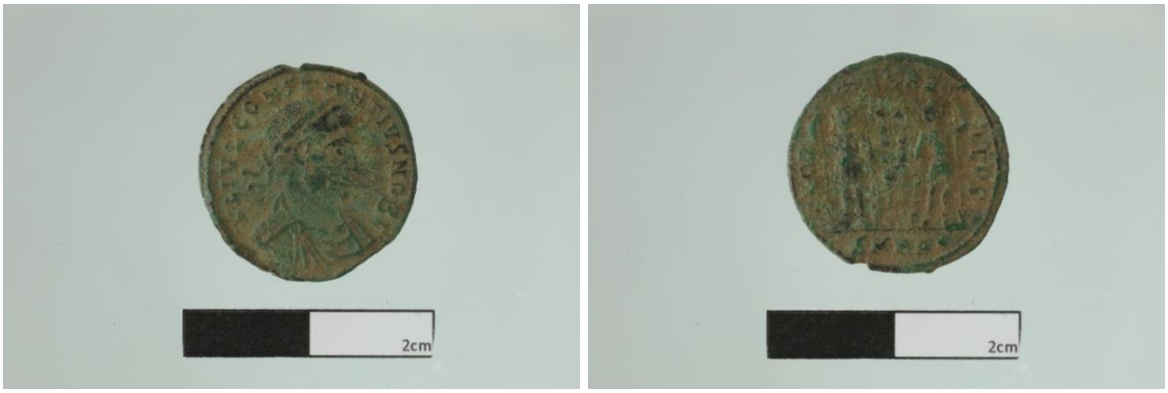

Resim 276

Resim 277

Resim 278

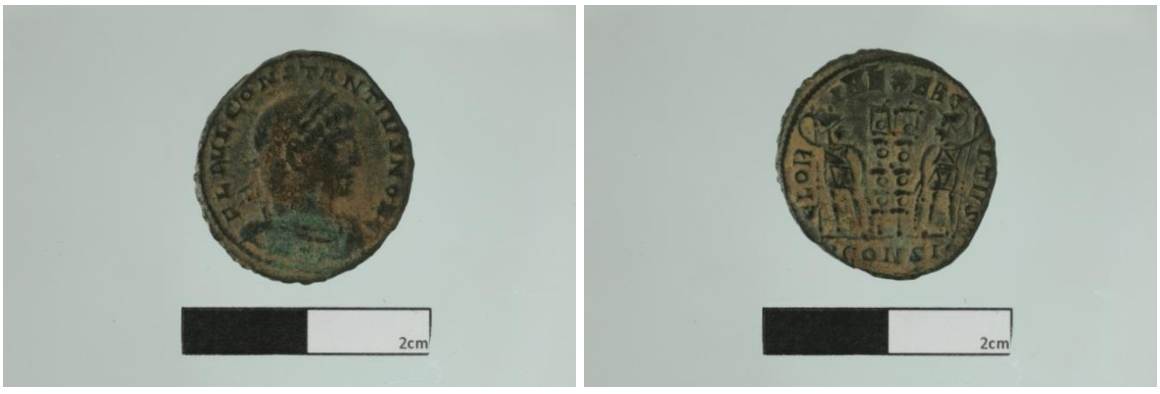

Resim 279

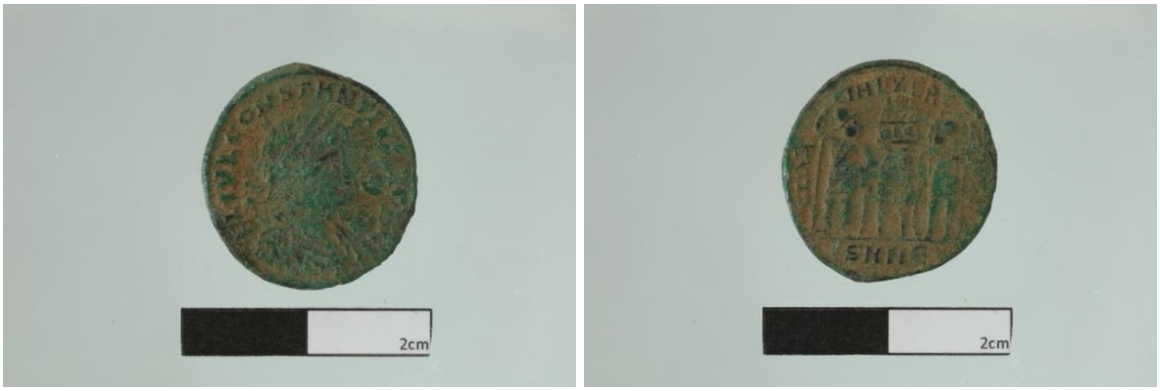

Resim 280

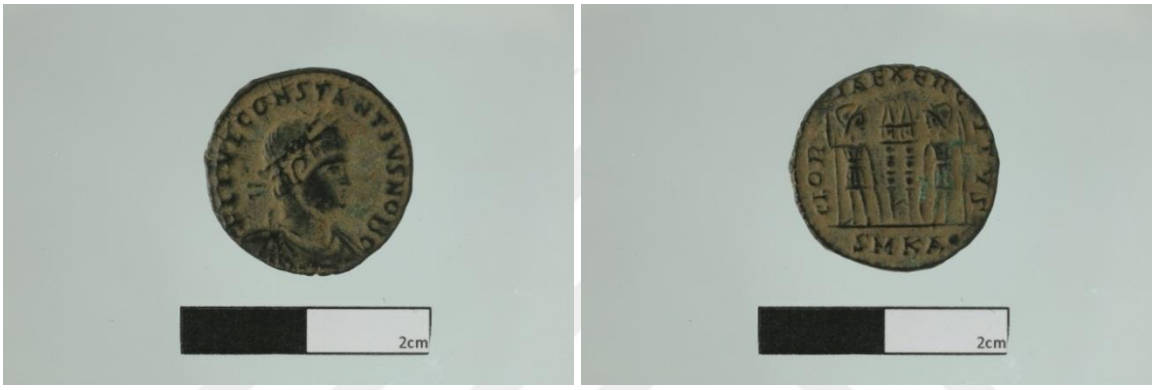

Resim 281

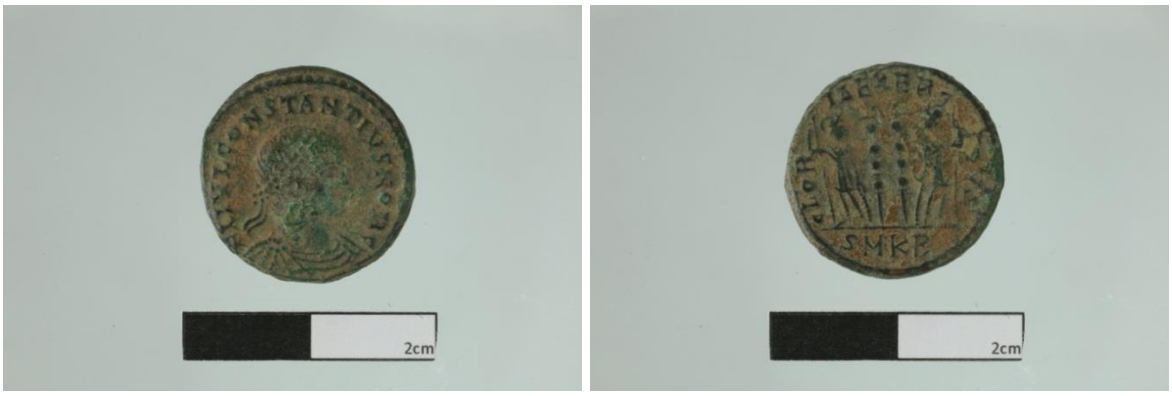

Resim 282

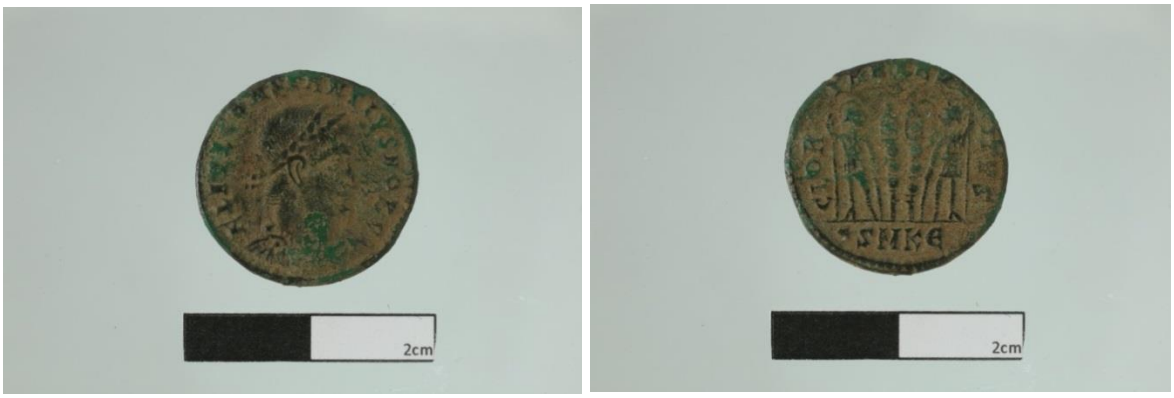

Resim 283

Resim 284

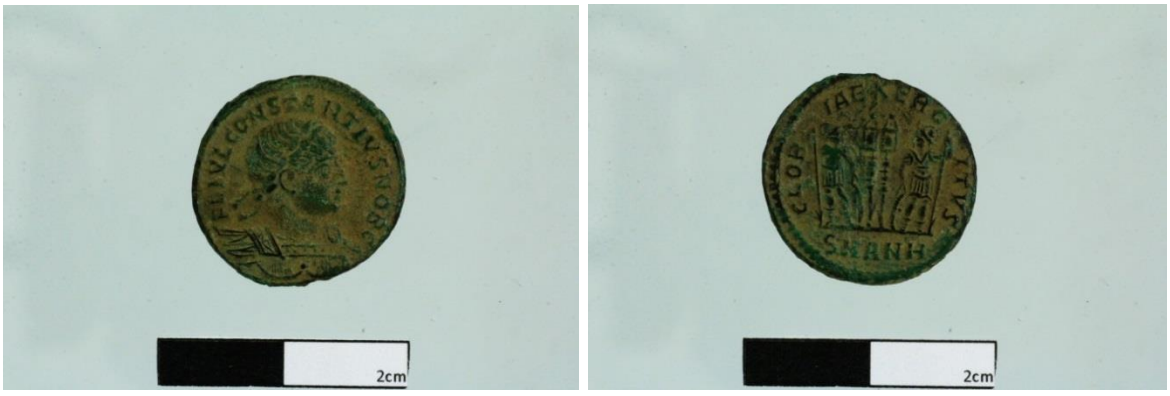

Resim 285

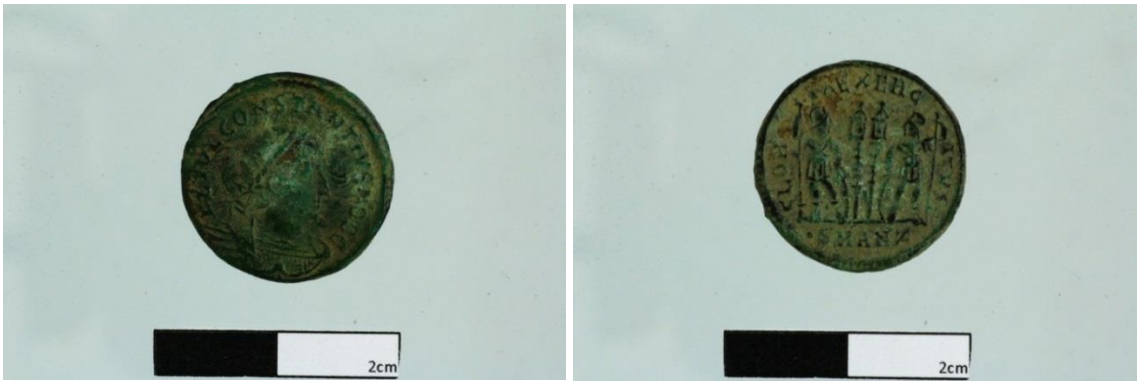

Resim 286

Resim 287

Resim 288

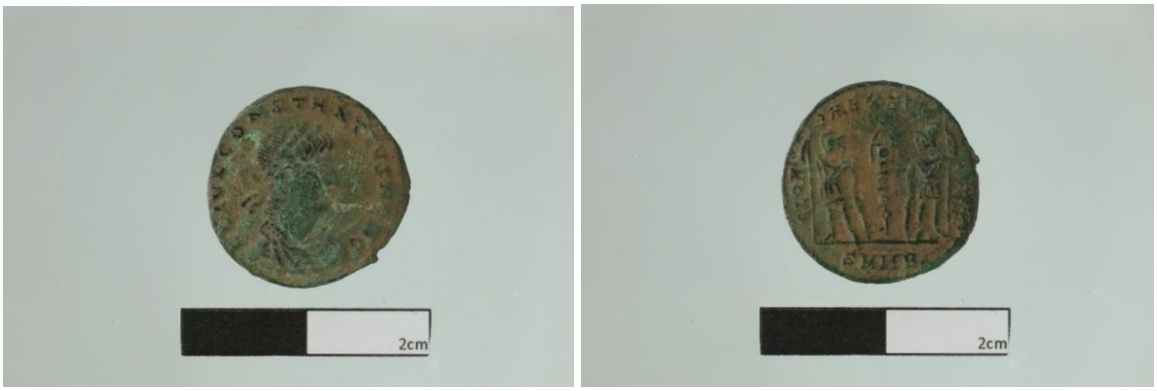

Resim 289

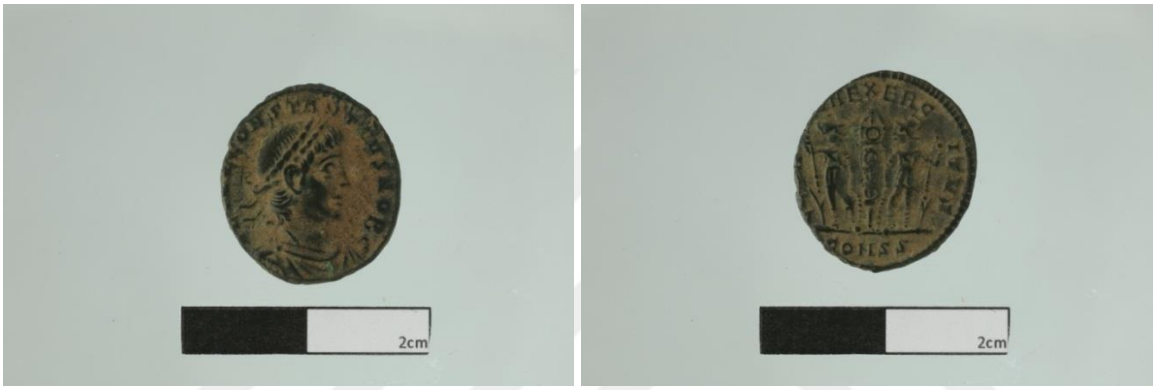

Resim 290

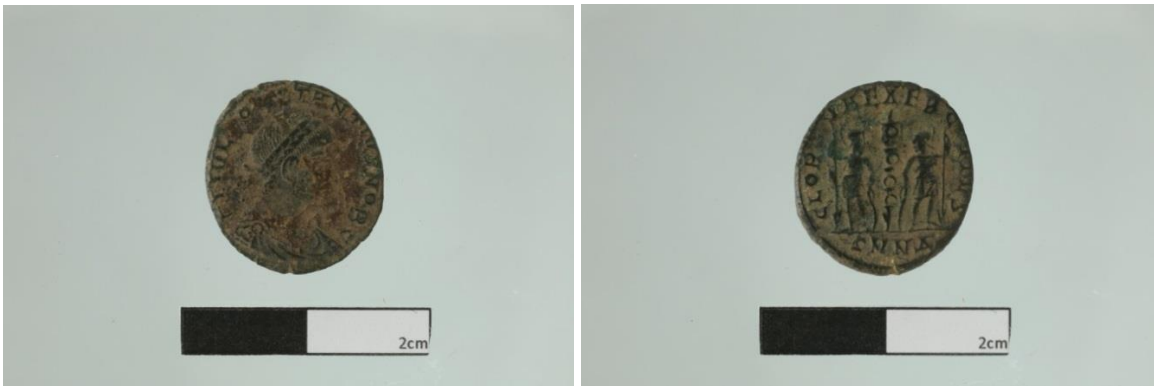

Resim 291

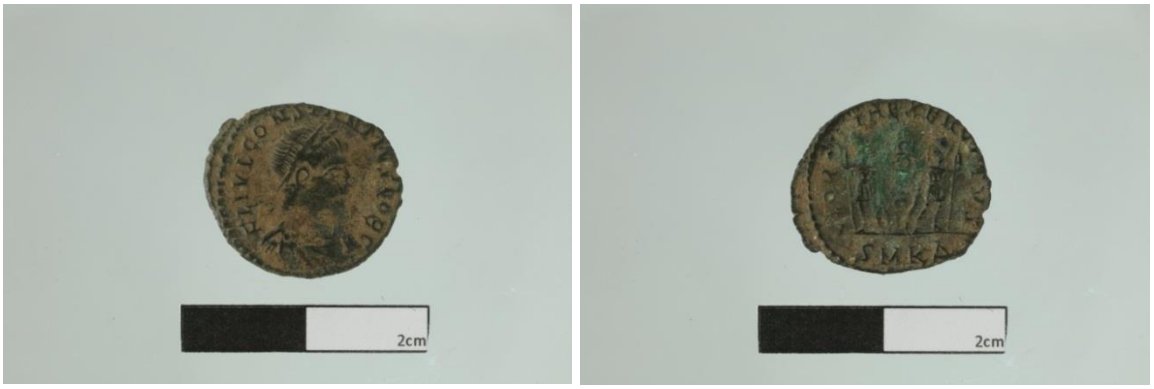

Resim 292

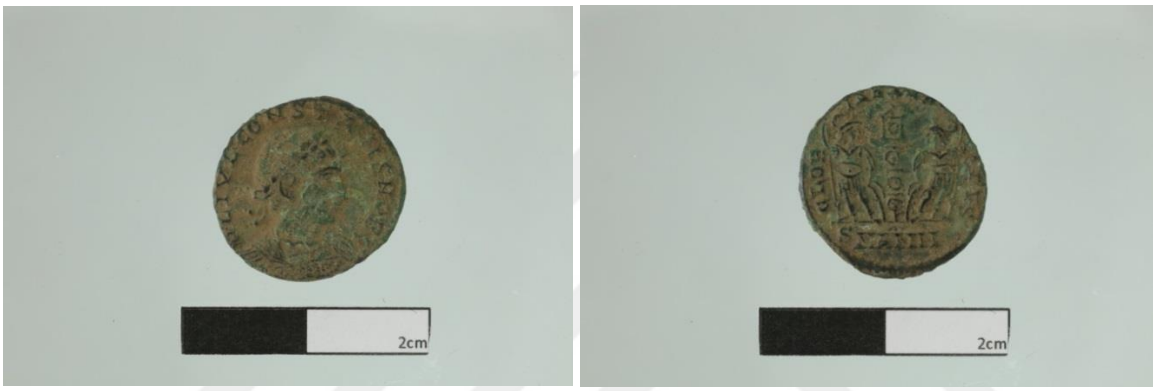

Resim 293

Resim 294

Resim 295

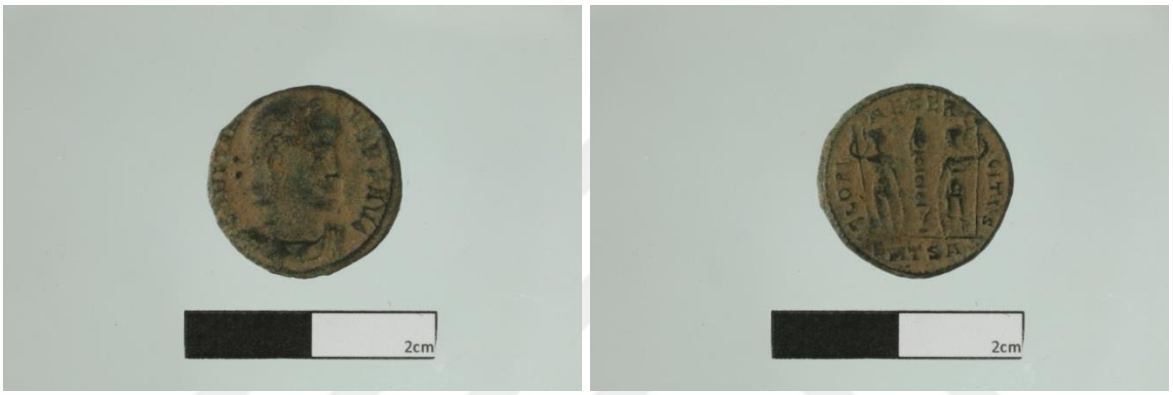

Resim 296

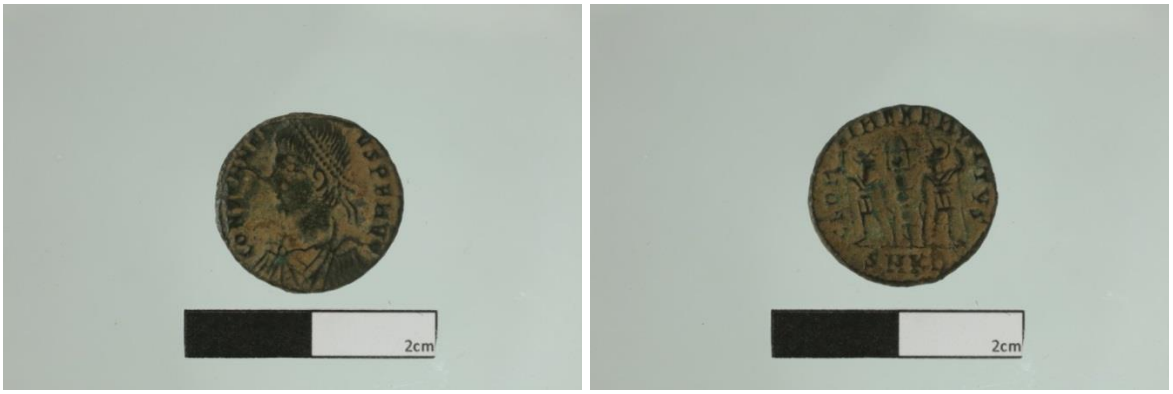

Resim 297

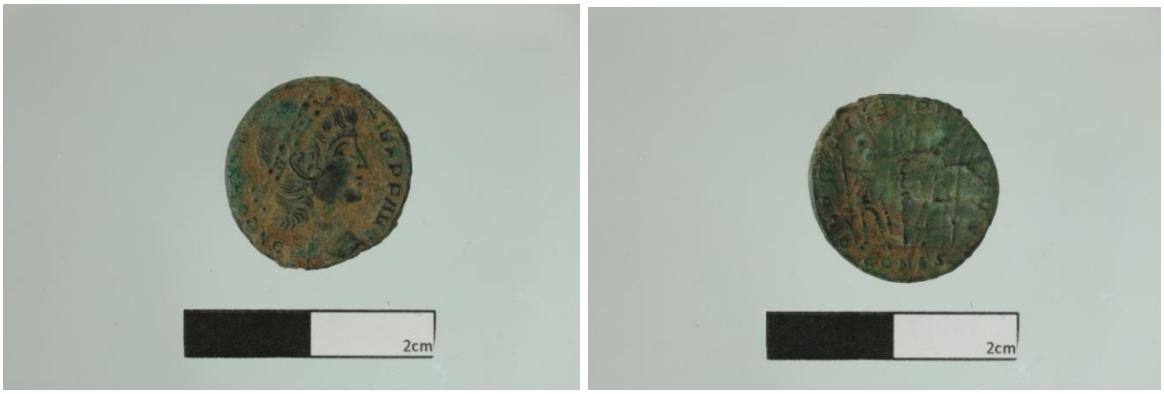

Resim 298

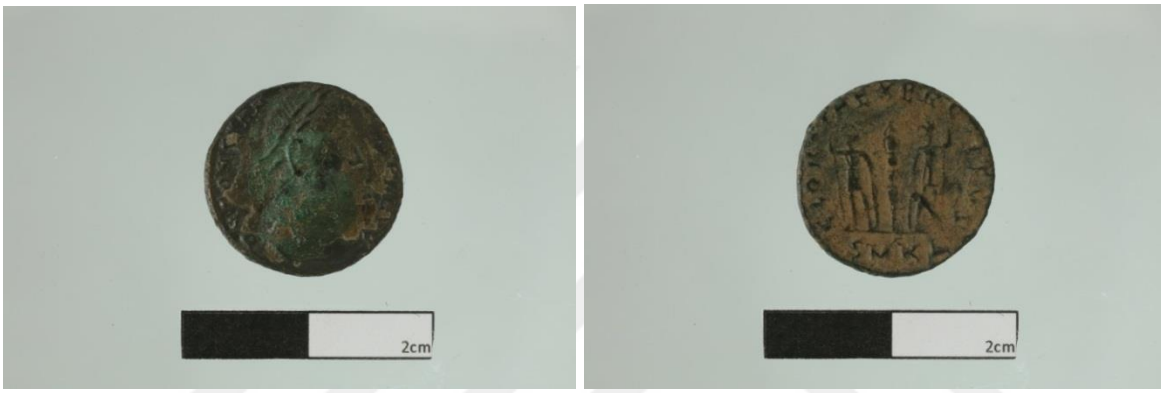

Resim 299

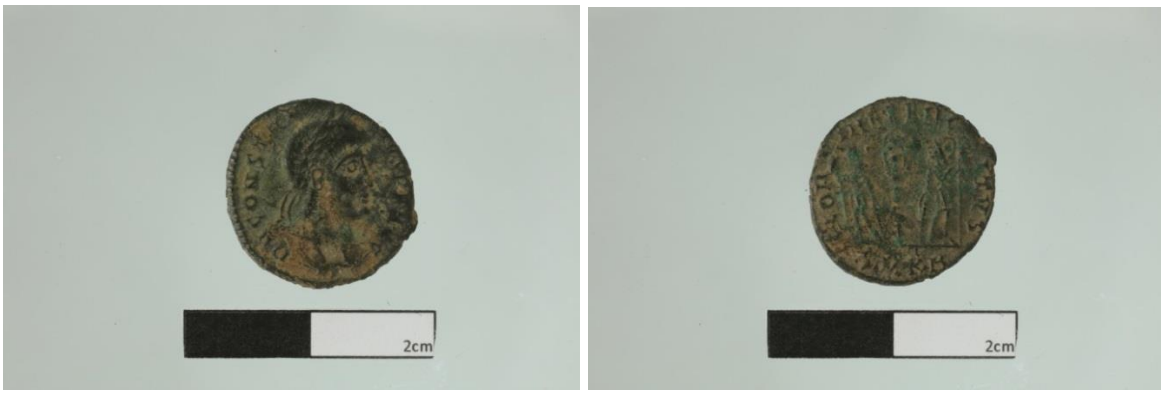

Resim 300

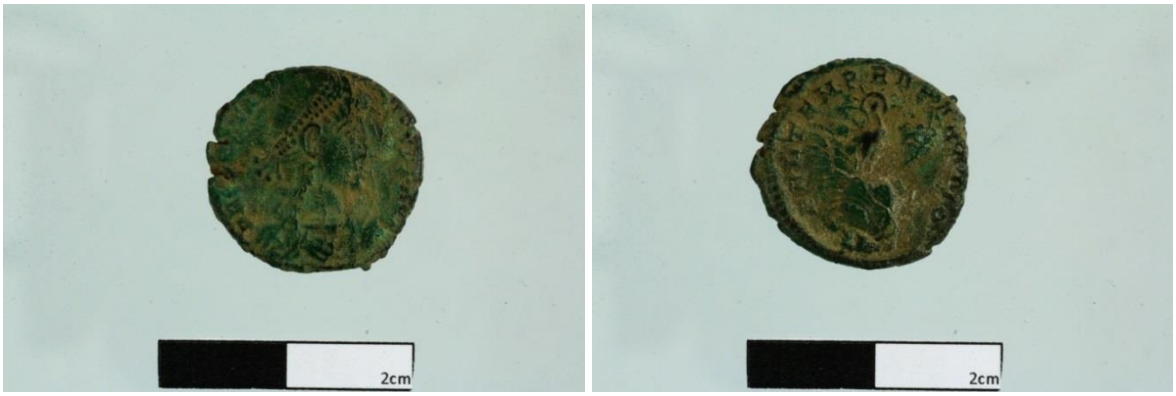

Resim 301

Resim 302

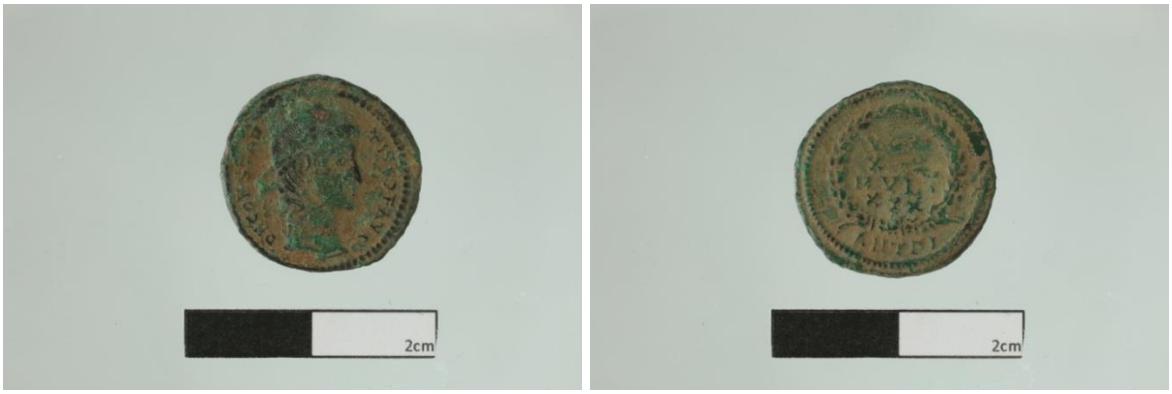

Resim 303

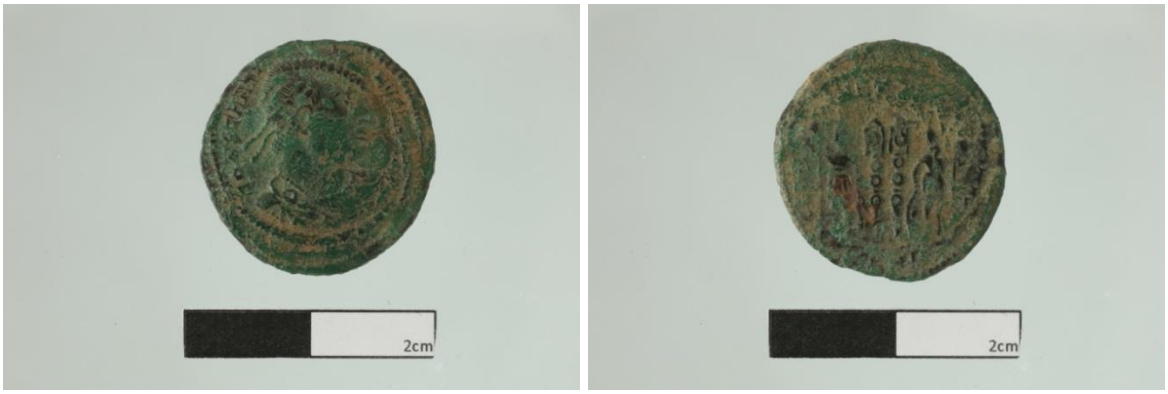

Resim 304

Resim 305

Resim 306

Resim 307

Resim 308

Resim 309

Resim 310

Resim 311

Resim 312

Resim 313

Resim 314

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, adı : YAKINLAR Duygu

Uyruğu : T.C.

Doğum tarihi ve yeri : 02.07.1980

Medeni hali : Evli

Telefon : 05362308707

Faks : 02324832837

e-mail : duygu.duygu77@hotmail.com

Eğitim

Derece	**Eğitim Birimi**	**Mezuniyet tarihi**
Yüksek lisans	Gazi Üniversitesi	Devam Ediyor
Lisans	Ankara Üniversitesi - D.T.C.F.	2001
Lise	Sincan Lisesi	1997

İş Deneyimi

Yıl	**Yer**	**Görev**
2006-devam ediyor	Kültür Bakanlığı	Arkeolog

Yabancı Dil

İngilizce

Yayınlar

Anamur Arkeoloji Müzesi'ndeki Amfora Araştırmaları Raporu (Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü 26. Araştırma Sonuçları Toplantısı 2. Cilt. Levent ZOROĞLU, Matthew DILLON, Duygu YAKINLAR, Nicholas RAUH)

Anamur Müzesinde Bulunan Geç Roma Dönemi Bronz Sikke Definesi, Poster Sunumu, (Uluslararası 20.Su Altı Bilim ve Teknoloji Toplantısı (SBT),ANKÜSAM, 16-17 Kasım 2017)

Hobiler

Tenis, Sualtı Sporları.

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR...